

MYLLYPURON PUINEN KAUPUNKIKYLÄ

ARKKITEHTUURIKILPAILU

25.8 – 2.12.2003

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

1. KILPAILUTEHTÄVÄN TAUSTA

- 1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus
- 1.2 Osanotto-oikeus
- 1.3 Palkintolautakunta
- 1.4 Kilpailun kulku

2. KILPAILUALUE

3. KILPAILUN TAVOITTEET

4. SUUNNITTELUOHJEET

- 4.1 Kaupunkimaisen alueen luonne ja suunnitteluperiaatteet
- 4.2 Asuntorakentaminen
- 4.3 Muut toiminnot
- 4.4 Liikenne ja pysäköinti
- 4.5 Puurakentaminen

5. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

- 5.1 Kilpailun yleistaso
- 5.2 Ehdotusten luokkajaon perusteet
- 5.3 Erilaiset lähestymistavat sekä ongelmanratkaisujen painottuminen
- 5.4 Yleissuunnitelma
 - 5.4.1 Kaupunkirakenteelliset ratkaisumallit
 - 5.4.2 Katuverkosto ja kevyen liikenteen reitistö
 - 5.4.3 Paikointusratkaisut ja luolapaikointsvaihtoehto
- 5.5 Kortteliratkaisut
 - 5.5.1 Sormimaiset ja kampamaiset korttelit
 - 5.5.2 Kylämäiset korttelialueet
 - 5.5.3 Tiivis tonttikenttä
 - 5.5.4 Ruutu- ja umpikorttelit
 - 5.5.5 Pienet saarekemaiset korttelit
 - 5.5.6 Orgaanisesti kasvavat systeemit
 - 5.5.7 Vapaat talonauhat
 - 5.5.8 Muut kadunvarren nauhat
- 5.6 Talo- ja asuntotyyppien ideointi
 - 5.6.1 Talotyytit
 - 5.6.2 Asuntovariaatiot
 - 5.6.3 Asuntopihat
 - 5.6.4 Puurakentaminen

6. KILPAILUEHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN

7. KILPAILUN TULOS JA SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI

- 7.1 Palkinnot, lunastukset ja kunniainninnat
- 7.2 Suositus jatkotoimenpiteistä
- 7.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus
- 7.4 Nimikuorten avaus

8. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

- 8.1 Palkintoluokka
- 8.2 Yläluokka
- 8.3 Ylempi keskiluokka
- 8.4 Alempi keskiluokka
- 8.5 Alaluokka

1. KILPAILUTEHTÄVÄN TAUSTA

1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus

Helsingin kaupunki, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Suomen Metsäsäätiö ja Wood Focus Oy järjestivät yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton kanssa yleisen arkkitehtuurikilpailun, jonka tavoitteena oli löytää puurakentamisen avulla uusia ratkaisumalleja tiiville ja matalalle kaupunkimaiselle asuntorakentamiselle.

Kilpailun kohteena oleva Myllypuron puinen kaupunkikylä on osa valtakunnallista Moderni puukaupunki –hanketta.

Kilpailualue on noin 15 hehtaaria ja se sijaitsee Helsingin Myllypurossa Ratasmyllyntien molemmin puolin. Alueelle suunnitellaan asuinkerrosalaa yhteensä 50 000 – 70 000 k-m².

1.2 Osanotto-oikeus

Kilpailu oli voimassa olevien sopimusten ja lakien mukaisesti avoin kaikille Suomen sekä muiden Euroopan Unioniin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden suunnittelijoille, joilla on omassa maassaan oikeus harjoittaa arkkitehdin tointa.

1.3 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat

Helsingin kaupungin nimeämänä:

apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen, puheenjohtaja
arkkitehti SAFA Marja Piimies

Ympäristöministeriön nimeämänä:

yliarkkitehti Aila Korpivaara

Maa- ja metsätalousministeriön nimeämänä:

kansliapäällikkö Jarmo Vaittinen

Wood Focus Oy:n nimeämänä:

johtaja Mikko Viljakainen
metsänhoitaja Pertti Hämäläinen
professori Jouni Koiso-Kanttila

Suomen Arkkitehtiliiton nimeämänä:

arkkitehti SAFA Esa Kangas
arkkitehti SAFA Jari Lepistö

Palkintolautakunnan sihteereinä toimivat TkT, arkkitehti Markku Karjalainen ja arkkitehti SAFA Jussi Vepsäläinen.

1.4 Kilpailun kulku

Kilpailuaika oli 25.8 – 2.12.2003. Kilpailuohjelma painettiin suomen- ja englanninkielisenä ja julkaistiin myös Wood Focus Oy:n internet-sivuilla.

Kilpailijoilla oli mahdollisuus tehdä kilpailuohjelmaa koskevia kysymyksiä. Niitä jätettiin määräaikaan 30.9.2003 mennessä neljä kappaletta. Palkintolautakunnan vastaukset julkaistiin Arkkitehtiutisten numerossa 13/2003 sekä kilpailun internet-sivuilla.

Kilpailuun jätettiin yhteensä 143 ehdotusta. Jokainen ehdotus tarkastettiin, luetteloitiin ja numeroitiin siinä järjestyksessä kuin ne avattiin ja niiden lähetyspäivämäärät tarkistettiin. Kaksi ehdotusta, numero 142 "DNA" ja numero 143 "GIMME SHELTER!" todettiin jätetyksi kilpailuajan umpeuduttua ja suljettiin siten kilpailusääntöjen mukaan kilpailun ulkopuolelle.

Lisäksi palkintolautakunta totesi ettei ehdotus numero 136 "POOPUUH" täytä kilpailuohjelmassa asetettuja vaatimuksia joten sitä ei otettu mukaan arvosteluun.

Näin ollen kilpailuehdotuksia otettiin arvosteltavaksi yhteensä 140 kappaletta.

Palkintolautakunta nimesi työryhmän, johon kuuluivat arkkitehdit Marja Piimies, Esa Kangas ja Jari Lepistö, valmistelevaan ehdotusten luokkajakoa ja arviointia ehdotuksista. Koko palkintolautakunta kokoontui arvosteluaikana yhteensä neljä kertaa ja päätti yksimielisesti kokouksessaan 2.3.2004 jakaa palkinnot kilpailuohjelman mukaisesti: 1. palkinto 38 000 €, 2. palkinto 28 500 €, 3. palkinto 19 000 € ja kaksi lunastusta á 9 500 €. Lisäksi palkintolautakunta päätti antaa kunniamaininnat kolmelle ehdotukselle.

2. KILPAILUALUE

Kilpailualue kokonaisuudessaan on noin 15 hehtaaria. Tarkoituksena on suunnitella alueelle tiivis pientaloalue 1500 asukkaalle.

Kilpailualue sijaitsee Helsingissä Myllypuron asuntoalueen eteläidalla, rakennetun Myllypuron ja liikuntapuiston välissä. Alue rajautuu lounaassa Viilarintiehen ja Kauppamyllyntiehen sekä idässä Korkean kallion puiston ja Alakivenpuiston alueisiin. Kilpailualue rajautuu idässä ensimmäisen maailmansodan aikaiseen maalinnoitusalueeseen. Korkean kallion puistossa on ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitusalue.

Alueen halkaisee Ratasmyllyntie.

Ympäristön eteläinen ja itäisin osa on liikuntapuistoon kuuluvaa kenttäaluetta, jolla sijaitsee lisäksi ylipainehallilla katettu jalkapallokenttä sekä ala-asteen koulu. Mustapuro virtaa liikuntapuiston eteläreunalla. Suunniteltavien pientalokortteleiden pohjoispuolella, uuden ja nykyisen korttelirakenteen väliin jäävä viheralue on osa seudullista viherkäytävää.

Kilpailualueen maasto on pääosin kallioista metsää. Alueen maaperä on rakennettavuudeltaan pääasiassa hyvää. Suurin osa alueesta on melko jyrkkiäpiirteistä avokalliota.

3. KILPAILUN TAVOITTEET

Kilpailun tavoitteena on saada aikaan omaleimainen, identiteetiltään vahva kaupunkimainen pientaloalue, kaupunkikylä. Sen mittakaavan, kaupunkistruktuurin ja korttelirakenteen sekä rakennusten tulee olla asuntorakentamiselle ja puurakentamiselle luontaisia.

Kilpailun avulla tavoitellaan valtakunnallista esimerkkikohdetta, jossa kaupunkimaisen tiiviin ja matalan rakenteen edut yhdistyvät puurakenteiseen pientalomiljööseen.

Alueelle on tarkoitus kehittää uudenlaista asuinympäristöä, jossa urbaanisuuutta syntyy julkisen katu- ja aukiotilojen sekä yksityisten kiinteistöjen ja niiden pihojen avulla. Alueelle halutaan eri luonteisia sekä hierarkialtaan että tonttitehokkuudeltaan vaihtelevia osia.

Uudenlaista tiivistä asuinympäristöä kehitetään eri rakennusmuotoja yhdistellen. Kyseessä on nimenomaan pientaloalue, jolla kerrosluku on yleensä kaksi, maaston muodoista ja terassoinneista johtuen joissakin paikoin kolme.

ilpailun tavoitteena on kehittää myös kaupunkimaista pientaloa rakennustyyppinä etenkin haasteellisen maaston mukaisesti. Jokaisella asunnolla tulee yleensä olla maantasopiha. Osalle aluetta voidaan esittää kaksikerroksisia pienkerrostaloja.

4. SUUNNITTELUOHJEET

4.1 Kaupunkimaisen alueen luonne ja suunnitteluperiaatteet

Pientaloalueen on tarkoitus olla tiivis ja omaleimaisesti kaupunkimainen. Paikoin jyrkät maastonmuodot ja maisemalliset tekijät, kuten avokalliot antavat oman haasteellisen leimansa asuntorakentamiselle. Lähtökohtana tuleekin käyttää näitä, juuri tälle alueelle tyypillisiä ominaisuuksia.

Julkisen, puolijulkisen ja yksityisen tilan erottamisen ja vaihtelun avulla saadaan kaupunkimaisuutta. Alueen sisäistä hierarkiaa ja osien erilaisuutta on pyrittävä korostamaan. Alueen kortteleiden ja rakennusten mittakaavan tulee olla ihmisläheinen ja puurakentamiselle ominainen.

Ikkunoiden eteen tulee varata riittävästi vapaata tilaa. Jokaisesta asunnosta tulee olla myös esteetön pitempi näkymä. Asuntojen ja pihojen yksityisyydestä tulee huolehtia. Mitä tiiviimpi alue on, sitä tärkeämmäksi muodostuu näkösuojaus.

Luonteva jalankulku lisää osaltaan alueen sisäisiä kontakteja ja yhteisöllisyyttä. Liikenneväylät voivat olla monikäyttöisiä, jalankulkua ei ole välttämätöntä erottaa erillisiin reitistöihin. Katutila on pyrittävä minimoimaan. Suuria pysäköintikenttiä ei saa olla. Alueelle tulee sijoittaa myös vieraspaikkoja esimerkiksi katujen varteen.

Työtiloja on pyrittävä sijoittamaan asunnon yhteyteen. Omalla sisäänkäynnillä varustettu työhuone toimii myös sivuasuntona. Alueelle tulee suunnitella asukkaiden yhteisiä tiloja. Näitä ovat mm. asukaskahvilat, puutyöverstaat, kokous- ja juhlatilat ja korttelipesulat.

Alueelle tulee voida sijoittaa eri hallintamuotoisia asuntoja.

4.2 Asuntorakentaminen

Pientaloalueesta on laadittu alustavia luonnoksia, joissa on hahmoteltu alueelle toteutettavissa olevan rakennusoikeuden määrä. Kilpailuehdotuksissa alueelle esitettävän kerrosalan tulee olla vaihteluvälillä 50 000 -70 000 k-m². Tonttitehokkuus vaihtelee $e = 0,45 - 0,8$ välillä pysäköintiratkaisusta ja maaston korkeussuhteista riippuen.

Kilpailualueen asuntojakauma on vapaasti ideoitavissa. Sen on kuitenkin tarjottava tavanomaista pientaloaluetta monipuolisempia vaihtoehtoja esimerkiksi sivuasuntojen, aputilojen, työhuoneiden tai monitoimisten piharakennusten avulla. Myös vaihteittain rakentaminen, asuntojen helppo laajennettavuus ja muunneltavuus sekä ullakkorakentaminen ovat asuntosuunnittelussa tavoiteltavia asioita.

Pihojen on tarkoitus olla kalliopuutarhoja ilman vierasperäistä kasvillisuutta ja jokaisella asunnolla tulee yleensä olla oma maantasopiha, huolimatta siitä, että osalla tonteista rakennukset terassoituvat voimakkaastikin kallioisessa rinteessä. Tätä tulee käyttää hyödyksi omaleimaisen arkkitehtuurin ja oman identiteetin luomiseksi alueelle. Pihatason tulee luontevasti liittää ympäröivään maastoon. Voimakasta maaston muotoilua ja tarpeetonta kallion louhintaa tulee kuitenkin välttää. Olemassa olevia maaston korkeuseroja tulee käyttää hyväksi kaupunkikuvaa luotaessa.

4.3 Muut toiminnot

Alueen välittömässä läheisyydessä on kaksi koulua, kaupalliset palvelut sijaitsevat Myllypuron keskustassa ja Itäkeskuksessa.

Kilpailualueelle ei sijoiteta julkisia palvelurakennuksia eikä kaupallisia palveluja.

Korttelirakenteissa tulee kuitenkin ottaa huomioon asukkaiden yhteiset kerho-, pesutupa- yms. palvelutilat.

4.4 Liikenne ja pysäköinti

Aluetta suunniteltaessa liikuntaesteisten kulkumahdollisuudet tulee ottaa huomioon.

Ajoneuvoliikenteen osalta Ratasmyllyntieltä on järjestettävissä liittymät alueelle vain kolmesta kohdasta sekä kokoojakadun että ympäröivien maastonmuotojen vuoksi.

Autopaikkoja tulee varata omakotitaloille 1/100 k-m², muille asuntorakennuksille 1/80 k-m², kuitenkin vähintään yksi autopaikka asuntoa kohti, yleensä sijoitettuna mahdollisimman lähelle asuntoa. Keskitettyjä, laajoja maanpäällisiä pysäköintialueita tai maanpäällisiä pysäköintilaitoksia ei saa sijoittaa kilpailualueelle.

Ratasmyllyntien itäpuolella pysäköinti tulee olla kokonaan joko rakennusten kellareissa, asuinrakennuksiin kiinteästi liittyvissä autosuojissa tai maan alla. Ratasmyllyntien länsipuolella voi osa pysäköinnistä olla maantasopysäköintiä. Autopaikkojen sijoittaminen kadunvarteen on mahdollista koko alueella.

Asemakaavan muutosluonnosta laadittaessa tutkitaan edelleen vaihtoehtoa sijoittaa Ratasmyllyntien itäpuolisen alueen autopaikat keskitetysti pysäköintiluolaan.

Tähän varautuen kilpailijoiden tulee esittää valitsemastaan kohdasta yksi kortteli, korttelikokonaisuus tai osa-alue, jossa autopaikat on sijoitettu luolaan, jotta nähdään, mitä vaikutuksia ratkaisulla on alueen kaupunkikuvaan ja rakennusoikeuden määrään.

4.5 Puurakentaminen

Rakennusten maanpäällisten runkojen ja välipohjien kantavien rakenteiden tulee olla puisia. Julkisivujen verhouksena tulee käyttää puuta tai puupohjaisia tuotteita.

Puun luonteva ja innovatiivinen käyttö paitsi rakennusten rakenteissa ja sisustuksessa, myös korttelien ja pihojen rakenteissa on suunnittelukilpailun eräänä tavoitteena.

5. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

5.1 Kilpailun yleistaso

Kilpailutehtävä osoittautui monipuolisuudessaan erittäin vaikeaksi. Kilpailijoilta edellytettiin kaupunkirakenteellisen innovatiivisuuden ja kokonaisuuden hallinnan ohella taitoa ja herkkyyttä pienimittakaavaisen asumismiljöön suunnittelussa korttelitasolla. Lisäksi kilpailutehtävä edellytti tuoretta ideointikykyä uudenlaisen, moniin eri elämäntilanteisiin ja vaatimuksiin taipuvan puurakenteisen ja kaupunkimaisen pientalotyypistön suunnittelussa. Oman haasteensa kokonaisuuteen toi kilpailualueen monimuotoinen ja hankala maasto.

Keskeistä kilpailutehtävässä oli löytää moderni, tiivis, kaupunkimainen suunnitteluratkaisu, jolla voisi parhaassa tapauksessa olla laajempaa merkitystä valtakunnallisena esimerkkikohteena uuden suomalaisen puukaupungin kehittämisessä. Esimerkiksi Helsingin Yleiskaava 2002:n mukaan esikaupunkien täydennysrakentamisalueet tulevat olemaan pääasiassa pientaloalueita, jotka Myllypuron hankkeen tapaan voivat olla suuriakin kokonaisuuksia, mutta jotka toteutetaan jo olemassa olevan rakenteen viereen sen nykyisiin palveluihin tukeutuen.

Myllypuron kaupunginosan kannalta tavoitteena on ollut monipuolistaa ja kehittää asumisratkaisuja, varsinkin lisätä perheasuntojen tarjontaa alueella. Nykyisten palvelujen säilyttämiseksi tarvitaan riittävän suuri väestöpohja uudelle alueelle. Erityisesti tavoitteena oli löytää suunnitelma, jossa

modernein keinoin yhdistetään alueen omaleimainen luonto kaupunkimaiseen, eurooppalaiseen ja toisaalta omien parhaimpien puukaupunkiemme rakentamisperinteeseen.

Monien kilpailuehdotusten ongelmana on ollut maankäytön hajanaisuus ja tehottomuus. Ehdotuksille olisi ollut eduksi osoittaa alueelle runsaampaakin rakentamista. Kilpailuehdotusten perusteella voidaan todeta, että kilpailualue on mahdollista ja jopa kaupunkikuvan kannalta edullista rakentaa tehokkaasti, lähempänä kilpailuohjelman ylärajaa kuin alarajaa. Tiiviissä ja matalassa rakentamisessa, toisin kuin perinteisissä kerrostalolähiöissä, ei ole välttämättä tarvetta varata asukkaille asumistavan kompensatioksi laajahkoja vapaita välialueita. Kilpailijat eivät myöskään ole osanneet täysin hyödyntää maaston tarjoamia suunnittelullisia mahdollisuuksia. Osittain syynä lienee vallitseva lähiösuunnittelun traditio, joka soveltuu tähän tehtävään ja maasto-olosuhteisiin huonosti. Esimerkiksi ehdotukset, joissa rakentaminen leviää kallioselänteiden yli mattomaisena maisemarakenteesta piittaamatta, eivät ole nousseet arvioinnissa kovin korkealle sijalle. Urbaanille matalalle asuinympäristölle on eduksi, mikäli alueelle muodostuu toisistaan hieman poikkeavia, omaleimaisia asuinryppäitä tai osa-alueita.

Kilpailu oli haasteellinen myös siinä suhteessa, että vastaavia uusia kaupunkialueita ei toistaiseksi ole olemassa. Pienimittakaavaisen puukaupungin ”konsepti” on tavanomaista kortteli- tai tonttikohtaista suunnittelua vaativampi tehtävä ja siksi nykyarkkitehdeille vieras ja vaikea asia. Sen ominaispiirteet tulisi löytää ja oppia uudestaan perinteen oltua katkenneena lähes 80 vuotta. Oppimisprosessiin tulisi kuulua osaltaan aihetta koskevat suunnittelukilpailut, joita tarvittaisiin jatkossa välttämättä lisää.

Ehdotusta, joka olisi virheettä pystynyt vastaamaan kaikkiin kilpailuohjelman asettamiin kysymyksiin, ei löytynyt. Vastaukseksi saapui paljon monessa suhteessa osaavasti ja ammattitaidolla läpivietyjä suorituksia. Niitä kuitenkin usein vaivasi ideatasolla rutiininomaisuus ja innovatiivisuuden puute. Runsaasti saatiin myös lennokkaita ja ennakkoluulottomia ideoita, joita ei kuitenkaan oltu osattu jalostaa luontevaksi ja kyseiseen paikkaan istuvaksi puukaupunkikokonaisuudeksi. Valitettavan monet ehdotukset tukeutuvat joko perinteiseen lähiösuunnitteluun tai muodikkaaseen formalismiin, jotka tarjoavat vain niukasti keinoja viihtyisän, kylänomaisen kaupunkimiljöön suunnitteluun. Edes puu materiaalina ei pysty pehmentämään ylimittakaavaista tai monotonista tilanmuodostusta. Niinpä kilpailuehdotusten runsaasta joukosta erottui vain pieni ryhmä ehdotuksia, joiden palkitsemista saattoi harkita. Näissä ehdotuksissa oli esitetty tuoreita, toimivia ja maastoon hyvin sopeutuvia kaupunkikonsepteja, joiden puitteissa jatkotyöskentely kohti identiteetiltään vahvaa kaupunkipientaloaluetta on erittäin mahdollista ja toivottavaa. Tiiviin ja matalan kaupunkirakenteen onnistunut toteuttaminen edellyttää jatkossa kaavoituksen sekä kortteli- ja talosuunnittelun tavanomaista läheisempää yhteistyötä.

Laaja-alaisuudestaan huolimatta ”Myllypuron puinen kaupunkikylä”- kilpailu oli luonteeltaan ideakilpailu, jolla etsittiin kehityskelpoista ratkaisumallia asemakaavoitustyön pohjaksi. Siinä mielessä kilpailu tuotti toivotun tuloksen ja kilpailun yleistaso voidaan pitää kohtuullisena.

5.3 Ehdotusten luokkajaon perusteet

Arvostelussa ehdotuksia on ensisijaisesti tarkasteltu kokonaisuuksina. Yleissuunnitelman tasolla arvosteluperusteina ovat painottuneet alueen selkeä uusi identiteetti, kaupunkirakenteen eheys, tiiviyys ja tasapainoisuus, liikennetarkaisun ja rakentamisen maastoon sovitus sekä kaavatekninen kehityskelpoisuus. Korttelitasolla suunnitelmia on arvioitu pääasiassa asuntojen lähiympäristön, muodostuvien asuntopihojen viihtyisyyden ja suuntauksen, julkisen katutilan ja yksityisen ulkotilan jäsenyyksien sekä pysäköintitarkaisujen kannalta. Taloratkaisuista on arvioitu niiden kokonaisuuksia tukevaa luonnetta, puun käyttöä arkkitehtuurissa, talotyyppien soveltuvuutta tiiviiseen kaupunkirakenteeseen sekä asuntotyyppien toimivuutta, monipuolisuutta ja muunneltavuutta.

Palkitut työt ovat keskeisten ominaisuuksiensa yhdistelminä hallittuja kokonaisuuksia, joista voidaan jatkokehittää identiteetiltään vahvaa kaupunkipientaloaluetta. Näissä töissä on onnistuttu muodostamaan kehityskelpoinen ja maastoon sopeutuva kokonaisuus. Myös talotyyppi tukee kokonaisajatusta, vaikka kaavaratkaisu ei ole sidottu rakennusratkaisuun. Yläluokkaan on sijoitettu ehdotukset, joilla on erityisansioita kaavallisen ratkaisun tasolla tai joista on löydetty poikkeavan omaleimainen tai innovatiivinen ratkaisumalli yleissuunnitelman tai korttelirakenteen tasolla.

Ylemmän keskiluokkaan sijoittuu ehdotukset, joissa on esimerkiksi korttelitasolla osaavia ja luontevia ratkaisuja, vaikka niissä olisi puutteita joko kokonaisuuden hallinnassa tai joillakin osa-alueella. Kehityskelpoisia ideoita sisältävät ehdotukset, jotka ovat kokonaisuuden hallinnassa epätasaisia ja osa-alueilla pahoja puutteita sisältäviä, sijoittuvat alempaan keskiluokkaan. Alaluokassa ovat perusratkaisultaan selkeästi virheelliset tai kypsymättömät työt.

5.3. Erilaiset lähestymistavat sekä ongelmratkaisujen painottuminen

Kilpailutehtävän laaja-alaisuudesta johtuen myös annettujen vastausten kirjo oli moninainen ja hyvinkin eri luonteisia asioita painottava. Tässä suhteessa ehdotusten keskinäinen arviointi ei ollut ongelmaton. Erityisesti käsite "moderni puinen kaupunkikylä" ei ole lainkaan yksiselitteinen ja saikin monenlaisia eri lähtökohdista rakentuvia tulkintoja. "Kaupunkimaisuus" ja "kylämäisyys" tuntuvat myös toteutuvan varsin monella tapaa, eikä niille löydy täysin yleispäteviä yhteismitallisia määritelmiä. Kilpailuehdotusten saldosta hahmottui kolme selkeästi erityyppistä ongelmakentän lähestymistapaa, joiden avulla modernin puukaupunkikylän ratkaisumallia oli lähdetty etsimään.

Kaupunkirakennetta painottavilla ehdotuksilla oli selkeä kaavallinen ja kaupunkirakenteellinen idea tai konsepti, josta käsin oli edetty pienempään mittakaavaan, korttelitasolle, pihakatumiljöön suunnitteluun jne.

Toisena lähestymistapana oli kortteli- tai (piha)katumiljöötä painottavat ehdotukset, joissa oli kehitelty ensin erilaisia osaratkaisumalleja vaihteleviin tarpeisiin ja maasto-olosuhteisiin esimerkiksi rinneratkaisut, tasamaaratkaisut, pihakatukokonaisuudet, erilaiset korttelityypistöt jne. Ehdotuksissa oli paneuduttu erityisesti lähimittakaavassa operoiden julkisen, puolijulkisen ja yksityisen tilan vuorovaikutussuhteisiin. Kaupunkikokonaisuus oli koostettu osaratkaisuille operoiden.

Kolmannen lähestymistavan muodostivat tiettyyn kehiteltyyn systeemiin tai rakentamisjärjestelmään perustuvat ratkaisut. Tyypillisesti tekijä oli aluksi kehitellyt esimerkiksi puurakenteisen tilamoduulin, jonka puitteissa yksittäinen asunto tai talo oli ratkaistu tietyin pelisäännöin, jonka jälkeen samalla logiikalla oli edetty kortteli- tai pihakatukokonaisuuteen ja lopulta koko kilpailualue ratkaistiin periaatteessa samaa menetelmää noudattaen.

5.4 Yleissuunnitelma

5.4.1. Kaupunkirakenteelliset ratkaisumallit

Kaavallisen sekä kaupunkirakenteellisen kokonaisuuden suhteen kilpailussa oli ideoitu koko joukko hyvinkin erityyppisiä ratkaisumalleja sekä konsepteja, jotka omista lähtökohdistaan johtuen soveltuivat annettuihin maasto-olosuhteisiin vaihtelevalla menestyksellä sekä tulkitsivat ja toteuttivat "puukaupunkimaisuutta" ja "kaupunkikylämäisyyttä" moninaisesti.

Ehdottomasti yleisin ratkaisutyyppi oli "kaari ja tiivisrakenne" -malli, joka selkeimmin perustui vallitseviin maasto- ja tiestöolosuhteisiin. Kaupunkirakenteellisen teemaparin muodostivat ensinnäkin Ratasmyllyntien itäpuolen kalliolakialueiden väliin asettuva, usein kaarenmuotoinen, rakentamisella tilallisesti jäsennetty kokoojakatulinjaus. Kaaren syliin jäävä kallioalue oli parhaimmissa ehdotuksissa hyödynnetty kevyellä terassoituvalle rakentamisella, joka jätti hienoimmat kallionlaet vapaa-alueeksi (no.86 "ORANSSI", no.131 "JÄKÄLÄ"). Kaakkoinen alarinnealue muodosti teemaparin toisen, selkeästi oman logiikkansa puitteissa jäsentyneen kokonaisuuden. Alue oli esitetty yleisimmin johtokujanteen mukaisesti linjatun kokoojakadun ympärille rakentuvana tiiviinä pikkukaupunkimaisena vyöhykkeenä, joka oli vaihtelevasti ratkaistu esimerkiksi kampa- tai sormimaisina rakenteina (no.128 "HELMINAUHAT", no.131 "JÄKÄLÄ"), umpikortteleina (no.69 "PUUSTA", no.93 "FIILATEN JA HÖYLÄTEN") tai tasarakeisina tonttikenttinä (no.85. "ORANSSI"). Ratasmyllyntien länsipuoli oli useimmiten käsitelty temaattisesti samansuuntaisten ratkaisujen kombinaatioina tai variaatioina asettuen näin selvästi osaksi kokonaisrakennetta.

Yllättävän pienen ryhmän tässä kilpailussa muodostivat puukaupunkirakentamisen perinteitä tietoisesti tulkinneet ja kehitelleet "pikkukaupunkimaiset" -mallit, joissa kaupunkikuvallisen ja -rakenteellisen perusteeman muodostivat tiheä ja rikasmuotoinen, "jatkuva" katuverkosto sekä pienimittakaavaisista yksiköistä koostunut tasakokoinen rakentaminen. Kaupunkitilallisten teemojen ja viritysten, katujen ja kujien, aukoiden ym. kehittäminen oli parhaimmillaan määrätietoista ja ilmeikästä.

Mittakaava oli pidetty yleensä kauttaaltaan varsin intiiminä ja ratkaisu pyrki muodostamaan koko kilpailualueesta homogeenista pikkukaupunkikudosta. Näiden ehdotusten ongelmaksi muodostui usein pienipiirteisen rakentamisen paikoittain ristiriitainen suhde monimuotoiseen kalliomaastoon sekä paikoin ylitieä katuverkosto. Kaupunkirakennemallilla päästään yleensä helposti tavoiteltuihin rakentamistehokkuuksiin mutta yhteys alkuperäiseen luontoon saattaa muodostua hankalaksi (no.42 "KAARNA", no.62 "PAREMPI PUUSTA", no.106 "PIZZICATO").

Eräs keino hallita monimuotoisen maaston johdosta sirpaleiseksi hajoavaa rakentamista, oli keskittää rakentamisalueet tietyn suurmuodon avulla osakokonaisuuksiksi jäsentyviksi yksiköiksi. "Suurmuodot" -mallin mukaan ratkaistuille ehdotuksille oli ominaista, että "muodollisesti" selkeästi rajautuvat yksiköt pyrkivät hahmottumaan pienimittakaavaisina, vapaasti maastoon sijoittuvina kylämaisina yhteisinä. Rakentaminen rajautui selkeästi ympäröivästä metsämaastosta ja usein katujärjestelyt oli helppo minimoida (no.8. "NILA", no.38 "MOULIN", no.87 "CRESCENTIT").

Edellistä ratkaisua pienipiirteisempi variaatio oli jäsentää rakentaminen eri periaattein pienemmistä yksiköistä (taloista) koostuviksi "kylämaisiksi ryhmittymiksi", jotka levittäytyivät kilpailualueelle kukin oman periaatteensa mukaisesti (no.14 "KAARNAPURSI", no.16 "DENDRO", no.37 "AAMAA", no.92 "TAAPELIT", no.114 "SHIMMERING LIGHT"). Ongelmaksi tämän tyyppisten ehdotusten suhteen nousi usein rönsyilevästi levittäytyvä, tilallisesti jäsentymätön katuverkosto ja tiestö. Ratkaisulla ei ole myöskään pystytty saavuttamaan kovinkaan tiivistä "kaupunkimaista" kokonaisuutta. Kokonaisilme jää helposti löyhäksi ja "lähiömäiseksi". Oman variaation muodostivat tilallisesti rikasilmeisen pihakadun varaan rakentuvat "pihakaturyhmittymät" (no.17 "KYLIEK KAIKKI KASVOT", no.45 "RINNERATKAISU"). Eräänlaista yhdistelmää edellä minituista malleista edustaa ehdotus no.82 "FAUNI".

Oman ryhmänsä muodostivat "nauhamaiset" -ratkaisut. Pitkä mutkitteleva tai poimuileva talonauha oli maastoon sovituksensa puolesta äärimmäisen joustava malli ja pystyi taipumaan lähes "rajattomasti" kulloisenkin tilanteen mukaan. Kaupunkirakenteellisessa mielessä ratkaisu jakautui kahteen alatyypin. "Urbaanit talonauhat" pyrkivät tekemään selkeän, jopa dramaattisen rajauksen urbaanin katutilan sekä luonnontilaisen metsämaiseman välille. Onnistuneimmillaan talonauhat ikään kuin raivasivat metsästä rajatun alueen, jonka kaupunkikuvallinen ilme oli hyvinkin suljettu ja kaupunkimainen (no.86 "HAVU", no.104 "URBIS", no.138 "TANGO(2)"). Toisen alaryhmän muodostivat "avonaiset talonauhat", jotka pyrkivät jäsentämään kaupunkitilaa pehmeämmin ja joilla esimerkiksi katu- ja pihatilan rajausta oli liukuvaa eikä niin selkeää. Tämäntyyppisille ehdotuksille oli mahdollista ottaa maasto- ja maisemaolosuhteet sekä luontokontakti huomioon hyvinkin herkkäviritteisesti mutta katujärjestelyt yleensä pyrkivät riistäytymään hallitsemattomiksi (no.25 "MINIATO", no.29 "WOODY", no.90 "S(PINE)").

Melko runsaslukuisen ryhmän muodostivat rasterimaisesti kilpailualueen yli levittäytyvät "hilastot", joille oli myös leimallista pyrkimys säilyttää olemassa oleva luonto koskemattomana ja häivyttää rakentaminen metsän sekaan. Ratkaisut eivät muodosta perinteisessä mielessä kaupunkitilaa. Katuverkko on yleensä ratkaistu vapaamuotoisena tiestönä ja polustona, joka on luontoystävällisesti puutteellinen ja alimitoitettu. Siten ehdotusten maastoa kunnioittava herkkäotteisuus on usein näennäistä. Parhaimmillaan tämän tyyppiset ehdotukset esittävät kuitenkin tuoreita asumiskonsepteja ja näin uudistavat perinteistä metsäkaupunkimallia (no.7 "TANGO(1)", no.73 "HUDRIWUDRI", no.137 "PURO_PUU").

Oman heterogeenisen osastonsa muodostivat tietyn järjestelmän puitteissa ratkaistut "strukturelliset" mallit. Yhteistä näille ehdotuksille oli tietynlainen "teoreettisuus" ja yleispätevyys sekä asunto- ja kaupunkirakentamisen konventioiden railakas kyseenalaistaminen. Tyypillisesti koko kilpailuohjelma asunnosta kaupunkiratkaisuun oli koostettu esimerkiksi tiettyä perusmoduulia tai tilaelementtiä hyödyntäen (no.36 "TW482", no.77 "RUDOLPH", no.108 "1975 1978", no. 123 "JIG-SAW", no.135 "MAH-JONG").

Viimeisen monimuotoisen ryhmän muodostivat ehdotukset, joiden kaupunkikuvalliseen kokonaisratkaisuun toi oleellista lisämielenkiintoa kilpailualueen jakaminen alueellisesti kontrastipariin, jotka ratkaisutavallaan täydensivät ja määrittivät toinen toisensa kaupunkirakenteellista perusajatusta, esimerkkinä tiivis ja suljettu pikkukaupunki kontra väljä ja avoin metsäkaupunki. Useimmiten

Ratasmyllyntie toimi vedenjakajana (no.21 "BOYS&GIRLS", no.107 "PERINTÖTEKIJÄT", no.120 "ULVOVA MYLLÄRI").

Useat ratkaisut edustavat eriasteisia sekamalleja edellä esitetyistä kaupunkirakenteista. Ehdotuksia, joissa on pyritty löytämään kilpailualueen eri osille voimakkaasti toisistaan poikkeavia ratkaisukonsepteja on vaivannut kuitenkin yleisratkaisun epätasapainoisuus ja kokonaisidentiteetin sekavuus. Rakentamisen kokonaismäärä on niin pieni, että voimakkaasti eri periaatteita noudattavat osa-alueet helposti sirpaloittavat kokonaisuutta.

5.4.2 Katuverkosto ja kevyen liikenteen reitistö

Katuverkoston järjestelyjä sekä asettumista alueelle määrittivät luonnollisesti hankala kallioinen maasto sekä kilpailuohjelmassa määritellyt, sallitut liittymäkohdat kilpailualueen kahteen osaan jakavalta Ratasmyllyntieltä. Niinikään linjauksia määrittivät itäpuolella sijaitseva vesijohdon ja kaukolämmön johtokuja luontevasti hyödynnettävänä katualueena sekä maalinnoitusalueelle johtava vanha tykkitie, jonka toivottiin säilyvän jossain muodossaan. Länsipuolella ei liittymärajoitusta lukuun ottamatta ollut yhtä selkeästi havaittavissa ratkaisua suuntaavia lähtöarvoja.

Katuverkosto on niin kaupunkirakenteellisesti kuin kaupunkikuvallisestikin merkittävä tekijä kokonaisuuden hahmottamisen kannalta. Tässä suhteessa parhaimmissa ehdotuksissa kokoojakaduista oli onnistuttu järjestämään koko kilpailualueen kattava toiminnallinen sekä tilallinen jatkumo, looginen kaupunkikokonaisuutta jäsentävä selkäranka.

Monissa ehdotuksissa Ratasmyllyntien itäpuolen kokoojakatuverkosto oli konstruoitu olemassa olevaa tiereitistöä hyödyntäen. Kallioisten lakialueiden väliin sijoittui usein kaareva katulenkki, joka onnistuneimmillaan jatkui myös Ratasmyllyntien länsipuolelle nivoen erillisiä osa-alueita yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi. Parhaissa ehdotuksissa katuverkosto muodosti myös selkeästi ja hierarkkisesti jäsentyneen järjestelmän, jossa yleisimmän mallin mukaan kokoojakatuihin liittyi esimerkiksi sormiperiaatteella pienempien asunto- tai pihakatuja sarja. Itäpuolella johtokujanne oli pääsääntöisesti käsitelty tällaisena alueellisena kokoojakatuna. Vanhan tykkitien osalla oli tässä suhteessa enemmän hajontaa. Usein se oli haluttu säilyttää ilmeeltään mahdollisimman autenttisena ja liittää sellaisenaan osaksi kevyen liikenteen reitistöä. Kokoojakatuverkoston selkeyttämisellä ja minimoimisella oli myös käänteinen puolensa, joka usein johti varsin runsaaseen ja rönsyilevään pihakatuja järjestelmään. Joissain tapauksissa oli kuitenkin katu- ja pihakatukokonaisuus onnistuttu kiteyttämään hyvinkin ekonomiseksi ja ytimekkääksi ratkaisuksi. Myös ehdotuksissa, joissa oli tavoiteltu perinteistä pikkukaupunkimaisuutta kehittämällä pienipiirteistä umpi- tai suorakaidekorttelirakennetta, ongelmaksi nousi usein ylitie ja paikoin hierarkkisesti jäsentymätön katuverkko.

Monissa ehdotuksissa oli kevyen liikenteen reitistö integroitu osaksi suunniteltua katuverkostoa pihakatumaisina ratkaisuin tai perinteisinä jalkakäytävinä ajoväylien reunustoilla.

"Kaupunkimaisuutta" silmällä pitäen nämä ovatkin perusteltuja ja oikeita ratkaisumalleja.

Kaupunkitilassa etenevän urbaanin reitistön ohella oli usein kehitelty myös vaihtoehtoinen puistoreitistö, joka otti selkeämmin kontaktia ympäristöön sekä olemassa olevaan metsä- ja ulkoilutiestöön. Onnistuneimmissa tapauksissa reitistön avulla pystyttiin kokoamaan rakentamisen lomaan jäävät vapaa- ja puistoalueet sekä kaupunkikuvallisesti keskeiset kohdat jalankulkijan kannalta toimivaksi kokonaisuudeksi. Ratasmyllyntien voimakkaasti eristämät osa-alueet oli mahdollista nivoa paremmin yhteen kadun yli johdetun kevyen liikenteen sillan välityksellä. Joissain ehdotuksissa oli kehitelty vaihtoehtoja ja toimivaa liikennöintimallia, jossa autokatuverkosto oli jätetty sekundaarisempaan asemaan kaupunkikuvallisessa mielessä ja kevyen liikenteen reitistöstä oli muodostettu kaupunkirakenteellisesti kokoava urbaani aihe (no.108 "19751978").

5.4.3. Paikoitusratkaisut ja luolapysäköintivaihtoehto

Monimuotoinen maasto yhdistettynä tiiviiseen kaupunkimaiseen rakenteeseen asetti myös paikoitusratkaisuille erityishaasteita. Kaupunkikuvallisista syistä tuli paikoitus järjestää mahdollisimman vähän kaupunki- ja katunäkymiä häiritsevästi. Myös maasto-olosuhteiden puolesta oli keskitetyt parkkialueet monin paikoin poissuljettu vaihtoehto. Valittu paikoitusratkaisu on merkittävä kaupunkikuvaa muokkaava miljöötekijä. Siten ehdotukset, joissa autopaikat oli järjestetty edellä

mainitut näkökohdat huomioimatta keskitettyinä paikoituskenttinä tai katukuvassa keskeisesti sijoitettuina isohkoina katosrakennelmina, eivät nousseet arvostelussa kovinkaan korkealle.

Pysäköinti olikin parhaimmissa ehdotuksissa ratkaistu kilpailuohjelman tavoitteiden mukaisesti pääsääntöisesti asuntojen yhteyteen integroituina autokatoksina tai talleina. Kehittyneimmissä ehdotuksissa oli paikoitus ymmärretty elimellisenä osana kokonaisratkaisua lähtien yleissuunnitelmasta ja korttelitason järjestelyistä aina talo- ja asuntosuunnitelmiin saakka. Parhaimmillaan talotyyppi sekä autokatos ja talliratkaisut muodostivat innovatiivisen, toimivan ja arkkitehtonisesti hallitun järjestelmän. Tässä suhteessa erityismaininnan ansaitsee ehdotus no.45 "RINNERATKAISU", jossa paikoitusratkaisu oli osattu jalostaa positiiviseksi ja ilmeikkääksi aiheeksi pihakatukokonaisuudessa. Oivaltavia paikoitusjärjestelmiä esittivät myös esimerkiksi ehdotukset no.29 "WOODY", no.86 "HAVU", no.87 "CRESCENTIT", no.104 "URBIS", joissa autopaikat oli onnistuneesti häivytetty eri tavoin pois julkisesta katukuvasta. Useissa ehdotuksissa oli myös ideoitu monia rinnakkaisia paikoitusmalleja, jotka olivat luonnollisesti sidoksissa kulloiseenkin talotyyppiin sekä maastosovituksiin (no.33 "PORVOON MITALLA", no.128 "HELMINAUHAT"). Myös rinnemaaston tarjoamat mahdollisuudet oli osattu hyödyntää paikoin esimerkiksi rinteeseen tukeutuvina autokatos- ja terassiratkaisuina (no.131 "JÄKÄLÄ") tai osittain rinteeseen upotettuina paikoituskellareina (no.85 "ORANSSI"). Myös useamman autopaikan sisältävät pienimuotoiset katokset tai parkkipaikat tulivat kyseeseen, jos ne oli osattu sijoittaa harkitusti korttelikokonaisuuteen sulautuen (no.107 "PERINTÖTEKIJÄT", no.128 "HELMINAUHAT", no.131 "JÄKÄLÄ").

Suureksi osaksi tai kokonaan maanalaiseen pysäköintiin perustuvia ratkaisuja ei katsottu onnistuneiksi eikä realistisiksi. Rakentamisen ja paikoitusjärjestelyjen tulee muodostaa luonteva ja kokonaistaloudellinen ratkaisu. Kilpailuohjelmassa edellytetty osatarkennus luolapysäköintivaihtoehdolla oli tarkoitettu lähinnä kaupunkikuvallisesta näkökulmasta tarkasteltavaksi, jotta voitaisiin todeta, mitä merkittävää etua tai lisäarvoa lisäkustannusten vastineeksi autottomuus voisi tuoda kaupunkimiljööseen tässä tapauksessa. Kaupunkikuvaan ja rakentamisen yleisilmeeseen, tiiveyteen tai kerroslamäärään ratkaisulla oli harvassa tapauksessa merkittävää vaikutusta. Yleisimmin kokonaisrakenne säilyi pääpiirteissään samana. Vapautuvat autopaikat katoksissa tai talleissa oli hyödynnetty lisärakentamisena, varastoina, työtiloina, viherhuoneina tai asuntojen lisähuoneina, lisäten siten rakentamisen kokonaistehokkuutta jonkin verran. Katuleveyksistä voitaneen toimenpiteen johdosta hieman tinkiä, mutta huolto- ja hälytysajoneuvojen edellyttämä reitistö tulisi kuitenkin säilyttää ennallaan. Parhaiden ehdotusten osalta tulee todeta, että luolapysäköinti ei ole harkinnanarvoinen vaihtoehto, paikoitusratkaisut oli muutenkin osattu järjestää kaupunkimiljöötä häiritsemättömästi. Paikoituksen sijoituessa luolastoon vähenisi luonnollisesti myös alueen sisäinen ajoneuvoliikenne, mikä ei ehkä kuitenkaan ole täysin toivottava seikka.

5.5 Kortteliratkaisut

Kilpailussa esiintyi runsaasti eri korttelityyppejä ja monessa ehdotuksessa oli käytetty useaa kortteliratkaisua kilpailualueen eri osa-alueilla. Vaikka ratkaisu on perusteltu maaston vaihtelevuuden vuoksi, johtaa se usein alueen heikkoon kokonaisidentiteettiin. Koska suunniteltava alue on suhteellisen pieni, on jatkotyöstön kannalta tärkeää, että ehdotuksessa on jo kilpailuvaiheessa kyetty tekemään selkeät valinnat korttelin suhteen. Parhaimpiin ratkaisuihin johtaakin yleensä yhden tai kahden perustyyppin johdonmukainen käyttö koko alueella. Tällöin on olennaista korttelin toimivuus vaihtelevissa maastotilanteissa niin, että pystytään luomaan yhtenäistä ja eheää kaupunkirakennetta.

5.5.1 Sormimaiset ja kampamaiset korttelit

Kilpailussa tyypillisin kortteliratkaisu muodostuu joko sormimaisista piha- ja asuntokatukortteleista tai kampamaisista kortteleista. Ratkaisun etuna on selkeä, vyöhykkeittäinen jäsentyminen julkisesta katutilasta puolijulkiseen ja yksityiseen pihatilaan. Ratkaisukonsepti on joustavasti sovitettavissa erilaisiin maastotilanteisiin ja pihoilta on helppo järjestää yhteydet vapaa-alueille. Pysäköinti on yleensä saatu kohtuullisesti järjestettyä pieniin yksiköihin niin, ettei se häiritse asuntojen yhteyksiä ja avautumista piha-alueille. Kilpailussa on esitetty onnistuneita esimerkkejä asuntokohtaisista pysäköintiratkaisuksista (no.45 "RINNERATKAISU", no.86 "HAVU", no.104 "URBIS"). Myös pienehköt,

rakenteilla rajatut pysäköintitaskut voidaan sovittaa kortteliin miljöön kannalta hyväksyttävästi (no.131"JÄKÄLÄ").

Sormiratkaisuja on esitetty koko suunnittelualueen kattavina (no.1 "ZIP", no.17"KYLIEN KAIKKI KASVOT", no.45 "RINNERATKAISU", no.82 "FAUNI", no.103 "LUNGA"), kun taas kampamaiset korttelit yleensä keskittyvät kaakkoiselle loivalle rinnealueelle (no.131"JÄKÄLÄ"). Joissakin tapauksissa kampamainen rakenne on viety johdonmukaisesti läpi koko suunnittelualueen (no.86 "HAVU", no.104 "URBIS").

Pihakatusormien talot on mahdollista rytmittää elävästi ja asuntopihojen suuntaus huomioiden (no.17 "KYLIEN KAIKKI KASVOT"). Kiinnostava on myös ratkaisu, missä talojen päädyt jäsentävät pihakadun pienten aukoiden sarjaksi (no.105 "PUU-VILLA"). Puhtaaseen sormimaiseen pihakatukortteliin perustuvissa ehdotuksissa ongelmaksi muodostuu kokoojakatujen luonne. Korttelin pihakatumiljöö on pienimittakaavainen ja eheä mutta kokoojakatujen tilallinen rajausta ja kaupunkimaisuus jää usein puutteelliseksi. Sopivilla pihakatujen porttirakennuksilla voidaan katutilan rajausta kuitenkin parantaa (no.116 "BERGAMO"). Myös vihreiden pihatusormien leveyksien määrittely on oleellista, ettei kokonaisuus muodostu liian saarekkeiseksi. Pihakatusormet voivat olla myös tiiviisti kiinni toisissaan. Silloin syntyy hyvinkin urbaania kaupunkirakennetta, joka voisi olla verrattavissa vaikka keskiaikaisiin pikkukaupunkeihin (no.66 "RUOKTOBÁKTI – KOTIKALLIO", no.101 "KUKKULAN KUNINGAS (2)").

Kampamaiset korttelit rajaavat myös kokoojakadut, joten niillä saavutetaan yleensä urbaanimpi ilme kuin sormiratkaisuilla (no.86 "HAVU", no.104 "URBIS"). Erityishuomiota kampamaisessa korttelissa vaativat nurkkien ratkaiseminen eheästi ja asuntopihojen suuntaaminen edullisiin ilmansuuntiin. Yleensä talotyyppien sopivilla valinnoilla korttelin eri osissa päästään kohtuullisiin ratkaisuihin (no.131"JÄKÄLÄ"). Toisaalta ongelmaksi voi muodostua korttelihahmon epämääräistyminen, jos talotyyppejä on runsaasti ja ne eroavat typologisesti merkittävästi toisistaan. Kaupunkimaisuus on helpommin saavutettavissa, kun talotyyppistö on suhteellisen yhtenäinen. Eräs variaatio kampamallista on jatkuvan talonauhan käyttö piha- ja asuntokatuja rajaamassa. Tällöin myös kadunpäätteet rajautuvat rakentamisella (no.104"URBIS"). Talonauhassa yksittäiset rakennukset alistuvat kokonaisuudelle. Ratkaisulle on eduksi, jos rakennukset kytketään toisiinsa tilaa rajaavilla elementeillä, kuten aidoilla, muureilla ja katoksilla. Näin syntyy rakennusrungon levyinen vyöhyke, jonne voidaan sijoittaa suojaa kaipaavia pihatoimintoja tai hajauttaa pysäköintiä.

5.5.2 Kylämäiset korttelialueet

Kun katujen ja viheralueiden ympäröimät suurehkot korttelialueet ovat tiiviitä ja selkeärajaisia, sisäosiltaan pienipiirteisiksi jäsentyneitä yksiköitä, voidaan puhua kylämäisistä kortteleista. Muodonannoltaan korttelityyppi voi olla vaihteleva.

Eräs ratkaisumalli on korttelin sisäkkäinen rakentaminen. Korttelissa reuna-alueet rajataan katua tai vapaa-aluetta vasten esimerkiksi tiiviillä rivi- tai pienkerrostalonauhalla, kun taas korttelin keskiosiin sijoitetaan noppamaisia, pienehköjä erillis- tai paritaloja (no.59 "PIIRI", no.106 "PIZZICATO"). Kadulta käsin tarkasteltaessa ratkaisu ei välttämättä eroa perinteisestä umpikorttelista mutta korttelin sisämiljöö voi parhaimmillaan muodostua eläväksi ja pienimittakaavaiseksi. Ratkaisu mahdollistaa yleensä myös suuren rakentamistehokkuuden. Korttelityyppi onkin potentiaalinen malli etsittäessä perinteisen kaupunkimaista, tiivistä ja matalaa rakentamistapaa. Korttelien keskiosien jäsentely on tehty erilaisten korttelin sisäisten pihakatuväylästäjien avulla. Ongelmia tuottaa, jos pysäköinti halutaan järjestää pelkästään asuntokohtaisesti. Tässä mallissa olisikin usein parempi pyrkiä keskittämään korttelin keskialueiden pysäköinti pieniin ryhmiin. Parhaisiin tuloksiin on päästy suurehkoilla korttelikoolla, jolloin raskaammin rakennettava katuverkko vähenee. Samalla vaihtelevat luonnonmuodot on helpompi sulauttaa korttelin sisämiljöön osaksi (no.106 "PIZZICATO").

Kilpailussa on esitetty kiinnostava, muodoltaan orgaaninen kortteli- ja kylämalli (no.87 "CRESCENTIT"). Korttelin muuri muodostuu kapeista, omalla pihalla varustetuista viipaletaloista. Muuri kaartuu pehmeästi maaston mukaan ja sitä rytmittävät kapeat porttikäytävät. Vaikka kortteliyksikkö on suuri, näkymät jaksottuvat kaareutumisen ansiosta mittakaavaltaan miellyttäväksi. Ratkaisussa kaikki liikenne ohjataan korttelin sisäiselle pihakadulle. Kun autopaikat pystytään

ratkaisemaan asuntokohtaisesti asuntopihojen yhteydessä, voi korttelin sisämiljöön muodostua kylmäisen viihtyisäksi. Ulospäin kortteli rajautuu vapaa-alueisiin ja on sukua sormimaisille pihakatukortteleille ja saarekkeille. Tämä antaa vapauksia suunnata asuntopihat kulloinkin edulliseen ilmansuuntaan. Viipaletalo ei rakennustyyppinä sovellu parhaalla mahdollisella tavalla puurakentamiseen mutta joustava kokonaiskonsepti on avoin eri toteutusmuodoille ja esitettyä monipuolisemmille talotyypeille.

Kylmäisiä kokonaisuuksia muodostavat geometriset suurkorttelit edustavat sommittelullisia lähtökohtia (no.8 "NILA", no.38 "MOULIN"). Tyypillistä geometrisille ratkaisuille on rakentamisen selkeä rajautuminen viheralueista muutamaksi itsenäiseksi suuryksiköksi, jotka ovat sisäisesti jäsenyneitä. Jotta rajautuminen hahmottuisi tilallisesti, on korttelien rakentaminen oltava riittävän tiivistä. Ratkaisutyyppin haasteena on ollut löytää luonteva sovitus maastoon. Parhaimmin korttelityyppi on onnistunut kaakkoisella loivalla rinnealueella. Myös yhtenäisen identiteetin luominen koko suunnittelualueelle viherkaistoilla osiin jaetussa kaupunkirakenteessa on haastavampaa, kuin perinteisessä jatkuvassa kaupunkirakenteessa.

5.5.3 Tiivis tonttikenttä

Tiivis tonttikenttä muodostuu katujen rajaamasta erillistalojen korttelialueesta. Kullekin erillistalolle on osoitettu oma tontti ja siltä välitön yhteys katuverkkoon. Tonttikenttä voi olla ruutumainen, kaareutuva tai geometrialtaan epäsäännöllinen. Katutila ei muodostu täysin suljetuksi, vaan jaksottuu talonoppien rytmisissä. Perinteisesti tällaista kaupunkirakennetta on lähiökautta edeltävillä esikaupunkialueilla. Useimmiten tiiviitä tonttikenttiä on sijoitettu kaakkoiselle metsäiselle loivalle rinnealueelle. Kilpailu onkin osoittanut, että tiiviit tonttikentät soveltuvat huonosti pienipiirteisille, kallioisille selännealueille.

Kaupunkirakenteesta muodostuu parhaimmillaan perinteisen rintamamiestaloalueen kaltaista mutta sovellettuna modernisti ratkaistuina talotyypein (no.85 "ORANSSI"). Viherkaistoilla jäsennoimalla mattomainen vaikutelma saadaan rikottua ja orientoitumista alueella helpotettua. Toisaalta erilaiset vapaa-alueet vähentävät ratkaisun kaupunkimaisuutta. Toinen tapa lisätä jäsennointiä on katulinjauksien sopiva muotoilu ja rytmitys, jolla parhaimmillaan saavutetaan pikkukaupunkimaista tunnelmaa, jos rakenne on muuten tarpeeksi tiivis (no.62 "PAREMPI PUUSTA"). Asuntopihat ovat ratkaisuissa yleensä voitu tehdä suojaisina ja suunnata edullisiin ilmansuuntiin. Myös pysäköinti on helppo ratkaista asunto- ja tonttikohtaisesti joko autotalleilla tai keveillä katosrakennelmilla.

Tiiviisiin tonttikenttiin voidaan lukea myös atriumpihatalojen korttelialueet (no.107 "PERINTÖTEKIJÄT", no.123 "JIG-SAW"). Ratkaisumalli on perinteisesti edustanut tiivistä ja matalaa rakentamista. Pihatiloista on muodostunut suojaisia ja katutiloista intiimejä ja tiukasti rajattuja. Korttelityyppi asettaa omat vaatimuksensa asuntosuunnittelulle aukotusten suuntauksen suhteen. Pysäköinti voidaan ratkaista omina atriumtaskuinaan, joten autot on mahdollista häivyttää katukuvasta liki täydellisesti (no.107 "PERINTÖTEKIJÄT"). Ehdotuksissa on esitetty myös korttelialueiden lähes täydellistä autottomutta (no.123 "JIG-SAW"). Kaupunkikuvassa ongelmaksi voi tällöin muodostua katumiljöiden monotoonisuus ja orientoitumisen vaikeus. Parhaimpiin ratkaisuihin on päästy jäsentämällä korttelit selkeästi riittävän pieniin yksiköihin ajoneuvokaduilla ja -kujilla. Kadunvarsirakennusten korostaminen suhteessa korttelin muuhun rakentamiseen on tuonut ratkaisuun järkevyyttä.

5.5.4 Ruutu- ja umpikorttelit

Perinteisen kaupunkirakentamisen mallia edustava ruutu- tai umpikortteli on ollut kilpailijoilla suhteellisen vähäisessä käytössä. Syynä voi olla vaikea maasto tai korttelityypin arkisuus. Ehkä rakentamistapa myös mielletään selkeästi kantakaupunkiin kuuluvaksi eikä se tunnu Myllypuron metsäisessä maastossa luontevalta. Toisaalta korttelityypillä on selkeitä etuja, kuten katutilojen hyvä hahmottuminen ja jatkuvuus. Myös rajausta ympäröiviin vapaa-alueisiin sisältyy ratkaisuun. Korttelit voivat olla ruutumaisia (no.11 "PIRUNNYRKKI", no.40 "KIKI"), hieman epäsäännöllisiä (no.93 "FIILATEN JA HÖYLÄTEN") tai täysin vapaamuotoisia (no.27 "VIHERPURO", no.53 "SALAMANTERI"). Korttelityyppi vaatii keskimääräistä runsaammin katuverkkoa mutta sopiva jäsennointi syöttö-, asunto- ja pihakatuihin sekä kevyen liikenteen väyliin mahdollistaa sopusuhteiset toteutukset. Parhaiten korttelityyppi on soveltunut kaakkoiselle loivalle rinnealueelle.

Perusratkaisusta johtuen asuntopihojen suuntausta on vaikea ratkaista kaikille asunnoille tasapuolisesti. Yleensä jonkin kortteliseinustan pihat ovat muita varjoisampia. Korttelissa kriittisen kohdan muodostavat myös nurkkarakaisut. Umpinurkan muodostavat talotyytit ovat mahdollisia mutta ne koetaan asuntosuunnittelun kannalta hankaliksi (no.27 "VIHERPURO", no.40 "KIKI"). Toisaalta rakennukset eivät tee massiivista vaikutelmaa, jos talon pääty on nähtävissä myös kadulta (no.93 "FIILATEN JA HÖYLÄTEN"). Tärkeää on katutasen rajautuminen yhtenäisenä. Pysäköinti on yleensä ratkaistavissa samoin kuin kampamaisissa kortteleissa. Ainoastaan vapaa-alueisiin rajautuvat korttelipuoliskot tuottavat ongelmia autojen sijoituksessa. Usein joudutaan sallimaan jonkin verran pysäköintiä myös korttelipihoille. Ongelmaksi muodostuu liikenteen johtaminen niin, ettei asuntopihojen käyttö häiriinny.

Muutamassa ehdotuksessa on esitetty yhteen kytkettyjä ruutukortteleita (no.12 "KALLIOLLE KUKKULALLE(1)", no.81 "SORMILIITOS"). Ratkaisulla on pyritty perinteistä ruutukorttelikaupunkia tiiviimpään rakentamiseen mutta samalla luonteva maastoon sovittaminen on tullut vaikeammaksi. Myös pysäköintipaikkojen sijoittaminen on tuottanut ongelmia, koska esimerkiksi katuvarsta on vähemmän käytössä.

Ennakkoluulotonta mutta teoreettista ratkaisua edustaa ruutukorttelirakenne, johon on yhdistetty vapaamuotoinen katuverkko. Korttelit on erotettu toisistaan viherkäytävien verkostolla. Ratkaisussa on pyritty samanaikaisesti säilyttämään asumiselle välitön luontokosketus ja silti luomaan alueelle kaupunkimainen järjestys (no.135 "MAH-JONG").

5.5.5 Pienet saarekemaiset korttelit.

Puhtaasti saarekemaisiin kortteleihin perustuvia ehdotuksia on kilpailussa vähän, jos pihakatujen ympärille muodostuvat ryppäät jätetään pois laskuista. Suurimpana ongelmana näissä ehdotuksissa on epäurbaani, metsäkaupunkimainen ilme ja rakentamisen tehottomuus. Sinänsä yksittäisistä saarekekortteleista saattaa muodostua hyvinkin kylämaisia ja tiiviitä miljöitä. Yleensä ehdotuksissa on keskitytty lähinnä korttelitason suunnitteluun (no.92 "TAAPELIT"), mutta on myös pyritty muodostamaan kokoavia kaupunkitiloja (no.129 "PUULAANKI") tai jäsentynyttä katuverkostoa puun oksistoa metaforana käyttäen (no.16 "DENDRO"). Usein autopaikat on sijoitettu selvästi korttelin ja rakentamisen ulkopuolelle. Näin on saatu korttelista viihtyisä mutta tulos on syntynyt ulkopuolisen miljööön kustannuksella. On myös esimerkkejä, joissa autot on sijoitettu saarekkeeseen mutta runsaat ajoväylät tuottavat ongelmia. Maastoon sovituksen kannalta saarekkeet ovat joustava ratkaisu.

5.5.6 Orgaanisesti kasvavat systeemit

Orgaanisesti kasvavat "systeemimallit" perustuvat yleensä johonkin modulaariseen talokonseptiin, joka kasvaa korttelin tai jopa koko alueen kokoiseksi (no.36 "TW 482", no.73 "HUDRIWUDRI", no.77 "RUDOLPH"). Näissä malleissa on kiinnitetty suurta huomiota rakentamisen vaihteellisuuteen ja muunneltavuuteen. Asunnot on usein nostettu irti maanpinnasta puiden lehvästöjen tasalle ja autot sijoittuvat talojen alle. Koska maantason käyttö asumistoimintoihin on vaikeaa, on tätä pyritty kompensoimaan runsailla terassirakenteilla. Asuntojen nostamista pilareille perustellaan usein myös maanpinnan säästämiseksi koskemattomana. Käytännössä ratkaisut johtavat yleensä vähintään yhtä raskaisiin maastonmuokkauksiin kuin muissa rakentamismalleissa. Katumiljö ja maantaso vain muodostuvat varjoisiksi ja tilallisesti epämääräisiksi talojen ja terassikansien alla.

5.5.7 Vapaat talonauhat

Vapaat talonauhat muodostavat pienehkön, selkeästi erottuvan ryhmän kilpailuaineistosta. Ratkaisutyypin ominaisuudet maastosovitusten suhteen ovat erinomaiset. Näissä ehdotuksissa ei ole pyritty katutilojen tiiviiseen rakentamiseen vaan ennemminkin maisemallisten reunakohtien korostamiseen ja selkeään rajaamiseen. Talonauhat rajaavat kadun yleensä vain toiselta sivustaltaan. Korttelirakenne on avoin mutta toiminnot yleensä jäsentyvät vyöhykkeittäin selkeästi. Ongelmaksi ratkaisutyypissä muodostuu katuverkon suuri määrä ja rakentamisen tehottomuus tähän nähden. Nauhat koostuvat erillisistä pien-, rivi- tai pienkerrostaloista, joita on kytketty muureilla, aidoilla tai yhtenäisillä kattorakenteilla. Talojen päätyjen väleihin jää tilallisesti selkeästi rajautuvia

pihoja tai porttikäytäviä (no.25 "MINIATO", no.29 "WOODY"). Talonauhat voivat myös olla yhtenäisiä mutta tällöin kilpailussa tavoiteltu pienimittakaavaisuus menetetään (no.124 "AUKIO", no.90 "S(PINE)"). Muutamissa ehdotuksissa syntyy suhteellisen selkeästi rajautuvia pihatilojen sarjoja (no.70 "LIGNUM(2)", no.138 "TANGO "(2)). Pysäköinnin sijoittaminen on yleensä tuottanut ongelmia. Parhaiten on onnistuttu, kun pysäköinti on sijoittunut talojen väleihin selvästi rajattuihin taskuihin (no.29 "WOODY").

5.5.8 Muut kadunvarren nauhat

Monissa ehdotuksissa on osa rakentamisesta erityisesti selännealueilla sijoittunut tiukasti katuvarren molemmiin puolin pihojen avautuessa suoraan vapaa-alueille. Varsinaisia kortteleita ei synny, mutta katutilat ovat parhaimmissa ehdotuksissa eheitä ja kaupunkimaisia. Pitkittäin kadun varteen sijoittuvat rakennukset takaavat luonnollisesti parhaimman rajauksen mutta asuntopihojen suuntaaminen edullisiin ilmansuuntiin on kadun luoteis- ja koillispuolella vaikeaa (no.53 "SALAMANTERI", no.63 "WOOD U", no.75 "PALAPELI"). Myös pelkästään päädyt kadulle suuntautuvia talopuikkoja voidaan käyttää, mutta kadun tilallinen rajautuminen on edellistä ratkaisua väljempää (no.79 "KALLIOMAALAU", no.85 "ORANSSI"). Joissakin ehdotuksissa on käytetty noppamaista taloa hyvin tiheästi sijoitettuna, jolloin syntyy tiivis kaupunkimainen vaikutelma (no.46 "PAIKALLEEN, VALMIIT, HEP"). Hyvä tulos syntyy, jos kadun luoteis- ja koillispuolella sijoitetaan sopivalla tiheydellä noppamaisia tai puikkomaisia taloja pääty kadussa kiinni niin, että pihat avautuvat talojen väleihin, kun lounais- ja kaakkoispuolella voidaan käyttää pitkittäisiä kadunvarsitaloja (no.93 "FIILATEN JA HÖYLÄTEN"). Katutilaan voidaan saada vaihtelua aikaiseksi, kun talorivistön katulinjasta sisennetään yksittäinen talonoppa, jolloin muodostuu pieni kadunvarren aukio (no.93 "FIILATEN JA HÖYLÄTEN", no.131 "JÄKÄLÄ"). Keinoa on kuitenkin käytettävä harkiten.

5.6. Talo- ja asuntotyyppien ideointi

Kilpailun eräs tavoite oli uudentyypin puurakenteisen kaupunkipientalotyyppin kehittäminen. Asuntojen hallintamuotoa, jakaumaa tai pinta-alatavoitteita ei oltu valmiiksi määritelty ideointia ohjaamaan. Tässä nimenomaisessa tapauksessa tuli kuitenkin huomioida, että kilpailun päämääränä oli myös Myllypuron nykyisen kerrostalovaltaisen asunto- ja asukasrakenteen monipuolistaminen. Asunnoilta edellytettiin tavanomaista monipuolisempia ominaisuuksia vaihtelevan rakentamisen, laajennettavuuden ja muunneltavuuden sekä ullakkorakentamisen suhteen. Lisäksi toivottiin, että sivuasuntojen, aputilojen, työhuoneiden sekä monitoimisten piharakennusten avulla voitaisiin saavuttaa normaalia parempi jousto ja variointimahdollisuus vaihteleviin asumistarpeisiin ja elämäntilanteisiin. Lisätoivomuksena oli myös se, että jokaisella asunnolla olisi oma maantasopihansa. Talotyyppien tuli olla myös luontevasti toteutettavissa puurakenteisina.

Valitulla taloratkaisulla ei sinänsä luoda "kaupunkimaisuutta", mutta talotyyppi voi luonnollisesti tukea tiettyä kaupunkirakenteellista ideaa tai konseptia ja olla jopa elimellinen osa sitä. Monessa tapauksessa valittu asuntotyyppi ja talotyyppi muodostivat myös erottamattoman ykseyden ja kokonaisuuden.

5.6.1 Talotyyppit

Rakennustyyppinä yleisin ja tässä tilanteessa monessa mielessä luontevin ratkaisu oli kompakti noppa- tai suorakaiteenmuotoinen kaksikerroksinen pientalo, sen lukemattomine esitettyine variaatioineen. Ratkaisu on perusteltu myös kaupunkikuvallisesti. Sillä voidaan helposti muovata moni-ilmeistä, pienimittakaavaista ja hengittävää kaupunkimiljöötä ja se huomioi varsin joustavasti myös monimuotoisen maaston vaatimukset. Ratkaisu voi toimia ensinnäkin yksittäisenä pientalona tai olla kytkettävissä erilaisiksi pari-, rivi-, ketju- tai ryhmätaloiksi tietyllä systeemillä (no.16 "DENDRO",no.29 "WOODY",no.104 "URBIS") tai vaihtoehtoisesti monella eri tavalla (no.74 "PUUSTADI"), jolloin saadaan luontevasti alueellista variaatiota sekä vaihtelevaa ilmettä. Valtaosalla ehdotuksista kaksikerroksinen pientalo toimi perusyksikkönä, jonka puitteissa monen mallisia ja eri-ilmeisiä kokonaisuuksia oli lähdetty rakentamaan. Hämmästyttävää ja mittasuhteiltaan klassinen pientalo on luontevin vaihtoehto puurakentamiselle ja myös monenlaiseseen tyyliin ja ilmaisuun taipuva.

Mielenkiintoinen ja yleisemmälläkin tasolla suuntaa-antava rakennustyyppi oli eurooppalaista kaupunkitaloperinnettä tulkitseva kaupunkirivitalotyyppi, joka puurakenteisena ja paikallisiin maasto-olosuhteisiin sovellettuna edustaa hyvinkin tuoretta ja uudenlaista kaupunkirakentamisen tapaa. Kaupunkikuvassa muurimainen rakennusrintama jäsentää tilan julkisuusastetta, yleisimmin yksityiseksi pihatilaksi ja julkiseksi katutilaksi (no.45 "RINNERATKAISU", no.86 "HAVU", no.131 "JÄKÄLÄ") tai päinvastoin (puoli)yksityiseksi katutilaksi ja (puoli)julkiseksi pihatilaksi (no.87 "CRESCENTIT"). Tyypin eräs variaatio, nauhamaiset rakennukset, edustaa mallia, joissa katu- ja piha-alueiden raja on liukuvampaa ja avonaisempaa (no.25 "MINIATO", no.90 "S(PINE)"). Myös "läpihengittävä" ketjutalotyyppi, joka tyyppillisimmillään muodostuu noppamaisista perusyksiköistä sekä näiden väleihin asettuvista kevyemmistä ja matalammista autokatos- yms. siivistä, osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi (no.29 "WOODY", no.104 "URBIS").

Uudennäköisen ja innovatiivisen kaupunkikuvan tavoittelu yhdistettynä vaikeaan kallioiseen maastoon innosti myös monenlaisiin muutokokeiluihin ja talotyyppivirityksiin, jotka paikoin hakivat esikuvansa myös ajankohtaisista kansainvälisistä virtauksista. Leimallista tämän tyyppisille ratkaisuille oli varsin kunnioittava suhtautuminen maasto-olosuhteisiin (no.135 "MAH-JONG"), sekä pyrkimys välttää mahdollisimman pitkälle maantasokosketusta (no.6 "WOENSDAG"), levittäytyen esimerkiksi hyvinkin konkreettisesti maiseman ylle rasterimaisena rakenteena (no.7 "TANGO (1)", no.73 "HUDRIWUDRI"). Puumateriaali sekä paikan metsähenkisyys olivat johtaneet myös paikoitellen omintakeiseen "romantisoituun" muutokieleen (no.20 "EWOK", no.114 "SHIMMERING LIGHT", no.138 "TANGO(2)").

Oma ratkaisunsa ovat talotyyppit, jotka jo itsessään muodostavat ikään kuin pienen korttelin (no.70 "LIGNUM(2)", no.92 "TAAPELIT"). Myös koko aluesuunnitelma voi perustua erilaisten "metatalojen" sommitelmaan (no.37 "AAMAA").

Joissakin ehdotuksissa oli käytetty yksittäisissä kortteleissa tai rakennuksissa muuta kaupunkirakennetta selvästi korkeampaa rakentamista sommitelullisina elementteinä ja kaupunkikuvallisina kiintopisteinä (no.8 "NILA", no.21 "BOYS&GIRLS", no.107 "PERINTÖTEKIJÄT"). Toisaalta ehdotuksista oli myös nähtävissä, että kilpailun tavoitteita järeämpi rakentaminen saattoi herkästi johtaa ratkaisun mittakaavalliseen epätasapainoon.

5.6.2 Asuntovariaatiot

Kaksikerroksisuus oli myös asuntoratkaisutyypinä selkeästi yleisin. Variaatiota asuntokoon suhteen saatiin esimerkiksi rakennusrungon syvyyden tai leveyden varioinnilla (no.87 "CRESCENTIT", no.104 "URBIS") ja asuntojakauman suhteen esimerkiksi jakamalla talotyyppin eri kerrokset omiksi pikkuasunnoiksi, jolloin ratkaisuksi muovautui parhaimmillaan pientalomittakaavaan saumattomasti istuva pienkerrostalo (no.29 "WOODY", no.106 "PIZZICATO", no.131 "JÄKÄLÄ").

Varsin onnistunut ja usein esiintynyt keino saada tarvittavaa muuntojoustoa asuntokoon, -jakauman sekä toiminnallisuuden tasolla oli liittää perustyyppiin pienempi osa tai siipi, joka voidaan tilanteen mukaan käsitellä esimerkiksi sivuasuntona, työtilana, laajentumisvarana tai autotallina (no.53 "SALAMANTERI", no.78 "VARI-ANTTI", no.131 "JÄKÄLÄ"). Myös jyrkän harjakaton alle jäävä ullakotila hyödynnettiin monissa ehdotuksissa luontevana laajennusreviirinä (no.29 "WOODY", no.86 "HAVU").

Yleinen malli monipuolisen asuntovalikoiman takaamiseksi oli laatia kokonainen erilaisten talojen ja asuntojen tyyppistö, joista voidaan koota tarvittavan vaihteleva asuntotarjonta (no.33 "PORVOON MITALLA", no.128 "HELMINAUHA", no.131 "JÄKÄLÄ"). Eräs tässä kilpailussa harvinaisempi ratkaisu kysynnän ja tarjonnan dilemmaan on jättää asukkaalle tai rakennuttajalle lähes täydellinen vapaus asuntonsa pohjajärjestelyjen sekä myöskin julkisivujen suhteen (no.87 "CRESCENTIT").

Niinikään varsin paljon asuntokohtaista joustavuutta tarjosivat tietynlaiseen tilaelementtisysteemiin tai rakennejärjestelmään perustuvat ratkaisut (no.45 "RINNERATKAISU", no.135 "MAH-JONG"). Tämän tyyppisille konsepteille oli ominaista pitkälle viety elinkaariajattelu. Tyyppisesti asunnon ajateltiin systeeminä puitteissa myötäelävän asujansa rinnalla laajentuen ja supistuen kulloistenkin elämäntilanteiden mukaisesti ja jopa seuraavan tätä mukana uuteen asuinpaikkaan.

5.6.3 Asuntopihat

Myös pihajärjestelyjen suhteen löytyi useita toimivia malleja, jotka ovat luonnollisesti kiinteästi sidoksissa talo, asunto- tai kortteliratkaisuun sekä myös koko kaupunkirakennekonseptiin.

Yleisimmin asuntopiha sijoittui yksittäisen asunnon eteen maiseman tai yhteispihan puolelle siitä esimerkiksi aitauksin, piharakennuksin tai istutuksin rajautuen (no.29 "WOODY", no.87 "CRESCENTIT", no.104 "URBIS"). Useissa ehdotuksissa rakennuksista ja niiden väliin lomittuvista asuntopihoista oli onnistuttu kehittämään mukavaa, pienimittakaavaista tilallista kudosta (no.8 "NILA", no.62 "PAREMPI PUUSTA", no.85 "ORANSSI") tai asuntopiha oli integroitu saumattomaksi osaksi talo- ja asuntopohjajärjestelyjä (no.53 "SALAMANTERI", no.92 "TAAPELIT"). Monissa ehdotuksissa oli ideoitu laiturimaista ratkaisutapaa, joissa asuntopiha oli käsitelty puurakenteisena terassina maantasosta irti, jolloin maasto voitiin säilyttää mahdollisimman luonnonvaraisena (no.25 "MINIATO", no.42 "KAARNA", no.45 "RINNERATKAISU", no.86 "HAVU") tai kokonaan maantason yläpuolelle erilaisina kattoterassiratkaisuina (no.90 "S(PINE)", no.114 "SHIMMERING LIGHT", no.135 "MAH-JONG"), joista oli usein myös järjestettävissä porrasyhteys maanpinnalle.

5.6.4 Puurakentaminen

Kilpailun yhtenä tavoitteena oli puun luonteva ja innovatiivinen käyttö rakennusten rakenteissa, julkisivuissa ja sisustuksissa sekä kortteleiden piha- ja ympäristörakentamisessa. Tässä mielessä kilpailun anti oli hyvin vaihteleva. Joissakin ehdotuksissa oli puumateriaalin rikkautta ja moniulotteisia arkkitehtonisia ominaisuuksia osattu hyödyntää luontevalla tavalla. Muutamassa ehdotuksessa oli pyritty kehittämään uudenlaisia innovatiivisia puurakentamisjärjestelmiä esimerkiksi kierrätettävästä moduulimitoitetusta puurakennesysteemistä (no.30 "CLARA") aina tilaelementteihin saakka (no.36 "TW482", no.108 "1975 1978", no.135 "MAH-JONG"). Kilpailun anti osoitti positiivisessa mielessä sen, että pääosa esitetyistä rakennuksista voitaisiin toteuttaa viime vuosina kehitettyä suomalaista avointa puurakentamisjärjestelmää hyväksikäyttäen.

Puurakentamisen ja puuarkkitehtuurin kannalta parhaimpiin tuloksiin oli päästy ehdotuksissa, jotka perustuivat yksinkertaiseen ja selkeään perusmassoitteeseen, ja joissa puumateriaalin luontainen pienipiirteisyys oli hyödynnetty tasapainoisella tavalla (no.29 "WOODY", no.104 "URBIS", no.106 "PIZZICATO"). Kilpailussa oli myös suuri joukko arkkitehtonisesti ansiokkaita talotyyppikehitelmiä, jotka perustuvat räystäättömiin ja tasakattoisiin rakennusmassoihin ja julkisivupintojen sileyteen. Tällaisen yleispätevän muodikkaan "laatikkoarkkitehtuurin" ei voida kuitenkaan katsoa soveltuvan erityisen hyvin puurakentamiseen lähinnä puujulkisivujen sääräsituksen ja pitkäaikaiskestävyyden kannalta. Puun käytön ideointi sekä sisustuksissa että piha- ja ympäristörakentamisessa oli jäänyt kilpailussa varsin vähäiseksi.

6. KILPAILUEHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN

Tutustuttuaan kilpailussa tehtyihin ehdotuksiin palkintolautakunta päätti jakaa arvosteluun osallistuneet ehdotukset (140 kpl) viiteen luokkaan seuraavasti:

Palkintoluokka (5 ehdotusta)

Yläluokka (19 ehdotusta)

Ylempi keskiluokka (44 ehdotusta)

Alempi keskiluokka (45 ehdotusta)

Alaluokka (27 ehdotusta)

Kilpailuehdotukset sijoittuivat eri luokkiin seuraavasti:

Palkintoluokka (5 ehdotusta)

87.	CRESCENTIT
104.	URBIS
106.	PIZZICATO

131. JÄKÄLÄ
135. MAH-JONG

Yläluokka (19 ehdotusta)

7. TANGO (1)
8. NILA
16. DENDRO
17. KYLIEN KAIKKI KASVOT
25. MINIATO
29. WOODY
33. PORVOON MITALLA
38. MOULIN
45. RINNERATKAISU
53. SALAMANTERI
62. PAREMPI PUUSTA
63. WOOD U
85. ORANSSI
86. HAVU
90. S(PINE)
93. FIILATEN JA HÖYLÄTEN
107. PERINTÖTEKIJÄT
128. HELMINAUHAT
138. TANGO (2)

Ylempi keskiluokka (44 ehdotusta)

1. ZIP
5. VIHREÄN KULLAN MAA
6. WOENSDAG
10. KALLIOLLE
11. PIRUNNYRKKI
21. BOYS & GIRLS
27. VIHERPuro
31. JUOKSUTOSSUNTIE 1
36. TW 482
41. PIKSELI
42. KAARNA
46. PAIKALLEEN, VALMIIT, HEP
49. URPU
54. RYHMÄKYLÄ
58. KUKKULAN KUNINGAS (1)
59. PIIRI
61. KÄÄRME JA SATEENKAARI
65. FR DAVID
66. RUOKTOBÁKTI-KOTIKALLIO
69. PUUSTA
70. LIGNUM (2)
72. KUJAKISSAT
73. HUDRIWUDRI
74. PUUSTADI
75. PALAPELI
78. VARI-ANTTI
79. KALLIOMAALAUUS
82. FAUNI
92. TAAPELIT
94. GOODWOOD
101. KUKKULAN KUNINGAS (2)

102.	NIKAMAT
103.	LUNGA
105.	PUU-VILLA
108.	1975 1978
114.	SHIMMERING LIGHT
116.	BERGAMO
121.	KALLIOLLE KUKKULALLE (2)
124.	AUKIO
125.	SKENAARIO
126.	SAHA
129.	PUULAANKI
130.	NAAVAPARTA
137.	PURO_PUU

Alempi keskiluokka (45 ehdotusta)

12.	KALLIOLLE KUKKULALLE (1)
13.	TRIO
20.	EWOK
22.	07748
24.	CONTRAST
28.	CHORIO
26.	ARÁNDANOS
35.	ARKA
37.	AAMAA
39.	LE TRE(E) CITTÀ
40.	KIKI
47.	SITE AND SYSTEM
48.	REUNA
51.	LIGNUM (1)
52.	KANSI
55.	THE WOODEN FOUR
57.	BENDEGUZ
60.	MYLLÄRI
64.	UPLAND//LOWLAND:MYLLYPURO
67.	LA STRADA (1)
68.	WOODEN CONTAINERS
71.	JUURTUMINEN
76.	RUSKA
77.	RUDOLPH
80.	TAPIO
81.	SORMILIITOS
83.	HUVIKUMPU (1)
84.	LIVING AMONG THE TREES
88.	HUVIKUMPU (2)
91.	JONNA JA ERIN
95.	LETTINAUHA
97.	LIEHU
98.	PÄLVI
100.	LA STRADA (2)
109.	NOMORESLEEP
110.	TETRIS
112.	SYDVESTI
113.	KUJAKISSA
120.	ULVOVA MYLLÄRI
123.	JIG-SAW
127.	PEGASOS
133.	11236

- 134. FLOATING
- 139. MYLLYMODUULI
- 141. CELL

Alaluokka (27 ehdotusta)

- 2. PIANO NOBILE
- 3. KARSIKKO
- 4. HETTA
- 9. WELCOME TO THE JUNGLE
- 14. KAARNAPURSI
- 15. GSOM 7661
- 18. KORPIKUUSEN KANNON ALLA...
- 19. KIVIKUKKA
- 23. PALM OF THE HAND
- 30. CLARA
- 32. POISED HABITATS
- 34. 69 11 11
- 43. 47126 THE GREEN CITY
- 44. CARPARK
- 50. MATCHBOX
- 56. PYRYKALLIO
- 89. NAAPURIKYLÄT
- 96. WOODPECKER
- 99. LINNAKALLIO
- 111. KYMMENEN TIKKUA LAUDALLA
- 115. RAMPLA
- 117. VIHREÄT LINJAT
- 118. JUUSTO
- 119. X 1
- 122. ALMA
- 132. FUV - FUTURE URBAN VILLAGE
- 140. HELIO TOPOS

7. KILPAILUN TULOS JA SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI

7.1 Palkinnot, lunastukset ja kunniamaininnat

Palkintolautakunta päätti jakaa palkintosumman kilpailuohjelmassa esitetyn jaottelun mukaisesti. Varsinaisten palkintojen ja lunastusten lisäksi palkintolautakunta päätti jakaa myös kolme kunniamainintaa.

Palkinnot ja lunastukset

1. palkinto, 38 000 euroa ehdotukselle nro. 104

nimimerkki "URBIS"

Tekijä esittää oivaltavan ja kehityskelpoisen kaupunkirakennekonseptin, jonka puitteissa urbaani jäsennöity kaupunkitila sekä luonnonvarainen metsämaisema voidaan yhdistää luontevaksi ja vaihtelevaksi kaupunkikokonaisuudeksi.

2. palkinto, 28 500 euroa ehdotukselle nro. 87

nimimerkki "CRESCENTIT"

Ehdotus antaa uudelle alueelle omaleimaisen identiteetin orgaanisen kokonaishahmonsa ansiosta, jossa kortteleittain muodostuu selkeästi rajautuvia, kylämäisiä yhteisöjä.

3. palkinto, 19 000 euroa ehdotukselle nro. 106

nimimerkki "PIZZICATO"

Ehdotus edustaa positiivista, puurakentamiselle ominaista tiivistä pikkukaupunkimiljöötä. Pienimittakaavainen rakentaminen on joustava monimuotoisen maaston suhteen.

Lunastus, 9 500 euroa ehdotukselle nro. 131

nimimerkki "JÄKÄLÄ"

Ehdotuksessa on ansiota talotyyppien ja korttelien ratkaisuissa, joista on sovellettavissa uusia, kehityskelpoisia malleja tiiviiseen ja matalaan kaupunkirakenteeseen.

Lunastus, 9 500 euroa ehdotukselle nro. 135

nimimerkki "MAH-JONG"

Ehdotus esittää innovatiivisen ja ennakoluulottoman mallin soveltaa perinteistä ruutukaavaa uudenalaiseen kaupunkikonseptiin.

Kunniamaininnat

Kunniamaininta ehdotukselle nro. 29

nimimerkki "WOODY"

Ehdotus esittää tuoreen puutarhakaupunkimaisen ratkaisun, joka soveltaa perinteistä kaupunkihuvilaa uudenalaiseen nauhamaiseen kaupunkirakennemalliin.

Kunniamaininta ehdotukselle nro. 45

nimimerkki "RINNERATKAISU"

Ehdotuksen pihakatukortteli on arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja onnistuu sovittamaan pysäköinnin positiivisella ja luontevalla tavalla osaksi muuta rakentamista.

Kunniamaininta ehdotukselle nro. 62

nimimerkki "PAREMPI PUUSTA"

Ehdotus luo erilaisilla pientalokortteleilla onnistuneen tulokinnon perinteisestä tiivistä puukaupunkirakenteesta kujineen ja katuaukioineen.

7.2 Suositus jatkotoimenpiteiksi

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti suosittaa kilpailussa ensimmäisen palkinnon saanutta ehdotusta nro. 104 "URBIS" alueen jatkosuunnittelun pohjaksi. Ehdotuksen jatkotyöstössä tulee kiinnittää huomiota taloratkaisujen riittävän monipuoliseen variointiin perusratkaisun puitteissa. Tontinluovutuskilpailut ja toteutussuunnittelu tulisi pyrkiä kytkemään mukaan jo kaavoitusvaiheeseen niin, että voitaisiin varmistua toteutuksen laadukkuudesta ja kaupunkikuvallisten tavoitteiden täyttymisestä.

7.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus

Helsingissä maaliskuun 2. päivänä 2004

Pekka Korpinen
Apulaiskaupunginjohtaja
Helsingin kaupunki

Palkintolautakunnan puheenjohtaja

Jarmo Vaittinen
Kansliapäällikkö
Maa- ja metsätalousministeriö

Aila Korpivaara
Yliarkkitehti
Ympäristöministeriö

Marja Piimies
Arkkitehti SAFA
Helsingin kaupunki

Jouni Koiso-Kanttila
Professori
Oulun yliopisto

Mikko Viljakainen
Johtaja
Wood Focus Oy

Pertti Hämäläinen
Metsänhoitaja
Wood Focus Oy

Esa Kangas
Arkkitehti SAFA

Jari Lepistö
Arkkitehti SAFA

Markku Karjalainen
TkT, arkkitehti

Jussi Vepsäläinen
Arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan sihteeri

Palkintolautakunnan sihteeri

7.4 Nimikuorten avaus

Nimikuoret avattiin 2.3.2004.

Palkittujen, lunastettujen ja kunniamaininnan saaneiden ehdotusten tekijät ovat:

1.palkinto 38 000 euroa

nimimerkki "URBIS"

tekijä

Aaro Artto
Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka

avustaja

Matias Manninen

2.palkinto 28 500 euroa

nimimerkki "CRESCENTIT"

tekijä

Mauri Korkka, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit Mauri Korkka Kirsti Rantanen

avustaja

Kirsti Rantanen, arkkitehti SAFA

3.palkinto 19 000 euroa

nimimerkki "PIZZICATO"

tekijät

Jari Frondelius, arkkitehti SAFA
Jaakko Keppo, arkkitehti SAFA
Juha Salmenperä, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit Frondelius + Keppo + Salmenperä

Lunastus 9 500 euroa

nimimerkki "JÄKÄLÄ"

tekijä

Sami Vikström

Lunastus 9 500 euroa

nimimerkki "MAH-JONG"

tekijät

Andreas Haukeland, Siv.Arch. MNAL
Joachim Østlie, Siv.Arch. MNAL
Mir performing architecture

Critic:

Jan Støring, Siv.Arch. MNAL
Dark arkitekter AS

Kunniamaininta

nimimerkki "WOODY"

tekijät

Katariina Sewòn, arkkitehti SAFA
Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA

Kunniamaininta

nimimerkki "RINNERATKAISU"

tekijä

Timo Veijonsuo, arkkitehti SAFA

avustaja

Maija Tolmunen, rak.arkkitehti, ark.yo

Kunniamaininta

nimimerkki "PAREMPI PUUSTA"

tekijä

Mari Matomäki
Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki Oy

pääavustajat

Anders Hedman
Pirkko Kukkurainen
Carin Lindeberg
Kristina Östman

avustajat

Mona Hedman
Pia Kemi
Leena Matomäki
Aapo Salmi

8. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

8.1 Palkintoluokka

Ehdotus 87. "CRESCENTIT" (2. palkinto)

Sympaattisesti ja herkästi esitetty ehdotus, joka on onnistunut kiteyttämään monia hyviä piirteitä yksinkertaiseen ratkaisuun. Rakentaminen keskittyy kolmeen amebamaiseen suurkortteliin, jotka soveltuvat hyvin maastonmuotoihin. Varsinainen katuverkko on erittäin säästeliäs. Pääosan liikenneverkosta muodostaakin korttelien sisällä polveileva vaihtelevan levyinen pihakatu. Ratasmyllyntien itäpuolella korttelien väliin syntyy luontevan oloinen aukio, jolle sijoittuu hiukan yhteistiloja. Mittakaavaltaan isohkoa aukiota on elävöitetty onnistuneesti vesiaiheella. Suojellusta avokalliosta muodostuu aukiolle oiva tausta. Korttelin muuri muodostuu kapeista, omalla pihalla varustetuista viipaletaloista. Muuri kaartuu pehmeästi maaston mukaan ja sitä rytmittävät kapeat porttikäytävät. Vaikka kortteliyksiköt ovat suuria, näkymät jaksottuvat kaareutumisen ansiosta mittakaavaltaan miellyttäviksi.

Asuntojen oleskelupihat avautuvat aina edulliseen ilmansuuntaan. Asunnon vastakkaiselle puolelle sijoittuu sijainnista riippuen joko katutilaa vasten "etupiha" tai luontoa vasten "pikkupiha". Asuntokohtainen autopaikka sijoittuu pihakadun varteen etu- tai oleskelupihan reunaan. Etupiha on niin tiukasti mitoitettu, että auto työntyy hiukan häiritsevän lähelle asunnon ulko-ovea. Ajatus, että autopaikka voidaan tarvittaessa korvata piharakennuksella tai esimerkiksi työhuonelaajennuksella, on kiinnostava. Idea on myös hyvin sovitettavissa luolapysäköintivaihtoehtoon. Asutopihojen rajausta sekä korttelin sisä- että ulkopuolella perustuu aitoihin ja pienehköihin piharakennuksiin. Ratkaisun hallittu toteuttaminen avokallioisilla selännealueilla on mahdollista mutta vaatii tarkkaa toteutussuunnittelua.

Ehdotuksen arkkitehtuuri perustuu konseptiratkaisuun. Asunnot voidaan suunnitella kukin julkisivuiltaan vapaasti. Sääntöjä on vain kaksi; puun käyttö julkisivumateriaalina ja kerrosluku. Ratkaisu varmasti ehkäisee monotoonisuutta mutta voi myös johtaa väsyttävään kaaokseen. Lienee syytä ohjata rakentamista myös muilla parametreilla, kuten esimerkiksi värityksellä. Asuntotyyppi on kaksitasoinen viipaletalo mahdollisella käyttöuullakolla tai kattokerroksen lisähuoneella piristettynä. Jos asunnot tulkitaan kolmikerroksisiksi, saatetaan ne joutua varustamaan sprinklauksella. Runkosyvyys on vaihteleva mutta asutopohjat ovat ratkaistavissa tyydyttävästi esitetyllä keskimääräisellä mitalla. Viipaletalo ei rakennustyyppinä sovellu parhaalla mahdollisella tavalla puurakentamiseen mutta joustava kokonaiskonseptin on avoin eri toteutusmuodoille ja esitettyä monipuolisemmille talotyypeille. Toisaalta ratkaisumalli vaatii jatkototeutuksessa normaalia enemmän ohjausta.

Kaiken kaikkiaan yleisratkaisu antaa uudelle alueelle voimakkaan, positiivisen identiteetin. Kortteleittain voi muodostua hyvä "kyläyhteisöllisyys" ja silti alueella on selkeä yhteisidentiteetti tunnistettavan kokonaisuuden ansiosta. Konsepti myös kestää edelleen muokkausta kaavoitusprosessissa menettämättä oleellisia piirteitään.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 000)

Ehdotus 104. "URBIS" (1. palkinto)

Tekijä esittää onnistuneen ja uudenlaisen konseptin, jonka puitteissa urbaani jäsennöity kaupunkitila sekä luonnonvarainen metsämaisema voidaan yhdistää luontevaksi ja vaihtelevaksi kaupunkikokonaisuudeksi. Koko kilpailualue on toteutettu pitkälle yhden ajatuksen varassa noppamaista talomodulia toistavista pitkistä ja poimuilevista rakennusnauhoista. Ratkaisu on oivaltava, yksinkertainen ja hyvin "demokraattinen". Periaatteessa jokaisella asunnolla on yhtäläinen ja välitön kontakti niin urbaaniin pikkukaupunkimiljööseen, kuin myöskin samanaikaisesti luonnonvaraiseen kalliometsämaisemaan oman asuntokohtaisen pihansa välityksellä. Maaston muotoja myötäilevät poimuilevat talonauhat muovaavat parhaimmillaan ilmeikästä ja vaihtelevaa kaupunkitilaa, joka paikoitellen tihentyy ja paikoitellen väljenee aukiomuodostelmiksi. Vaikka ratkaisu monistaa "loputtomasti" yhtä ja samaa peruselementtiä, on monotonisuuden vaikutelma onnistuttu välttämään. Suljettu kivetty pihakatutila sekä luonnonvarainen metsämaisema lomittuvat tiiviisti keskenään läpi alueen jatkuvaksi kampamaiseksi järjestelmäksi. Taloketjut koostuvat kaksikerroksisista talonopista sekä niiden väleihin asettautuvista yksikerroksisista osittain avoimista autokatos/vaja-rakennelmista, siten taloketjujen "hengittävän" rakenteen ansiosta voi myös urbaaneilla suljetuilla katualueilla kokea metsäluonnon välittömän läsnäolon.

Vaikka ehdotuksen lanseeraama uudennäköinen ja tuore puukaupunkimalli on ratkaisukonseptina ansiokas, ei sen tässä esitetty sovellutus sitä kuitenkaan kaikilta osiltaan ole. Esitetty kaavallinen ratkaisu on jäänyt joltain osin kesken ja kehittymättömäksi, mutta korjattavissa perusidean puitteissa. Tässä suhteessa ehdotus on joustava ja lupaava, ratkaisu on jatkokehiteltävissä ilman että sen keskeisimmät ideat ja ansiot kadottavat perimmäisen luonteensa.

Alueratkaisu koostuu käytännössä kolmesta samanhenkisestä mutta omalla tavallaan ratkaistusta korttelistosta, joilla kullakin on oma kokoojakatuliittymänsä Ratasmyllyntieltä. Itäpuolella johtolinjan päälle asettuu uusi katulinjaus, vanha tykkitie on säilytetty kevyen liikenteen väylänä, joka osuu onnistuneesti kaupunkirakenteellisesti keskeiselle kaupunkiaukiolle, joka ikävä kyllä on kuitenkin tilallisesti löysä ja hahmoton. Aukio ja sen jatkona oleva katualue tulisi erotella ja jäsennöidä määrätietoisemmin. Kadun varteen asettuvat kolmikerroksiset pienkerrostalot eivät ole myöskään kaupunkikuvallisesti onnistunein ratkaisu ja rikkovat kokonaisuuden loogisuutta. Sama koskee pohjoisempaa korttelistoa, joka kuitenkin on tilallisesti sekä mittakaavansa puolesta selkeästi kehittyneempi ja jäntevämpi, säilytettävä kallioselänne asettuu komeasti kadun päätteeksi. Ratasmyllyntien länsipuolen korttelisto on ilmeeltään kaupunkimaisin ja kiinnostavin, mutta jää hieman syrjään muusta kokonaisuudesta. Tilanne on korjattavissa jatkamalla itäpuolen katulinjausta Ratasmyllyntien länsipuolelle, samalla kokonaisuudesta kehkeytyy kaupunkirakenteellisesti eheämpi kaupunkitilajatkumo.

Varsin viitteellisesti esitetty taloarkkitehtuuri on yleisilmeeltään eleganttia ja ajankohtaista, mutta puurakentamisen näkökulmasta tarkasteltuna jäänyt keskeneräiseksi. Räystäättömyys ja sokkelittomat, maanpintaan ulottuvat puujulkisivut eivät edusta teknisessä mielessä hyvää nykypäivän puurakentamisen tapaa. Esitetty arkkitehtuuri on kuitenkin kompaktin massoitteilunsa suhteen hyvin puurakentamiselle ominaista ja kestää kokonaisuuden kärsimättä myös mainitut tarkistukset. Talotyyppi toistuu pitkälle samanoloisena, mutta vaihtelevilla julkisivujen käsittelyillä sekä mäkimaastosovituksilla saadaan kokonaisuuteen elävyyttä sekä vertikaalia poljentoa, modernia pienimittakaavaista rinteille levittäytynyttä kaupunkikudosta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 57 500-61 600)

Ehdotus 106. "PIZZICATO" (3. palkinto)

Pikkukaupunkimaisuutta ilmeikkäästi ja tuoreesti tulkitseva ehdotus. Ratkaisu muodostaa lähes miniatyyrimaista koko alueelle tasarakeisena ja rönsyilevänä levittäytyvää kaupunkikudosta, josta kokoojakatulinjaukset sekä niiden mittakaavallisesti suurempi kadunvarsirakentaminen erottuvat kokonaisuutta jäsentäviksi ruoteiksi. Periaatteessa alue jakaantuu kuuteen suurkortteliin, joiden sisäinen liikennöinti on hoidettu monimuotoisella korttelin kattavalla pihakatuverkostolla. Vaikka/kun rakentaminen on hyvin tiivistä ja pienipiirteistä, alkavat korttelit muodostaa "pitsimäisiä" orgaanisia volyymeja, jotka mittakaavallisesti asettuvat oikeampaan suhteeseen ympäristönsä kanssa. Jos pihakadut on ajateltu kivettäviksi, muodostuu kivettävän alueen pinta-ala varsin suureksi. Kortteleiden sisäosien tilallinen kehittäminen muistuttaa keskiaikaisen kaupungin tilamuodostusta, jossa rakennukset ja katulinjaukset löytävät paikkansa maastonmuotojen ehdoilla. Kortteleiden sisäosat ovat silppuuntuneet paikoin liiankin pienimittakaavaiseksi rakentamiseksi, talojen sijoittelu, keskinäiset suhteet sekä pihakatunäkymät eivät aina ole harkittuja. Tietty sattumanvaraisuuden tunnelma sekä viehättää että häiritsee, asuntojen näkymäolosuhteet näyttävät kuitenkin olevan kunnossa. Asuttopihat ovat paikoin typistyneet pikku karsinoiden rykelmiksi, varsinkin jos ne aidataan pihanäkymäkuvan esittämällä tavalla. Joidenkin asuttopihojen yksityisyys sekä näkymä- ja luonnonvalo-olosuhteet arveluttavat. Pihatalot olisi ollut hyvä ryhmitellä siten, että niiden väliin jää väljempää yhteistä pihatilaa, josta yksityispihat olisi rajattu kevyemmin, istutuksin tms.

Alueen kokoojakatuverkosto on looginen ja säästeliäs ja sijoittuu paikoilleen paikan maasto-olosuhteet huomioiden, johtolinja sekä vanhan tykkätien alue on hyödynnetty katulinjauksina. Rakentaminen asettuu maastoon nähden pitkälle onnistuneesti. Korkeimmat ja kallioisimmat alueet jäävät vapaa-alueeksi. Keskimmäistä kalliokorttelia olisi kuitenkin pitänyt välttää merkittävästi, pienimittakaavaista rakentamista on esitetty varsin jyrkille kalliorinteille. Asia lienee korjattavissa kerrosalatarvotteiden puitteissa ilman että ehdotuksen keskeiset kaupunkikuvalliset tavoitteet kärsisivät. Muutenkin aluerakenteen kaupunkikuvallinen välttäminen jollain kohtaa ei olisi ollut pahitteeksi. Keskeiskorttelin olisi voinut käsitellä esimerkiksi rajattuna urbaanina kaupunkipuistona, jolloin Ratasmyllyntien ylittävän kevyen liikenteen sillan paikka olisi myös loogisempi ja häiriöttömämmin kokonaisuutta palveleva. Ylipäättään kaupunkirakenteesta jää puuttumaan toiminnalliset painopisteet, yhteistilarakennusten esitetty sijoittelu ei ole tässä suhteessa onnistunein.

Paikoitus on hajautettu pääsääntöisesti pihakaduille rakentamisen lomaan talleihin, katoksiin ja autopaikoille, vieraspaikat on sijoitettu katualueelle. Pihakatuverkosto on paikoin niin pienipiirteistä, että ajoneuvoliikennöinti saattaa muodostua häiritseväksi ja jopa vaaratilanteita aiheuttavaksi tekijäksi, ajoneuvoliikennöintiä tulisi keskittää ja selkeyttää pihakaduilla. Ajoyhteydet joillekin autopaikoille näyttävät verrattain hankalilta.

Koko alue on ratkaistu kolmella eri talotyypillä, joiden asutujakauma, laajennettavuusratkaisut sekä variointi maasto-olosuhteiden mukaan näyttävät tutkituilta. Kompaktit rakennusmassat ovat hyvin luonteenomaisia puurakentamiselle. Rakennusten noppamaisessa hahmossa ja julkisivuissa on raikasta hyväntuulisuutta. Pihatalotyyppi on kylläkin kutistunut liian pikkuisiksi mökiksi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 65 960)

Ehdotus 131. "JÄKÄLÄ" (lunastus)

Määrätietoisesti katutilaa rakentava ehdotus, jonka liikenneverkko on säästeliäs ja selkeä. Kaakkoinen loiva rinnealue perustuu johtokujanteen mukaisesti linjattuun pistokatuun. Ratkaisultaan monipuoliset, urbaanit pientalokorttelit asettuvat kampamaisesti kadun molemmiin puolin. Korttelipihat liittyvät luontevasti ympäröiviin viheralueisiin. Pistokadun tyveen on esitetty luontevasti pientä puistoaukion paikkaa.

Ratasmyllyntien länsipuolinen kallioselännealue on ratkaistu kahdella sisäkkäisellä, maastonmuotoihin sovitulla kaarikadulla. Kallioselänteen laella rakentaminen on tehty noppamaisilla taloilla sopivasti hieman avoimeksi, kun taas alempi kaari on rakennettu tiiviimmin. Katutilan

urbaanius näkyy hyvin perspektiivikuvasta. Sopivasti vaihtelevat talotyypit antavat katukuvaan eloa. Rakennettujen kaarien väliin on jätetty vihervyöhyke, johon osuvat kalliorinteen jyrkimmät kohdat. Ratkaisu antaa ilmavuutta koko alueelle. Ulomman kaarikadun pohjoisin ulkokaarre on jätetty osittain rakentamatta ilmeisesti siksi, kun suunnittelualueen raja on tullut vastaan. Katutila kyseisessä kohdassa kaipaasi kuitenkin täydentämistä

Ratasmyllyntien länsipuoli on rakennettu maastonmuotojen mukaan kaartelevien pistokatujen varteen. Ratkaisu on onnistunut yhdistelmä itäpuolen eri kaupunkirakenneteemoista. Maaston vaihtelevimmissa kohdissa keskitytään enemmän kadunvarteen, kun taas lakialueella korttelit asettuvat osittain kampamaisesti. Rakentaminen ei kuitenkaan leviä liikaa, vaan jättää lakialuetta sopivasti vapaaksi. Muutama talo osuu jyrkänteen päälle alueen länsireunassa.

Alueen rakentaminen perustuu pääosin erillispientaloihin sekä paritaloihin, joista on esitetty myös pienkerrostalovariaatioita. Kiinnostavassa, rivitaloa muistuttavassa talotyypissä erillispientalot on kytketty katoilla toisiinsa. Rivitaloon verrattuna saavutetaan kuitenkin ilmavampi ja näkymiltään rikkaampi taloratkaisu. Katujen suuntaiset näkymät asunnoista on huomioitu hyvin. Näiden talojen pysäköinti on keskitetty kohtuullisen kokoihin, hyvin katoksilla rajattuihin paikoitustaskuihin. Talotyyppi on hyvin kehityskelpoinen tiiviissä rakentamisessa. Muut pientalotyypit ovat perinteisempiä mutta nekin hyvin toimivia. Muuntojoustavuus ja sivuasuntomahdollisuus on esimerkiksi talotyyppi B:ssä esitetty hyvin. Pysäköinti on asuntokohtainen. Toinen erityisen mielenkiintoinen talotyyppi on paritalo, josta voidaan varioida myös erilaisia pienkerrostaloja. Noppamaista taloa käytetään myös rinneratkaisuissa, johon se hyvin sopii. Lisäksi talotyyppiä kytkemällä syntyy tarvittaessa tiivistä rakentamista. Pysäköinti sijoittuu neljän auton yksiköihin talonoppien väleissä. Riippuen maastosta ne ovat katoksissa tai rinteessä pihaterassien alla. Asuntopohjat on ratkaistu kauttaaltaan ammattitaitoisesti. Julkisivujen sommittelu on varmaotteista. Puun käyttö on harkittua ja tukee hyvin esitettyä arkkitehtuuria.

Kokonaisuutena hyvin harkittu ja tarkoituksenmukainen ehdotus, joka muodostaa elävää ja monipuolista kaupunkirakennetta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala n. 53 000)

Ehdotus 135. "MAH-JONG" (lunastus)

Ehdotus pyrkii kiehtovalla tavalla yhdistämään luonnon ja rakennetun ympäristön. Kaupunkirakenne perustuu ruutumaisiin kortteleihin, joiden välissä ei olekaan kadut vaan "koskematon luonto" eli viheryhteydet. Näin maastosta näennäisen piittaamaton kaupunkirakenne korostaa omintakeisella tavallaan luontoa. Alueen varsinainen katuverkko tai oikeammin polkuverkko on täysin ruuturakenteesta poikkeava. Se perustuu olemassa oleviin reitteihin täydennettynä muutamalla lisäyhteydellä. Paikoin lisäyhteydet ovat kuitenkin sijoitettu epäonnistuneesti maaston suhteen, kuten Ratasmyllyntien itäpuolella kokoojakadun suuntainen katu.

Ehdotuksessa on pyritty ottamaan huomioon vaihteleva maasto tilaelementteihin perustuvalla taloratkaisulla. Tilaelementtejä tarpeen mukaan yhdistelemällä voitaisiin muodostaa erityyppisiä ja laajuisia asuntoja. Korttelirakenne olisi kuin kolmiulotteista kudelmaa. Tekijää on inspiroinut "Mah Jong"-peli, jota on käytetty allegoriana rakentamiselle ja sitä ohjaaville säännöille.

Korttelien pysäköinti on esitetty epämääräisesti. Periaatteessa autot sijoittuisivat rakennusten alle yksittäin tai pienehköinä ryhminä. Tässä onkin ehdotuksen suurin heikkous ja sisäinen ristiriita. Harvahko katuverkko vaatisi kattavat liikennetilat korttelien sisään. Ongelma kärjistyy, kun korttelirakenne on sijoitettu maastosta piittaamatta ja tasaisesti yli koko kilpailualueen. Rakentamisen tehokkuutta on tosin alennettu pienipiirteisimmässä maastonkohdissa. Pysäköinnin kattavan ratkaisemisen jälkeen miljöövaikutelma ei kuitenkaan olisi enää sama kuin ehdotus nyt antaa ymmärtää.

Talokonsepti perustuu modulaariseen, puiseen tilaelementtijärjestelmään. Peruselementti on tilava, palkkimainen huone, johon asunnon eri toiminnoille tiukasti mitoitettut pienemmät elementit liitetään.

Asunnoista muodostuu reittimäisiä ja talomassoista voimakkaan veistoksellisia. Ehdotuksessa esitetään kiinnostava mahdollisuus talojen siirrettävyydestä asukkaan mukana elämäntilanteen vaihtuessa. Tähän tekijä esittää ratkaisuksi solidia puuseinä-rakennetta. Se myös mahdollistaisi selostuksen mukaan edullisen sarjatuotannon. Rakenne on eräänlainen kerroksittaisella laudoituksella paketoitu kevyt hirsiseinä. Suomen olosuhteissa seinärakenne ei kuitenkaan täytä lämmöneristysvaatimuksia ilman, että sen paksuutta kasvatettaisiin huomattavasti tai siihen lisättäisiin muita eristekerroksia. Tämä taas lisää rakenteen painoa tai monimutkaisuutta ja viime kädessä hintaa. Seinäelementin ehdotettu kokoamistekniikka ei vaikuta rakenteellisesti eikä työteknisesti loppuun saakka harkitulta. Myöskin rakenteen kosteuselämisestä seuraavat muodonmuutokset voivat olla hallitsemattomia. Ehdotus ei tarkemmin selvitä tilaelementin nurkkien liitosratkaisua. Paloteknisesti massiivinen, tuuletusraoton seinärakenne on kuitenkin toimiva.

Ehdotus on toisaalta yltiöpäisen teoreettinen mutta toisaalta pyrkii pohtimaan uusia ratkaisuita myös konkreettisella tasolla. Se tuulettaa suomalaisen asuntorakentamisen konventioita ennakkoluulottomasti.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 65 000)

8.2 Yläluokka

Ehdotus 7. "TANGO" (1)

Suunnittelualuetta on käsitelty ehdotuksessa kolmella eri rakentamiskonseptilla. Viherkäytävää vasten asettuva pohjoinen reuna on ratkaistu perinteisesti maantasokaduilla ja visualisoinnista päätellen nelikerroksisilla, väljäkhöön riviin asettuvilla kerrostalonopilla. Selostuksen mukaan pysäköinti sijoittuu talojen alle. Suunnitelma jättää piha-alueiden järjestelyt arvailujen varaan. Tekijä ei liene tavoitellut kaupunkimaisuutta koska muodostuva katumiljö ei paljon poikkeaa metsätiestä.

Kallioselännealueiden rakentaminen on muodostettu puikkomaisia erillistaloja hilamaisesti pohjois-eteläsuuntaan sijoittaen. Yksittäisten rakennusten varioivat koordinaatiston käännökset luovat sommitelmalle herkkäotteisuutta. Tilaelementeistä muodostuvat rakennukset on nostettu pilareille korostamaan rakentamisratkaisun keveyttä. Rakentaminen ei sijoituksissaan ota huomioon maaston muotoja, vaan pyrkimys on talokonseptin avulla mahdollistaa rakentaminen hankaliinkin paikkoihin. Alueen liikennerratkaisu perustuu poikkeuksellisesti kokonaan kallion sisään louhittuun tunneliverkostoon. Paitsi pysäköinti, kallion sisään sijoittuisi myös alueen huoltoliikenne. Huoltotunneleista nousevat vertikaaliyhteydet jäävät paikoin hieman kauas osasta rakennuksia. Voidaan tietysti kysyä, kannattaako näin vähäisen rakennusvolyymin vuoksi tehdä massiivisia kallioluolastoja?

Kaakkoisella loivalla rinnealueella käytetään samaa puikkotalotyyppiä kuin edellä mutta rakennusten päälle on lisätty kaksi asuntoa ja terassit sisältävä "palikka". Terassit korvaavat puuttuvat maantasopihat. Näille alueille on esitetty myös semanttisia talojen väleissä puikkelehtivia väylästöjä. Selostuksen mukaan ajoneuvoliikenne niillä on rajoitettu lähinnä huoltoon ja pysäköinti on sijoitettu kallioluolastoihin kuten selännealueilla. Ehdotus ei perinteisessä mielessä muodosta urbaania kaupunkitilaa vaan on moderni variaatio metsäkaupungista. Tässä tapauksessa struktuuri on sen verran tiivistä, että talopuikot onnistuvat muodostamaan myös välitiloista jännittäviä ja vaihtelevia.

Talotyypit ovat vaihteittain koottavissa useista erilaisista esivalmistetuista konttimaisista tilamoduuleista. Moduuleihin kuuluvat esimerkiksi asuntoportaan sisältävä tilaelementti, märkätila- ja keittiöelementti sekä laiturimainen terassielementti. Näistä voidaan muodostaa pohjaratkaisuiltaan elegantteja puikkomaisia erillistaloja, kennomaisia kerrostaloja tai noppamaisia huviloita. Tiukan modernistista ja minimalistista puuarkkitehtuuria noudattavat asuinyksiköt muodostavat eleganssissaan epäilemättä komean kontrastin luonnonympäristölle. Toisaalta niukat detaljit ja räystäättömät tasakattoraratkaisut ovat perinteisesti hyvin vaativia puurakennuksille. Kaiken kaikkiaan ehdotus on kuitenkin onnistunut esittämään omista lähtökohdistaan hyvin eheästi rakentuvan kokonaiskonseptin kilpailualueelle.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 31 040)

Ehdotus 8. "NILA"

Ehdotuksen kantavana ideana on tiiviin urbaanin kaupunkirakenteen ja orgaanisen kalliometsän välisen kontrastisuuden virittämä jännite. Aluekokonaisuus on ratkaistu pienipiirteisellä nauhamaisella kaupunkikudoksella, josta on muotoiltu ensisilmäyksellä keinotekoisien oloisia geometrisia suurmuotoja. Lähitarkastelussa ratkaisuille löytyy kuitenkin perustelunsa. Kova zig-zag-muoto hakee suuntansa olemassa olevista tielinjauksista, jotka hyödynnetään uusina katualueina. Rakennusryhmittymä puikkelehtii kalliomuodostelmien väliin korkeimmat lakialueet vapaa-alueeksi jättäen ja samalla muodostaen selkeän ja suojaavan rajauksen Ratasmyllyntielle. Pohjoisen kalliomuodostelmaan murtuva neliökorttelisto taas rajaa Ratasmyllyntien molemmin puolin tervetullutta urbaania tiivistymää, joka kuitenkin itäpuolella näin lähelle katualuetta asettuvana on altis liikennehäiriöille.

Poimuileva nauhakaupunki rajaa sisäänsä ja ympärilleen vaihtelevaa pienimittakaavaista katu-, aukio- ja puistorakennetta, joka kuitenkin olisi voinut muodostua harkitummaksi ja loogisemmaksi kokonaisuudeksi. Koillisen siivekkeen sisäisen raitin toivoisi jatkuvan läpi koko kaupunkirakenteen poimien matkan varrella myös eteläisen siivekkeen eksyneet pikkuaukiot. Yhteistilojen sijoittumista ei ole tarkemmin eritelty, luontevin sijainti olisi varmaankin kaupunkiaukioiden yhteydessä. Urbaani kävelyraitisto olisi voinut jatkua myös tietoisemmin puistoympäristön ulkoilureitistöille. Myös selkeämpää kontaktia kahden suurmuodon välille jää kaipaamaan. Zig-zag-muoto voisi jatkua neliökorttelistolle saakka, jolloin liikkuminen urbaanissa tilassa mahdollistuisi läpi koko alueen. Esitetty hento puistoreitti ei jaksa sitoa osa-alueita kokonaisuudeksi. Läntisen kallion laelle asettuva pistetaloryhmä on kehityskelpoinen idea ja tuntuu toimivalta kokonaisuudessa, muttei oikein ole kilpailuohjelman mukainen. Sinänsä viehättävien atriumtalojen rooli sekä suhde muuhun rakentamiseen on sen sijaan irrallinen ja epämääräinen.

Ratkaisu mahdollistaa varsin ekonomisen kokoojakatuverkoston, jota olisi mahdollista vieläkin tiivistää. Zig-zag-korttelin sisäosat jäävät liikennealueen rajaamaksi saarekkeeksi, mutta asunnoilla on kuitenkin välitön kontakti korttelin keskelle sijoittuvaan kaupunkipuistoon. Pysäköinti on pääsääntöisesti järjestetty asuntoihin integroituvina autotalleina ja katoksina, atriumtalojen parkkipaikat ovat paikoituskellarissa. Pistetalojen pysäköintijärjestelyt eivät käy ilmi asiakirjoista. Asuntoplaanit ovat kauttaaltaan ammattitaidolla suunnitellut, asuinrakennukset muodostavat keskenään ilmeikkäitä ja suhteikkaita kokonaisuuksia, rajaten myös ympärilleen/väleihinsä miellyttävämittakaavaista pihatilaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 400)

Ehdotus 16. "DENDRO"

Herkkäviritteinen ja hauska asunto- ja kaupunkirakentamisen konventioita tuulettava ja ajatuksia laajemminkin herättävä ehdotus. Tekijä hakee uudenlaista puukaupungin rakentumisen mallia. Perinteiset kaupunkikäsitteeseen liittyvät peruselementit, kuten katutila, kaupunkiaukio, tori, kaupunkirakenteen tilallinen hierarkia tms. eivät ole ydinkysymyksiä tämän ratkaisun suhteen. Tekijä esittää kaupunkimallin, joka mahdollisesti ei ole kaupunki ollenkaan, mutta ei tämä mitään tavanomaista lähiörakentamistakaan ole. Ratkaisun ideoinnin lähtökohtana on ollut oksan rakentumisen periaate. Oksan metafora esiintyy koko alueen layoutissa sekä yksittäisen korttelikokonaisuuden tasolla. Rypälemäiset oman rakentumisideologiansa mukaisesti konstruoidut korttelisaarekkeet levittäytyvät tasarytmisenä kasvustona koko alueen yli "oksistomaisesti" jäsentyneen katuverkoston varaan. Teemaa säestää vielä saman periaatteen puitteissa kehitelty sadevesiaihe. Valittu "oksa"-ratkaisumalli on tuonut muassaan joitakin ongelmia, joita ei ole haluttu/osattu/viitsitty huomioida. Katuverkosto levittäytyy periaatteessa hyvin ja oikeille paikoilleen maastonmuodot huomioiden. Johtolinjan päällä on uusi katulinjaus, samoin vanhan tykkitien reitti on käsitelty katuna/kevyen liikenteen raittina, mutta oksasysteemi on tuonut mukanaan aivan turhia haarakkeita, jotka ovat perusteltu ainoastaan 'planiesteettisesti'.

Samansuuntaisia ongelmia esiintyy myös korttelitasolla. Valittu 'teoreettinen' lähestymismalli ja rakentumisidea ovat johtaneet ylenmääräiseen ahtauteen ja tukkoisuuteen rypälemäisen korttelikylän sisäosilla. Vieri viereen asettautuvat 2-kerroksiset rakennusmassat tukkivat ja häiritsevät toinen toisensa näkymiä sekä yksityisyyttä. Oksaperiaatteesta olisi pitänyt osata joustaa tältä osin ja jättää enemmän väljyyttä ja esteettömiä näkymiä korttelin sisäosille. Korttelin sisäistä liikennettä palvelevat umpikäytävämäiset 'kadut' tukkivat tehokkaasti loputkin näkymistä. Korttelin kylämäisyydenkin nimissä olisi ollut hyvä järjestää otollisemmat mahdollisuudet yhteisöllisyydelle ja satunnaisille tapaamisille, muutoin rakennukset muodostavat kylläkin hyväntuulisen ja omaleimaisen yhteisön. Rakennusten arkkitehtuuri on suhteikasta ja jäntevää, ajankohtaista ja osaavaa. Nurmitasakatto ei liene aivan realistinen ratkaisu. Asuntoratkaisut perustuvat tietyn moduulijärjestelmän puitteissa kehiteltyyn lähinnä yhteen suuntaan avautuvaan plaanityypistöön. Järjestelmä mahdollistaa laajennettavuuden sekä asuntokohtaisen muuntojoustavuuden. Maantasossa asuntoihin liittyy oma piha sekä yhteistilaa korttelin keskiosilla. Rakennusten toteutusta puuelementtitekniikalla sekä esivalmisteisista huone-elementeistä on myös ideoitu.

Kortteliyksikkö on maasto-olosuhteet huomioiden varsin joustava ja sovitettavissa monenlaisiin tilanteisiin. Ratasmyllyntien itäpuolen kallioisimmille alueille ehdotettu rakentaminen ei kuitenkaan ole mahdollista ilman maaston voimakasta muokkausta.

Paikoitus on järjestetty maanpäällisinä korttelikohtaisina kenttinä ja pieninä paikoitusluolina, mikä ei ole kovinkaan kustannustietoinen ratkaisu.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 160)

Ehdotus 17. "KYLIEN KAIKKI KASVOT"

Ehdotus on puhdaspiirteinen pihakatusormien sommitelma, jonka Ratasmyllyntie ja Tykkitie jakavat kolmeen osaan. Liikenteellisesti itsenäistä Lehtokorven aluetta syöttää oma pistokatu eikä siihen yhdisty keskiosaa syöttävä kaarikatu, kuten monessa muussa vastaavaa perusratkaisua käyttävässä ehdotuksessa. Näin kokoojakatuverkko saadaan näyttämään keveältä. Tykkitien linja on jätetty vapaa-alueeksi. Vaikka ehdotus jäsentyy kolmeen itsenäiseen alueeseen, on kaikkien perusratkaisuna samanhenkinen pihakatusormi. Tekijä luottaa sen joustavuuteen vaihtelevissa tilanteissa, mikä varmasti pitää paikkansa. Toisaalta kilpailualueelle ei muodostu mitään keskeistä kaupunkitilaa, joka olisi kokonaisuuden kannalta yhdistävä tekijä. Ratasmyllyntiehen otetaan varovaisesti kontaktia uusien liittymien kohdalla.

Ehdotuksen kaupunkitilaidea on voimakkaasti pihakatuun keskittyvä. Yhdistämällä kaksi sormeaa pareittain pihakatuja eteläpäästä U-muotoon, on yksinkertaisella tavalla luotu vaihtelevuutta muuten toistuvissa kortteleissa. Samoin maastonmuotoihin mukautuminen on periaatteessa luontevaa. Kuitenkin esitettyjen 7-11 autopaikan pysäköintitaskujen sovittaminen maastoon pakottaa ainakin muutamissa kohdin kömpelöihin täyttöihin. Ehdotukselle oli ollut eduksi, jos paikoitusta olisi hajasijoitettu pienempiin yksiköihin vaikeimmissa maastokohdissa. Myös esitetty laajamittainen betonikiveyksen käyttö herättää kysymyksiä. Voisiko kallioinen maasto tulla vielä esitettyäkin enemmän esiin myös pihakatuja puolella. Rakentamista olisi voinut sovittaa paremmin maastonmuotoihin Ratasmyllyntien itäpuolen kallioselänteiden kärjen kohdalla.

Asuntoratkaisut ovat erittäin taitavia ja varmaotteisia. Polveilevalla, sahalaitaisella rakennusmassoittelulla muodostuu pihakadulle eläviä näkymiä. Asuntojen lähipihat suuntautuvat yleensä edulliseen ilmansuuntaan. Pysäköintitaskujen autopaikat kuitenkin työntyvät usein häiritsevän lähelle asuntopihaa ja olohuoneen pääikkunaa. Rakennusten arkkitehtuuri on hallittua ja toimii konstailematta kuten koko suunnitelma. Puunkäyttö ei korostu ehdotuksessa mutta on luontevasti toteutettavissa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 000)

Ehdotus 25. "MINIATO"

Esitykseltään herkkä ehdotus, joka muodostaa omalaatuisen synteetin suomalaisen puurakentamisen perinteestä, eurooppalaisen pikkukaupungin perinteestä esikuvana St. Miniato sekä suomalaisen kalliomaastoon rakentamisen perinteestä esikuvana Pihlajamäki. Selostuksessaan tekijä analysoi oivaltavasti suunnittelupaikan mahdollisuuksia ja rajoituksia.

Perusratkaisuna ovat kaartelevat, katoilla kytketyt talonauhat, jotka on sijoitettu rajaten ja korostaen vaihtelevia maastonmuotoja. Pisto- ja lenkkikaduista muodostuva katuverkko seuraa tiiviisti talonauhojen ulko- tai sisäkylkiä. Nauhojen väleihin syntyy vaihtelevia, paikoin tiiviitä katutiloja, paikoin avaria maisematiloja. Rakentaminen hahmottuu selkeänä rajana myös Ratasmyllyntien suuntaan. Vesitorni on otettu luontevasti mukaan kaupunkisommitelmaan. Rakennusten vapaan sijoittelun vuoksi katuverkosta tulee aika runsas. Pysäköinti on sijoitettu kadun varsiin omiin pysäköintivyöhykkeisiin. Varsinkin kaakkoisen katuliittymän ympäristössä pysäköintikentät kuitenkin kasautuvat ja ovat hyvin näkyvästi sijoittuneita. Vaikka pysäköintiä onkin pyritty maisemoimaan puuistutuksilla ja maastopengerryksillä, ratkaisu ei ole kilpailun tavoitteiden mukainen. Kilpailun yleisestä linjasta poiketen ehdotus säästää rakentamiselta kaakkoisen kuusilehdon. Ratkaisua perustellaan kuusilehdon aarnimetsämaisyydellä. Rakentaminen painottuu siis johdonmukaisesti "kalliomaastorakentamiseen".

Talonauhassa talojen korkeus vaihtelee maaston mukaan niin, että räystäs pidetään aina samassa korkeudessa. Tästä seuraa levollinen horisontaalisuus. Selostuksen mukaan kerros-luku on yleensä yhden ja kolmen välissä. Kaakkoisen liittymän läheisyydessä kerros-lukua on poikkeuksellisesti lisätty viiteen. Pyrkimyksenä on ollut muodostaa porttiaihe alueelle saavuttaessa. Osaltaan tämä on johtanut edellä mainittuihin pysäköintiongelmiin.

Asumisen toiminnot on jäsennetty selkeisiin vyöhykkeisiin talonauhan lähiympäristössä. Ehdotus tarjoaa hienovaraisen ja omaperäisen mallin toteuttaa asutopiha avokalliomaastoon. Asutopohjat ovat toimivia ja valoisia. Talojen päätyjen välisiin kapeisiin soliin avautuvat valoaukot ovat opaailasia mahdollistaen valon saannin, vaikka suojaavatkin naapurien katseilta. Esitetty arkkitehtuuri on suhdemaailmaltaan hallittua ja puurakentamiseen hyvin soveltuvaa. Ehdotuksessa on luotu suurpiirteisestä lähtöideasta herkkää mutta silti dramaattista lähiympäristöä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala n. 50 000)

Ehdotus 29. "WOODY" (kunniamaininta)

Ehdotus luo omaleimaisella nauharakenteen tulkinnallaan yhtä aikaa sekä urbaanin että luonnonläheisen vaikutelman. Rakennusnauhat rajaavat polkumaisen, orgaanisen liikenneverkon 40-50-lukujen funkkiksen hengessä. Verkosto on luontevasti sovitettavissa vaihtelevaan maastoon mutta se on runsaudessaan tuhmaileva. Liikenteellisesti ratkaisussa on väistämättä tiettyä epämääräisyyttä, joten tekijä on johdonmukaisesti nimennyt koko liikenneverkon pihakaduiksi. Korttelien yhteiset leikkim. alueet sijoittuvat pihakatuja välisiin saarekkeisiin ja perustelevat osaltaan liikenneverkon poimuilua. Osa pysäköinnistä sijoittuu kadunvarsipysäköinniksi. Koska liikennealueet ovat vapaamuotoisia ja viitteellisesti rajattuja, saattaa kadunvarsipysäköinti käytännössä riistäytyä hallitsemattomaksi.

Korttelit ovat kompakteja, itsenäisistä taloharkoista koostuvia nauhoja. Talojen väleihin sijoitettu pysäköinti on rajattu aidoin sekä kadun että puiston suuntaan. Näiltä osin autot on saatu piilotettua kaupunkikuvasta kiitettävästi. Paikoitellen pysäköintipihan yhteyteen on sijoitettu yksittäisen asunnon sisäänkäynti. Ratkaisu toimii, kun kyseisiin kohtiin on osoitettu riittävästi väljyyttä. Toisaalta väljyys myös aiheuttaa nauhassa tehottomuutta. Rakennusten välit voisivat olla tiiviimpiä paitsi tehokkuuden, myös kaupunkikuvan kannalta.

Varsinaiset asutopihat avautuvat suoraan "luontoon". Ne on rajattu vain viitteellisesti puistosta, joten asukkailla todennäköisesti tulee tarve vahvistaa rajausta omilla rakennelmillaan. Tekijä kyllä esittääkin, että pihan puolelle voidaan tarpeen mukaan rakentaa lisää piharakennuksia. Tämä

selkeyttäisi myös pihan yksityisyyttä. Pohjoisreunan nauhoissa pihat väistämättä jäävät varjon puolelle. Tilannetta korjaa, jos näiden kortteleiden autot voidaan sijoittaa luolapysäköintiin, kuten tekijä esittää.

Asunnot ovat selkeästi ratkaistuja. Kapeat rungot takaavat asunnoissa valoisuuden ja arkkitehtuurissa sirouden. Pääosa asunnoista on kaksitasoisia ja varustettu käyttöullakolla. Talosta on myös porrashuoneellinen pienkerrostalomuunnelma. Kerrosalatavoitteen täyttämiseksi ja ehkä kaupunkikuvallistenkin pyrkimysten takia osa asunnoista on esitetty myös kolmikerroksisiksi. Lapsiperheille ja liikuntaesteisille talotyyppi soveltuu huonosti. Paikoin myös kivijalka on kovin korkea. Toki se luo taloille ryhdikkyyttä mutta haittaa osaltaan esteetöntä kulkua. Puurakentamiseen ehdotettu talotyyppi soveltuu luontevasti. Kolmikerroksiset ratkaisut edellyttänevät kuitenkin käytännössä sprinklausta.

Kaupunkikuvalliset tavoitteet edellyttävät arkkitehtuurissa ja toteutuksessa kurinalaisuutta. Tekijän ehdottamat väritsideat sopivat hyvin nauharakennetta korostamaan. Kaiken kaikkiaan lähtökohdaksi otettu ryhdikäs kaupunkihuvila "puukäpylän" hengessä luo alueelle sympaattista ilmettä, jota luonnonympäristön herkkäotteinen käsittely tukee oivaltavalla tavalla. Tästä voisi kuvitella muodostuvan kestävä ja uniikkia asuinympäristöä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 000)

Ehdotus 33. "PORVOON MITALLA"

Ilmeeltään rikas ehdotus. Korttelimalleja ja niihin liittyviä rakennustyyppiejä on varioitu monipuolisesti. Yleissuunnitelma on kollaasi pistemäisistä rakennusyksiköistä, verkkomaisista atriumratkaisuista sekä pitkistä rakennusnauhoista. Asuntokatuverkko on rakentamisen runsauteen nähden pääosin tarkoituksenmukaisesti sijoitettu ja maaston huomioonottava. Tykkitie on katkaistu ja liitetty hieman väkijäisesti katuverkkoon. Ratkaisua olisi voinut parantaa, jos tykkitie olisi hyödynnetty kaupunkirakennetta jäsentävänä elementtinä. Samalla olisi voitu luopua alueen sisäisiä yhteyksiä häiritsevästi katkaisevasta rakennusnauhasta tykkitien varressa. Huolimatta runsaasta rakentamisesta katuverkossa ei ole kaupunkitilallisia korostuksia. Kaakkoinen kokoojakatu on jäänyt katutilaltaan jopa löysäksi. Rakentaminen on niin tasaisen tiivistä, että viheryhteyksiä ei kunnolla synny alueen keskiosiin. Ehdotus on kaupunkimaisimmillaan pihakatumiljöissä. Länsi- ja itäosa on yhdistetty Ratasmyllyntien ylittävällä kevyenliikenteen sillalla. Reitin asemaa ei ole korostettu kaupunkirakenteessa.

Korttelitasolla rakennusyksiköiden yhdistelmät vaikuttavat toimivilta ja muodostavat vaihtelevia näkymiä rakennusten välisiltä kujanteilta ja pihoilta. "Haat"-korttelissa parkkipaikka- ja sisäänkäyntiaukkoa olisi voinut rajata paremmin katuun nähden. Asuntojen avautumiset ja valoisuus on pääosin hyvin ratkaistu. Systeemistä johtuen muutamat atrium- ja L-talojen asunnot avautuvat suojatta pohjoiseen. Pysäköinti on ratkaistu pieninä 2-3 auton yksiköinä maantasossa tai katoksissa. Nauhatalossa on malli, missä pysäköinti on ratkaistu kokonaisuudessaan pihakannen ja rakennuksen alla. "Haat"-korttelista on esitetty luonteva, luolapysäköintiin perustuva tiiviimpi vaihtoehto. Vesitornia kehystävät noppatalot ovat hauska kaupunkikuvallinen aihe.

Rakennusteknisesti ehdotuksen talotyytit soveltuvat puurakentamiseen. Yksityiskohtaisempaa kantaa materiaaleihin tai toteutusratkaisuihin ei kuitenkaan oteta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 57 000)

Ehdotus 38. "MOULIN"

Tekijä on keskittänyt rakentamisen kolmeen alueelliseen yksikköön, joilla kullakin on selkeästi oma identiteettinsä. Ratasmyllyntien länsipuoli on käsitelty pienipiirteisenä "yläkaupunkina", itäpuolen eteläinen alue "alakaupunki" koostuu neljästä suurkortteliaiheesta ja kilpailualueen pohjoisreunalle on vielä eksynyt erillinen vanhan Myllypuron rakentamisen mittakaavaa hakeva umpikortteli. Osa-alueiden keskinäinen kontakti jää hieman löyhäksi, näin muodostunut kaupunkirakenne ei muodosta

kovin luontevaa ja ehyttä kokonaisuutta, mutta eri osa-alueilla on omat ansionsa. Rakentaminen asettuu yleensä ottaen onnistuneesti maasto-olosuhteet huomioiden, hienoimmat kalliot säilyvät luonnonvaraisina.

Itäpuolella johtolinjan paikalla sijaitsee uusi kokoojakatu, jonka varteen selkeästi rajatut suorakaiteen muotoiset suurtorttelit asettuvat pihakatumaisina ratkaisuihin. Alue rajautuu selkeästi ja ryhdikkäästi Ratasmyllyntielle päin. Fragmentteja vanhasta tykkitiestä on säilytetty osana kevyen liikenteen reittiä, joka onnistuneesti kerää kortteleiden aukiokeskittymät urbaaniksi aukiotilasarjaksi, saapuminen alueelle on merkitty mukavasti portti- ja aukioaihelmin. Suurtorttelien pihakatumiljöö vaikuttaa hieman yksitoikkoiselta ja umpinaiselta, paikoitusratkaisut hallitsevat näkymiä paikoin, tosin em. aukioväljennykset luovat rytmiä etenemiseen. Yhteispihat ovat kovin ahtaat. Itäisin metsäpuiston reunaan asettuva kortteli on hengittävin ja rikasilmeisin, ja reunimmaisilla asunnoilla on hyvä kontakti ympäristöön.

Länsipuolen kortteleiden muodonanto on samansuuntaista, tiukasti rajattuja suorakaiteenmuotoisia suurtortteleita. Rakentamisen mittakaava on huomattavasti pienipiirteisempää ja siten vaihtelevat maasto-olosuhteet huomioivaa. Korttelit työntyvät tosin paikoin hyvinkin vaikeille kalliovyöhykkeille, hienot näkymät kalliolta on hyödynnetty onnistuneesti osalle asunnoista. Korttelistojen tilanmuodostus on rikasilmeistä ja pikkukaupunkimaista kujineen ja pihanäkymineen. Kortteleiden väliin asettuvat pihakaturvyöhykkeet uhkaavat jäädä lähinnä paikoitusalueiksi, muutoin paikoitus on onnistuttu integroimaan rakentamisen sekaan autopihoja.

Esitetyt talotyyppit ovat suhteikkaita ja mittakaavallisesti onnistuneita. Myös alakaupungin kokonaisilmeeseen on saatu rytmiä poikittaisilla päätyaiheilla. Julkisivuarkkitehtuuri on kauttaaltaan rauhallista, aukotuksella olisi kyllä voitu luoda hivenen enemmän jännitettä yleisilmeeseen. Asuntoratkaisut näyttävät asiallisilta. Asumisen sekaan onnistuneesti lomittuvat työtilat, ulkovarastot ja yhteistilat tuovat kaivattua aktiivisuutta kaupunkimiljööseen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 000)

Ehdotus 45. "RINNERATKAISU" (kunniamaininta)

Ehdotus on puhdaspiirteinen pihakatusormiratkaisu, jossa liikenneverkon rungon muodostaa kaksi pistokatua ja yksi lenkkikatu. Alue jäsentyy kolmeen samanhenkiseen kokonaisuuteen, joiden tehokkuus ja tiiviys vaikuttavat turhankin yhtäläisiltä. Tekijä tosin väittää läntisimmän osan olevan kevyemmin ratkaistu, mitä ei juuri yleissuunnitelman pohjalta pysty havaitsemaan. Tykkitiehen liitetty kiilamainen puisto jäsentää itäpuolen luontevasti kahteen osaan. Ratasmyllyntien liittymän yhteyteen sijoitetulla torilla ei sen sijaan ole minkäänlaista tilallista rajausta, se hahmottuu vain kartalta. Myös viereinen pienkerrostalokortteli jää irralliseksi muusta rakenteesta. Se voisi liittyä tiiviimmin keskialueen muihin kortteleihin. Kokoojakadut eivät ole kovinkaan kaupunkimaisia, ratkaisun urbaanisuus painottuu pihakatuihin. Alueelle ei muodostu kunnollisia kokoavia kaupunkitiloja, vaan pihakaturyppäät jäävät liian itsenäisiksi. Ratasmyllyntien itäpuolen kallioselänteen kärki on rakennettu osittain maastoa huomioimatta.

Kortteleissa rakentaminen poimuttuu elävästi. Rakennusmassat on suikaloitu, jolloin miljööstä muodostuu korostetun pienipiirteistä. Taloarkkitehtuurissa valittua ratkaisua korostetaan vielä entisestään seinien levyleikillä. Samaa ratkaisua on sovitettu varioiden sekä pien-, rivi- että pienkerrostaloissa. Lisäksi on esitetty erilaista variointia rinteiden jyrkkyyden ja rakentamistiiviiden suhteen. Vaikka pohjat on esitetty luonnosmaisesti, voi asuntojen päätellä olevan valoisia ja tilallisesti mielenkiintoisia. Pysäköinti on ratkaistu kiitettävästi asuntokohtaisesti joko tallissa, katoksessa tai rakennusrungon alla. Tässä ehdotuksessa autojen sijoittaminen rakennuksen alle onnistuu luontevasti ja ratkaisu luo jopa lisäkiinnostavuutta rakennusmassoihin. Ainoastaan kerrostalokorttelin pysäköinti on ratkaistu ikävästi keskitettyinä kenttinä.

Arkkitehtuuri soveltuu puurakentamiseen pienipiirteisyytensä ansiosta hyvin. Korkeissa levyseinissä puujulkisivut ovat korostetun alttiina sateille, joten näissä kohdissa joudutaan kiinnittämään erityistä

huomiota ratkaisujen teknisiin yksityiskohtiin. Suojaavat räystääsratkaisut soveltuvat muuten valittuun arkkitehtuuriin hyvin.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 000)

Ehdotus 53. "SALAMANTERI"

Ehdotus on kävelykatumaisen katuverkon ja kivettyjen pihakatukorttelien sommitelma. Kadut ovat paikoin jäykästi linjattuja. Tekijällä on ollut kiitettävä pyrkimys muodostaa alueelle urbaania rakennetta. Katutiloja on käsitelty määrätietoisesti kaupunkirakentamisen elementteinä. Hyvästä pyrkimyksestä huolimatta katutilat ovat jääneet liian leveiksi eivätkä esimerkiksi niihin liittyvät aukiot hahmotu riittävän selkeästi. Katuverkko ei myöskään tunnu jäsentyvän hierarkkisesti, vaan pihakatuja ja pääliikennealueita käsitellään samalla intensiteetillä. Syntyy vaikutelma, kuin koko suunnittelualue olisi yhtä kävelykatua. Samoin häiritsee maanpinnan yllirakentaminen, jota on havaittavissa ainakin yleissuunnitelman graafisen esityksen perusteella. Onko näin laaja pinnoitteiden käyttö muuten "puisessa" kaupunkirakenteessa perusteltua? Ainakin käsittelytapa tasaa voimakkaasti maastonmuotoja. Vaikka ehdotuksessa onkin esitetty ratkaisun mukaisia portaita ja tukimuureja, jää vaikutelma, että esitetyntekäinen, pääosin pientalorakenne, voitaisiin toteuttaa huomattavasti hienovaraisemmalla ympäristörakentamisella. Koillinen avokallioselänne jää häiritsevästi rakentamisen saartamaksi. Yleissuunnitelmassa atriumtalojen rivistö on yksioikoinen.

Korttelirakenteen tasolla pientaloryhmät ovat ehdotuksen kiinnostavinta antia. Asuminen, lähipiha, pysäköinti, työ- ym. tilat on integroitu asuntokohtaisesti napakaksi paketiksi, joita toisiinsa kytkemällä on muodostettu korttelirakennetta. Noppamainen, kaksikerroksinen, epäsymmetrisellä harjalla varustettu asuinosa tuo kortteliin positiivista persoonallista ilmettä. Myös pienillä sisääntuloaukioilla varustetut "townhouse" rivitalot ovat asiallisesti ratkaistuja. Autojen pysäköinti on sisääntulossa hivenen tiellä kadulta päin tultaessa. Pohjoislaidalla vanhaa Myllypuroa vasten olevien rivitalonauhan asuntopihat avautuvat järjestelmällisesti epäedulliseen ilmansuuntaan. Ratasmyllyntien länsipuolelle esitetty, muurin muodostava atriumrivitalojen rivistö ei asetu luontevasti aluekokonaisuuteen. Asuntojen ratkaiseminen valoisina ja edulliseen ilmansuuntaan aukeavina voi olla vaikeaa esitetyssä rakennustyyppissä. Atriumtalojen pysäköinti suoraan katutilaan avautuvina kenttinä on ikävä.

Arkkitehtuurissa ehdotus on persoonallinen ja varmaotteinen. Modernin ja perinteisen arkkitehtuurin keinojen yhdistely luo alueelle omaleimaisen ilmeen. Puun käyttö tuo keveyttä kubistiseen massoitteeluun. Toisaalta esitetty arkkitehtuuri perustuu myös räystäättömyyteen mikä voi olla ongelma puujulkisivujen kannalta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 000)

Ehdotus 62. " PAREMPI PUUSTA" (kunniamaininta)

Ehdotus luo varsin onnistuneesti tiivistä ja urbaania pikkukaupunkirakennetta erilaisin pientalokortteliratkaisuin. Suunnittelualue on jaoteltu asumismuodon ja talotyypin mukaan erihenkisiin vyöhykkeisiin. Ratasmyllyntien itäosan tasankoalue on ratkaistu pääosin omakotitaloilla, kallioiden pohjoispuoli pari- ja rivitaloilla ja Ratasmyllyntien länsipuoli taas erilaisin yhdistelmin. Yleisilmettä leimaa kuitenkin tietty tasarakeisuus. Koko alue on käsitelty tilallisena kokonaisuutena, korttelivolyymit ja tilalliset aiheet pyrkivät jatkumaan itä-länsisuuntaisesti, myös Ratasmyllyntien yli, mikä ei ole ollenkaan huono asia. Uusi rakennettu alue rajautuu terävästi olemassa olevasta ympäristöstään, varsinkin pohjoissivullaan. Rajauksen muodonanto on paikoin hieman epämääräistä ja hapuilevaa.

Tekijällä on ollut voimakas pyrkimys pienimuotoiseen hierarkkisesti jäsennoitettiin kaupunkirakentamiseen, ja onnistuukin siinä. Paikoin hieman yksitoikkaisilla tiiviin pienimittakaavaisilla osa-alueilla on raivattu, todella tarpeeseen, ilmatilaa aukiojärjestelyin, joille myös alueen yhteiskäyttötilat on keskitetty. Metafora "kirkosta keskellä kaupunkia" tuntuu toimivan. Toinen kehityskelpoinen kaupunkikuvallinen keskittymä on idästä länteen Ratasmyllyntien yli visuaalisesti jatkuva tilallisesti rajattu vihervyöhyke/kalliopuisto, joka kaipaasi jopa väljennystä ja visuaalista

rauhottamista itäpuolella. Kadun eri puoliskot yhdistyvät kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti kevyenliikenteensillalla, myös tasankoalueen aukion olisi voinut kytkeä kokonaisuuteen selkeämmin. Keskeisellä kallioalueella tiivis rakentaminen esitetyllä tavalla sekä itä-länsisuuntaiset suorat katulinjaukset ovat epärealistisia ilman merkittäviä maastonmuokkaustoimenpiteitä.

Koko alueen katu- ja liikennejärjestelyt ovat yleensä ottaen runsaat ja sekavahkot. Yleissuunnitelmapiirustuksen sekava grafiikka vielä hankaloittaa arviointia, jotkut katuliittymät ovat monitulkintaisia. Koko alue on ratkaistu periaatteessa yhdellä mutkittelevalla sinänsä rikasmuotoisella ja aluekokonaisuuden kaupunkikuvalliset aksenttipaikat taitavasti keräilevällä kokoojakadulla, joka jatkuu Ratasmyllyntien molemmin puolin. Kokoojakatuun liittyy pistokatuja, joita varsinkin tasankoalueen omakotialueella on paljon ja jotenkin samanarvoisesti toteutettuna. Pistokatujen luonne käy vaikeasti ilmi suunnitelmasta, mutta pihakaduiksi ne ovat enimmäkseen varsin pitkiä ja kapeita. Pistokaduilla on vielä poikittaisia osittain kujamaisia yhteyksiä.

Paikoitus on pääsääntöisesti ratkaistu asuntokohtaisina autotalleina ja katoksina, kalliovyöhykkeellä pysäköintiluolassa. Esimerkkirakennusten suunnittelu on yleensä ottaen ammattitaitoista, asuntoplaanit on suunniteltu osaavasti ja rakennusten ulkoarkkitehtuuri sekä julkisivut ovat tasapainoiset ja suhteikkaat. Omakotialueen asuntopihajärjestelyt luovat mittakaavallisesti ja tilallisesti kiinnostavaa tiivistä puutarhakaupunkirakennetta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 70 000)

Ehdotus 63. "WOOD U"

Ehdotus pyrkii olemaan sekoitus urbaanisuutta ja luonnonläheisyyttä. Yleissuunnitelma rakentuu pihakatuina toimivien kaarikatujen varaan. Tiiviisti kadunvarteen tukeutuva rakenne synnyttää onnistunutta katutilaa. Katuverkko mukautuu alueen topografiaan aika hyvin mutta paikoitellen kaariaiheidien käyttö tuntuu liki formalistiselta. Pihakatujen liikennemäärät nousevat myös melkoisiksi liittymien läheisyydessä. Voi olla, että jalkakäytävät olisivat sittenkin tarpeen ainakin osassa katuverkkoa. Kaakkoisosan jäsentymättömät asuntokadut poikkeavat muuten johdonmukaisesti läpiviedystä pihakatuajattelusta. Ratasmyllyntien itäpuolen keskeisen kallioselänteen kärjen rakentaminen aiheuttaa maisemarakenteen epämääräistymistä.

Käytetyt talotyyppit jakautuvat kahteen kategoriaan; rinteissä ja sisäkaarteissa on puikkomaisia erillisiä tai paritaloja, ulkokaarteissa ja tasaaisessa maastossa on kytkettyjä harkkomaisia paritaloja. Pysäköinti sijoittuu autotalleihin joko talojen pohjakerroksissa tai talojen väleissä. Rinteessä rakennukset kurkottelevat toistensa yli. Puun ohella julkisivuissa on käytetty paljon lasia. Kun rakennukset ovat tiiviisti toistensa lomassa, voi naapuri helposti nähdä asuntoon sisään. Lasitalon akvaariomaisuus korostuu tiiviissä kaupunkirakenteessa. Sinänsä esitetyt yönäkymät valoa hohtavista taloista ovat näyttäviä.

Harkkomainen pari- ja nelitalo on ratkaistu yhteisellä, lasitetulla talvipuutarhasisäänkäynnillä. Ratkaisussa on esitetty erilaisia sivuasuntovariaatioita. Idea uudesta talotyypistä on kiinnostava mutta esitystä vaivaa asuntopohjien kömpelyys. Silti yhteiset, katetut "sisäänkäyntikuistit" voisivat olla tutkimisen arvoisia tiiviillä asuntoalueella. Ehdotuksessa varsinaiset asuntojen lähipihat avautuvat paikoitellen epäedulliseen ilmansuuntaan.

Tekijä on kehittänyt myös "workshopiksi" nimeämänsä rakennustyyppin, joka koostuu umpinaisesta ja lasisesta osasta. Näihin voitaisiin sijoittaa erilaisia asumista tukevia yhteisiä tai privaatteja toimintoja. Workshopit on sijoitettu reunustamaan Ratasmyllyntietä. Osaltaan ne luovat kiintoisan lisänsä ehdotukseen mutta esimerkiksi tilojen yhteiskäytön kannalta sijoitus on liian syrjäinen. Ainoastaan aivan eteläisen liittymän tuntumassa oleville rakennuksille voisi kuvitella löytyvän yhteiskäyttöä. Asuntokohtaisina työtiloina ne voisivat toimia paremmin mutta palvelevat tällöinkin vain lähimpää asuntoriviä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 49 000)

Ehdotus 85. "ORANSSI"

Kolmeksi, katuverkoiltaan itsenäiseksi alueeksi jakautuva ehdotus. Kaakkoisin alue loivassa rinteessä on pääosin pientalorakentamista. Tykkitien ja johtokujanteen linjauksista haarautuu uudet pistokadut. Liikenneverkko on hierarkkisesti selkeä. Aluetta läpäiseviä poikkisuuntaisia kevyenliikenteen yhteyksiä olisi voinut selkeyttää, nyt reiteissä on hieman epäjatkuvuutta. Tykkitien pohjoispuolelle sijoitettu rinnetalojen rivistö täsmentää luontevasti pientaloalueen luoteisreunan ja pelaa hyvin yhteen viereisen kallioselännealueen rakentamisen kanssa. Tämän Ratasmyllyntien itäpuolisen selänteen rakentaminen perustuu luontevaan ja yksinkertaiseen kaarikatuun. Kiinni kaarikatuun on kytketty säteittäisesti rinteeseen nousevia rivitalopuikkoja. Ajoneuvoliikenne on rajoitettu tontin alaosaan eikä ole yritetty linjata ajoyhteyksiä mahdolltomaan maastoon. Pysäköinti on järjestetty pääosin talojen kellareihin. Kaiken kaikkiaan kaunis, kruunumaisesti avokallioselännettä korostava ratkaisu.

Ratasmyllyntien länsipuolen ratkaisut eivät aivan yllä itäpuolen rakentamisen tasolle. Vesitornia kehystävä kaarikatun rinnetaloineen on kyllä luonteva mutta kallioselänteen pientaloalue raskaine lenkkikatuineen on epäonnistunut ja jäykkä. Pientalojen ja katujen sovittamisessa olisi kaivannut samanlaista herkkyyttä kuin rinnetaloratkaisuissa.

Pientaloalue on uusi, päivitetty tulkinta perinteisestä rintamamiestaloalueesta. Kompaktilla tontilla kadunvarteen asettuu ryhdikäs taloharkko. Piharakennukset sijoittuvat kiinni tontin taka- tai sivurajaan. Vastaavasti naapuri voi rakentaa umpimuuria vasten omat piharakennuksensa. Talotyypissä nurkan sisään vedolla on luotu pieni suojattu kadunvarren sisäänkäyntiterassi. Yksinkertainen ratkaisu luo katukuvaan yllättävän urbaanin ilmeen.

Rinnetalo on asiallinen, kaksikerroksinen rivitalo. Pysäköintikellari levittäytyy hieman rakennusrunkoa leveämmäksi. Yli menevä osa on luontevasti hyödynnetty asuntojen sisäänkäynti- ja oleskeluterasseina. Pysäköinnin ajoramppi leimaa jonkin verran asuntojen sisäänkäyntiä, mutta katukuvassa se on aika onnistuneesti rajattu pois näkyvistä. Kulku ylempänä rinteessä oleviin asuntoihin on pelkästään polkuverkoston varassa. Ratkaisu mahdollistaa rakennusten sovittamisen vaatimaan maastoon mutta esimerkiksi huoltoajoneuvojen pääsy asunnoille vaatii erillisjärjestelyt.

Arkkitehtuuri on hallittua mutta ei persoonatonta, pientalojen katujulkisivussa sommittelu on jopa korostetun ylvästä. Asuntopohjat ovat kaikkialla toimivia ja selkeän yksinkertaisia olematta silti tylsiä. Varsinkin pientaloratkaisusta tonttikonsepteineen saisi kehitettyä kelpo kaupunkitalon.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 400)

Ehdotus 86. "HAVU"

Ehdotus on omaperäinen, kaupunkirakenteellisesti kiinnostava ja näissä maasto-olosuhteissa aivan mahdollinen ratkaisu. Tekijä on raikkaasti yhdistänyt tehtävänannon monitahoisen problematiikan, pyrkimyksen pitkälle kehiteltyyn urbaaniin kaupunkitilaan ja toisaalta orgaanisen rosoisen kalliomaiseman koskemattomuuteen. Dualismi on viety hauskasti äärimmilleen, katujen pitkälle suljetut fasadit toimivat ikään kuin urbaaneina kulisseinä, joiden taakse todellisuus eli alkukantainen kalliometsä kätkeytyy.

Valittu tie on ehdotuksen ansio, mutta myös jossain määrin sen tappio. Urbaaniin katutilaan pyrkien on kalliomaisemat rajattu liiankin voimallisesti pois katunäkymistä, alueella liikkuja jää paitsi alueen maisemallisesta komeudesta. Rakennusmassoja pätkimällä /aukottamalla olisi helposti järjestynyt runsaammat näkymät kalliomaisemiin. Toki asetelman kontrastisuus on tässä muodossaan herkullinen ja siirtyminen katualueelta esim. keskialueen kaarevalle kalliopihalle on ehdottoman dramaattinen, samoin kuin saapuminen koko alueelle Ratasmyllyntieltä pitkien hoikkien rakennusvolyyymien läpi puhkaistujen porttien kautta, jotka jäntevöittävät myös aukeaa katumiljöötä. Saapumisien näkymäakseleille (erityisesti portti A) olisi kyllä kaivannut jonkinlaisia kaupunkikuvallisia ja -rakenteellisia painopisteaiheita, esim. perusrakenteesta erottuva korttelitalo tms. Tällaisenaan katumiljöö etenee varsin samankaltaisena ja yksitoikkoisena, jopa ankeana, kortteleiden kulmauksiin

kadun varteen sijoittuvat yhteistoiminnot osaltaan aktivoivat ja parantavat tilannetta. Pitkissä kaarevissa katunäkymissä on myös jo sinällään jäntevyyttä ja imua. Kaupunkirakenteen perusratkaisu on ehdottoman selkeä. Kokoojakatuverkosto on säästeliäs ja oikein sijoittunut. Kokoojakatukaarien varsille asettuu pihakatujen ja vaihtelevankokoisten U-kortteleiden kampamainen rakenne. Katulinjaukset ja rakentaminen asettuvat yleensä ottaen onnistuneesti jyrkimmät kalliomuodostelmat väistellen, mutta paikoitellen ote hieman lipsuu, vesitorni asettuu melkein kadun näkymäpääteeksi.

Koko alue on ratkaistu yhdellä korttelirakenneperiaatteella. Melko samankaltaisten U-kortteleiden sisäpihamaisemat saavat omaleimaisuutta ja luonnetta kulloinkin vallitsevista maasto-olosuhteistaan, jopa dramaattisuuteen asti. Kortteleiden väliin jäävät pihakadut ovat näkymiltään rikkaammat ja eloisammat, pitkiä rakennusmassoja on päätetty ja poimutettu ja näkymiä avattu sisäpihoille. Kortteliratkaisussa paikoitus asettuu rakennusmassojen väleihin/sisään autokatoksiin ja talleihin, ajo suoraan kokoojakadulta ei ole onnistunein ratkaisu.

Asuntojakauma näyttää kattavalta ja huoneistoala on ratkaistavissa monella tapaa. Asunnoilla on pääsääntöisesti omat pihat, ja ne ovat laajennettavissa pihan puolelle lisäsiipiin tai ullakolle. Järjestelmä sallii myös asuntojen yhdistämisen helposti. Rakennusten ulkoarkkitehtuuri on tasapainoista ja varmaotteista, perusratkaisu on haasteellinen julkisivuarkkitehtuurin suunnittelun ja toteutuksen kannalta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 60 000-80 000)

Ehdotus 90. "S(PINE)"

Metsäkaupunkitematiikkaa raikkaasti soveltava ehdotus, jonka kaupunkimaisuus on hieman tulkinnanvarainen asia. Koko kilpailualue on käsitelty pitkin nauhamaisin 2-3-kerroksen korkuisin rakennusvolyymeihin, jotka on sijoitettu alueelle maastonmuodot huomioiden siten, että vaikeimmat kalliot jäävät rakentamatta vapaa-alueiksi. Ehdotuksessa yhdistyy suurimittakaavainen linjakkuus sekä pienipiirteinen herkkyys mielenkiintoisella tavalla. Ratkaisu asettuu oikeanlaiseen mittakaavalliseen suhteeseen niin liikenneväylämäisen Ratasmyllyntien, kuin rosoisen monimuotoisen kalliometsän kanssa. Rakennusnauhojen väliin rajautuu, tiivistyen sekä väljentyen, julkisten ja puolijulkisten katualueiden ja korttelipihojen jatkuva tilallinen sarja. Korttelipihojen mittakaava on yleensä ottaen väljää ja miellyttävää, etenkin Ratasmyllyntien länsipuolen korkealle kalliokielekkeelle asettuva bastionimaisesti rajattu piha on aiheena kiehtova. Jalankulkijan tasolla säilyy visuaalinen kontakti ympäristön maisemiin, sillä rakennukset on periaatteessa nostettu maantason yläpuolelle. Perustasoon jäävät vain autot, avoimesti rakennusmassojen alla tai autotalleissa, sekä porrashuoneet ja aputiloja sekä työtilaa, jota voisi olla runsaammin piha- ja katumiljöötä aktivoimaan.

Pitkät rivitaloperiaatteella ratkaistut rakennusnauhat päättyvät paikoin pientaloiksi, jotka kuitenkin sulautuvat nauhojen rakennusvolyymeihin tuoden niihin rytmillistä eloa ja hengittävyyttä. Erilaisten asumismuotojen sekoittuminen sekä tiivis rinnakkaiselo luovat puitteet heterogeeniselle sekä monimuotoiselle naapurustolle. Rakennusmassojen seassa risteilee "viherkäytäviä", joista muodostuu välittävä elementti asuintaloille sekä kalliometsälle. Viherkäytävälle sijoittuu ulko-oleskelua, pelikenttiä, kasvimaita sekä pientalojen puutarhapihat.

Liikennejärjestelyt ovat ehdotuksen heikoin lenkki. Katuväylästä on paljon, ja se risteilee sekavasti. Perusratkaisusta johtuen ongelma on vaikeasti ratkaistavissa, sillä paikoitus on hajautettu asuntojen sisäänkäyntien yhteyteen. Kaupunkimaiseen tilallisesti jäsentyneeseen katutilaan ei ole pyritty, mutta sitä muotoutuu silti paikoin.

Rakennusnauhojen konstruktio perustuu tiheään 2.4 m jaolla etenevään moduulirakenteeseen, joka tarpeettoman tiheänä hankaloittaa asuntoplaanien suunnittelua. Systeemin mukaisesti konstruotuihin pitkiin massoihin sisältyy samalla herkkä ja intiimi pienipiirteinen mittakaava. Massoiteluperiaate on puurakennusteknisessä mielessä vaikea (tasakatot, kattoterassit, runsaat sisäänvedot ym). Ulkovaippaa syntyy tolkkumattomasti. Esimerkkiplaanisto on tilallisesti mielenkiintoista sisä- ja ulkotilan

pienipiirteistä kudosta, mutta kautta linjan repaleista ja ahdasta. Asuntojakauma vaikuttaa kohtalaisen kattavalta, laajennettavuus ym. näkökulmaa ei ole eritelty.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 56 000)

Ehdotus 93. "FIILATEN JA HÖYLÄTEN"

Ehdotus panostaa määrätietoisesti urbaanin katutilan muodostukseen. Ratasmyllyntien itäpuolella kaakkoinen rinnealue on ratkaistu kuudella umpikorttelilla. Muut alueet on ratkaistu johdonmukaisella kadunvarsirakentamisella. Katuverkko on toiminnallisesti tarkoituksenmukainen. Vaihtelevat rakennusten sijoittelutavat ehkäisevät onnistuneesti putkimaisten ja yksitoikkoisten katutilojen synnyn. Tekijä pyrkii rauhoittamaan luonnonmuodot ja avokalliot huolellisesti rakentamiselta. Ratkaisutavasta seuraa, että luonnonympäristöllä ei ole paljonkaan osaa julkisen tilan muodostamisessa. Kadunvarsitalojen pihat taas vastaavasti avautuvat suoraan luontoon ilman mitään rajaavia rakenteita. Itä- ja länsipuoli on yhdistetty kevyenliikenteen sillalla. Sillalta lähtevän reitin liittyminen länsipuolen katuverkkoon on hieman epämääräistä. Tykkitie linjan kohdalle on sijoitettu pihakatu. Pihakatu laajenee pieneksi aukioksi kiertoliittymän luona. Aihe luo onnistuneen kontaktin Ratamyllyntiehen ja korostaa risteyksen kaupunkikuvallista merkitystä. Toiminnallisesti aukiota perustelee bussipysäkkien sijoitus kiertoliittymän tuntumaan.

Suurkortteleissa nurkkatalojen käännöt katutilojen aikaansaamiseksi haittaavat joissakin tapauksissa asuntojen avautumista korttelipihoille. Paikoitellen myös pihakadun pysäköinti tulee liian lähelle asuinhuoneiden pääikkunoita. Ehdotuksessa esitetty kadunvarsipysäköinti ja korttelipihan pysäköintitasku eivät yksinään riitä kattamaan autopaikkavaatimusta.

Kadunvarsirakentamisessa vuorotahtiin sisäänvedetyillä taloilla muodostetaan pihakaduille viihtyisän näköisiä, puolijulkisia taskupuistikkoja. Näiltä osin ehdotus on parhaimmillaan. Sen sijaan muutamien rivitalojen sijoitus pohjoisen liittymän pohjoispuolella on talojen asuntopihojen kannalta hankala. Kytketyissä erillistaloissa sekä kaupunkivilloissa pysäköinti on esitetty asuntokohtaisesti.

Ehdotuksen kiinnostavin talotyyppi on ristipohjainen "kaupunkivilla". Asunnon päätiloista on mahdollista avata monipuolisia näkymiä ympäristöön. Myös erillistalo on pohjaltaan onnistunut. Tosin naapurin autopaikka tulee erittäin lähelle asunnon olohuoneen pääikkunaa. Toinen autopaikka autotallissa on avopaikan takana. Joissakin tilanteissa järjestely aiheuttaa ylimääräistä autojen vekslailua.

Arkkitehtuuriltaan ehdotus on turvallisen perinteinen. Kapean runkonsa ja täyskorkean ullakkonsa ansiosta rakennukset ovat ryhdikkäitä. Portaiden kattolyhydyt luovat eloisan vaikutelman jyrkille kattolappeille. Rakennukset soveltuvat sekä runkonsa että julkisivujensa puolesta hyvin puurakentamiseen. Ullakon laajennusvara luo asunnoille muuntojoustavuutta. Esitetyt perspektiivikuvat luovat sympaattista miljöökuvaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000)

Ehdotus 107. "PERINTÖTEKIJÄT"

Ehdotus jättää Ratasmyllyntien itäpuolen kallioselänteet rakentamatta. Sen sijaan kaakkoiselle loivalle rinnealueelle toteutetaan sitäkin tiiviimpi rakentaminen. Alueen liikenneverkon rungon muodostaa suorakaiteen muotoinen katulenkki ja tähän liittyvät poikkisuuntaiset, kapeat kujat. Korttelit ovat pien- tai paritalotontonteista muodostuvaa tiivistä, yhtenäistä kudelmaa tiukasti aidoin rajattuine asuntopihoineen. Vaikka asuntopihat on suojattu katujen suunnasta, on asuntopohjia vaikea ratkaista niin, ettei jonkin huoneen pääikkuna avautuisi suoraan naapuritontille. Yksittäinen tontinpaikka on siellä täällä korvattu pysäköintitaskulla autokatoksineen. Ratkaisulla autot on saatu aika hyvin häivytettyä kaupunkirakenteeseen. Muutamiin kohtiin on sijoitettu "nykyhollanilaistyyliin" muuhun rakenteeseen nähden isoja, kappalemaisista kerrostalokortteleita. Yleissuunnitelmaa tarkemmin niitä ei ole esitetty. Kortteleista tietenkin muodostuu kiintopisteitä mutta kaupunkikuvallisten vaikutusten

tarkempi arvioiminen jää avoimeksi. Suunnittelualueen pohjoisreunassa pieni, vastaavalla korttelirakenteella toteutettu alue jää hieman irralliseksi.

Ratasmyllyntien länsipuolella kaupunkirakenne on huomattavasti väljempi, tähtimäisesti kytketyistä taloista muodostuva "metsäkaupunki". Taloille johtavat pihakadut eivät rajaudu tiukasti vaan polveilevat metsän keskellä. Esitetty perspektiivikuva antaa mukavan ja rennon vaikutelman miljööstä. Kuvassa autokatokset on esitetty niin eteerisesti, että niitä tuskin huomaa. Todellisuudessa pihakatuja varret ja päätteet ovat turhan tiiviisti autopaikoituksen piirittämiä.

Asuntopohjat ovat luonnosmaisia. Kapean rungon ansiosta niissä ei ole mitään suurempia ongelmia. Esitetty luonnosmainen arkkitehtuuri on leppoisan rentoa. Pienillä kattoharjan suunnanmuutoksilla tuodaan katukuvaan vaihtelevuutta. Ratasmyllyntien länsipuolen tähtitalot ovat persoonallisia jo perusmassoitteensa suhteen. Erilaiset puuverhoukset levyistä lautaan ja rimaan sopivat hyvin esitettyyn julkisivumaailmaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 100)

Ehdotus 128. "HELMINAUHAT"

Kilpailualue jakautuu kolmeksi "kyläksi", joiden ilme ensivaikutelman mukaan on varsin samankaltainen, jopa tasapaksu. Lähitarkastelussa kullekin osa-alueelle kylläkin hahmottuu oma sisäinen logiikkansa ja harkittu suhteensa paikallisiin maasto-olosuhteisiin. Ratasmyllyntien itäpuolen laaksoalueella johtolinjan päälle asettuu ilmeeltään varsin miellyttävä kokoojakatu, jonka varteen rakentaminen sijoittuu osittain kampamaisesti pihakatukortteleina. Kadun suuntaiset ja poikittaiset rakennusmassat rytmittävät mukavasti kaarevaa katunäkymää. Pihakatuja tilanmuodostus on pienimittakaavaista ja herkkäviritteistä. Yksityisen ja puolijulkisen piha-alueen rajausta on onnistunut piharakennuksin, joihin sijoittuu sauna-, varasto- ja työtilaa. Alueen koillisnurkkaan kokoojakadun taakse jää irralleen tavanomaisempi rivitaloryhmittymä.

Kalliovyöhykkeiden kylät muodostavat onnistuneemmin kaupunkikokonaisuutta keskenään pihakatuverkoston jatkuessa Ratasmyllyntien puolelta toiselle ja muodostaen näin kaupunkitilallista jatkumoa. Tässä mielessä laaksokylä jää ikään kuin eristykseen, vaikka tilanne olisi helposti korjattavissa linjaamalla kalliovyöhykkeen eteläisin pihakatu laaksokylän kokoojakadun yhteyteen. Koko alueen kaupunkitilallinen kehitys on jäänyt hieman keskeneräiseksi ja ponnottomaksi. Sinänsä rikasilmeistä, pienipiirteistä ja kaupunkimaista katutilaa on yllin kyllin, mutta kokonaisuus jää kuitenkin melko monotoniseksi. Etenemistä rytmittävät tilalliset väljennökset ja aukioaiheet puuttuvat tai on toteutettu tarpeettoman vaatimattomasti tai epäonnistuneesti sijoittuen.

Itäpuolen kallioisimman alueen ratkaisut eivät ole kokonaisuudessaan tyydyttävät. Rakentamista on esitetty koko kilpailualueelle sen verran tiiviisti, että tässä olisi ollut väljentämisen paikka, komeat kalliot olisi voitu säilyttää rajattuna kaupunkipuistona. Esitetyt tiiviit rinnettä kiipeävät pihakadut ovat sinänsä varmasti näkymiltään rikkaat. Ratasmyllyntien länsipuolen rakentaminen vaikuttaa ratkaisuna onnistuneimmalta. Ilmeikkäiden maastonmuotoja seuraavien pihakatuja väliin jää väljä puistopiha, jonka läpäisevä kevyen liikenteen reitti jatkuu kalliomaisemiin. Tiiviit rakentamisvyöhykkeet rajaavat sisäänsä rauhallisen kyläyhteisön. Komeimmalle kalliokielekkeelle on kylläkin sijoitettu varsin arkisen oloiset rivitalon pätkät.

Ehdotuksen ehdoton ansio on erilaisiin maasto-olosuhteisiin ideoitu herkkäviritteinen rakentaminen ja talotyyppistöt plaani- ja piharatkaisujen tasolla. Asumisen sekaan ripotellut piharakennukset monipuolisine toimintoineen rikastuttavat pienimittakaavaista kylämiljöötä. Eri elämäntilanteissa olevien ihmisten asumistarpeisiin on vastattu kiitettävästi. Paikointuongelmat on hoidettu moitteettomasti pääsääntöisesti asunto- tai rakennuskohtaisiin katoksiin. Tekijä on paneutunut huolella tehtäväänsä ja ratkaisussa on paljon ansioita, mutta ehdotuksen yleisilmettä leimaa tietynlainen mielikuvitusettomuus ja arkipäiväisyys.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 61 140)

Ehdotus 138. "TANGO" (2)

Topografisen maisema-analyysin seurauksena kilpailualue on jaettu kolmeen osa-alueeseen, jotka myös muodostavat kolme erillistä yhteisöä: "läntinen mäki", "itäinen mäki" sekä "tasanko". Ratasmyllyntien molemmiin puolin nauhamaiset rakennusvolyymit asettuvat maastoon sen muotoja mukailen siten, että hankalimmat kallioalueet jäävät vapaavyöhykkeeksi. Varsinaista katualuetta on ratkaisussa erittäin vähän, katuverkosto on ratkaistu pääasiassa väljillä, tilallisesti monimuotoisilla pihakaduilla. Tasankoalueella kokoojakatu lävistää ikävännäköisesti pihakatukudoksen, jota täällä on pinta-alallisesti liikaakin.

Valittu pihakatukorttelirakenne on onnistuneimmillaan "itäisellä mäellä", siellä urbaanin rajatun kaupunkitilan sekä sitä ympäröivän kalliometsäluonnon kontrastisuus on vahvimillaan. Ratkaisu säästää komeimmat ja herkimvät kallioalueet. Urbanin pihakadun tilallinen kehittäminen on ansiokasta ja herkkäviritteistä. Jännitteinen katualue kapenee ja levenee pienimuotoisiksi aukioiksi, joille yhteisoleskelu, kerhot ja työhuoneet keskittyvät. Pihakatua rajaavat rakennukset on ratkaistu plastisella rivi/ketjutilaoperaatioilla. Syvyys- ja korkeussuunnassa elävä talonauha muodostaa monimuotoisen jatkuvassa liikkeessä olevan rakenteen pihan ja luonnon väliin. Asuntopihat avautuvat suoraan metsäluontoon, mutta eivät aina ole ilmansuuntien suhteen oikein sijoitetut. "Läntinen mäki" on onnistunut teeman variaatio.

"Tasankoalueella" on pyritty selkeästi urbaanimpaan ilmeeseen. Alue on ratkaistu samalla kalliovyöhykkeiden orgaanisella rakenteella, mutta lopputulos ei tässä tilanteessa ole täysin luonteva eikä tilallisesti niin jäsentynyt. Kivettyä aluetta on kaiken kaikkiaan liikaa. Umpikorttelirakenne tyypistyy paikoin liian pieneksi ja pihossa on myös ahtautta. Paikotus on rivitalokortteleissa järjestetty asumisen lomaan autotalleihin/katoksiin, pienkerrostaloissa kellareihin ja osittain pihakaduille sekä vähäisessä määrin paikoitusvyöhykkeille Ratasmyllyntien tuntumaan. Valittu talotyyppi, polveileva ketju/rivitalo sallii suuren muuntojoustavuuden. Kukin rivitaloyksikkö on sekä kokonsa että muodonantonsa suhteen muista riippumaton ja laajennettavissa pihan suuntaan tai vaikka ylöspäin. Tasankoalueella esiintyy myös sivukäytävätaloja, joihin pienasunnot sijoittuvat. Rakennusten massoittelu on monimuotoista, jännitteistä ja mittakaavallisesti onnistunutta, mutta esimerkifasadien kömpelö aukotus ja julkisivujen käsittely huonontavat kokonaisvaikutelmaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 71 000)

8.8 Ylempi keskiluokka

Ehdotus 1. "ZIP"

Tekijä on kehittänyt sisäpihatalon, jota nauhaksi kytkemällä koko alue on ratkaistu. Katuverkon ydin koostuu S-kadusta ja Tykkien kohdalle linjatusta pistokadusta. Myös johtolinjan kohdalla on syöttökatu. Katuverkon hierarkia ei ole täysin selkeytynyt, kokoojakaduille kuljetaan paikoitellen asuntokatuja kautta. S-kadun itäinen kaarre hämärtää kaupunkirakennetta.

Asuntokatut on järjestetty sormimaisesti. Tekijä on kuitenkin ahnehtinut talonauhoista ja asuntokaduista paikoitellen liian pitkiä. Selännealueilla ne ovat linjattu paikoin kalliomaastoa huomioimatta ja väkinäisen tuntuiseksi. Ehdotukselle leimallinen tasavälinen talopäätyjen toisto luo hieman yksipuolisen vaikutelman. Maaston korkeuserot onneksi tuovat elävyyttä katukuvaan tukimuureineen ja tasonvaihteluineen, kuten perspektiivikuva osoittaa. Myös vihersormien puolelta miljöä antaa myönteisen kuvan.

Muurein ja rakennuksin rajattu, talokohtainen asuntopiha tarjoaa hyvän lähtökohdan ratkaista tiiviin ja matalan kaupunkirakenteen ongelmia. Rinnesovitus on toimiva. Rajautuminen luonnonalueisiin on täsmällistä. Pysäköinti on ratkaistu asiallisesti joko talokohtaisesti ulokkeen alla tai kadunvarressa. Asuntopohjat ovat toimivia. Rakennus on kapearunkoinen ja huoneet valoisia. Ei haittaa, vaikka toinen pitkä seinä on kortteliratkaisun takia ummessa. Asunnon laajennettavuus perustuu sisäiseen muuntojoustavuuteen, korkeita tiloja voidaan hyödyntää lisähuoneina. Myös piharakennuksen vaihtoehtoiset käyttömuodot on mietitty. Julkisivusommittelu on konstailematonta ja varmaotteista.

Rakennusten tiukka, harkkomainen ilme syntyy räystäättömyydestä. Arkkitehtuuri kuitenkin kestää pienen jatkokehittelyn tällä alueella. Mitään erityisesti uutta ideaa puurakentamiseen ehdotus ei esitä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 800)

Ehdotus 5. " VIHREÄN KULLAN MAA"

Ehdotus on kaupunkimaisen tiivis mutta katutilojen rajaukset eivät kaikin paikoin vakuuta. Liikenneverkko on tarkoituksenmukainen, Selännealueiden linjauksissa on hivenen jäykkyyttä. Myös kortteleiden sommittelussa ilmenee mekaanista toistoa. Tavoitteena ollut katutilojen urbaanisuus toteutuu monin paikoin mutta esimerkiksi kaakkoisosassa kaupunkirakenteen sisään jää kiilamaisia, "ei kenenkään" alueita. Ne ovat liian kapeita tai sirpalemaisista ollakseen toimivia viheralueita. Keskeinen "siltaraitti" yhdistää Ratasmyllyntien itä- ja länsipuoliset alueet kevyen liikenteen yhteydellä. Sen kaupunkikuvallista asemaa olisi voinut tukea tehostamalla rakentamista raitin varressa, nyt raittia reunustaa lähinnä pientalot. Yhtenä kilpailun harvoista ehdotus tutkii määrätietoisesti Ratasmyllyntien varren rakentamismahdollisuuksia. Kadunvarressa rakentaminen osuu paikoin kalliojyrkänteiden päälle. Ilmeisesti valoisuussyistä kokoojakatua vasten on sijoitettu pelkästään pistetaloja. Tällöin ongelmaksi voi kuitenkin tulla liikennemelu ja hiukkaspäästöt korttelin sisäosissa.

Kaakkoisosan tiiviissä kortteleissa talotyyppinä on rivitalo. Johtokadun pohjoispuolella rakentaminen perustuu osittain pihakansiin. Loivassa rinteessä kannet ovat sovitettavissa maastoon mutta esimerkiksi "Johtokadulla" ne saattavat heikentää katukuvaa. Tilannetta parantaa kuitenkin, että joka toisessa rakennusvälissä on edelleen maantasopiha. Johtokadun eteläpuolella pysäköinti on sijoitettu talon päädyissä autotalleihin. Kortteliratkaisu on periaatteessa hyvä mutta pihan mitoitus on liian tiukka. Asuntopihat jäävät kuilumaisiksi ja varjoisiksi. Esimerkiksi liikuntapuistoa vasten olevista kortteleista olisi aivan hyvin voinut poistaa pihatilan sulkevan sakaran. Pientalot on toteutettu hauskoina laituritaloina, joissa laituriliittämällä asuinosa ja tontin apurakennukset toisiinsa. Ehdotuksen pienkerrostalo eli "nelitalo" perustuu pieneen luhtiin. Talon perusratkaisu on toimiva. Kaupunkirakenteessa talotyyppin käyttö jää kuitenkin edellisiä talotyyppisiä vaikeammaksi vaikka potentiaalia olisi ollut.

Ehdotuksen luonnosmainen arkkitehtuuri on leppoisaa ja inhimillistä. Varsinkin laituritaloissa puun käyttö korostuu mukavalla tavalla. Puurakenteiden osalta on esitetty varhopatsasrakenteen tyyppistä massiivista seinärakennetta. Perusteluna on esitetty hyvää sisäilmalaatua sekä sinällään valmista parruseinän sisäpintaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 000)

Ehdotus 6. "WOENSDAG"

Tekijä esittää mielenkiintoisen kaupunkirakenteellisen konseptin, jossa tehtävänannon kaksitahoiset tavoitteet, urbaanin jäsennellyn kaupunkitilan muodostus sekä luonnonkauniin kalliometsämaiseman ominaispiirteiden säilyminen, yhdistyvät omintakeiseksi kokonaisuudeksi. Rakentamisen on ehdotettu jatkuvan mahdollisesti myös olemassa olevan lähiörakenteen sekaan sen kaupunkitilaa jäsentämään. Ratkaisu ammentaa vanhasta suomalaisesta kyläperinteestä, jossa rakentaminen levittäytyy harvakseltaan laajalle ja yhteisöllisyyttä kehittyä harvan asutuksen taajamakeskittymissä. Ehdotus on myös perinteisen (eurooppalaisen) kaupunkirakentamisen uudelleentulkinta, jossa rakentaminen keskittyy muurimaisiksi massoiksi tiiviisti rajatun katutilan seinämiksi. Tässä tapauksessa katutila rajataan runkosyvyydeltään äärimmäisen kapealla 2.5m syvällä kadunseinällä, joka kapean jalankulkuväylämaisestä katutilan ohella rajaa "pihan" puolelle väljää koskemattomaa kalliometsäpuistoa. Varsinainen asuminen asettuu näiden vyöhykkeiden rajalle, muurista ulos työntyviin ripustettuihin tilakappaleisiin, jotka jättävät maantason mahdollisimman koskemattomaksi. Kolmikerroksisiin perusmuureihin sijoittuu asuminen huolto- ja aputoimintoja, portaita jne. Kehiteltä rakennuskonsepti tukee valittua teemaa: kadun seinät ovat horisontaaliset, pelkistetyt ja rationaaliset (tässä laajuudessa toteutettuna ehkä monotoniset). Pihan puoli on monimuotoisempi. Asunnoille, jotka ovat

muovattavissa ja muunneltavissa kulloisenkin tarpeen mukaan, avautuu välitön kontakti ympäröivään maisemaan.

Esitetty katuverkosto ja sitä myötä myös rakentaminen asettuu maasto-olosuhteet huomioiden periaatteessa hyvin, kalliomaisemaa säästyy, mutta valitun ratkaisutavan myötä käytävämäistä katutilaa syntyy kuitenkin verrattain paljon. Vanhan tykkätien sekä johtolinjan väylät on integroitu osaksi katu/rakentamisverkostoa, joka jatkuu rohkeasti Ratasmyllyntien molemmin puolin siltamaisen rakenteen myötä. Paikointi on ratkaistu pois näkyviltä asuntokohtaisiin autotalleihin rakennusmassojen sisään kadunvarren maantasokerroksiin.

Asunnot ja rakennukset on ideoitu konstruoituviksi esivalmistetuista puurakenteisista tilamoduuleista sekä erilaisista esivalmistetuista puutuotteista. Asuntojakaumaa ja tyylistä on esitetty niukasti, mutta järjestelmän puitteissa monenlaiset ja kokoiset variaatiot lienevät mahdollisia.

Ehdotus on kokonaisuudessaan ennakkoluuloton ja kantaaottava kommentti vaikuttavien maasto-olosuhteiden puolesta, mutta tässä mielessä ratkaisuna myös hieman kaksijakoinen. Luontoa on pystytty säästämään merkittävästi, mutta toisaalta se rakentamisen myötä myös sulkeutuu pois kaupunkikuvasta, alueen läpi risteilevä kevyen liikenteen verkosto kylläkin osaltaan korjaa tilannetta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 47 500)

Ehdotus 10. "KALLIOLLE"

Kilpailualue on ratkaistu erilaisia pihakatukortteleita soveltaen. Rakentaminen levittäytyy tasapainoisesti, mutta hieman monotonisesti koko suunnittelualueelle. Kaupunkirakenteellisia tihtymiä tai kaupunkikuvallisia painopisteitä jää kaipaamaan. Maaston kallioiset huiput on jätetty rakentamatta ja säästetty maisemallisina aksentteina, mutta rakentamisen kontakti ja suhde niihin voisi olla herkkäviritteisempi.

Kokoojakatuverkosto on hoidettu kolmella toimivasti ja maastonmuodot huomioiden sijoitetulla kokoojakadulla. Kadut ovat pistekatuja, joten läpiajoliikenteen häiriövaikutus on eliminoitu. Johtolinjan päällä on kokoojakatulinjaus, vanhan tykkätien seutuvilla on kevyen liikenteen raitti. Pihakatukorttelit asettuvat kokoojakaduille kampamaisesti, Ratasmyllyntien itäpuolen tasankoalueella U-kortteleina, jolloin katutila rajautuu selkeästi. Muualla on sovellettu väljempää / hengittävämpää katutyyppiä, jolloin rakennusten lomasta avautuu runsaasti näkymiä ympäröivään metsäluontoon, mutta tunnelma ei ole erityisen kaupunkimainen. Ehdotuksen kaupunkitilallinen ideointi ja kehittäminen ovat muutenkin jääneet puolitiehen. Aluekokonaisuuden ainoa julkinen kaupunkitila, kokoojakatujen väliin rajattu kaupunkipuisto, tuskin nousee ympäristöstään erityisemmin. Asiakirjoista ei käy ilmi onko puiston tuntumaan ajateltu jotain yhteistoimintoja tms. tilalle erityisluonnetta tuovaa tekijää.

Pihakatukortteleiden tilallisessa olemuksessa ja näkymien kehittämisessä löytyy paikoin jännitettä ja herkkyyttä, mutta yleensä ne ovat melko kaavamaiset ja samansuuntaisin periaattein toteutetut. Tilallinen tiivistäminen ja näkymäasioiden eläytyvämpi suunnittelu olisivat monesti olleet paikallaan, mutta paikoin rakennusten väliin jää varsin miellyttävääkin puistopihaa, joka vielä jatkuu ympäröivään metsäluontoon. Rinnekortteleissa paikointi on järjestetty paikoituskellareihin, muualla asuntokohtaisissa autotalleissa ja katoksissa.

Asuinrakennukset ovat yleensä ottaen suhteikkaita ja kompakteja 2-kerroksisia pientaloja, kytkettyjä ja rivitaloja. Osalla asunnoista on maantasossa yhteys työtilaan / sivuasuntoon. Rakennusten ulkoarkkitehtuuri on ilmeeltään tasapainoista ja positiivista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 300)

Ehdotus 11. "PIRUNNYRKKI"

Tekijän analyysi kallioselänteen ja kaakkoisen rinnemaaston luonne-eroista on oikea mutta olisi toivonut sen näkyvän esitettyä voimakkaammin myös suunnitelmassa. Alueen katuverkko on tarkoituksenmukainen ja selkeä. Rakentaminen jäsentyy selkeästi kolmeen itsenäiseen, kompaktiin

alueeseen. Kaupunkirakenteessa lähdetään liikkeelle ruutukorttelista, jonka annetaan rikkoontua rakenteen laidoille mentäessä. Ehjimmät ruutukorttelit eivät juuri mukaile maastoa, mutta epätoivoisimmat kohdat sentään väistetään. Katutilat ovat varsinkin selännealueella urbaaneja. Monin paikoin katujen rajausta perustuu pysäköintikatoksiin. Sommitelma on silti rento. Yllättäen "helpommassa" maastossa kaakkoisosassa ruutukorttelin annetaan hajota niin paljon, että lopputulos alkaa muistuttaa epäilyttävästi 70-luvun lähiöitä "tuulimyllykortteleineen". Tällä alueella korttelien yksityiskohdista ja rakennusten arkkitehtuurista paljon jää riippumaan, onko miljöö lopulta onnistunut vai ei.

Rakentaminen perustuu lähinnä rivi- ja pienkerrostaloihin. Pientaloja on vain kaakkoisosan "matriisissa" muutamina nauhoina. Pysäköinti on sijoitettu pääosin poikkisuuntaisten pihakatuja varsille autokatoksiin ja pysäköintitaskuihin. Asunnot ovat pohjiltaan konstailemattomia ja asiallisia. Julkisivujen polveilulla on pyritty luomaan suojaisia ulko-oleskelualueita. Projektioissa ja leikkauksissa on herkkäotteisuutta mutta perspektiivit eivät tue ehdotusta parhaalla mahdollisella tavalla. Ehdotus ei erityisesti korosta puun käyttöä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 900)

Ehdotus 21. "BOYS & GIRLS"

Ehdotuksen tekijä jatkaa selostuksessaan johdonmukaisesti analysoimaansa vanhan Myllypuron kaupunkirakenteellista dualismia Ratasmyllyntien itä- ja länsipuolien välillä. Tästä seuraa, että länsipuoli toteutetaan orgaanisesti pientaloilla ja itäpuoli suorakulmaisessa koordinaatistossa rivi- ja kerrostalopuikoilla. Näin ehdotus ei myöskään muodosta kilpailun tavoitteena ollutta urbaania kaupunkirakennetta vaan tyylipuhdasta lähiömiljöötä.

Länsipuolella pientaloista muodostetaan selkeärajainen suurtortteli. Räystäskorkeus on sidottu yhtenäiseksi, jolloin kallion lakialueelle muodostuu linnakemainen kruunu. Korostuksena kallomuodostelman nokalla on vielä kuusikerroksinen puukerrostalo. Mielikuvatasolla idea on komea. Käytännössä vaihteleva maasto muodostaa aikamaisia haasteita yhtenäishahmolle. Ainakin pohjoisosa korttelista olisi väistämättä kolmikerroksista rakentamista. Maisemallisesti merkittävä eteläinen kallionnokka voitaisiin toisaalta hyvinkin ratkaista kyseisellä tavalla.

Kaakkoinen osa on rakennettu itä-länsi suuntaisilla, loivaan rinteeseen porrastuvilla rivitalopuikoilla. Päädyissä on korostuksina kolmikerroksisia pienkerrostalonoppia. Systemaattiseen rakenteeseen tuo eloa asuntokatuja linjaus, joka on oikeastaan sarja limittäisiä sisäänkäyntipihoja ja pysäköintitaskuja. Valitettavasti pysäköinti samalla latistaa katutilan hengen ja saapumisen taloihin. Kilpailualueen pohjoisreunaa vasten rakentuu kolmas, liikenteellisesti itsenäinen osa-alue. Se jää irrallisen oloiseksi, ikään kuin täytepalaksi. Ratkaisussa pohjois-eteläsuuntaiset kerrostalopuikot rakentuvat kahteen yksinkertaiseen riviin. Pysäköinti on sijoitettu ikävästi maantasokenttiin. Alueen sommittelullinen rooli tulee ymmärrettäväksi vain tarkasteltaessa suunnitelmaa rakeisuuskuvasta.

Rivi- ja kerrostalojen arkkitehtuuri on taitavaa. Julkisivut muodostuvat asuntopihoille suuntautuvasta kasettiseinästä, jossa lasi ja kuultoväritetty vanerikasetti vuorottelevat sekä selkäosan umpinaisemmasta pystypaneeliseinästä. Perspektiivikuvasta päätellen myös säleiköt tuovat osaltaan elävyyttä kasettiseinään. Asuntopohjat ovat toimivia ja valoisia. Länsiosan pientaloista ei ole valitettavasti esitetty tarkempia suunnitelmia eikä perspektiivikuvia.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 48 500)

Ehdotus 27. "VIHERPURO"

Ehdotus pyrkii hyödyntämään alueen polkuja liikenneverkon pohjana. Puumaisesti haarautuvan katuverkoston linjaukset eivät kuitenkaan ole kaikilta osin luontevia. Se, mikä toimii ulkoilureiteissä, ei välttämättä sovellu katulinjauksiin. Katuverkoston yhteyteen liitetyt viherkäytävät sirpaloivat suunnittelualueen moniosaiseksi. Kortteleiden voimakkaan geometrisille muodoille ei kuitenkaan

tunnu löytyvän kaikilta osin perustetta. Paikoitellen ne ovat eriparisia katulinjausten kanssa. Kokonaisvaikutelmasta tulee hajanainen.

Rakentaminen kuitenkin seuraa aika huolellisesti topografiaa ja onnistuu mukautumaan hankalaan maastoon. Lakialueille on ideoitu kalliopuutarhoja, joita kortteli ympäröi kruunumaisesti. Idea on hyvä mutta liittyminen muuhun viherverkostoon olisi voinut olla määrätietoisempaa.

Kortteleissa on sekä suljettuja että avoimia tyypejä. Tarkemmin esitetty korttelisuunnitelma on toimiva. Rakentaminen perustuu enimmäkseen kahden tai kolmen asunnon rivitaloihin. Nurkkataloissa kulmat on ratkaistu porrashuoneella. Nurkassa yksi asunto jää useimmiten epäedulliseen ilmansuuntaan ja ilman yhteyttä korttelipihalle. Muuten asuntopohjat ovat kauttaaltaan asiallisia ja selkeitä. Pysäköinti sijoittuu yleensä talojen päätyihin neljän, viiden auton taskuina. Viereisten päätyasuntojen ulkotilojen käytettävyys kärsii pysäköinnistä.

Voimakas pulpettikatto yhdistettynä syvään, yhdeksän metrin runkoon synnyttää korkeita katufasadeja. Sinänsä ne tekevät rakennusten välisistä katutiloista selkeästi rajautuvia mutta julkisivuissa suuri umpipinta tuntuu raskaalta. Korttelien sisäpuolet ovat mittakaavaltaan miellyttävämpiä. Asunnoissa korkea katto on hyödynnetty ullakkoparvena, esityksestä päätellen lämpimänä tilana. Tila olisi vielä paremmin hyödynnettävissä, jos sinne olisi esitetty ikkunoita. Puurakentamiseen ehdotus ei tuo varsinaisesti mitään uutta. Sisäänvedetyt parvekkeet vaativat hyvät vedeneristys- ja tuuletusratkaisut.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 700)

Ehdotus 31. "JUOKSUTOSSUNTIE 1"

Huolellisesti tutkitun ehdotuksen kaareva katuverkko on selkeä ja sopeutuu pääosiltaan hyvin maastonmuotoihin. Yhteydet kaupunkirakenteesta ulkoilureiteille on huomioitu myös hyvin. Tiiviit pientalokorttelit kaakkoisessa rinnemaastossa tavoittelevat puutarhakaupungin henkeä mutta kokonaisuus on hieman mattomainen. Julkisen puolen muodostavat alueen läpäisevät vihersormet. Niille on sijoitettu korttelin yhteiset toiminnot ja sormet on kokonaan rauhoitettu autoilulta. Sen sijaan asuntopihat avautuvat huoltokujanteelle, jolle myös kaikki autoliikenne on osoitettu. Keskeisellä selännealueella kaarikadun säteittäinen rakentaminen on luontevaa. Korttelipihat vaikuttavat viihtyisiltä ja asunnot avautuvat edulliseen ilmansuuntaan. Talojen pitkittäin laskeutuva pulpettikatto korostaa maastonmuotoja. Kaarikadun sisäkaarteessa avokalliolle sijoittuva rakentaminen sen sijaan on epävarman tuntuista. Pistemäiset talot hankalassa kalliomaastossa ovat sinänsä perusteltuja.

Ratasmyllyntien länsipuoli on toteutettu "kolmiapilatalotyyppillä", jossa on yhdistetty pätkä viipaletaloa katetun talvipuutarhan ympärille muodostettuun pienkerrostaloon. Huolimatta isosta talomassasta, rakennukset on pystytty sovittamaan hyvin maastoon. Aluekokonaisuus antaa rennon vaikutelman, mieleen tulee positiivisella tavalla vanhat funkkislähiöt. Pysäköinti on kellareissa. Joissakin taloissa porrashuone hisseineen jää tehottomaksi, kun viereisissä asunnoissa on myös sisäportaat. Ratkaisu tietysti mahdollistaa sivuasunnot.

Arkkitehtuuri on joiltain osin raskaan oloista. Julkisivuiltaan ja hahmoltaan parhaiten onnistuvat kaarikadun varren pulpettikattoiset rivitalot. Massiivisten puuosien käyttö pohjakerrosten yhteydessä ja visuaalisesti keveämpien, levymäisten puutuotteiden käyttö julkisivujen yläosissa on kiinnostava idea.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 800)

Ehdotus 36. "TW 482"

Ennakkoluuloton ja varsin teoreettinen ehdotus, jolla on myös paikan erityispiirteet huomioivia kaupunkirakenteellisia arvoja. Tekijä esittää mielenkiintoisen konseptin, jonka puitteissa alue voisi rakentua tiettyjä pelisääntöjä noudattaen omaehtoisesti ja vähitellen. Rakentamisen perusyksikkönä

on puuelementeistä koottava tilamoduuli, jonka puitteissa yksittäinen asunto, kortteliyhteisö sekä lopulta koko alue on ratkaistu.

Kaupunkirakenteellisesti kilpailualue koostuu pienistä kylämäisistä kokoojakatujen varsille rakentuvista yhteisöistä, jotka ovat keskenään riippumattomia ja kehittyvät ja kasvavat omaehtoisesti. Ratkaisun myötä katulinjauksia on jouduttu vetämään runsaanlaisesti, ja liittymiä Ratasmyllyntieltä enemmän kuin on sallittua. Kylämäiset rakennusaarekkeet asettuvat maisemallisiin suvantopaikkoihin, joihin ne myös elastisuutensa ja pienipiirteisyytensä ansiosta voidaan hienovaraisesti istuttaa.

Esitetty yhteisöjen rakentumisperiaate on leikkimielinen, ja muistuttaa aikuisten seurapeliä esimerkkiperheineen ym. Yksittäinen rakennussolu on mitoiltaan 4x8x3m, ja sisustettavissa miten tahansa kulloiseenkin tarpeeseen sopivaksi. Soluja voidaan ostaa ja myydä sekä pinota ja yhdistellä monella tapaa vierekkäin, päällekkäin ja limittäin. Asukkaalla on mahdollisuus ostaa perusyksikköjen lisäksi mm. autopaikka-, terassi-, piha- ja puutarhayksikköjä tai esimerkiksi laajentumisoptio sekä katto-optio, jolla estetään naapuria laajentumasta oman asunnon päälle. Aukotusratkaisut tulee järjestellä tiettyjen pelisääntöjen puitteissa, jotta kullekin asunnolle taataan riittävä yksityisyys. Menetelmällä näyttää rakentuvan massallisesti elävä, mielenkiintoinen ja pienimittakaavainen rakennusrykelmä, mutta mahdollisuudet yhteisöllisyyden syntyyn toiminnallisella tasolla näyttävät vähäisiltä. Rakennusryhmittymän keskelle jäävä kokoava julkinen piha-aukio onkin vain läpi soljuva katu, jonka miljööominaisuuksia mahdolliset paikoitusjärjestelyt syövät entisestään. Paikoitus on yleensä ottaen järjestetty häiritsevästi katujen varsille sekä suurehkoille paikoitusalueille. Jotkut kyläsaarekkeet ovat yhdistettävissä maantason yläpuolelle nostetuin kävelyreitistöin, mutta koko alueen sisäinen yhteisöllisyys ja kaupunkikylämäisyys jää saavuttamatta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 072)

Ehdotus 41. "PIKSELI"

Ehdotuksen liikenneverkon runko perustuu selännealueella kulmikkaaseen kaarikatuun ja kaakkoisosan loivassa rinteessä johtokujanteen linjaa noudattavaan pistokatuun. Itse rakentaminen levittäytyy suorakulmaisessa koordinaatistossa muodostettujen pihakatujen ja katuaukioiden sarjana. Kaupunkirakenteesta muodostuu pienipiirteinen mutta paikoitellen sekava kudelman. Rakentaminen seuraa silti maastonmuotoja kohtuullisen hyvin. Ainoastaan keskeisen kallioselänteiden maisemallisesti tärkeä eteläkärki jää häiritsevästi rakentamisen alle. Eteläiseen liittymään on muodostettu kerrostalorivistöstä porttiaihe. Sen takana oleva kolmiomainen korttelipiha ja puisto muodostavat hieman epämääräisen kaupunkitilan. Ratasmyllyntien länsipuolella kalloselänteiden alueella on sovellettu samaa korttelimallia kuin kaakkoisosassa. Pienempinä alueina korttelirakenne antaa selkeämmän vaikutelman eikä puuroudu kuten kilpailualueen kaakkoisosassa. Autokatokset leimaavat paikoin häiritsevästi katukuvaa. Ratasmyllyntien itäpuolella kaarikadun varteen on sijoitettu kalliorinteeseen porrastuvia taloja. Koordinaatiston käännökset ovat keinotekoisia. Pysäköinti on sijoitettu onnistuneesti autokatoiksi tai piharakennuksien alle. Vesitornin vieressä luoteiskulmassa oleva vastaava rinnetalojen ryhmä on sijoitettu mekaanisen suoraviivaisesti.

Rakentamisen lähtökohtana ehdotuksessa on talonoppa, jota on kytketty toisiinsa eri toimintoja sisältävillä valokatteisilla tiloilla. Asuntopihoista muodostuu tilallisesti mielenkiintoisia mutta niiden yksityisyys jää heikoksi. Puutetta korvaa asuntojen yhteydessä olevat katetut ja suojatut terassit. Joissain kohden asunnot avautuvat varjoisaan ilmansuuntaan. Paikoituksesta muodostetaan turhan suuria yksiköitä ja joidenkin asuntojen oleskelutilat avautuvat virheellisesti suoraan pysäköintialueelle. Arkkitehtuuri on huoliteltua mutta jäykkäilmeistä. Verrattuna lähtökohtana oleviin yksinkertaisiin talonoppiin, on julkisivujen jäsentely yllättävän monimuotoista, kuin eri taloista. Asuntojen pohjaratkaisut ovat kuitenkin yksinkertaisen selkeitä. Esitetty rakentamiskonsepti lukuisine puolilämpimine tiloineen on kiinnostava ja luo alueelle jännittävää karaktääriä. Puurakentaminen soveltuu ehdotukselle hyvin.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000)

Ehdotus 42. "KAARNA"

Tekijällä on ollut voimakas tahto pikkukaupunkimaisen selkeästi rajatun ja paikallisen topografian mukaan muotoutuvan kaupunkitilan muodostukseen. Kaupunkirakenne näyttää paikoin tilallisesti rikkaalta ja mielenkiintoiselta, mutta kokonaisuus jää kuitenkin osittain sekavaksi ja jäsentymättömäksi. Rakentaminen asettuu pääsääntöisesti oikeille paikoilleen, näyttävimmät kallioalueet on säästetty kaupunkikuvallisina aksentteina ja vanhan tykkitien sekä johtolinjan päällä on uusi katualue. Tykkitien eteläpäästä on muokattu mielenkiintoinen pienimittakaavainen kaupunkitilaviritelmä tori- ja piha-aiheineen. Alueen keskelle asettuva väljä puistopihakortteli vesiaiheineen ja siltoineen tuo kaivattua väljyyttä ja hengittävyyttä tiiviiseen kaupunkirakenteeseen. Kokonaisuudessaan ehdotuksen katujärjestelyt näyttävät monimuotoisilta ja runsailta, katujen keskinäinen hierarkia jää hieman selkiytymättömäksi. Länsipuolen kokoojakadulla etäisyydet Ratasmyllyntieltä kasvavat tarpeettoman pitkiksi, mutta katujen ilmeikkyyteen on panostettu. Yleensä ottaen kaupunkitilallisten teemojen, esimerkiksi aukiosomittelujen ym. suhteen on oltu selkeästi tavoitteellisia, mutta muodonanto on jäänyt kuitenkin hieman epävarmaksi ja keskeneräiseksi. Tekijän luoma mittakaava kuitenkin viehättää. Ehdotuksen arvostelua vaikeuttaa puutteellinen ja luonnosmainen esitysmateriaali, varsinkin korttelitarkennusten osalta. Selostuksessa esitettyjä tavoitteita on paikoin vaikea todentaa piirustusmateriaalista. Esitetyistä korttelisuunnitelmista käy kuitenkin ilmi varsin mielenkiintoisia, herkkäviritteisiä ja kehityskelpoisia asuntopiharatkaisuja pihalaitureineen kalliorinteille. Ratasmyllyntien itäpuolella kadun varteen esitetty suurimittakaavaisempi rakennusvyöhyke tuo kaivattu selkeyttä ja ryhtiä kadun suuntaan, samoin kuin länsipuolella kallion laelle asettunut linnamainen kortteli on ideana oikean suuntainen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 67 000)

Ehdotus 46. "PAIKOILLEEN, VALMIIT, HEP"

Kilpailualue on käsitelty tiiviinä ja pienimittakaavaisen puukaupungin perinteitä vaalivana rakenteena. Kokonaisuus jakautuu Ratasmyllyntien itäpuolen laaksoalueen puistokylään sekä Ratasmyllyntien molemmin puolin asettuvaan kalliokylään, jonka puoliskot ovat toiminnallisessa yhteydessä kadun ylittävän kevyensillan välityksellä. Eri puoliskot yhdistyvät myös kaupunkikuvalliseksi kokonaisuudeksi samankaltaisen rakentamisensa ansiosta. Puistokylän sekä kalliokylän väliin jää vihervyöhyke, joka kadun molemmin puolin jatkuu ympäristön maastoon.

Puistokaupungin puolella on haettu pikkukaupunkimaisuutta rakennusmassoin sekä aidoin rajatuin katu- ja kujaverkostoin. Tavoitteissa on onnistuttu paikoin mukavasti, katunäkymät ovat tiiviitä, vaihtelevia ja hengittäviä. Puistokaupungin ilme muistuttaa rintamamiestalorakentamista, tasarytmisenä rasterina toistuva noppamassa tosin voi johtaa hienoiseen monotonisuuteen. Liikenteellisesti rajattu keskuskorttelialue jää hieman eristykseen ympäristöönsä nähden. Korttelin sisäosiin kehitelty pihakatuverkosto voisi myös määritetöisemmin jatkua kevyenliikenteen raitistona ympäristön metsämaastoon. Vanha tykkitie sekä johtolinjan alue on integroitu taitavasti osaksi alueen katuverkostoa. Suurimittakaavaisempi pienkerrostalovyöhyke rajaa onnistuneesti alueen Ratasmyllyntien liikennehäiriöiltä ja muodostaa porttiaiheineen selkeän kokoavan teeman kadun suuntaan. Keskuskorttelin sisään jäävä piha-alue on tarpeettomasti karsinoitu asuntopihoiksi, rajausta yhteispihalta voisi olla pehmeämpi esimerkiksi istutuksin.

Kalliokylän ratkaisut eivät aina ole yhtä onnistuneet. Ote Ratasmyllyntien länsipuolella on herkkäviritteisempää, rakennusten rajaamat kalliopihat on kylläkin karsinoitu ikävästi yksityispihoiksi, rajauksen voisi toteuttaa kevyemmin. Myös paikoitusvyöhyke tunkeutuu pihanäkymiin. Itäpuolella rakentamista on esitetty runsaanlaisesti kallioiden päälle, tosin rakennusmassat terassoituvat maaston mukaisesti, mutta katulinjaukset ovat paikoin epärealistiset, ja vaativat voimakasta maaston muokkausta. Kalliota on jätetty pikku pirstaleiksi asuntojen pihoille. Paikoitus on täällä ratkaistu pieninä vyöhykkeinä, jotka kuitenkin integroituvat rakentamiseen kohtuullisesti.

Noppamainen rakennustyyppistö suhtautuu joustavasti erilaisiin maasto-olosuhteisiin, rinnealueilla muodostuviin korkeisiin sokkeleihin voidaan sijoittaa myös työtilaa tai sivuasunto. Esitetty

rakennustyyppistö on hahmoltaan suhteikasta ja miellyttävää, julkisivukäsittely paikoin kömpelöähköä. Esitetyn luolapaikointusvaihtoehdon myötä kaupunkimiljöö huononee merkittävästi, kaupunkikuvasta tulee liiankin tiivis ja tukkoinen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 500)

Ehdotus 49. "URPU"

Tekijä on sijoittanut tehokkaimmat korttelit alueen kaakkoiseen loivaan maastoon. Keskellä on kolme umpikorttelia ja laidoilla kampamaiset pihakatukorttelit. Jäsennys on yksinkertaisen luontevaa ja katutilat kaupunkimaisia. Ratasmyllyntien pohjoisosa on ratkaistu sormimaisesti sijoittuvilla pihakaduilla. Ratasmyllyntien varteen on muodostettu porttiaihetta puukerrostaloilla. Ratasmyllyntien länsipuoli on ratkaistu edellisiä pienipiirteisempänä metsäkylänä. Pohjoisin pihakatukortteli osuu varjoisaan notkelmaan. Rakentaminen jää länsipuolella turhan varovaiseksi ja siten irrallisen oloiseksi.

Tekijä on esittänyt tarkemmin vain umpikorttelin. Esikuvana on ollut perinteinen puukaupunkikortteli kaksikerroksisine kadunvierustaloineen. Lähtökohta on hyvä. Kaksi taloa sijoittuu korttelin sisään kuitenkin sattumanvaraisen tuntuisesti ja myös pysäköinti varaa korttelista hallitsemattomasti tilaa. Pihakatukortteleista ei ole tarkempia suunnitelmia, mutta yleissuunnitelman perusteella miljööstä näyttäisi muodostuvan miellyttävää. Talojen suhteen piirustukset ovat luonnosmaisia, mutta arkkitehtuuri vaikuttaa hiljaisen hillityltä ja luontevalta puurakentamiselta. Kaiken kaikkiaan ehdotuksessa on perusasiat kohdallaan mutta varsinaista uutta arkkitehtuurin tai yleisratkaisun suhteen ei esitetä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 600)

Ehdotus 54. "RYHMÄKYLÄ"

Kilpailualue jakaantuu talotyyppin, mittakaavan ja maastosovituksen suhteen kahteen osaan. Ratasmyllyntien itäosan tasankoalueella on pyritty perinteisempään klassista ruutukaava-ajattelua hyödyntävään ratkaisuun, kallioisilla alueilla on taas pehmeämpi ja pienimittakaavaisempi lähestymistapa. Alueratkaisu näyttää tasapainoiselta, rakentaminen asettuu periaatteessa oikeille paikoilleen kallioisimmat lakialueet vapaaksi jättäen. Länsiosan rakentaminen on jäänyt kylläkin tarpeettoman vähäiseksi, kallionyppylän tuntumaan vedetyn katulinjauksen olisi voinut hyödyntää huomattavasti tehokkaammin runsaammalla rakentamisella, tällaisenaan ratkaisu on epätaloudellinen ja näkymämahdollisuudet hukkaava.

Tasankoalueen rakentaminen koostuu kadunvarsille asettuvista 3.kerroksisista luhtitaloista sekä tämän kanssa maisemaan avautuvan U-korttelin muodostavista matalammista pienkerrostalo- sekä rivitalosiivistä. Rakennukset muodostavat tasapainoista sekä mittakaavallisesti onnistunutta kaupunkirakennetta. Tekijällä on ollut selkeä halu perinteisen kaupunkitilan muodostukseen, mikä onnistuu vain osittain. Eteläisen sisäänkäyntireitin tuntumaan asettuva kaupunkitori on sijainniltaan hyvä, tilallisesti selkeä mutta ilmeeltään varsin arkinen. Aukiolta eri suuntiin risteilevät kadut lopahtavat alkuunsa tilallisesti ja jatkuvat eteenpäin löyhinä jäsentymättöminä väylinä. Kadunvarteen sijoittuva niittyvyöhyke on sinänsä kaunis yksityiskohta. Tekijä on jättänyt hyödyntämättä useat kokoojalengin varteen tarjoutuvat mahdollisuudet muodostaa urbaania katu- ja aukiotilaa, varsinkin kadun taitekohtiin. Nyt reitit ja aukioaihelmat jäävät hahmottomiksi välitiloiksi. Katuverkostosta puuttuu kaupunkikuvalliset jännitteet sekä tietoisempi suhtautuminen kalliomaiseman tarjoamiin ainutlaatuisiin mahdollisuuksiin esimerkiksi näkymien, tilanmuodostuksen ym. kannalta.

Alueen katuverkosto on selkeä, mutta järjestettävissä taloudellisemminkin. Vanhan tykkätien paikalla on uusi katulinjaus samoin johtolinjan paikalla, jonka päälle asettuu ohjelman vastaisesti myös hieman rakentamista. Pientalokortteleissa paikoitus on järjestetty talojen väleihin katoksiin, muualla pääsääntöisesti kortteleiden välisiin laajajakoihin paikoitusvyöhykkeisiin, mikä ei ole toivottava ratkaisu. Paikoitusta esitetty myös rakennusten kellareihin sekä katualueille.

Asuntoratkaisut ovat yleensä toimivat ja ongelmattomat. Rakennusten massallinen hahmo sekä julkisivujen käsittely on tasapainoista, mutta hieman yllätyksetöntä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 61 000)

Ehdotus 58. "KUKKULAN KUNINGAS" (1)

Rakentamisen painopiste asettuu Ratasmyllyntien itäpuolelle ja erityisesti tasaisemmille maastoalueille. Johtolinjan päälle asettuvan uuden kokoojakatulinjauksen ympärille on kehitelty tiivis noppamaisista rakennusmassoista koostuva kyläyhteisö. Ratkaisu tuo mieleen rintamamiestaloalueet, tiiviimpänä modernina versiona. Ehdotus on parhaimmillaan tällä alueella, mutta tiettyä kaupunkimaisuutta jää kaipaamaan. Pihakatumiin kehittäminen noppataloineen, työtiloineen ja pihanäkymineen on sinänsä ansiokas, toimiva ja herkkäviritteinen, mutta aluekokonaisuus on ratkaistu liian homogeenisena mattona. Kaupunkirakenteellista hierarkiaa tai painopisteitä ei löydy. Yhteistilojen suomat mahdollisuudet on hukattu epämääräisellä sijoittelulla rakennusten väleihin. Pientalojen lomaan syntyy kuitenkin mielenkiintoinen kudos yksityistä ja puolijulkista pihatilaa, mikä jatkuu myös ympäröivään maastoon. Paikointi on järjestetty onnistuneesti rakentamisen lomaan talokohtaisiin katoksiin ja osittain pihakadulle.

Ratasmyllyntien itäpuolen kallioisen alueen selkärangan muodostaa jyrkimpien rinteiden väliin asettuva kaareva kokoojakatulinjaus, joka yleisen ratkaisumallin mukaisesti jatkuu myös Ratasmyllyntien länsipuolelle. Rakentaminen asettuu kokoojakadun molemmin puolin, toisaalta kaaren muotoa seuraten ylärinteelle terassoituen, toisaalta puiston puolelle rivi- ja pientalokortteleina. Rinteen puolen paikointi on järjestetty osittain luolastoon, mikä vapauttaa melko jyrkästi terassoituvien kortteleiden sisäosat ajoneuvoliikenteeltä. Alueen eteläisin katulinjaus leikkaa kalliimuodostelmaa ikävästi ja esitetyt rakennukset ovat liian lähellä Ratasmyllyntietä. Osa rinnealueen paikoinnista on ratkaistu rakennusten väleihin sijoittuvina katoksina. Ratkaisu on sinänsä hyvä ja toimiva, mutta lisää liikenneväylästä tarpeettomasti. Ratkaisu rajaa myös ikävästi liikennealueiden puristukseen kapean nauhamaisen talorivistön vailla tyydyttävää yhteyttä vapaa-alueisiin. Katulinjauksissa on osittain tarpeetonta rinnakkaisuutta.

Ratasmyllyntien länsipuolen käsittely on yleisilmeeltään kevyempää, mutta myös haparoivampaa. Osa-alueen jäsentelystä puuttuu kokoava ajatus. Kalliohuipulle asettuvan suurtalokorttelin toiminnallinen ja tilallinen hahmo jää kehittymättömäksi. Korttelitalon asema on epämääräinen ja paikointijärjestelyt syövät pihamiljöötä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 862)

Ehdotus 59. "PIIRI"

Voimakkaan määrätietoinen ehdotus keskittää rakentamisen kylämaisiin suurtalokortteleihin kaakkoisella loivalla rinnealueella sekä Ratasmyllyntien länsipuolella. Ehdotus jättää kilpailualueen pohjoisosan kokonaan rakentamatta. Samalla säästyvät Ratasmyllyntien itäpuolen selännealueen avokalliot kokonaisuudessaan. Kaikkiaan ehdotus ottaa maasto-olosuhteet hyvin huomioon. Katuverkko on hyvin ekonomisen. Itäosan pistokadun katutila on rajattu melkein päähdistävän tiukaksi.

Muuritaloilla rajattu suurtalokortteli sisältää kukin pikku kylänsä taloineen ja ryytimaineen. Mieleen tulee keskiaikainen kaupunki tai linnoitus. Alueen kokonaisuudesta muodostuu kuitenkin esitetyillä kortteleilla hiukan raskas ja jäykkä. Muuritalojen lähipihat jäävät joissakin asunnoissa varjoisiksi. Asiaa ei auta edes kortteleiden yhteisalueet, jotka on varattu pientalojen käyttöön. Kahden suurimman korttelin osittainen avaaminen vapaa-alueille voisi olla ratkaisulle hyväksi. Nyt tuntuu, kuin ehdotus kääntäisi selkensä juuri pelastamilleen avokallioille. Suurempi puute kuitenkin on, että itäpuolen pysäköinti perustuu yksinomaan keskitettyyn kallioliuolalaitokseen. Muuta pysäköintivaihtoehtoa ei ole esitetty. Ratasmyllyntien länsiosan pysäköinti on esitetty asuntokadun varteen autokatoksiin. Myös alueen voimakas jakautuminen kahteen osaan voi olla haitta toivotun kaupunki-identiteetin muotoutumiselle.

Taloarkkitehtuuri on miellyttävää, harkittua mutta nuorekasta. Epäsymmetriset harjakatot antavat talonopille persoonallisen ilmeen. Kauniisti esitetyistä perspektiivi- ja leikkauskuvista ilmenevä kuultoväritysidea on harmoninen ja nostaa puunmateriaalin korostetusti esille. Pohjaratkaisut ovat konstailemattomia ja selkeitä. Talonoppien nurkkien sisään vedoilla on pyritty suojaamaan maantason pääikkunoita suorilta katseilta tiiviissä rakenteessa. Kellarin ja ullakoiden tilareservit edustavat ehdotuksessa muuntojoustavuutta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 500, piharakennukset ja autotallit mukana 59 800)

Ehdotus 61. "KÄÄRME JA SATEENKAARI"

Selkeä, katuverkoltaan puumainen ehdotus antaa korttelien tehokkuuden kasvaa lännestä itään mentäessä. Rakentaminen rajaa kadut turhan varovaisesti ja tiivis katutila jää syntymättä. Kampamainen, pienkerrostalokortteleiden vyöhyke asettuu johtokujanteen eteläpuolelle. Mittakaavaltaan korttelit ja rakennukset ovat hiukan liian suuria kilpailun tavoitteisiin nähden. Pihat rajautuvat mukavasti mutta pysäköintikatokset valtaavat melkoisesti alaa, jos autoja ei saada kalliopysäköintiin. Tykkien eteläpuolelle loivaan rinteeseen sijoittuvat paritalokorttelisormet ovat sen sijaan mittakaavaltaan sopivia ja miljööltään miellyttäviä. Pysäköinti on sijoitettu kompaktisti talojen päätyjen väleihin. Sisäänkäynnit asuntoihin sijoittuvat kuitenkin ahtaanoloisesti autopaikan viereen.

Ratasmyllyntien itäpuolella katukaaren varrelle sijoittuvat kalliotaloit peittävät maisemallisesti tärkeän kallioselänteen kärjen. Tekijä ei ole yrittänyt linjata ajoneuvoyhteyksiä mahdollisista paikoista ylös taloille vaan on jättänyt autot alas kaarikadun varren pysäköintitaskuihin. Kaaren ulkokehällä pysäköinti on sijoitettu rakennusten väleissä oleviin autotalleihin. Ratasmyllyntien länsipuolella sovelletaan samaa talotyyppiä mutta rakentaminen sijoittuu pitkittäin asuntokatuja varten. Paikoitellen taloketjuista muodostuu pitkiä. Lännenpuoleisilla taloilla on hyvät kaukonäkymät länteen. Vesitornin koillispuolella korttelit jäävät muusta rakenteesta irrallisiksi.

Talojen asuntopohjat ovat pääosin asiallisia. Kalliotaloissa on esitetty näppärä ratkaisu, missä on kaksi asuntoa seläkkäin. Toinen asunto jää kuitenkin pihatilojen suhteen eriarvoiseen asemaan. Esitetty arkkitehtuuri on luonnonmaista mutta antaa positiivisen vaikutelman erityisesti paritaloratkaisuissa. Kerrostaloissa julkisivun aukotus ja jäsennys kaipaavat vielä kehittelyä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 500)

Ehdotus 65. "FR DAVID"

Ehdotus on ratkaistu koko suunnittelualueen kattavalla, yhdellä kokoojakadulla. Kampamaisten korttelien hahmo on hieman kömpelö ja jäykkä. Niiden piha-alueet aukeavat yleensä ympäröiville luonnonalueille. Poikkeuksena on kaakkoinen rinnealue, missä osa korttelipihoista aukeaa kokoojakadulle. Kaupunkikuvan kannalta ratkaisu tuntuu epäloogiselta, vaikka tekijä lieneekin ajatellut avata pihaa edulliseen ilmansuuntaan. Kallioselänteiden alueella rakentaminen ja asuntokadut osuvat paikoitellen jyrkkiin maastonkohtiin. Osa autopaikoituksesta on sijoitettu hankalasti poikittaispysäköintiä katuvarsiiin.

Talotyyppi on varioituva yhdistelmä kerros- ja rivitaloa. Maantasoasunnot on varustettu asuntokohtaisin autotallein. Asuntopohjat ovat pääosin toimivia mutta rakennusrungot ovat niin syviä, että asunnon keskiosat jäävät hämäräksi. Tilannetta parantaakseen tekijä on esittänyt minimaalisia kattoterasseja keskirunkoon. Lukuun ottamatta ylävaloa, muuta tarkoitusta terasseille on vaikea keksiä. Huolimatta tiukasta, "suorakaide" arkkitehtuurista, asuntokatuja ja pihvoja esittävässä perspektiivinäkymässä on elävyyttä ja sopivaa paikan henkeä. Rakentamisella pyritään luomaan positiivisessa hengessä kontrastia luonnonympäristölle. Valitettavasti yleissuunnitelma ei kohoa samalle tasolle.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 500)

Ehdotus 66. "RUOKTOBÁKTI - KOTIKALLIO"

Rakentaminen levittäytyy koko alueelle tasaisesti ja tehokkaan tuntuiseksi. Tekijällä on ollut vahva halu rikasmuotoiseen, pienipiirteiseen, "perinteiseen" kaupunkirakenteeseen rajattuine katu- ja aukiotiloihin ja paikoin onnistuukin siinä. Ratasmyllyntien itäpuoli muodostaa selvästi urbaanimman kokonaisuuden, länsipuolen rakentaminen on ilmapampaa, kylämäistä. Talojen sijoittelu sekä katulinjaukset noudattelevat varsin yleistä ratkaisumallia. Itäpuolen tasankoalueen käsittely on tilallisesti jäsennehty, monimuotoista ja pikkukaupunkimaista. Johtolinjan paikalla on kokoojakatu ja vanha tykkitie esiintyy kevyen liikenteen reittinä. Pohjoisempuna kalliohuippujen väliin asettuu kaareva kokoojakatu, jonka linjaus jatkuu Ratasmyllyntien länsipuolelle. Kokoojakadun varteen itäpuolella asettuu kampamaisesti pihakatukortteleita, joiden sijainti komeimpien kallioiden päällä ei ole harkittu, vaan tällaisenaan vaatisi raskaita maastonmuokkaustoimenpiteitä. Sinänsä jyrkkää rinnettä ylös kiemurtelevat kadut ovat varmasti tilallisesti jännittäviä ja kiinnostavia. Länsipuolen kaupunkitilallinen jäsennehty on löyhempää, mutta omalla tavallaan sympaattista, kokoojakadulle tuntuu jäsennehtyvän riittävästi kaupunkikuvallista tiivistymää katunäkymiä elävöittämään. Itäpuolen tasankoalueelta löytyy viljalti onnistuneesti kehitettyä, rikasmuotoista kortteliston sisäosilla tilajatkumona etenevää kaupunkitilakudosta. Mittakaava vaikuttaa onnistuneelta ja asunnoille rajautuu vielä oikein suunnatut hyvänkokoiset pihat. Rakentamisen sekaan asettuu yhteistiloja, jotka olisi voinut keskittää selkeämmin kaupunkirakenteellisille painopisteille.

Katuverkosto on hoidettu tehokkaasti kolmella pistokadulla, joilta on käynti hiljaisemmille pihakaduille. Paikotus on ratkaistu pääsääntöisesti rakennusten lomaan autotalleihin, katoksiin tai pihakaduille ja osittain maan alle. Paikotusjärjestelyt käyvät vaikeasti ilmi yleissuunnitelmasta. Perustalotyypin mittakaava on hyvä ja hahmo suhteikas, plaanit näyttävät ongelmattomilta. Asuntoihin liittyy oheistilaa, joka voi toimia monessa eri tarkoituksessa ja täyttäne myös laajennettavuus- ym. tarpeen. Rakennusten julkisivujen käsittely on hieman raskasta ja vanhahtavaa, kokonaisuudesta muodostuu kaupunkikuvallisesti turhan perinteinen, mikä ei ole perusteltua tässä kontekstissa, lähellä ja osana 60-lukulaista betonilähiötä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 700)

Ehdotus 69. "PUUSTA"

Ehdotuksessa on käytetty useita eri korttelityyppejä. Vaikka ratkaisua voi perustella alueiden eroilla, muodostuu kokonaisuudesta kuitenkin hieman sekava. Ehdotuksen kaupunkimaisin osa, ruutukaava, sijoittuu kaakkoiseen loivaan rinnemaastoon. Ruutukaavaratkaisussa keskustakorttelit, kuten tekijä niitä kutsuu, jäävät katulenkkin saartamiksi. Sisääntulon toriaukio on sen sijaan sijoitettu hyvin. Eteläisin rivi kortteleita on rakennettu tukkoon. Asuntojen vähäiset pihat eivät pysty tarjoamaan minkäänlaista yksityisyyden suojaa rakennuksen sijoituksessa keskelle ahdasta tonttia. Pysäköinti asettuu häiritsevän keskitetysti korttelien välisille piha-/ pysäköintikaduille. Muut ruutukorttelit on ratkaistu asiallisesti. Osittain saavutettu ilme perustuu maanlaiseen pysäköintiin korttelien alla.

Pihakatusormet pientaloineen sijoittuvat itä-länsi-suuntaisesti kaarikadun pohjoislaidalle. Pihakatujen tikkusuora sovitut maastoon on mekaaninen. Länsiosan keskeinen katuristeys on jäsennehtymätön. Asuntoratkaisut pihakatujen varsissa ovat sinänsä toimivia. Lähtökohtana on puolenkerroksen tasoerolla rinneratkaisuksi jäsennehty pientalo. Osassa taloja asuintilojen ikkunat kuitenkin suuntautuvat suoraan naapurin pihalle.

Kallioiden lakialueilla on sovellettu maastoa myötäilevää lenkkikatua pientalonoppien sijoituksessa vapaasti kadun varteen. Tämä on ehdotuksen luontevimpia osia. Sijoittamalla rakennukset suhteellisen tiiviisti saadaan katutila rajattua miellyttäväksi mutta näkymät maisemaan rakennusten lomitse ovat silti mahdollisia.

Arkkitehtuuriltaan ehdotus on nuorekkaan raikasta ja värikästä. Massoittelessa on pyritty veistoksellisuuteen. Tavoite on mahdollista saavuttaa myös puurakentamisella, vaikka

suunnitelmassa ei ole otettu tarkemmin kantaa toteutukseen. Ehdotuksen perspektiivit antavat ratkaisusta positiivisemmän kuvan kuin julkisivupiirustukset.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 000)

Ehdotus 70. "LIGNUM"(2)

Omaperäinen ja hauskanäköinen ehdotus. Ratkaisu perustuu kennomaiseen orgaaniseen rakenteeseen, jossa metsäkaupunkimaisuus ja kylämäisyys yhdistyvät mielenkiintoisella tavalla. Kapearunkoiset talosilmukat rajaavat sisään selkeästi puolijulkisen intiimin piha-aukion, jolta on käynti sitä ympäröiviin asuntoihin. Ratasmyllyntien itäpuolen alarinteellä talosilmukat on yhdistetty periaatteessa jatkuvaksi koko alueen yli levittäytyväksi ilmapaksi rakenteeksi. Metsäluonto ja rakentaminen kietoutuvat mielenkiintoiseksi poikkeavaksi kudokseksi. Rakentaminen on myös sen verran tiivistä, että kortteleiden lomaan ja ympärille kehittyy tilallisesti jäsentynyttä kylämäistä katutilaa. Paikointusratkaisu ei ole ollenkaan onnistunut ja on itse asiassa kilpailuohjelman tavoitteista piittaamaton. Autopaikat on järjestetty katumiljöötä rumentavasti isohkoille paikoituskentille, jotka vielä enimmäkseen liittyvät ja avautuvat välittömästi katualueisiin.

Samaa kennoperiaatetta on sovellettu varioiden kilpailualueen muillakin osilla. Pohjoisilla olemassa olevaan rakennuskantaan rajautuvilla vyöhykkeillä on korttelistoa väljennetty ja pilkottu, jolloin ratkaisu tuntuu menettävän jotain oleellista itsestään. Rakentaminen ei nyt tunnu muodostavan urbaania jatkuvaa rakennetta, vaan kokonaisuus hajoaa metsään ilmeeltään kömpelönmuotoisiksi isoiksi taloiksi muuttuneena. Epäonnistuneet paikoitusjärjestelyt tulevat täällä vielä korostuneemmin esille. Mittakaavaa on rikottu edelleen Ratasmyllyntien länsiosan lakialueelle saavuttaessa. Mittakaavallinen ja teemallinen variointi on paikallaan näinkin ison suunnittelualueen ollessa kyseessä, mutta sijoittelu ei ehkä ole onnistunein. Nämä komeat kalliot kaipaisivat määrätietoisempaa ja järeämpää rakentamista laelleen, ja alueen sisäinen miljöökehittelykin jää melkoisen epävarmaksi. Kennotalojen julkisivuarkkitehtuuri näyttää lupaavalta, ulko- ja sisäkuoren teemallinen virittely luo mielenkiintoisen kontrastiparin. Tällaisessa talossa asuminen vaatii kylläkin erityistä sosiaalisuutta ja yhteisöllisyydensietokykyä, kun asunnot ja niiden ulkotilat avautuvat suoraan naapureiden katseille.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 56 950)

Ehdotus 72. "KUJAKISSAT"

Huolellisesti tutkittu ja varmaotteisen oloisesti läpiviety ehdotus. Alue jakaantuu kolmeen rakenteeltaan erilaiseen osakokonaisuuteen: Ratasmyllyntien itäpuolen tasamaalle sijoittuvaan "puistokortteliin", avokallioille asettuvaan "rinnekortteliin" sekä länsipuolen "kalliokortteliin". Kukin alue on ratkaistu omanlaisellaan osa-alueen maasto- ja maisemaolosuhteita huomioivalla talo- ja kortteliratkaisulla. Korttelityypistöjen kehittely on suurelta osin määrätietoista ja ammattitaitoista. Erilliset ja erilaiset korttelistot eivät ole kuitenkaan luontevassa kontaktissa keskenään, ne eivät muodosta loogista kaupunkikokonaisuutta, vaan jäävät erillisiksi pikku lähiösaarekkeiksi. Rakentaminen painottuu Ratasmyllyntien itäpuolen tasamaalle "puistokortteliin", joka on tarpeettomasti rajattu ympäristöstään koko alueen kiertävällä kokoojakatulenkillä. Tällä alueella ajoväyläverkostoa on yleensä ottaen runsaasti ja pihakadut ja -kujat ovat ratkaisutavaltaan turhan samanarvoisia. Paikoitus on lisäksi järjestetty miljöötä heikentävästi paikoituskenttinä kaduilla ja kujilla. Tiivis rakentaminen ei ole välttämättä yhtä kuin kaupunkimainen rakentaminen, mikä pätee tässä tapauksessa. Puistokortteli näyttää ensi silmäyksessä muodostavan tiiviin kylämäisen yhteisön, mutta lähitarkastelussa sen kaupunkirakenteellinen kehittely jääkin puolitiehen, pientaloaluemaiseksi. Rakentamista on esitetty johtolinjan päälle, vanhalle tykkitielle sekä hieman kilpailualueen ulkopuolelle.

Rinnekorttelit kokoojakatuineen asettuvat komeimpien avokallioiden päälle, mikä ei ole paras mahdollinen sijoitus ja tarvelee arvokkaimman kalliomaiseman. Katuverkosto on tällä alueella ekonominen, mutta paikoitus on järjestetty näihin maasto-olosuhteisiin huonosti istuvina kenttinä,

jotka kylläkin piiloutuvat katosten alle kokoojakadulta tarkasteltaessa. Alas terassoituvan pihakujamiljöön kehittäminen on ansiokasta, rakennusten massoittelu jäntevää ja elävää. Ratasmyllyntien länsipuolella rakentaminen asettuu maasto-olosuhteet huomioiden oikeille paikoilleen, vaikeimmat kallioalueet jäävät vapaa-alueeksi. Kokoojakadun varteen asettuu kaksi tiivistä korttelikokonaisuutta, jotka koostuvat keskialueen pienkerrostaloista, reunavyöhykkeiden pientaloista ja vielä näiden maisemaan kurottautuvista saunamajoista (tässä mitassa toistettuna hieman yliampuva aihe). Täällä pätee kutakuinkin samat ongelmat kuin ratkaisun muillakin osakokonaisuuksilla, vaikka tilallinen rakenne on tiivis katutilanmuodostuksen ym. kannalta, niin tiettyä kaupunkimaisuutta ja yhteisöllisyyttä jää kuitenkin kaipaamaan. Kadut ja kortteleiden sisäosat ovat pitkälle ajoväylää ja korttelin keskus on rajattu yksityisenomaiseksi pienkerrostalojen sisäpihaksi. Asuntojen katukerrokseen ja talojen maanpäällisiin sokkeleihin on esitetty työ(ja liike)tilaa katumiljöötä elävöittämään.

Asuntojen suunnittelu on kauttaaltaan ammattitaitoista ja korkeatasoista, laajennettavuus / elinkaari-ideointiin on paneuduttu kiitettävästi. Rakennusten ulkoarkkitehtuuri, massoittelu ja julkisivut, ovat niinkään suhteikkaat ja tasapainoiset.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 000)

Ehdotus 73. "HUDRIWUDRI"

Ehdotus ei pyri muodostamaan perinteistä kaupunkitilaa. Majamaiset asumukset synnyttävät pohjois-etelä suuntaisina ketjuina kepeää, pitsimäistä struktuuria tasaisesti koko suunnittelualueelle. Katuverkosto asettuu rakentamiseen nähden poikkisuuntaisesti. Kiemurtelevat kadut eivät piittaa maastosta. Yleissuunnitelma onkin keskittynyt enemmän idean periaatteen esittämiseen kuin sen sovittamiseen juuri tähän paikkaan. Esityksestä päätellen autot sijoittuvat kadunvarsissa avoimille pysäköintikentille, mikä on vastoin kilpailun tavoitteita.

Asuntoyksiköiden tilallinen ja toiminnallinen jäsenitys on keskitetty taitavasti porrasedementin ympärille. Puolen kerroksen tasoero jaetuissa asuinpohjissa käyttökelpoinen pinta-ala sirpaloituu kuitenkin turhan pieniin osiin. Esitetyissä pohjakaavioissa ja mallinnuksissa tuntuu olevan keskenään pientä ristiriitaa ja tulkinnanvaraisuutta. Systeemi on jouhevasti laajennettavissa usean asunnon kokonaisuudeksi. Osa asunnoista nousee puiden latvojen tasalle. Syntyy tilallisesti jännittäviä paikkoja, kun ilmava, siltamainen rakentaminen ylittää katuja. Ratkaisun hintana on asuntopihojen menettäminen. Ilmeisesti kattoterassien on ajateltu korvaavan puutetta.

Esitetty arkkitehtuuri on omassa lajissaan hallittua ja kiinnostavaa. Taivutetut puuelementtirakenteet olisivat haastava kehityskohde. Kokeellisen oloinen rakentaminen voisi luoda toimivan kontrastin kallioiseen metsämaastoon.

(ehdotuksen kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 74. "PUUSTADI"

Kilpailualue on ratkaistu kahdella erilaisella kaupunkiperiaatteella, jotka osittain risteytyvät ja sekoittuvat keskenään. S-muotoisen kokoojakatulinjauksen varaan kallioisimmille maastovyöhykkeille asettuu "maastonmukainen" kaupunkirakenne. Tasaisemmille alarinteille sijoittuu "klassinen" kaupunkimalli. Koko alue on ratkaistu periaatteessa samoilla rakennustyypeillä, joita ovat omakotitalot, (terassoituvat) ketjutalot ja pienkerrostalot, joista on lukuisia plaani- ja tyyppivariaatioita. Pääsääntöisesti rakennukset ovat suhteikkaita ja kompakteja suorakaidetaloja, joihin saadaan variaatiota, pienempimittakaavaisuutta, suojattua ulkotilaa ym. erilaisin aputila-, autokatos-, työtila- ym. siivin.

Tasankoalueen, ja myös koko alueen, kaupunkikuvallisen keskittymän muodostaa juhlava puistobulevardi, jonka sisään vanha tykkitie on "museoitu" kävelyraitiksi. Ratkaisu on sekä mittakaavallisesti että temaattisesti paikkaan ja aluekokonaisuuteen vieras ja keinotekoinen

fragmentti, joka vielä katkeaa töksähtäen. Bulevardin Ratasmyllyntienpäähän sijoittuva "kylätalo" on ajatuksena kehityskelpoinen ja merkitsee näyttävästi pääsisäänkäyntiväylän sekä koko alueen ympäristössään. Alueen kaupunkitilallisten teemojen kehittely on bulevardin jälkeen jäänyt hieman kevyeksi. Pohjoista rinnettä kiertävä kaareva kokoojakatu näyttää Ratasmyllyntien itäpuolella tilallisesti ja mittakaavallisesti jäntevältä ja hengittävältä. Teeman variointi länsipuolella on löyhempää ja monotonisempaa, kokoavaa kaupunkitilallista keskittymää ei ole, ja kaartuva katu lopahtaa huipennukseensa ehtiessään ikään kuin kesken. Tasankoalueella kaariaihetta toistava tiivis pientalokeskittymä on ilmeeltään melko tavanomainen pientaloalue. Paikoitus on koko alueella hajautettu taitavasti piiloon rakentamisen lomaan autokatoksiin ja talleihin. Ehdotus on parhaimmillaan kytkettyjen omakotitalojen sekä ketjutalojen muodostamissa osakortteli / pihakatu kokonaisuuksissa. Intiimi mittakaava on hallinnassa ja julkisen, puolijulkisen ja yksityisen ulkotilan hierarkkisuus ja tilakokonaisuudet eläytyen kehitellyt. Asuntoplaanityöskentely on kauttaaltaan varmaotteista, laajennus- ja variointimahdollisuuksia on tutkittu kiitettävästi ja rakennusten julkisivukäsittely on ammattitaitoista, joskin rutiininomaista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51-55 000)

Ehdotus 75. "PALAPELI"

Huolellisesti tutkittu, kaari- ja pistokadun varaan rakentuva ehdotus. Kontakti Ratasmyllyntiehen syntyy itäpuolen sisääntulon portiksi muodostetulla kaksikerroksisella pienkerrostalo rivistöllä. Tähän yhteyteen liittyy myös suurehko puistomainen sisääntuloaukio. Tykkitie rajaa aukion toisen sivun luontevasti. Korttelirakenne muodostetaan rivitalopuikoilla ja noppataloilla. Rivitalot rajaavat katulinjauksia noppatalojen muodostaessa vapaamuotoisempaa rakennetta luonnonalueita vasten. Pienillä suunnan muutoksilla katulinjoissa on vältetty pitkittäisnäkyvien monotonisuus. Monin paikoin katutilat jäävät kuitenkin puoliavoimiksi. Kaakkoinen loiva rinnealue on sommiteltu elävästi. Lakialueiden korttelit sen sijaan vaikuttavat turhan jäykiltä ja suorakulmaisilta. Varsinkin länsipuolisen vesitorninmäen näkymäsuuntiin avautuvaa viuhka-aihetta olisi toivonut sovellettavan määrätietoisemmin ja laajemmin.

Korttelitasolla ehdotuksessa ollaan selvästi yksityisellä vyöhykkeellä. Pihakujat ja kadut eivät saa niin korostettua roolia, kuin monessa muussa ehdotuksessa. Pysäköinti on sijoitettu pääsääntöisesti rakennusten sisääntulojen yhteyteen yhden tai kahden auton yksiköihin. Näistä on onnistuneesti muodostettu eriasteisesti rakennettuja sisääntulovyöhykkeitä. Rakennusrunkojen kohtuullisuuden ja poimuttamisen ansiosta asunnot ovat valoisia ja ilmavia myös rivitaloissa.

Puurakentamisessa on kiinnitetty huomiota eri pintatekstuurien rinnastamiseen. Arkkitehtuuri on levollista ja varmaa ja tukee esitettyä ideaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 000)

Ehdotus 78. "VARI-ANTTI"

Ratkaisu perustuu kahden perusyksikön "ison" ja "pienen" talopalikan toistuvuuteen sekä yhdistelmävariaatioihin koko suunnittelualueella. Kaupunkikuvallisesti tekijä on pyrkinyt kaupunkimaiseen tiiviiseen ja rajattuun kaupunkitilaan. Syntynyt kokonaisuus vaikuttaa verrattain sekavalta, korttelistoa jäsentävä katuverkosto on hajanainen ja runsas. Rakenne levittäytyy koko alueelle kovin samanoloisena, kaupunkikuvallista hierarkiaa tai painopistealueita ei pääse syntymään. Katumiljöön olisi kaivannut visuaalista ja toiminnallista väljentämistä, aukioaiheita tms. enemmän. Vanhan tykkitien paikalle sekä johtolinjan päälle on onnistuneesti järjestetty uudet katulinjaukset. Itäpuolisen alueen rajausta Ratasmyllyntien suuntaan pitkin autotalli / katos-massoin ei ole kaupunkikuvallisesti onnistunut ratkaisu, myös toiminnallisesti ratkaisu näyttää arveluttavalta. Rakentamista on esitetty myös vaikeille kallioalueille, tosin pientä rakennusyksikköä toistava ratkaisu huomioi elastisesti paikan topografian. Korttelipihat ovat yleensä ottaen hyvän kokoisia, riittävän väljiä, tosin ahtautumista havaittavissa paikoin. Asuntokohtainen ulkotila ratkaistu maantasosta nostetulla "lankkuterassilla", josta porrasyhteys maantasoon. Ratkaisulla voidaan säästää pitkälle

korttelipihojen maaston ilme koskemattomana, mutta pihoilta voisi ehkä olla väljempi kontakti ympäröivään luontoon.

Osa autopaikoista on järjestetty asuntokohtaisina katoksina tai talleina, osa kadunvarsipaikoituksena tai katualueeseen liittyvinä "taskuina". Autotalleja on sijoitettu usein harkitsemattomasti kaupunkikuvallisesti näkyville ja keskeisille paikoille.

Valittu kahdesta erikokoisesta palikasta koostuva talotyyppi sallii runsaasti variaatioita asuntojakauman ja plaanis suunnittelun tasolla. Isoon palikkaan yhdistettävissä oleva pienempi palikka voi toimia sivuasuntona, asunnon laajennuksena tai työtilana. Myös palikoiden kerroskorkeuden suhteen olisi voitu harrastaa variaatiota, jolloin olisi muodostunut mielenkiintoisempaa vertikaalisti rytmitettyä rakentamiskudosta. Eri suuntiin kallistuvat pulpettilapteen luovat kyllä elävyyttä ja vaihtelua, mikä käy ilmi aluemallinnuksista. Esitetty taloarkkitehtuuri on varmaotteista ja ilmeikästä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 000)

Ehdotus 79. "KALLIOMAALAUUS"

Selännealueiden käsittely perustuu selkeään kaarikatuun ja siitä säteittäisesti rakentuviin talopuikkujen ketjuihin. Ketjujen rinnalle ei ole esitetty muuta kulkuverkkoa, kuin korttelisuunnitelmasta päätellen kävelypolkuja. Monin paikoin taloketjut ovat niin pitkiä, että ajoneuvokelpoinen katu tai pihatieyhteys olisi välttämätön. Muutama eteerinen pistokatulinjaus on yleissuunnitelmassa epäselvästi havaittavissa Ratasmyllyntien länsipuolisella alueella. Myös pysäköintiratkaisut jäävät arvailujen varaan kyseisillä alueilla lukuun ottamatta kahta, rajattuun sektoriin esitettyä keskitettyä luolapysäköintiä. Nämä eivät kumminkaan kata koko aluetta. Selännealueen pohjoisreunan "veitsellä leikattu" rajaus terävine talopäätyineen vaikuttaa hieman keinotekoiselta.

Kaakkoisosan loiva rinnemaasto on ratkaistu tiiviisti yksityiskohdissaan oivallisilla rinnekortteleilla. Katuverkon rungon muodostaa johtokujanne ja siltä erkaantuvat lyhyet pistokadut. Alueen sisään jää turhia kolmiomaisia puistokaistaleita. Poikittaiset talomassat sulkevat hieman häiritsevästi alueen itäreunassa yhteyden ulkoilualueille. Ratasmyllyntien eteläiseen liittymään muodostuu sisääntuloaukioksi luontevalla tavalla avoin kolmiomainen puisto. Vaikka kiertoliittymän viereinen kortteli rajaa puistoaukiota, se samalla työntyy liian pitkälle pohjoiseen peittäen maisemallisesti tärkeää avokalliomaisemaa.

Pohjapiirustuksissa esitetään kiinnostavia kortteli- ja rakennusratkaisuita. Kalliokortteleiden nauhataloissa on hyvin mietitty asuntojen monipuolinen muunneltavuus. Pohjaratkaisut ovat silti selkeitä ja toimivia. Myös piha-asunnot ovat oivallisesti toteutettavissa joko paritaloina tai pienkerrostalomaisina nelitaloina. Tiiviissä korttelirakenteessa on huomioitu hyvin myös pitemmät näkymät. Kalliokortteleiden näköala-asunnot ovat hyvä idea. Voimakas pulpettikatto antaa taloille persoonallista ilmettä ja sopii hyvin rinnemaastoon. Samalla se johdonmukaisesti käytettynä antaa valoisuutta tiiviiseen korttelirakenteeseen. Muilta osin julkisivujen sommittelu on hillityn asiallista. Ehdotuksen arkkitehtuuri soveltuu hyvin puurakentamiseen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 200)

Ehdotus 82. "FAUNI"

Ehdotuksen kaupunkirakenteellinen idea perustuu kahden pyöreänmuotoisen osakeskuksen ympärille säteittäin asettuvista sormimaisista pihakatukorttelistoista. Esitetty konsepti on ainoa laatuaan tässä kilpailussa, ja monessa suhteessa varsin onnistunut ratkaisu. Ehdotus näyttää onnistuvan nivomaan Ratasmyllyntien voimakkaasti eristämät osa-alueet yhteen tiiviinnäköiseksi kokonaisuudeksi ainakin aluepiirroksen tasolla. Valittu ympyräteema on mittakaavallisesti niin tiivis sekä aiheena sen verran poikkeava, että todennäköisesti se jäsentyy selkeäksi muodoksi myös maastossa. Kadun eri puoliskot yhdistyvät vielä toiminnallisesti kadun ylittävän kevyen liikenteen sillan välityksellä, jonka juureen molemmiin puolin asettuu korttelitalo tms. kevyen liikenteen reitti jatkuu edelleen toiseen aluekeskukseen sekä ympäristön ulkoilumaastoon. Keskuspuistoa kiertää ympyränmuotoinen

kokoojakatu, jolta säteittäiset pihakatukorttelit levittäytyvät eri suuntiin. Teema toistuu ehkä turhankin samanoloisena Ratasmyllyntien itäpuolen tasankoalueella, saaden täällä kuitenkin maasto-olosuhteista johtuen riittävän erilaisen ilmeen.

Kaikki rakentaminen kilpailualueella on ratkaistu periaatteessa samankokoisin pientalotontein, yksittäinen tontti voi kylläkin olla myös ratkaistavissa kahden pienemmän asunnon pienkerrostalona. Valittu tonttikoko on riittävän pieni, jotta saavutetaan tiivis kaupunkimainen rakenne ja samalla riittävän iso, jotta asunnoille järjestyy hyvänkokoiset väljät asuntokohtaiset pihat. Sormirakenteen ansiosta kaikille asunnoille avautuu välitön yhteys rakentamisen väleihin jääviin vihervyöhykkeisiin, sekä niiden kautta vielä ympäröivään maastoon. Järjestelmä sallii riittävän asuntojakauman, tontille rakennetaan kunkin tarpeen mukainen talo, jonka pääty asettuu aina kiinni pihakatuun, pihan suuntaan avautuu kasvu- ja laajentumisvaraa. Esitetyt esimerkkiplaanit ovat toimivia ja hyvin suunniteltuja. Siipiratkaisuun voidaan toteuttaa sivuasunto- sekä työhuonetarpeet ym.

Paikoitus on järjestetty asuntokohtaisesti rakennuksiin integroituihin autokatoksiin tai talleihin. Suunnitelman kokoojakatuverkosto on taloudellinen ja tehokas, johtokujanteen paikka on hyödynnetty uutena katuna. Pihakatu onkin sitten verraten runsaasti, ja ilmeeltään kovin samoin eväin toteutettua. Rakentamisen tapa myötäilee joustavasti maastonmuotoja, mutta rakentamista on esitetty Ratasmyllyntien itäpuolella myös vaikeille ja maisemallisesti herkille kallioalueille, mikä ei ole toivottavaa. Esitetty taloarkkitehtuuri on ulkoiselta hahmoltaan tasapainoista ja miellyttävää. Vaihtelevalla värityksellä saadaan lisää ilmettä, mutta kokonaisuuteen jää kaipaamaan enemmän kaupunkikuvallista jännitettä ja variointia. Tällaisenaan ehdotusta uhkaa tietty tasapaksuus.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 64 116)

Ehdotus 92. "TAAPELIT"

Ehdotus perustuu 10 asuntoa käsittävän tiiviin atriumkortteliyksikön monistamiselle koko kilpailualueelle. Kortteliyksikkö on itsessään pienimittakaavainen ja herkkäviritteinen "kylä", jonka tilanmuodostus on jopa turhankin tiivistä: joidenkin asuntojen näkymät avautuvat pelkästään rakennusten rajaamalle paikoitusalueelle, kapealle kujalle ja pikkuriikkiselle yhteispihalle, jota turvekattoinen saunarakennus entisestään ahdistaa. Korttelin arkkitehtoninen kehittäminen on kuitenkin em. epäkohdista huolimatta ansiokasta ja varmaotteista.

Alueen kokonaisratkaisu ei yllä kortteliratkaisun tasolle. Aluesuunnitelmaa leimaa selkeän kokoavan teeman puuttuminen. Tekijällä näyttää olleen vaikeuksia saattaa kortteliyksikön tiukka geometrinen ajatusmaailma ja maaston orgaaninen monimuotoisuus yhteen luontevaksi kokonaisuudeksi. Osittain on pyritty vapautuneempaan maisemamuodot huomioivaan sommitteluun, välillä taas perinteisempään suorakulmaisen rajatun katutilan muodostukseen hapuillen näiden erilaisten lähestymistapojen välillä. Lopputulos on vähemmän kuin osiensa summa.

Katujärjestelyjä vaivaa ylipäättään tietty epävarmuus. Ratasmyllyntien itäpuolen jyrkimmille kallioille ehdotettu katulinjaus sekä rakentaminen ei ole mahdollista ilman maaperän voimakasta muokkausta. Itäpuolella johtolinjan päälle sijoittuu oikeaoppisesti kokoojakatu, vanhasta tykkitiestä on säilytetty fragmentti, mutta länsipuolen katulinjaus kallioikielekkeen yli on epäonnistunut ja lisäksi riittämätön, joillekin kortteleille ei ole lainkaan ajoneuvoyhteyttä. Kilpailuohjelman vastaisesti on itäpuolen paikoitus järjestetty maanpäällisinä paikoitusalueina, tosin kahden kortteliyksikön väliin aitauksen taakse piilotettu parkkialue integroituu rakennuskokonaisuuteen mallikkaasti ja on loivemmillä osuuksilla aivan toimiva ratkaisu, mutta kallioisemmillä alueilla näinkin laajojen tasaisten paikoitusvyöhykkeiden järjestäminen ei ole toivottavaa.

Asuinrakennusten plaanit ovat kauttaaltaan ammattitaidolla suunnitellut, toimivat ja ekonomiset. Kattokerroksen ehdotettu kesähuone / terassi on hauska vanhan puuhuvilan näkötornin uustulkinta ja miljöötä merkittävästi rikastuttava tekijä. Ylipäättään rakennusten massoittelu ja arkkitehtuuri on kauttaaltaan varmaotteista, virtuoosimaista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 64 000)

Ehdotus 94. "GOODWOOD"

Tekijä esittää ekspressiivisen ja herkkäviritteisen, mutta samalla selkeän rationaalisen rakentamismallin kilpailualueelle. Ehdotus on hyvin tietoinen paikallisten maisemaolosuhteiden ominaispiirteistä, ja siinä suhteessa tietystä mielessä kantaaottava. Kaikki rakentaminen on keskitetty Ratasmyllyntien itäpuolelle ja pääsääntöisesti alueille, jotka ovat rakentamiseen parhaiten soveltuvia. Maisemallisesti komeimmat kallioalueet on pyritty säilyttämään rakentamattomina. Ratasmyllyntien länsipuoli on jätetty luonnonvaraiseksi ja rakentamattomaksi ja omistettu yhteisön sosiaaliselle kanssakäymiselle: peleihin, kävelyyn sekä erilaisiin yhteisiin juhliin ja tapahtumiin. Puistoalue kiilautuu mielenkiintoisesti itäpuolen rakennettujen vyöhykkeiden väliin, toiminnallinen yhteys hoituu kahden kävelysillan välityksellä.

Itäpuolen rakentamisen tapa on saanut innoituksensa monimuotoisesta etelään viettävästä rinnemaastosta. Pitkät poimuilevat rakennusmassat asettuvat rinteensuuntaisina rintamina maaston mukaan terassoituen. Veistoksellinen poimutteleva kattomaailma toistaa kumpareisen mäki- ja maaston muotoa puuhun toteutettuna varsin ilmeikkäästi.

Rakennetut alueet jakaantuvat selkeästi itä-länsi-suuntaisiin toiminnallisiin vyöhykkeisiin. Rakennusvolyymeiden välissä puikkeileva katuverkosto näyttää tuhlailevan runsaalta, mutta lienee toteutettavissa ilmeeltään pihakatumaaisena. Rakennuksia kiertävä ajoneuvoliikenne on joka tapauksessa häiritsevä elementti ja liittymiä Ratasmyllyntiehen on jouduttu ottamaan enemmän kuin on sallittu. Pihakadun molemmiin puoliin asettuu julkinen puistovyöhyke sekä yksityiset puutarhat mielenkiintoisesti ratkaistuina rajattuina palstoina. Rakennusten pohjakerroksiin katutasossa sijoittuu yhteistoimintoja sekä työtilaa, mikä helpottaa ja aktivoi katumiljöötä, sisäänvedetty kivijalkamainen maantasoratkaisu voisi muutoin antaa turhan synkän ja tunkkaisen vaikutelman. Asunnot sijoittuvat perustason yläpuolelle kaksikerroksisina ratkaisuin, ja ovat kaikki saavutettavissa kahdesta suunnasta.

Pitkiin rakennusmassoihin on saatu hengittävyttä ja tervetullutta poikittaista reitistöä alueella asuntorakentamisen lomaan sijoittuvilla porras / porttigongi-aiheilla. Paikotus asettuu niinkään asuntojen lomaan rakennusrungon sisään kaksikerrostasojärjestelyinä, mikä ei ole erityisen onnistunut ratkaisu. Näin toteutettuna paikotus saattaa olla turhan näkyvä aihe ja syö tarpeettomasti asumisen kerrosalaa, mikä tässä ehdotuksessa on jäänyt varsin alhaiseksi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 41 800)

Ehdotus 101. "KUKKULAN KUNINGAS" (2)

Ehdotuksessa on muistutuksia keskiaikaisista pikkukaupungeista polveilevine kujineen. Ratkaisu on pihakatuun perustuva sormimalli, jossa tekijän tavoitteleva tiivis kaupunkikylä kyllä toteutuu. Pihakadut mukautuvat orgaanisesti maastonmuotoihin ja avokallioihin muodostaen vaihtelevia kaupunkitiloja. Sormet on sijoitettu niin tiiviisti, että myös syöttökadut saavat urbaanin luonteen. Kaupunkirakenne sulautuu parhaimmillaan rikkaaksi kudokseksi, kuten Ratasmyllyntien länsipuolella. Toisaalta tiiviys voi vaihtua sekavuudeksi, kuten Tykkietien ympäristössä. Esitetyt vierekkäiset kaupunkiaukiot, pihakadut ja Tykkietä ympäröivä puistovyöhyke ovat tilallisesti liian samanarvoisia. Perspektiivinäkymät eivät tue kovin hyvin kaupunkitilaideaa. Molempien liittymien kohdalla uusi rakentaminen ottaa kontaktia Ratasmyllyntiehen. Silti kortteli 13 jää irralliseksi muusta kaupunkirakenteesta.

Pysäköinti on jaettu pääosin pieniin 1-2 autopaikan yksiköihin rakennuskohtaisesti. Autopaikat on sijoitettu yleensä rakennusten väleihin mutta joissain kohdissa pysäköinti tukkii ikävästi asunnon ja pihakadun välisen kulun. Rakennustyyppienä on kehitelty erilaisia noppamaisia rinneratkaisuita. Kolmen asunnon "korttelitalo" on omaperäinen ratkaisu, jossa autotallit nostavat yhden asunnon ikään kuin tähytysasemiin. Tästä johtuen asunnolle ei pystytä kuitenkaan esittämään omaa pihatilaa vaan ratkaisu on kerrostalomainen. Julkisivut on esitetty luonnosmaisesti, joten alueen arkkitehtonisen ilme

jää arvailujen varaan. Noppamaiset rakennusmassat ovat kuitenkin kehityskelpoinen lähtökohta ja sopivat hyvin valittuun kaupunkirakennemuotoon sekä myös puurakentamiseen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 49 000)

Ehdotus 102. "NIKAMAT"

Ehdotuksen perusideana on eurooppalaisen kaupunkitalon puurakenteinen kaksikerroksinen sovellutus paikallisiin vaihteleviin maasto-olosuhteisiin istutettuna. Lähtökohta on riittävän mielenkiintoinen ja omaperäinen. Teeman kehittäminen ja alueen käsittely kokonaisuutena ei kuitenkaan ole kauttaaltaan onnistunut. Parhaimmillaan rakennusten kapeat päädyt muovaavat jännitteistä tiukassa rytmissä etenevää hengittävää katutilaa, mutta valittu teema on visuaalisesti niin aktiivinen, että tässä laajuudessa toistettuna lähes uuvuttava ja hakkaavan monotoninen. Tekijä on kyllä rauhoittanut paikoin näkymiä kadunsuuntaisiin lepääviin massoihin, mutta aihe olisi pitänyt viedä läpi kokonaisvaltaisemmin ja määrätietoisemmin. Toisaalta taas kapearunkoisin päädyin rajattu katutila on herkästi ja elävästi muotoiltavissa, kuten tekijä on toiminutkin: katutila kapenee ja levenee, paikoin lähes aukioiksi.

Yleensä ottaen rakentaminen muodostaa kaupunkimaista yhtenäistä kudosta, joka onnistuneesti jatkuu Ratasmyllyntien molemmiin puoliin, mutta selkeämmin artikuloituja kaupunkikuvallisia painopisteitä jää kyllä kaipaamaan. Ratasmyllyntien itäpuolen sisäänkäynnin tuntumaan, sinänsä hyvälle paikalle, asettuva aukioaihe olisi vaatinut toisenlaisen rajauksen ollakseen ilmeeltään julkinen kokoava kaupunkitila. Rivitalomaisesti asettuvien rakennusten pienet asuntopihat luovat yksityisen ja häiriöalttiin vaikutelman. Aukio asettuu onnistuneesti vanhan tykkien sekä johtolinjan paikalle sijoitetun kadun risteykseen. Itäpuolen laaksoalue on käsitelty väljinä suurtalokortteleina, joille myös asuntokohtaiset yksityispihat antavat. Keskialueen korkeimmat kalliovyöhykkeet on jätetty rakentamattomaksi puistoalueeksi. Rakentaminen asettuu paikoin ilmeikkäästi kallioita kiertävän kokoojakadun varteen, mutta kadun itä-pohjoispuolen käsittely on kummallisen sekavaa ja hahmotonta.

Tekijällä on ollut kiitettävänä tavoitteena suhteuttaa uudisrakentaminen olemassa olevaan rakennuskantaan, mutta ratkaisu ei oikein vakuuta kaupunkikuvallisesti. Ratasmyllyntien rinnalle asettuva katu vaatisi visuaalisen rajauksen esimerkiksi puu- ja pensasistutuksin, jolloin myös asuntojen sisäänkäynnit ja oleskelupihat rauhoittuisivat ohi ajavalta liikenteeltä. Länsipuolen katunäkymät ovat ehdotuksen onnistuneimmat, kadunpäättinä avautuu huppeita näkymiä ympäristön maisemiin. Kadut rajaavat sisäänsä väljän korttelipihan, joka U- maisena ratkaisuna jatkuu kalliomaisemiin. Ehdotuksen paikoitusratkaisut eivät aina ole tyydyttävät. Paikoitusta on paljon katualueeseen liittyvinä vyöhykkeinä sekä suhteellisen näkyvinä paikoituskeskittyminä.

Esitetty taloarkkitehtuuri plaaniratkaisuineen on osaavaa työtä. Rakennusten suhdemaailma ja ulkoarkkitehtuuri on ilmeikästä ja suhteikasta ja talot asettuvat erilaisiin maasto-olosuhteisiin herkkäviritteisesti. Perusmassaan yhdistettävissä oleva lisäsiipi mahdollistaa laajennettavuuden sekä muuntojoustavuuden asumisratkaisujen suhteen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 770)

Ehdotus 103. "LUNGA"

Kolmesta sormimaisesta pihakatukorttelimallista muodostuva, huolellisesti tutkittu ehdotus, jonka kaupunkirakenne väljenee alueittain idästä länteen mentäessä. Kaakkoinen loiva rinnemaasto on rakennettu tiiveimmin ja Ratasmyllyntien länsipuoli väljimmin. Katuverkko on hyvin selkeä ja linjaukset ovat maastoa myötäilevät. Varsinaisia tilallisia korostuksia asuntokaduilla ei kuitenkaan ole. Ratkaisu on hengeltään ennemminkin asuntoaluemainen kuin kaupunkimaisen urbaani. Vesitorninmäeltä avautuvat kaukonäkymät on hyödynnetty.

Tilallisesti mielenkiintoisimmillaan ehdotus on korttelirakenteen tasolla ja pihakatusormissa. Sormien ja vihreiden välialueiden suhde vaikuttaa onnistuneelta. Ainoastaan kaakkoisen rinnemaaston alue tuntuu hivenen liian tiivisrakenteiselta. Tiiviyn on mahdollistanut alueen autopaikkojen sijoitus keskitettyyn kalliopysäköintiin rakennusten alle. Kalliopysäköinnin ajoaukkoja ei ole osoitettu. Muilla alueilla autopaikat on onnistuneesti hajasijoitettu rakennusten yhteyteen katoksiin ja talleihin. Kadunvarsipysäköinti on myös hyödynnetty.

Kytkeytyt noppamaiset rakennusratkaisut ovat pääosin sujuvia ja asunnot valoisia sekä massoiltaan vaihtelevia. Sivuasuunto ja työtilamahdollisuudet on huomioitu. Rakennusten arkkitehtuuri on sopivan levollista huomioonottaen massoittelevuuden. Rakennusten toteutustapa perustuu pienenlementtitekniikkaan, mikä on luontevaa puurakentamiselle.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 53 000)

Ehdotus 105. "PUU-VILLA"

Ehdotus perustuu koko alueen yhdistävään kokoojakatuun, johon asuntokadut tai pihakadut kampamaisesti ja sormimaisesti liittyvät. Linjaukset ja rakentaminen sovitetaan maastonmuotoihin kohtuullisen hyvin. Kallioselännealueilla Ratasmyllyntien molemmiin puolin kokoojaku sijaitsee kaupunkirakenteen koillislaidassa. Ratkaisu ei korosta katutilan kaupunkimaisuutta mutta piirtää selkeän rajan rakentamisen ja luonnon välille. Toisaalta voi kuvitella, että B-alueella ajonopeudet saattavat nousta haitallisiksi. Tykkien kohdalla on lyhyt liittymäkatu Ratasmyllyntielle. Kaupunkirakenteellisesti eteläisen liittymän ympäristössä on häiritsevää epäjatkuvuutta. Kerros- ja rivitalokorttelien hahmot poikkeavat voimakkaasti viereisistä alueista. Kiertoliittymän vierinen, tyhjä kenttä tuntuu perusteettomalta.

Ratasmyllyntien itäpuolinen avokallioselänne on rajattu vapaamuotoisella talonauhalla muusta rakentamisesta erilleen. Omalta osaltaan se kiinteyttää kaupunkirakennetta. Talonauha ei ole kuitenkaan niin yhtenäinen, että se privatisoisi kallioselännettä häiritsevästi. Viereen on muodostettu polveileva, alueen sisäinen kävelyraitti. Se muodostaa vastakkaisen lähestymisen alueelle verrattuna autoliikenteeseen. Kohdasta esitetty perspektiivikuva antaa raitista positiivisen vaikutelman.

Kaakkoisella loivalla rinnealueella erillistalokorttelit ovat pääasiassa pihakatuja ympärille muodostettuja. Niiden voimakkaat tilalliset kavennukset muodostavat pihakadusta episodimaisen, pienten kaupunkitilojen sarjan. Kaupunkirakenne on hyvin tiivis ja urbaani. Asunnoille on silti saatu turvattua rauhaisat pihatilat.

Ratasmyllyntien läntisellä kallioselänneellä asunto- tai pihakadut ovat suoraviivaisempia. Talot on rakennettu kortteleihin kahdessa, sisäkkäisessä vyöhykkeessä. Talojen väleihin kyllä syntyy mukavan oloisia kujanteita, mutta ajoneuvoliikenteen puoli asuntokadusta jää miljööltään epämääräiseksi. Pysäköintitaskut työntyvät paikoitellen turhan lähelle pientalojen pitkiä julkisivuja. Tarkempaa miljöönmuodostusta on esityksen luonnosmaisuuksien takia vaikea arvioida.

Arkkitehtuuri on sympaattisen perinteistä ja sopii hyvin puurakentamiseen. Erillistalojen asuntoratkaisut ovat sujuvia. Kaupunkitilallisesti rajaavissa kohdissa käytettyä "townhouse" talotyyppiä ei valitettavasti ole suunnitelmassa tarkemmin esitetty.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 200)

Ehdotus 108. "19751978"

Ehdotus perustuu nauhamaiseen rakennuskudokseen, joka muodostaa pitkää koko kilpailualueen yli poimuttavaa kaupunkistruktuuria. Ratkaisu on hyvin maisema- ja maasto-olosuhteita säästävä. Rakentaminen voi vapaasti asettua tasaisemmille ja helpoimmille maasto-osuuksille vaikeimpien ja komeimpien kallioalueiden jäädessä koskemattomaksi puistoalueeksi. Talorivistöt rajaavat sisäänsä tilallisesti rikasmuotoista ja suljettua urbaania vyöhykettä, jolle koko kilpailualueen toiminnalliseksi

jatkumoksi yhdistävä kevyen liikenteen reitistö sijoittuu. Ratasmyllyntien molemmat puoliskot ovat välittömässä kontaktissa keskenään kadun ylittävän siltarakenteen ansiosta. Rakentamisen sisävyöhyke on periaatteessa autotonta aluetta, sillä paikoitus on järjestetty rakennusvyöhykkeiden alle puolittain maahan tai rinteeseen upotettuna, paikoituskellareiden maanpäälliset osuudet on pengerrytetty piiloon maastonmuokkauksin, mikä tasaisemmillä maasto-osuuksilla saattaa olla hieman raskas toimenpide. Paikoituksen sijoittaminen kokonaan maan alle ei ole kuitenkaan täysin kilpailuohjelman mukainen ratkaisu. Ajoneuvo- ja kevyen liikenteen reitistöjen keskinäinen suhde jää paikoin jäsentymättömäksi, liittymät Ratasmyllyntieltä sekä ajoyhteydet paikoituskellareihin ovat hieman epäselvät. Keskeisellä kevyen liikenteen reitistöllä lienee hälytys- sekä huoltoliikennöinti mahdollista.

Ratasmyllyntien itäpuolen keskiselle alueelle on muodostettu alueellinen keskus ja urbaani väljentyä, jonne on ehdotettu sijoitettavaksi alueellisia yhteispalveluja kuten kerhotilaa, pesula, yleinen sauna, kahvila sekä kilpailuohjelman ulkopuolelta lähikauppa jne. Keskukseen sijoittuminen on hyvä kokonaisuuteen nähden ja se myös hyödyntää kaupunkikuvallisessa mielessä komeat kallioalueet.

Rakentaminen koostuu erilaisten asuntotyyppien latomisesta rinnan vaihtelevaksi palikkaleikkimäiseksi talojonoksi. Kullakin asunnolla on kontakti urbaaniin kävelykatumiljööseen, ja toisaalta oman pihansa kautta metsäluontoon. Asunnot, joita on laaja valikoima, ovat myös laajennettavissa pihan suuntaan. Kaupunkinäkömakuista välittyvä rakentamisen tapa näyttää rikasmuotoiselta ja ajanhenkiselä, tosin tasakatto ja monenlaiset kattoterassiratkaisut eivät liene teknisessä mielessä puurakentamiselle otollisinta materiaalia. Aukkailla itsellään on mahdollisuus vaikuttaa oman taloviipaleensa julkisivusommitteluun. Rakentamisen väliin jäävä kävelykatuvyöhyke muodostaa mittakaavallisesti onnistunutta ja näkymiltään vaihtelevaa kaupunkitilaa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 62 015)

Ehdotus 114. "SHIMMERING LIGHT"

Herkkäviritteinen ja omassa tyyliäjissaan määrätietoisesti läpiviety ehdotus. Kokonaisratkaisu perustuu huolelliseen maastoanalyysiin ja kilpailualueen hahmottumiseen osana laajempaa maisemajatkumoa. Maisemallisesti eriluonteiset osa-alueet on käsitelty niiden omat topografiset ominaispiirteet huomioiden ja rakentamisen tapaa tältä pohjalta ideoiden.

Tekijä on panostanut kallioalueiden rakentamisen ideointiin, mikä onkin ehdotuksen parasta antia. Ratasmyllyntien itä- ja länsipuolen metsäiset kalliot saavat ratkaisun, joka keskittää rakentamisen maisemallisiin huippukohtiin. Alue rakentuu kallionyppylöiden ympärille kehiteltyyn terttumaiseen korttelityyppiin, jossa paljas kallio esiintyy varsin dramaattisesti ja keskeisesti kyläyhteisöä kokoavana ja samalla erottavana elementtinä. Kallion ympärille kerääntyneet rakennusryhmät muodostavat jäntevän ja ilmeikkään kokonaisuuden metsämaastossa. Rakennukset sekä niiden välillä tapahtuva liikkuminen ja oleskelu on nostettu irti maantasosta laiturimaisille puukansille. Kyläyhteisö` jakaantuu vielä pienempiin 3-4 rakennuksen `pihapiireihin` kehitellen mukavasti yhteisöllistä ja tilallista hierarkiaa. Puolijulkisille puukansille on keskitetty erilaisia yhteistiloja ja toimintoja sekä asuntoihin liittyvää työtilaa. Paikoitus näissä kortteleissa on esitetty sijoitettavaksi kannen alle pieniin (riittämättömiin?) ryhmiin. Asuntojen ja talotyyppien kehittälyssä on eläydytty antaumuksella kallioasteon rosoiseen estetiikkaan ja toisaalta puiden runkojen ja lehvästöjen läpi siivilöityvään valoon. Rakennusten ympäri soljuva metsämaasto on inspiroinut myös asutosuunnittelua, plaanit ovat avointa virtaavaa tilaa, josta avautuu runsaita näkymiä säleikköseinien läpi eripuolille maisemaa. Asuntokohtaisilla ulkotiloilla sekä kattoterasseilla istuessaan tuntee hyvin konkreettisesti olevansa metsässä. Asunnot ja rakennukset on ideoitu konstruoitaviksi tiettyjen erimuotoisten tilamoduuleiden yhdistelminä.

Edelliseen nähden on Ratasmyllyntien itäpuolen tasankoalueen ratkaisu lähes vastakkainen. Jos kallioalueiden dynamiikka oli pitkälle staattista raskaiden kivimassojen ympärille pysähtyvää, saa tasankoalueen korttelirakenne innoituksensa alueen läpi itä -länsisuunnassa virtaavasta liikkeestä

sekä pitkistä näkymistä. Alue koostuu pitkistä poimuilevista nauhamaisista rakennusvolyymeistä, joiden väleissä liikkuminen alueella ja alueen läpi tapahtuu.

Ehdotus on kokonaisuutena eläytyen ja kunnianhimoisesti toteutettu. Monet yksityiskohdat ovat tyylikkäitä ja "ajankohtaisia". Paikan ominaispiirteisiin on paneuduttu herkillä asenteella, mutta turhan "teoreettisesti" ja paikoin jopa naivististi. Alueratkaisu ei ole kokonaisuutena tyydyttävä, katuverkosto on tehoton, hajanainen ja maisemaa tuhlaileva, paikoitus asettuu paikoittain häiritsevästi katualueille laajoiksi kentiksi ja rakentamisen määrä näyttää kaiken kaikkiaan vähäiseltä kilpailuohjelman tavoitteisiin nähden.

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 116. "BERGAMO"

Tekijä on ratkaissut koko kilpailualueen periaatteessa yhdellä pihakatukorttelirakenteella, jonka tilallinen ja toiminnallinen kehittäminen on sinällään ansiokasta. Perusratkaisussa kortteliin liittyy pihakadun kokoojakatualueesta rajaava pienkerrostalo, mikä myös osallistuu kaupunkimaisen katutilan muodostukseen. Teeman käsittely ja toteutus ei ole johdonmukaista, pienkerrostaloja esiintyy kadunvarsilla vain toispuoleisesti ja fragmentinomaisesti, katutilanmuodostus jää pitkälle toteutumatta, kadut ovat ilmeeltään pientalomaton seassa sukkuloivia väyliä. Valittu ratkaisu on myös johtanut tässä tapauksessa kaupunkirakenteen monotonisuuteen, vaikka niin ei välttämättä tarvitsisi olla. Katutilan ohella muukin kaupunkitilallinen kehittäminen on jäänyt puolittiehen. Vaikka on selkeästi pyritty tiiviiseen pienmittakaavaiseen kaupunkirakenteeseen, on kaupungille ominaiset elementit: rakenteen hierarkia, kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset painotukset sekä tilallisten yksiköiden muodostama jatkumo ja tilakokonaisuus jääneet toteutumatta.

Rakentaminen huomioi maasto-olosuhteet pääsääntöisesti hyvin. Talot sijoittuvat yleensä loivemmille ja ongelmattomille maasto-osuuksille. Poikkeuksen muodostaa kortteli 14, joka asettuu osittain komeimpien kalliomuodostelmien päälle, esitetty katulinjaus vaatii myös voimakasta maaston muokkausta.

Alue on ratkaistu yhdellä koko alueen kiertävällä kokoojakatulinjauksella, joka jatkuu myös Ratasmyllyntien länsipuolelle. Kokoojakadun varteen jäävät aukiolaajennukset ovat olemukseltaan löyhiä ja sattumanvaraisia välivyöhykkeitä ilman selkeää kaupunkitilallista luonnetta. Johtokujanteen päällä on oikeaoppisesti kokoojakatulinjaus ja vanha tykkitie on säilytetty onnistuneesti kevyen liikenteen reittinä. Pysäköinti on pääsääntöisesti järjestetty hyvin rakennusten väleihin katoksiin, pienkerrostalojen paikoitus on rakennusten paikoituskellareissa.

Ehdotuksen parasta antia on pientalotyyppin sekä pihakatutilaan tilallinen kehittäminen. Rakennusmassat ovat siroja ja suhteikkaita. Kaksikerroksisen asuntonopan viereen sijoittuu yksikerroksinen siipi, joka mahdollistaa monenlaista variointia plaanien suhteen. Siipi voi olla sivuasunto, työtila, autotalli, aputilaa tai laajennusvara. Asunnoilla on reilunkokoiset, hyvin suunnatut pihat, jotka ovat kontaktissa myös ympäristöön jatkuviin vihervyöhykkeisiin. Rakennusten terassoituva sijoittelu avaa hyvät näkymäolosuhteet useimmille asunnoille. Esimerkkirakennusten ulkoarkkitehtuuri on tasapainoista, muttei erityisen omaperäistä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 59 530)

Ehdotus 121. "KALLIOLLE KUKKULALLE" (2)

Ehdotus on kaksijakoisuudessaan yllättävä. Toisaalta yleissuunnitelma vaikuttaa jyrävältä särmikkyydessään ja suorakulmaisuudessaan alueen maastonmuotojen suhteen, toisaalta korttelitasolla on herkkyyttä ja kunnianhimoista pyrkimystä tuoda luonto kiinteäksi osaksi kaupunkiympäristöä. Katuverkon rungon muodostaa itä- ja länsipuolen yhdistävä kaareva pääkatu ja tätä risteävä pistokatu eteläisestä liittymästä. Alueen pääkadut ovat niin suoraviivaisia, että ne vaikuttavat maantiemäisiltä. Asiaa ei auta myöskään katutilan väljyys. Kontrasti on melkoinen, kun ratkaisua vertaa kortteleiden väleissä puikkelehtiviin moninaisiin kujiin ja polkuihin. Näiden osalta taas

ratkaisu tuntuu liian sekavalta ja tuhlailvalta. Koska korttelit on rakennettu liki umpeen, on asuntokohtaisia autotalleja varten osaltaan ollut pakko rakentaa tiheä kujien verkko. Kaupunkirakenteeseen esitetyt laajahkot autokatosrivistöt ja itäosan laaja pysäköintikenttä heikentävät ehdotusta. Esitetty keskusaukio on rajattu liian väljästi, jotta se toimisi kaupunkitilallisesti. Johtolinjan kohdalle esitetty katulinja vaikuttaa väkinoiselta.

Sadeveden keruualtaasta on muodostettu näyttävä aihe alueen itälaitaan. Vesiaihetta tuskin on mahdollista kuitenkaan muodostaa esitetyssä laajuudessa. Sinänsä se muodostaa luontevan rajauksen Korpilahden suuntaan.

Korttelirakenteen tiiviys on saavutettu minimoimalla maantason pihatilat. Talotyyppien laajat terassitilat kompensoivat puutetta. Kortteleihin on jätetty luonnonvaraisia, kallioisia kohtia pieniksi korttelipuistikoiksi. Nämä luovat kontrastia muuten erittäin tiiviille rakentamiselle. Autot on sijoitettu useimmiten talojen pohjakerrosten autotalleihin. Tästä seuraa, että maantasa dominoivat toissijaiset toiminnot ja varsinaiset asuintilat ovat toisessa ja kolmannessa kerroksessa. Rinneratkaisuissa on kuitenkin mahdollista järjestää suora maantasoyhteys myös asuintiloihin. Komeimmillaan ehdotus on visualisoidessaan rinnettä laskeutuvia talonauhoja, kuten esimerkiksi kakkoskorttelissa rinnetalo D.

Asuntopohjissa huonetilojen perusmitoitus ei kaikin osin ole kohdallaan. Useimmat asunnot soveltuisivat parhaiten edustuskäyttöön, ei niinkään arkiasumiseen. Arkkitehtuuri on bungalow-tyyppistä. Runsaat terassi-, pergola- ja katosaiheet muodostavat puusta ratkaistuina miellyttävää ja rikasilmeistä kortteliympäristöä. Kattoterassien veden- ja lämmöneristysratkaisut ovat teknisesti vaativia.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000)

Ehdotus 124. "AUKIO"

Ratkaisu perustuu pitkien nauhamaisten rakennusvolyymien sommitelmalle vapaasti maastonmuotoja myötäillen. Parhaimmillaan rakennuskiemurat muodostavat jännitteisen suurimittakaavaisen maisemateoksen olemassa olevan vesitornin kanssa. Rakentaminen asettuu periaatteessa oikeille paikoille korkeimmat ja vaikeimmat kallioalueet vapaaksi jättäen. Vauhdikas kaarimuoto rauhoittuu loivemmille rinneosuuksille edetessä.

Ratkaisu hyödyntää hyvin jyrkän maaston tarjoamia mahdollisuuksia. Pitkät rakennukset asettuvat etelään viettäville rinteille terassoituen. Talonauhojen väliin rajautuu vaihtelevaa ja miellyttävämittakaavaista kaupunkitilaa, joka tuntuu alati jatkuvan. Ratkaisu kiertele ja väistelee kalliomaisemaa, mutta samalla sulkee sitä aktiivisesti pois näköpiiristä. Alueella liikkujalle tarjoutuu vain rajoitetusti ja fragmentinomaisesti kontakteja jylhään ympäristöön. Perusratkaisu olisi kestänyt nauhojen osittaisen pätkittämisen, jolloin tilanne olisi hengittävämpi. Asuntokohtaisten ulkovarastojen ratkaisutapa on kauttaaltaan epäonnistunut ja piha- ja katumiljöötä tarpeettomasti arkipäiväistävä aihe.

Kallioalueiden suurkannteiden ajoneuvojärjestelyt ovat kutakuinkin tyydyttävät. Ratasmyllyntien itäpuolen loivan alueen katuverkko on sitä vastoin sekava ja osin ylimitoitettu. Kevyenliikenteen verkosto on niin ikään hapuileva ja hahmoton, ratkaisu olisi kaivannut selkeämmän kaupunkikokonaisuuden tilallisia painopisteitä kokoavan ja hyödyntävän kävelyakselin. Paikoitus on piilotettu asuntokohtaisiin 'taskuihin' asuntojen väleihin ja osittain paikoituskellareihin tai katualueelle. Paikoitusratkaisut ovat osittain epäselvät.

Esitetyt asuntoplaanit ovat paikoin kömpelölköt, mutta kehitettävissä toimiviksi ratkaisuiksi. Asunnoilla on pääsääntöisesti runsaat ja oikeaan ilmansuuntaan(jopa kahteen) avautuvat puutarhapihat, jotka välittömästi avautuvat ympäröivään maisematilaan. Katutasossa asuntoihin liittyvä työtila on kaupunkitilaa toiminnallisesti elävöittävä aihe. Rakennusten julkisivuarkkitehtuuri on miellyttävää, eleetöntä ja "toteavaa". Ratkaisu luottaa pitkälle, ja perustellusti, kaarevoituvan ulkoseinäpinnan visuaaliseen vaikuttavuuteen.

Kokonaisuutena ehdotus on omaperäinen ja uudenlaista puukaupunkirakennetta etsivä, mutta paikoin jäänyt kypsymättömäksi. Jännitteisesti muotoillut rakennusnauhat jäävät hieman itseriittoisiksi irrallisiksi kappaleiksi muodostamatta rakenteellista kokonaisuutta tai loogista tilallista jatkumoa, kaupunkikokonaisuutta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 585)

Ehdotus 125. "SKENAARIO"

Tiukkoihin pihakatusormiin perustuva ehdotus, jonka erikoisuutena on kunkin talonauhan sitominen yhdistävällä katolla. Varsinainen kokoojakatuverkko on erittäin säästeliäs. Asuntosormien pihakaduista muodostuu paikoitellen liian pitkiä. Katuverkko ei reagoi linjauksissaan pienipiirteiseen maastoon. Korttelia ja talotyyppiä tarkasteltaessa huomio kiinnittyy ensimmäiseksi voimakkaaseen kattoaiheeseen. Sillä lienee ollut tarkoitus osaltaan voimistaa alueen urbaanisuutta ja yhtenäisyyttä. Kokoavan vesikaton alle on koottu eri asuntotyyppisiä erillistaloista pienkerrostaloihin. Lentokoneensiipimuotoilulle ei selostuksessa ole esitetty erityisiä perusteluja, tekijä ilmoittaa vain kattoon integroidun talotekniikkaa. Typologisesti rakentaminen muistuttaa motellien tai muiden lomarakennusten arkkitehtuuria.

Tekijä luottaa asuntojen väleistä avautuvien näkymien tuovan mielenkiintoisuutta katu- ja pihatiloihin. Välit ovat kuitenkin korotettuja terassilaitureita ja paikoin lasirakenteilla suljettuja. Ulkotilan jatkuvuus ei siis kadulla kulkijan näkökulmasta toteudu kovin hyvin kuin alarinteen suuntaan. Autopaikoitukselle on esitetty osittain asuntokohtainen malli kaakkoisosan loivassa rinnemaastossa. Tasoerojen hyväksikäyttö jäsentää asunnon lähipihan erilleen autopaikasta. Erillispientaloissa on oma autotalli. Loput autopaikat sijoittuvat osittain pihakatujen katoksiin, osittain kellareihin. Pihakatujen pysäköintiä ei ole vakuuttavasti esitetty. Selännealueilla turvaudutaan pelkästään keskitettyyn kalliopysäköintiin.

Rakennuksiin liittyvien tasoerojen hallinta ei ole kaikilta osin onnistunutta. Esimerkiksi osaan yläkerran asunnoista kuljetaan pakosta alakerran asunnon pihan kautta. Ongelma olisi helposti korjattavissa vaihtamalla kellariluiskan tilalle reilut portaat sisäänkäyntiterassille. Asuntopihat avautuvat hyviin ilmansuuntiin. Paikoitellen katutilat ovat kuitenkin niin kapeita, että leveät kattoräystäät varjostavat pihvoja.

Esitetty arkkitehtuuri on voimakkaan perusratkaisun ansiosta persoonallista. Julkisivujen jäsentelyssä on selkeä logiikka varjopuolen umpinaisuuden ja valoisan puolen lasisuuden ansiosta. Aukotuksen tarkemmassa jäsentelyssä olisi toivonut suurempaa herkkyyttä. Voimakkaat "kehysaiheet" tuntuvat vierailta. Puurakentaminen on ehdotukselle luontevaa. Leveät räystäät suojaavat osaltaan sään vaikutuksilta ja liialta auringonvalolta. Asuntopohjat ovat asiallisia.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 56 500, kellarit ja piharakennukset mukaan luettuina 61 000)

Ehdotus 126. "SAHA"

Koko kilpailualueen rakentaminen on ratkaistu kahdella suurgeometrisella muodolla, jotka muodostavat sinänsä mielenkiintoisen komposition alueen maisemaolosuhteissa. Ratasmyllyntien itäpuolelle on muodostettu suorakaideaiheinen korttelisto, jonka käsittely on tilallisesti tiivistä, pienimittakaavaista ja pikkukaupunkimaista. Alue jakaantuu kolmeen osakortteliin, jotka kukin rakentuvat kahden pihakadun varaan. Vanhasta tykkitiestä on tehty alueellinen kokoojakatu, jonka varrelle korttelit sijoittuvat. Korttelistot lävistää johtolinjan paikalle asettuva kevyen liikenteen reitti rakentamisen järjestelmällisyyttä murtaen. Pihakadut ovat mittakaavaltaan miellyttäviä ja tilallisesti riittävän vaihtelevia. Rakentaminen ja rakentamisen väleihin lomittuva piha- ja katutila muovaavat mielenkiintoista kudosta. Katujen ilmettä on väljennetty avaamalla näkymiä kortteleiden välisille vihervyöhykkeille, joille myös osa asuntopihoista avautuu.

Korttelit on rajattu vihervyöhykkeestä sekä toisistaan tiiviillä kuusiaidalla, sinänsä komea aihe, mutta eristää tarpeettomasti, ja entisestään, osakokonaisuuksia toisistaan omiin nurkkauksiinsa. Vaikka

rakentaminen tällä osalla on tiivistä ja tietyssä mielessä ”kaupunkimaista”, ei kaupunkimaisuuden edellyttämää yhteisöllisyyttä oikein pääse syntymään, paikat ja tilanteet kollektiiviselle kanssakäymiselle puuttuvat, kaupunkirakenne jää hieman tavanomaisen pientaloalueen asteelle. Sama ongelma vaivaa myös ympyränmuotoista keskikorttelistoa. Ratkaisu on omalla tavallaan mielenkiintoinen ja ansiokas. Ympyräteema on niin voimakas ja poikkeava muoto, että jo sinällään kokoaa asioita yhteen, mutta kylläkin vain ”muodollisesti”. Ehdotus on poikkeuksellinen onnistuessaan sitomaan Ratasmyllyntien eri puoliskot näin selkeäksi visuaaliseksi kokonaisuudeksi, samalla keskeiset kallioalueet on säilytetty luonnonvaraisina ja koottu keskuspuistoksi, jonka kontakti rakentamiseen piha-alueineen on varsin onnistunut. Osa-alueet on yhdistetty toisiinsa kevyen liikenteen sillan välityksellä. Ympyräteemasta huolimatta kaupunkikuvalliset viritykset jäävät täällä laimeammiksi kuin suorakaidekorttelistossa. Katunäkymiä uhkaa yksitoikkoisuus ja jopa lähiömäinen arkipäiväisyys.

Tekijällä on ollut suuressa mittakaavassa selkeä ja voimakas visio kokonaisratkaisun luonteesta, mutta idean jalostaminen pienemmässä mittakaavassa eläväksi pikkukaupungiksi on jäänyt kesken. Asiat on ratkaistu ikään kuin kertaalleen, mutta teeman variointi ja nyanssit puuttuvat, ja siten kaupunkikuvallisesti elävä, elämyksellinen ja hierarkkinen kokonaisuus on jäänyt toteutumatta. Ehdotuksen arviointia vaikeuttaa puutteellinen esitysmateriaali kortteli- ja asuntotason määrittämisestä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 700)

Ehdotus 129. "PUULAAKI"

Ehdotuksen peruselementteinä on käytetty neljän erillistalon muodostamaa kompaktia saarekettä ja rivitalojen korttelipareja. Saarekkeet sijoittuvat tasaisesti koko suunnittelualueelle niin, että keskelle jää koko alueen yhteen sitova, avoin puistoalue; "Forum". Tämä toimii hyvin koko alueen kaupunkitilallisena selkärankana, kuten tekijä on ajatellut. Rivitaloilla on muodostettu muutamia kohtiin kortteleita, joiden läpi on ohjattu kevyen liikenteen tilallisesti tiiviit kulkukujanteet. Sijoitukset ovat muuten harkittuja paitsi kaakkoisen katuliittymän viereinen kujanne, joka vain töksähtää Ratasmyllyntielle. Vaikka rakentaminen levitetään tasaiseksi, säästetään kuitenkin kallioselänteiden maisemallisesti tärkeät kärkealueet. Varsinainen ajoneuvoliikenne ohjataan pihakatuverkostoa pitkin kuhunkin saarekkeeseen. Katuverkko on yleissuunnitelmassa esitetty suhteellisen kompaktina mutta todellisuudessa se leviää laajaksi, kun joka saarekkeeseen ja rivitalopihaan on osoitettu pysäköintiä.

Ehdotus ei pyri muodostamaan perinteisessä mielessä urbaania kaupunkirakennetta, vaan on metsäkaupunkimallin "puutarhamainen" variaatio. Tiiveimmillään ehdotus on rivitalokortteleita läpäisevillä kävelykujanteilla sekä kunkin erillistalosaarekkeen sisäänkäyntipatiolla. Perspektiivikuvat havainnollistavat tavoitellun kaupunkivision hyvin. Pihakatuverkoston rajaaminen puu- ja pensasistutusten varassa. Kallioisilla selännealueilla niitä ei ole kovin helppo saati luontevaa toteuttaa. Alueen keskuspuistoa, "Forumia" on aktivoitu erilaisilla liikuntapaikoilla antiikin hengessä. Toisaalta, kuinka järkevää tämä on, kun viereen perustetaan kuitenkin koko kaupunginosaa palveleva liikuntapuisto? Assosiaatio Akropoliin ja Myllypuron kallioiden välillä on silti hauska.

Saarekekortteli perustuu noppamaisiin kaksikerroksisiin erillistaloihin. Yhden talon pohjakerrokseen on sijoitettu kaikkien autopaikat. Yläkertaan sijoitetulle asunnolle ei ole varsinaista maantasopihaa. Pohjissa ei ole myöskään esitetty parveketta. Muille asunnoille on osoitettu vapaamuotoisesti rajatut oleskelupiha. Rivitalokortteleiden keskeisin idea on säleaidoin ja pensasistutuksin rajattu kävelykujanne, jolta on yhteys kaikkiin oleskelupihoihin. Paikoitellen piha kuitenkin lyhenevät suhteettoman pieniksi, kun kujanne on levennetty. Rivitalojen pysäköinti on asuntokohtaisesti sisäänkäyntipihaan kulmassa. Luonnosmaisten asuntopohjien tilaratkaisut ovat kompaktit. Arkkitehtuuri on yksinkertaisen selkeää ja persoonallista. Kompaktit talonopit sopivat hyvin puurakentamiseen ja ovat luonteva lähtökohta vaikeaan maastoon rakennettaessa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala n. 65 000)

Ehdotus 130. "NAAVAPARTA"

Kilpailualue jakaantuu ilmeeltään rakeisuudeltaan sekä rakentamistavaltaan useaan hyvinkin erityyppiseen osa-alueeseen. Tekijä tuntee ideoineen joukon erityyppisiä kortteliratkaisuja sekä rinnetalotyyppejä, joille on sitten etsitty sopivimmat topografiset sijoituspaikkansa. Lähimittakaavassa kortteliratkaisut ovat usein monessakin suhteessa ansiokkaita ja talotyyppistö plaani- sekä julkisivukäsittelyltään varmaotteista sekä ammattitaitoista. Eri osakokonaisuuksista syntynyt kokonaisrakenne ei ikävä kyllä vakuuta. Rakentaminen ei muodosta lainkaan loogista pikkukaupungiksi tai kaupunkikyläksi mielletävää kokonaisuutta, erilaisia rakentamissysteemejä on lähinnä aseteltu toistensa viereen, kaupungin perusidea on jäänyt tekijältä oivaltamatta.

Kaupunkikuvallisessa mielessä ehdotus on onnistuneimmillaan Ratasmyllyntien itäpuolen loivalla rinne / tasankoalueella. Selkeä muurimainen raja Ratasmyllyntien suuntaan on onnistunut ratkaisu, samoin porttiaihe virittää odotuksia. Johtokujan päälle asettuvan uuden katulinjauksen ilme on paikoin hyvinkin urbaania ja tilallisesti jäsentynyttä. Rakentamisen väliin jäävä rajattu puistovyöhyke tarjoaa onnistuneen näkymän säilytettävälle kalliolaalle, joka myös osaltaan rajaa sitä tilallisesti. Toinen kiinnostava ja onnistunut osakokonaisuus asettuu länsipuolen kalliokielekkeelle kaarevan katulinjauksen varteen. Äkkijyrkkä rinne on osattu hyödyntää taitavasti osaksi tiiviin kujan ilmettä ja siltä avautuvia näkymämahdollisuuksia. Rakennusten asettelu rinteelle paikoitusratkaisuneen kaikkineen osoittaa eläytyvää asennoitumista tehtävään. Kaupunkirakenteellisessa mielessä tätä herkkupalaa ei ole osattu hyödyntää täysipainoisesti, syrjäisen sijaintinsa vuoksi se joutuu tavallaan hukkaan, kun sen sitä vastoin tulisi esiintyä hyvinkin keskeisesti rajaamassa esim. kaupunkiaukiota, keskeistä katuja tms. Yleensä ottaen rakentaminen asettuu paikoilleen hyvin maasto-olosuhteita kunnioittavasti ja niiden ominaislaadun tiedostavasti, mutta on ilmeeltään turhan väljää ja lähiömäistä, kaupunkikuvallinen idea ja intensiteetti jäävät puuttumaan.

Katulinjaukset ovat yleensä ottaen toimivia ja onnistuneesti sijoittuneita samoin paikoitusratkaisut asunto- ja talokohtaisesti hajautettuina. Sinänsä ansiokkaista mallinnuskuvista välittyvä rakentamisen laatu on modernia ja ammattitaitoista, muttei kuitenkaan ilmeeltään erityisen omaperäistä eikä tilallisilta ominaisuuksiltaan kovinkaan kaupunkimaista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000)

Ehdotus 137. "PURO_PUU"

Ehdotuksessa on risteytetty systemaattinen idea hilamaisesta pistetalojen joukosta ja analyysi suunnittelualueen topografiasta. Lähtöideana on ollut säästää maanpintaa rakentamiselta niin paljon kuin mahdollista. Tähän tarkoitukseen tekijä on kehittänyt pistetalon, missä asunnot ripustetaan "sydänmuureina" toimivista massiivisista puulevyistä. Katuverkko taasen on esitetty kevytrakenteisena, polkumaisena verkostona metsän keskellä. Kun samaan aikaan on haluttu täyttää vaadittu rakentamistehokkuus, on alkuperäinen runollinen idea kärsinyt. Pistetalot tulevat niin tiiviisti toistensa lomaan, että ajatus koskemattomasta luonnosta on epärealistinen.

Ehdotuksessa yksinomaan käytetty talotyyppi on oikeastaan kerrostalo, tosin matala sellainen. Siksi se ei täysin vastaa kilpailun esittämään kysymykseen, miten alue voitaisiin ratkaista tiiviisti pientaloilla. Teknisesti esitettyjen kantavien rakenteiden toteuttaminen on vaativaa, kun kysymys on seitsemän metrin ulokkeista. Pohjissa on esitetty suhteettoman paljon yhteistiloja mutta osa olisi kyllä korvattavissa asunnoilla. Osa asunnoista suuntautuu epäedulliseen ilmansuuntaan mutta tämäkin seikka on korjattavissa jatkosuunnittelulla. Vaikka rakennus koskisi kevyesti maanpintaan, jäljelle jäävät aina autot. Esitetyt pysäköintitaskut talojen väleissä ja alla dominoivat häiritsevästi piha-alueen käyttöä. Huolimatta puutteistaan ehdotuksella on oma persoonallinen ja johdonmukainen ratkaisumalli tarjottavana kilpailualueelle. Kyseessä on eräs tulkinta metsäkaupungista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 62 000 – 75 000)

8.4 Alempi keskiluokka

Ehdotus 12. "KALLIOLLE KUKKULALLE"(1)

Kokonaisuus on ratkaistu kahdella talotyypillä, joista muovautuu ilmeeltään hyvinkin erilaista, lähes kontrastista korttelistoa. Ratasmyllyntien itäpuolen tasaisemmat alueet sekä valtaosa länsipuolen rakentamisesta on toteutettu 2-kerroksisella tilallisesti suljetulla tiiviillä atriumtalo-rakenteella. Ratkaisulla muovautuu kuin itsestään kaupunkimaista korttelistoa sekä katu/kujaverkostoa rakennusten lomaan. Paikotus asettuu luontevasti pois näkyviltä kortteliston sisäosiin ilman että asutokohtaisten pihojen tunnelma häiriintyy. Itäpuolen alarinnealueella johtokujanteen paikalle asettuvan uuden kokoojakadun tilallinen hahmo kaipaisi selkeämpää jäsennyttä, kortteliston julkisivulinjaa kadulle päin on turhanpäiten rikottu. Sisäänkäynnin tuntumaan Ratasmyllyntieltä kehittyä aukiomuodostelmaa, josta liikenne erkaantuu eri suuntiin, vanhan tykkien linjaus asettuu myös mukavasti aukiolle. Kalliomuodostelmien väliin asettuva kokoojakatu näyttää tilallisesti ja näkymien suhteen varsin mielenkiintoiselta, kadulta avautuu näkymiä keskeisille kallioalueille. Ehdotuksen erityyppiset rakentamistavat yhdistyvät tällä kadulla. Itäpuolen keskeinen kallioalue on ratkaistu pitkän rinteeseen nähden kohtisuoraan asettuvien sivukäytävätalomoissa, jotka saattaisivat muodostaa hyvinkin dramaattisen aiheen ympäristössään. Voimakkaasti laskevasta maastosta johtuen rakennusten mittakaava kasvaa paikoin kuitenkin liikaa ollen korkeimmillaan nelikerroksista. Osakokonaisuus on hieman ristiriidassa kilpailuohjelman tavoitteiden suhteen, mitä tulee pienipiirteiseen puukaupunkimiljööseen. Rakennukset asettuvat myös osittain hankalille kallioalueille ja muovaavat ylipäättään liian voimakkaasti tätä herkkää miljöötä. Ratasmyllyntien länsipuolella kadunsuuntainen pitkittäinen poimuttava rakennusmassa muodostaa mittakaavallisesti onnistuneen rajauksen ja aiheen Ratasmyllyntien suuntaan. Pienipiirteisempi ja hieman jäykänoloinen atrium-korttelisto asettuu muurimaisen rakennuslinjan taakse suojaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 64 450)

Ehdotus 13. "TRIO"

Yleissuunnitelman perusjäsenitys on selkeä ja toimiva. Katuverkko on säästeliäs mutta kattava ja linjattu pääosin maasto huomioiden. Myös rakentaminen väistää hankalimmat maastonkohdat. Kallioselännealueiden ja kaakkoisen metsäalueen välissä on vihervyöhyke ulkoilureitteineen. Luontevasti sijoitettu kevyenliikenteen silta liittää itä- ja länsipuolen reitit yhteen. Rakentaminen rajaa katutiloja kohtuullisesti, kullekin kadulle muodostuu oma tunnistettava luonteensa.

Pienkerrostalokorttelit perustuvat kahteen talotyyppiin, pieneen suorakaidelamelliin ja pistetaloon. Pistetaloja on käytetty loogisesti kallioselännealueilla. Ratasmyllyntien länsipuolella pistetaloista kuitenkin muodostuu mekaanisia rivistöjä. Toinen ongelma, joka koskee kaikkia kerrostalokortteleita, on pysäköinti. Autokatokset nousevat keskitettyinä yksiköinä näkyvään rooliin katukuvassa, eivätkä ole kilpailun tavoitteiden mukaisia. Korttelipihalle joudutaan kulkemaan useimmissa tapauksissa pysäköintialueen kautta. Muuten kortteleiden pihatilojen muodostus ja asuntojen suuntaus on huomioitu hyvin.

Lamellitalo on pohjaratkaisultaan tavanomainen mutta toimiva. Talot on kortteleissa kytketty parvekkeilla toisiinsa. Näin korttelipihoista saadaan suljettuja mutta talon päätyjä ei voi tuoda aivan katulinjaan kiinni. Näissä tilanteissa voitaisiin esimerkiksi tukimuurilla korottaa kyseisten päätyjen edustalla olevaa pihakaistaletta. Pistetalotyyppi sisältää terassiratkaisuita, jotka lisäävät asuntojen viihtyisyyttä mutta sisältävät puurakentamiselle haasteellisia detaljeja. Pientalotyyppi on omaperäinen, puoliatrumpihoja sisältävä kampamainen ratkaisu. Kadun varressa kaksikerroksinen osa korostaa hyvin katutilan rajausta muuten yksikerroksisessa talossa. Jos kulkureitit tontilla olisivat tilavampia, voisi taaempaa atriumyksikköä käyttää paremmin erillisenä asuntona tekijän esittämällä tavalla. Nyt tontille sijoittuva autopaikka tukkii kulkuväylän. Talojen arkkitehtuuri on jäänyt kaavamaiseksi. Perspektiivikuvat eivät parhaalla mahdollisella tavalla tue ehdotusta mutta niistä kyllä selviää pyrkimys kiinteisiin katu- ja pihatiloihin.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 54 760)

Ehdotus 20. "EWOK"

Omaperäinen ja paikoin jopa viehättävä ehdotus. Tekijä on kehittänyt aluksi pienemmässä mittakaavassa omaleimaisen kortteliratkaisun, talorypäleen, jonka toiminnallista jäsentelyä ohjaa tietynlainen vyöhykerakenne. Korttelilayout muovautuu selkeän prosessin varaan, siirtymisestä julkiselta urbaanilta katualueelta puolijulkisen yhteispihan/ terassin kautta yksityisiin asuntoihin, ja taas asuntokohtaisen pihan/ terassin kautta julkiselle puistopihalle. Myös rakentamisen mittakaava pienenee ja herkistyy siirryttäessä urbaanista luonnonvaraiseen, viimeisenä puistoon kurottautuu pieni pilareille nostettu saunamökki. Talorypäleen arkkitehtoninen ilme on varsin omintakeinen, mieleen tulee 60-luvun futuristiset viritelmät hirsi- ja lautarakenteisina toteutuksina. Muutama tällainen ryhmittymä kyllä menisi, mutta tekijä on levittänyt aiheen tasaisena mattona yli koko kilpailualueen. Koko kaupunkirakenteellinen idea perustuu samaan vyöhykeajatukseseen kuin korttelitasolla. Maasto-olosuhteista piittaamatta kulmikkaat suorat kadut rajaavat sisäänsä suorakaiteen muotoiset pitkät rakennusvyöhykkeet, jonne em. periaattein on sijoitettu rakentaminen sekä sen väliin jäävä puistopiha. Tekijä ei ole oivaltanut kalliomaaston todellista luonnetta, esitetyt ratkaisut ovat paikoin mahdottomat. Perspektiivinäkymän katumiljöö on kieltämättä omintakeisen kaupunkimainen, mutta aihe toistuu tismalleen samanlaisena läpi alueen, tuloksena on lähinnä kaoottinen monotonisuus, täällä tuskin löytää kotiinsa. Kokonaisuus ei muodosta ilmeeltään puukaupunkia, vaan lähinnä suuren rivitaloalueen. Rinteeseen asettuvassa kortteliratkaisussa on paljon hyviä ominaisuuksia, jotka käyvät ilmi leikkauspiirustuksesta, mm. esitetty paikoitusratkaisu.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 745)

Ehdotus 22. "07748"

Kilpailualue on jaettu kolmeen vyöhykkeeseen, jotka on nimetty seuraavasti: Ratasmyllyntien länsipuolelle sijoittuva "Rocky Edge", itäpuolen kallioalueelle sijoittuva "Valley Gorge" ja kaakkoiselle alarinteelle asettuva "City of Woods". Raflaavista nimistään huolimatta osa-alueet eivät identifioitu näin ilmeikkäästi, rakentaminen on toteutettu kauttaaltaan hyvin samanhenkisesti ja kaupunkirakenteelliselta hahmoltaan löyhästi. Ratkaisu on ilmeeltään pitkälle perinteisen suomalaisen metsälähiön puurakenteinen tulkinta. Itäpuolen alarinteellä rakentaminen asettuu johtokujanteen paikalle asettuvan uuden kokoojakadun varteen kadunsuuntaan poikittain asettuvien massoin. Rakentaminen on täällä kokonaisuuteen nähden tiivistä, muttei kuitenkaan kovinkaan kaupunkimaista. Talot asettuvat hieman epämääräisesti suhteessa katuun, ja runsas rakentamisen väliin jäävä vihervyöhyke lisää kadun tilallista hahmottomuutta. Itäpuolen kallioisilla alueilla taloja on vieläkin harvemmassa, ja ne vähät usein maisema-arvot huomioon ottaen väärillä paikoilla. Tekijän ilmoittama varsin korkea kerrosalamäärä (73 000 km²) hieman epäilyttää, niin kovin väljän näköistä rakentaminen kokonaisuudessaan on. Länsipuolella rakentaminen suuntautuu oikein maisemanäkymien sekä ilmansuuntien suhteen, porrastettu rakennusmassoittelu luo hyvät edellytykset asuntokohtaisille näkymille. Esitetty yhteisen kokoavan kattoaiheen suojaan koottu pientalorivistö, on pitkittäin rinteeseen suuntaisesti sijoitettuna hauska ja mittakaavallisesti ihan onnistunut ratkaisu. Paikoitusjärjestelyt näyttävät yleensä ottaen hieman jäsentymättömiltä ja keskeneräisiltä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 73 000)

Ehdotus 24. "CONTRAST"

Ehdotuksen kaupunkikokonaisuus rakentuu pikemminkin kehitellyn asunto/talotyyppistön kuin kaupunkikuvallisen kokonaisidean varaan. Asunto- ja taloratkaisujen ideointi perustuu pitkälle vallitsevien ilmastollisten olosuhteiden tiedostamiseen ja rakennusten sijoitukseen sekä suuntaamiseen ilmansuunnat huomioiden. Sinänsä hyvinkin terveet ja perustellut lähtökohdat. Kaikki rakennukset ovat lounaaseen avautuvia rivi- tai sivukäytävätaaloja. Asunnot ovat kapearunkoisia kahteen - neljään ilmansuuntaan avautuvia ratkaisuja, joiden keskeisen plaanillisen teeman

muodostaa lasitettu patio-terassi. Voimakas lounaaseen suuntautuminen leimaa myös kaavallista ratkaisua. Kokonaisuus muodostuu rasterinomaisesti kilpailualueen yli levittäytyvistä tasarytmisesti asetelluista talorivistöistä, jotka kukin koostuvat vaihtelevasti eripituisista rivitaloista sekä pari- ja yksityistaloista. Rakentaminen ei kauttaaltaan asetu maasto-olosuhteiden mukaan onnistuneesti, mutta asia lienee korjattavissa perusidean puitteissa. Talotyyppistöä johtuen koko kaupunkirakenteelle muodostuu ikään kuin etu- ja takapuoli. Itse asiassa ehdotuksen puitteissa ei oikein voi puhua kaupunkirakenteesta, ratkaisu on pikemminkin laajahko rivitaloalue. Perusratkaisun puitteissa ehdotus olisi ollut kehitettävissä kaupunkimaisempaan suuntaan, mikä on kilpailun keskeinen tavoite. Eräs kaupunkirakenteelle ominainen piirre, tavalla tai toisella jatkuva katuverkosto sekä korttelistojen muodostuminen, olisivat olleet kehiteltävissä konseptin puitteissa. Pelkkään ulkoväriytykseen perustuva osakokonaisuuksien ja identiteettien hahmottaminen ei tunnu kovinkaan vakuuttavalta, tietynlaista kaupunkirakenteellista hierarkiaa ja jäsentymistä jää kaipaamaan. Se, että koko kilpailualue hahmottuu ilmeeltään näinkin voimakkaasti kokonaisuudeksi on hyvä asia. Ratkaisun esitetty kokoojakatuverkosto on hyvinkin säästeliäs, mutta poikittaiset tonttikadut ovat kyllä ilmeeltään ikäviä paikoitusvyöhykkeitä. Autopaikat jäävät suhteellisen etäälle asunnoista, mutta toisaalta asuntojen lähimiljö ja pihapiirit ovatkin sitten täysin autotonta vyöhykettä. Kaikille asunnoille tarjoutuu runsaasti oikeaan ilmansuuntaan avautuvaa asuntokohtaista pihatilaa sekä yhteys ympäristön metsämaastoon. Asuntotyyppistön plaanilliset ratkaisut ovat hyvinkin toimivia, asuntokajakauma ym. asiat ovat kunnossa. Rakennusten ulkoarkkitehtuuriin kyllä kaippaa tiettyä ilmeikkyyttä, näillä eväin syntyvä kokonaisuus olisi lopulta aika monotoninen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 40 000-55 000)

Ehdotus 26. "ARÁNDANOS"

Aluekokonaisuus on ratkaistu periaatteessa yhtä talotyyppiä hyväksikäyttäen. Voimakkaalla etelään suuntautuvalla lapekatolla varustettua aurinkoenergiatalon näköistä perustyyppiä voidaan varioida erikokoisina yhdenperheentaloina sekä pari- tai rivitalovaihtoehtoina, jotka muodostavat selkeästi pohjois-eteläsuuntaisen matriisimaisen aiheen maisemassaan. Ehdotus ei pyri muodostamaan erityisen kaupunkimaista kokonaisuutta. Olemassa oleva tiestö on haluttu säilyttää periaatteessa sellaisenaan, Ratasmyllyntien länsipuoli on vaatinut uuden kokoojakatulinjauksen.

Kokoojakatuverkostoon liittyy runsaasti, aivan liikaa, itä-länsisuuntaisia tonttikatuja, jotka vielä yhdistyvät pohjois-eteläsuuntaisiin poikkikaduun. Ehdotuksen maastoa säästävä perusratkaisu kääntyy hieman pääläelleen, kun väljä rakentaminen vaatii tuekseen näin tiheän maastoa voimallisesti muokkaavan ja paikoin maasto-olosuhteista piittaamattoman katuverkoston. Ongelma on osittain asuntokohtaisesta paikoitusratkaisusta johtuvaa, mikä kuitenkin talojen pohjakerrokseen hajautettuina toteuttaa kilpailun asettamia tavoitteita tältä osin. Ehkä paikoitusta olisi ollut kuitenkin hyvä hieman keskittää, autopaikkoja on osittain esitetty myös katujen varsille. Periaatteessa metsään vapaasti sijoittuvien talojen 2- ja 3-kerroksisille asunnoille tarjoutuu hyvät mahdollisuudet asuntokohtaisten riittävän suurien omien pihojen järjestämiselle. Asuntojen plaaniratkaisut näyttävät toimivilta ja valo- sekä näkymäolosuhteiden osalta ongelmattomilta. Samannäköisenä toistuva taloarkkitehtuuri vapaarytmisenä rasterina toteutettuna muodostaa ilmeeltään hieman eilispäivän tulevaisuusvisioita lämmittelevän aurinkokyläkokonaisuuden.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 53 477)

Ehdotus 28. "CHORIO"

Kilpailualue jakaantuu selkeästi kahteen ilmeeltään ja ratkaisutavaltaan erilaiseen yksikköön, jotka eivät oikein jäsenny kokonaisuudeksi mielletäväksi kaupunkistrukturiksi. Ratasmyllyntien itäpuoli on ratkaistu toistamalla neljän rakennuksen muodostamaa "asuntoklusteria", jonka keskelle rajautuu intiimi yhteispiha. Noppamaiset rakennukset ovat erillispientaloja, jotka voivat sisältää isomman asunnon lisäksi pienemmän sivuasunnon tai työtilan samalla sisäänkäynnillä. Ratasmyllyntien länsipuoli rakentuu väljän pihakadun varrelle sijoitelluista kytketyistä pientaloista sekä pienkerrostaloista, jotka toistavat noppamassan teemaa. Länsipuolen rakentaminen ja tilanmuodostus

olisi voinut olla huomattavasti tiiviimpää, rakentamisen tapa näyttää vajaalta ja tilallisesti löyhältä. Itäpuolella sinänsä ansiokkaan ja mielenkiintoisen yksikön rasterinomaisen monistaminen ei muodosta riittävän jännitteistä kokonaisuutta. Alueelta puuttuvat lähes tyystin kaupunkikuvaa jäsentävät ja rajaavat aiheet: tiivis katutila, kaupunkistruktuuria rytmittävät aukioiteemat sekä selkeästi hahmottuvat pienemmät puolijulkiset osakokonaisuudet, korttelistot. Kokonaisilme jää yksitoikkoiseksi ja hajanaisen pientaloaluemaiseksi. Alueen pohjoisreunaa rajaava kokonaisuus on tässä mielessä onnistunein, rakennusten väliin jää selkeästi hahmottuvaa ja suhteellisen ilmeikää katutilaa.

Esitetty rakentaminen asettuu periaatteessa oikein maasto-olosuhteet huomioiden. Johtolinjan paikalla on uusi katulinjaus ja vanha tykkitie on säilynyt sellaisenaan kevyen liikenteen reittinä. Korkeimmat ja komeimmat kallioalueet on säilytetty puistoalueena, tosin keskialueen kalliolle esitetyt talot olisi voitu jättää pois, ja vastaavasti tiivistää länsipuolen rakentamista. Paikoitus on hajautettu onnistuneesti asuntojen välittömään tuntumaan autotalleihin tai rakennuksia yhdistäviin autokatoksiin. Asuntojakaumaa on tutkittu kiitettävästi, kaikille asunnoille järjestyy riittävästi asuntokohtaista pihatilaa, joka avautuu vielä väljempään pihakokonaisuuteen. Talojen pohjakerroksiin asettava työtilamahdollisuus elävöittää katumiljöön tunnelmaa. Esitetty rakennusten ulkoarkkitehtuuri näyttää sinänsä tasapainoiselta ja suhteikkaalta, mutta tässä mitassa toistettu ilmeeltään samanhenkinen ja rasterimaisesti toteutettu noppa-aihe on kokonaisuutena auttamattoman monotoninen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 120)

Ehdotus 35. "ARKA"

Ehdotus pyrkii säästämään valtaosan herkistä kallioselännealueista rakentamattomina. Runsain rakentamisen volyymi sijoittuu kaakkoiseen loivaan rinnemaastoon. Siellä kaksikerroksiset rivitalonauhat reunustavat katuja hyvin tiiviisti. Alueella on myös muutamia kerrostalolamelleja. Katutilojen rajausta on selkeää mutta paikoin katukuva saattaa muodostua turruttavan monotoniseksi. Pysäköintikentät ja tilallisesti löysät aukot häiritsevät alueen sisääntulossa. Katuverkkoa muodostuu suhteellisen runsaasti ja osa siitä on vain puolitehoisessa käytössä, kuten esimerkiksi aluetta kehänä kiertävät kadut. Toisaalta kilpailualueen pohjoisosat ja koko Ratasmyllyntien länsipuoli on rakennettu yhden katulinjauksen varaan niin tehottomasti, että kokonaisuus alkaa vaikuttaa epätasapainoiselta. Energiantuotantoon varattu korttelialue on turha ja sitä paitsi maisemallisesti liian hyvällä paikalla sen tyyppiseen käyttöön.

Korttelisuunnitelmia ei ole varsinaisesti esitetty mutta visualisoinnit antavat käsityksen tilallisesti miellyttävistä katumiljöistä sekä korttelipihoista ainakin rivitalokortteleiden osalta. Ilmeisesti asunnoilla ei ole varsinaista omaa pihaa, vaan se on korvattu avoimella laiturivyöhykkeellä. Selostuksessa on kyllä mainittu mahdollisuudesta varata osa korttelipihosta omaan käyttöön, mutta suunnitelmassa ei tilannetta ole esitetty. Pysäköinti on rivitaloissa asuntokohtaisesti katujulkisivun sisäänvedetyissä autopaikoissa. Arkkitehtuuri on hallittua mutta hieman kuivakkaa. Julkisivuissa ei ole puunkäytölle ominaista tunnelmaa. Asuntopohjat ovat varsin huolellisesti tutkittuja ja onnistuneesti mitoitettuja. Turhaa liikennetilaa ei ole vaan kaikki on hyödynnetty optimaalisesti valoisien asuinhuoneiden käyttöön. Yläkerran sisäänvedetty ja lasitettu talvipuutarhahuone kompensoi yksityisten lähipihojen puutetta.

(Kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 37. "AAMAA"

Saarekekonseptiin perustuva ehdotus, joka esittää erilaisiin elämäntapateemoihin kehitettyjä asumis- ja korttelityologioita. Tekijä jopa esittää tietokoneohjelman, jonka puitteissa suunnitelmaa voitaisiin joustavasti muunnella vaihteleviin tarpeisiin. Sinänsä kiinnostavan ehdotuksen heikkoutena on liikenneverkko, joka on linjattu sattumanvaraisesti ja maastonmuodoista piittaamatta. Oikeastaan yleissuunnitelmassa esitetyt reitit ovat vain symbolisia ja tekijän huomio on kohdistunut yksinomaan korttelityologioiden kehittelyyn.

Maastosta on rajattu vaihtelevan muotoisia saarekkeita, joiden sisään on sovitettu erilaisia asutuksia. Kiinnostavimpia ovat tiivisrakenteiset, pienipiirteiset struktuurit, joissa rakentamisen ja luonnonalueen raja-alue hahmottuu tilallisesti, kuten saarekkeissa 03, 06 ja 11. Muutamissa saarekkeissa rakentaminen on kyllä pienipiirteistä mutta liian hajanaista. Puikkomaiset, yhdistetyt rivi- ja kerrostalot taas ovat mittakaavaltaan liian suuria. Paikoitellen asunnot jäävät varjoisiksi ja ilman kunnon näkymiä rakennusten ollessa liian lähellä toisiaan.

Esitetty arkkitehtuuri jättää hieman viileän vaikutelman. Julkisivut ovat hallittuja ja tyylikkäitä. Puurakentaminen perustuu runsaaseen julkisivusäleikköjen käyttöön. Yhdistetystä rivi- ja kerrostalosta on esitetty pohjaratkaisuja, missä sivukäytävät ovat virheellisesti asuinhuoneiden edessä. Pienipiirteisemmistä kortteleista esitetyt suunnitelmat ovat vain periaatteellisia, eikä asuntojen ja pihojen toimivuutta pysty täysin arvioimaan. Paikoitellen pysäköinti on sijoitettu häiritsevän suurina yksiköinä asuntojen eteen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala n. 72 000)

Ehdotus 39. "LE TRE(E) CITTÀ"

Tiivisrakenteinen ehdotus jäsentyy selkeästi kolmeen alueeseen. Katuverkon runko-osa koostuu kaarevista pisto- ja lenkkikaduista. Linjaukset ovat luontevia lukuun ottamatta kaakkoisinta aluetta lehtokorven vieressä. Siellä katulenkkin äkkijyrkkä mutkittelu on keinotekoisia. Alueiden lomaan sijoittuvat viherkäytävät kattavat hyvin koko suunnittelualueen. Selostuksessa tekijä väittää säilyttävänsä avokalliot mutta rakentaa todellisuudessa lakialueet täyteen. Ratasmyllyntien pohjoispuolien kallioilla rakentaminen on jopa häiritsevän tiivistä. Asuntokadut ja talot sijoittuvat täysin maastonmuodoista piittaamatta. Tuntuu, kuin rakentamisen painotukset olisivat menneet suunnitelmassa väärin päin; loiva alue on väljemmin ratkaistu kuin keskialueen hankala kalliomaasto. Vaikka tekijä on pyrkinyt monipuolisuuteen kehittämällä eri alueille ominaisia talotyypppejä, saman talotyypin toistuvat, tiheät rivit antavat raskaan ja hakkaavan vaikutelman. Ratasmyllyntien länsipuoli on alueista onnistuneimmin ratkaistu vaikka täälläkin rakentaminen osuu paikoitellen jyrkkiin rinteisiin ja pohjoisosan kortteleissa on häiritsevää mekaanisuutta.

Korttelitasolla ja taloarkkitehtuurissa ehdotuksessa on rentoutta, joka yleissuunnitelmasta puuttuu. Useimmat taloratkaisut perustuvat noppamaiseen erillispientaloon. Asuntopohjat ovat luonnosmaisia mutta vaikuttavat toimivilta. Omaperäisin talotyyppi on laituritalo, jonka perusratkaisu on ilmava. Epärealistiselta talotyypiltä taas tuntuu kolmikerroksinen pienkerrostalo, missä on vain yksi huoneisto kerrostasoa kohden. Studiotalojen asuntopihat jäävät kuilumaisiksi ja ilman yksityisyyttä. Pysäköinti on järjestetty yleensä asuntokohtaisesti rakennusten väleissä autokatoksiin. Laituritalojen pysäköinti työntyy häiritsevästi kadunvarren pienkerrostalojen pihojen eteen. Julkisivut ovat luonnosmaisia ja lennokkaita mutta silti hallittuja. Toteutettuna miljööstä muodostuisi iloisen värikästä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 400)

Ehdotus 40. "KIKI"

Kilpailualue jakautuu kolmeen erilliseen korttelistoyksikköön. Rakentaminen painottuu Ratasmyllyntien itäpuolen loivalle rinnealueelle johtolinjauksen paikalle asettuvan uuden kokoojakadun varrelle. Täällä rakentaminen on ratkaistu pitkälle umpikortteliperiaatteella, kadun tilallinen käsittely on suljettua ja ihan kaupunkimaista. Sisääntulon tuntumaan asettuu mittakaavallisesti mukavanoloinen toriaukio. Rakentaminen muuttuu väljemmäksi ja pienimittakaavaisemmaksi alueen reunoilla ja asuntokohtaiset pihat avautuvat hyvin ympäröivään metsämaisemaan. Umpikortteliratkaisut vaikuttavat mittakaavallisesti onnistuneilta, ne on koostettu erilaisten kaksikerroksisten talotyyppien yhdistelmiksi ja korttelin keskialueelle sijoittuu aina korttelitalo. Paikointi sijoittuu umpikortteleiden väleihin paikoituskaduille / vyöhykkeille, mikä ei ratkaisuna ole kaikkein toivottavin, näin joidenkin asuntojen länsisuuntainen näkymä avautuu ikävästi parkkipaikalle. Pientalotyyppisillä väljemmillä kortteliosuuksilla paikoitus on hajautettu asuntokohtaisesti autokatoksiin tai -talleihin. Umpikortteli on klassisen kaupunkimainen ja sinänsä

varma ratkaisu kun pyritään urbaaniin jäsentyneeseen kaupunkikuvaan. Sen ainoa haitta on se, että katuverkostoa syntyy väijäämättömästi verraten runsaasti, varsinkin jos mittakaava halutaan pitää pikkukaupunkimaisena, näin on tässäkin tapauksessa. Ratasmyllyntien länsipuolen rakentaminen on myös ratkaistu osittain umpikorttelirakenteella, mitä on kuitenkin onnistuneesti rikottu ja avattu länteen, maisemasuuntaan. Täällä katuverkosto on kuitenkin hyvinkin säästeliäs, mutta runsas paikoitus edelleen katumiljöötä merkittävästi heikentävä tekijä. Rakentaminen asettuu yleensä ottaen oikeille paikoille, komeimmat kalliot jäävät vapaaksi puistoalueeksi. Rakentamisen kokonaisuus vain jää hyvinkin hajanaiseksi ja paikoin kehittymättömäksi, korttelistot jäävät erillisiksi saarekkeiksi, joilla on vain vähän kontaktia keskenään, ehdotus ei oikein synnytä kaupunkimaista kokonaisuutta. Lintutornitalot ovat sinänsä hauska aihe, mutta kaupunkikuvallisesti liian hento teema esitettyyn paikkaan, eikä väljä rivistö jaksa sitoa kaupunkirakennetta yhteen. Yleensä ottaen talotyyppien suunnittelu on varsin onnistunutta, plaanityöskentely on periaatteessa moitteetonta ja julkisivujen käsittelyä leimaa sympaattinen ja luontevan vaatimaton ilmeikkyyys.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 000)

Ehdotus 47. "SITE AND SYSTEM"

Ehdotuksen erilliset itä-länsi suuntaiset rivitalot sijoittuvat vapaasti luontoon. Poikkeuksen muodostaa etelään suunnattu, osittain lasilla katettu hevosenenkäkortteli Ratasmyllyntien länsipuolella. Sijoitus on hyvällä näköalapaikalla kallioselänteen kärjessä. Katuverkkona on vapaamuotoinen, maastoon mukautuva tiestö. Ehdotus ammentaa aineksensa suoraan funkkishenkisestä metsäkaupunkimallista. Uutuutena on vain ekologinen ja energiataloudellinen näkökulma, joka määrittää asuntojen tiukan suuntaamisen etelään. Muodostuva kaupunkirakenne on kyllä sopusoinnussa vanhan Myllypuron lähiörakentamisen kanssa mutta kilpailun tavoitteiden mukainen urbaani asuminen jää tavoittamatta. Sinänsä muodostuva miljöö voisi hyvän rakennussuunnittelun myötä muodostua miellyttäväksi, luonnonläheiseksi asuinympäristöksi.

Korttelitason suunnitelmia ei ole juurikaan esitetty. Pysäköinti on pilareille nostettujen talojen ja laiturimaisten terassivyöhykkeiden alla avoimessa tilassa. Tästä syystä rakennuksen edustasta ei muodostu kovin viihtyisää. Asuntopohjat ovat periaatteessa toimivia. Ne kuitenkin sisältävät paikoin pitkäköjiä käytäväosuuksia ja putkimaisia asuinhuoneita. Julkisivujen arkkitehtuuri on hieman arkista. Toisaalta näkymä hevosenenkäkorttelin talvipuutarhasta antaa kuvan positiivisesta ja eloisasta sisäpihamiljööstä. Kortteli on ratkaistu pihakannella, jonka alle pysäköinti sijoittuu. Korttelin pohjoispuoli ja samalla pääsaapumissuunta muodostuvat siis aika ikäviksi avoimen pysäköintitilan tervehtiessä tulijaa ensimmäisinä. Puun käyttö tuntuu luontevalta esitetyissä talotyypeissä. Tekijä on paneutunut aineistossaan aika paljon erilaisten rakennedetaljien esittämiseen mutta ne eivät ole keskeisiä arvostelukriteereitä kaavakilpailuissa.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000- 70 000)

Ehdotus 48. "REUNA"

Kilpailualue jakaantuu kolmeen ilmeeltään erilaiseen kokonaisuuteen. Kallioalueet on jäsennöity rakeisuudeltaan suurimittakaavaisimpana pienkerrostaloalueena, joka jatkaa vanhan Myllypuron suorakulmaista koordinaatistoa. Ajatus käsitellä kallioalueet selkeästi kokonaisuudeksi hahmottuvaksi vyöhykkeeksi on tässä kilpailussa harvinaisempi, mutta ajatuksena onnistunut valinta. Alueen mittakaava ja rakenteen tiukka suorakulmaisuus eivät kuitenkaan ole monimuotoiseen kalliomaisemaan luontevimmin sovitettava ratkaisu, maaston herkkäpiirteisyys jää ikäänkuin rakenteen jalkoihin, mutta toisaalta yhtenäinen koordinaatisto sitoo osat kokonaisuudeksi. Vaikka rakentaminen on toteutettu hieman monotonisen tasarytmisesti, syntyy rakeisuuden varioinnilla paikoin mielenkiintoista ja pienimittakaavaista katu- ja aukiotilaa. Ratasmyllyntien itäpuolen komeimmat kallioalueet olisi voinut rauhoittaa määrätietoisemmin rakentamiselta, jolloin myös eri osien ja eri koordinaatistojen yhteensovittaminen olisi sujunut luontevammin. Kallio- ja laaksoalueiden rakenteiden kohtaaminen olisi kuitenkin joka tapauksessa

hieman ongelmallista. Eri alueet eivät jäsenny luontevaksi kaupunkikuvalliseksi tai -rakenteelliseksi kokonaisuudeksi, vaan jäävät omiksi erillisiksi osikseen ilman luontevaa kontaktia keskenään. Itäpuolen tasankoalue on käsitelty mittakaavallisesti pienipiirteisempänä ja pikkukaupunkimaisempana rakenteena, joka jakautuu vielä rakeisuutensa suhteen väljempään ja tiiviimpään pientaloalueeseen. Korttelistoja yhdistävä kokoojakadun ympärille levittäytyvä niittyalue on ajatuksena herkkäviriteinen ja kaunis, muttei erityisemmin kaupunkimaisuutta tukeva ratkaisu. Pientalokeskittymillä on pyritty kiitettävästi rytmittämään tiivistä rakennetta aukioväljennyksin, jotka eivät kuitenkaan keskenään muodosta ihmeemmin kaupunkirakenteellista toiminnallista jatkumoa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 000)

Ehdotus 51. "LIGNUM" (1)

Ehdotusta leimaa kaavamaisuus, vaikka kaupunkirakenne näyttää ensisilmäyksellä miellyttävän pienipiirteiseltä. Rakentaminen jäsentyy kolmeen itsenäiseen alueeseen. Kaakossa loiva rinnealue on tehokkaasti rakennettu suurehkoilla kortteliyksiköillä. Katuverkko on säästeliäs. Myös keskimmäisten kortteleiden yhteydet vapaa-alueisiin toteutuvat puistokiilojen välityksellä. Ratasmyllyntien pohjoispuolen siksak-katulinjaus on keinotekoinen. Katu leikkaa turhaan kalliorinnettä. Myös osa kortteleista osuu niin jyrkkiin kohtiin, että rakentaminen johtaa raskaisiin maastonmuokkauksiin. Länsipuolella suurkorttelityyppi ei ota kovinkaan hyvin huomioon selännealueen pienipiirteistä ja kallioista maastoa. Rakentaminen osuu monessa kohdin jyrkkiin rinteisiin.

Korttelit on täytetty tiiviisti eri suuntiin asetelluilla taloharkoilla. Asuntojen pihatilat avautuvat paikoitellen häiritsevästi naapurin ikkunoiden eteen. Muutamassa kohdin rakennukset limittyvät ahdistavan lähelle naapuritaloa, väliin jää vain jopa vajaan metrin levyisiä kujanteita. Myöskään korttelin sisään sijoitetuille autopaikoille ei ole osoitettu riittäviä liikennetiloja. Muutenkin ne tulevat liian lähelle asuintilojen ikkunoita. Julkisivut ovat parasta osaa ehdotuksesta. Sen sijaan asuntopohjissa on mitoituksellisia ja toiminnallisia virheitä. Ehdotuksesta puuttuu selostus.

(Kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 52. "KANSI"

Määrätietoisesti ja antaumuksella läpiviety ehdotus, tekijän valitsemat ratkaisut eivät kylläkään aina ole täysin onnistuneet. Ehdotusta leimaa kuitenkin voimakas pyrkimys kaupunkimaiseen jäsentyneeseen rakenteeseen, mikä on hyvä asia. Merkittävin kaupunkikuvallinen linjaus on Ratasmyllyntien vieminen tunneliin ja kallioalueita yhdistävän kannen rakentaminen kyseisen kadun päälle. Ratkaisu poistaa yhden merkittävän ongelman, eli ajoväylämäisen Ratasmyllyntien kilpailualueen kahtia jakava vaikutus voidaan häivyttää, mutta samalla menetetään jotain oleellista paikan kallioluonteesta. Se mitä toimenpiteellä saavutetaan ei näytä olevan sen arvoista. Näin rohkea maisemarakenteellinen ele olisi vaatinut hallitumman ja viimeistellymmän toteutuksen katujärjestelyjen ja rakentamisen suhteen. Tällaisena esitetty katulinjausten sekä talojen asettuminen paikoilleen on haparoivaa ja epämäärästä. Lisäksi laajat paikoituskentät syövät katu- ja pihamiljöötä ikävällä tavalla. Kannen naamioiminen viheralueeksi tuntuu hullunkuriselta alueella, jossa on runsain mitoin luonnonkaunista metsäpuistoa. Yleensä ottaen katujen ilmettä vaivaa tietynlainen ajoväylämäisyys, miellyttävämittakaavaista tiivistä katutilaa pääsee kehittymään vain paikoin. Kaupunkirakenteellisesti ehdotus on kiinnostavimmillaan Ratasmyllyntien itäpuolen tiiviillä pientalo-osuudella, josta ei ikävä kyllä ole tarjolla korttelitarkennusta, joka tapauksessa rakentamisen keskelle näyttää täällä kehittyvän mukavan näköistä rikasmuotoista yhteispiha-aluetta. Esitetty arkkitehtuuri on yleensä ottaen ilmeeltään suomalaista puukaupunkiperinnettä vaalivaa, mutta mittakaavaltaan paikoin kerrostalomaista. Asuntoplaanivariaatioita sekä mm. rinnemaastosovituksia on tutkittu kiitettävästi, kapea runkosyvyys luo hyvät edellytykset valoisien ja toimivien asuntojen suunnittelulle.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 61 025)

Ehdotus 55. "THE WOODEN FOUR"

Tekijä on pyrkinyt löytämään eri osa-alueille kullekin omat karaktääriset asumismuodot ja talotyypit. Ratkaisut eivät kaikilta osin ole kuitenkaan vakuuttavia. Kaakkoisin osa-alue on ratkaistu rivitalokortteleilla, joiden keskellä on laajat pihakannet. Autopaikoitus ja alueen sisäinen katuverkko on kokonaan kansien alla. Täydellinen liikenteen erottelu on kuitenkin liioittelua, kun kyse on vain rivitaloalueesta. Kannen alle syntyvä miljöö on ikävä huolimatta kanteen esitetyistä useista valoaukoista.

Keskeinen kallioselänne Ratasmyllyntien itäpuolella on rakennettu maastonmuodoista piittaamatta täyteen rivitaloja. Alkuperäistä avokallioluontoa jäänee vain suljettujen kortteleiden sisälle. Asuntokadut ovat tiiviin urbaaneita, mutta jäävät katukuvaltaan persoonattomiksi. Tekijän esittämä ajatus, että asunnoista olisi laajempia näkymiä edessä olevien talojen yli, ei käytännössä toteudu kuin alueen kaakkoisreunassa. Muuten näkymät rajoittuvat kuilumaisiin pihoihin ja katujen pituussuuntaan. Pysäköinti on asuntokohtaisesti autotalleissa.

Suunnittelualueen pohjoisreunaan on tehty epärealistinen vesiaihe, johon korttelit on sijoitettu omiksi saarikseen. Käynnit asuntoihin ovat puulaiturien kautta. Myös Ratasmyllyntien länsipuolella kallioselänteen alueelle on esitetty laajahkoja vesiaiheita, joilla pyritään lisäämään korttelipihan viihtyisyyttä. Liikenneratkaistu perustuu lenkkikatuun. Sisäkehälle on sijoitettu kaksikerroksisia rivitaloja, ulkokehälle matalia yksikerroksisia atriumtaloja. Näin on pystytty saamaan kaukonäkymiä myös korttelin sisäosien asunnoista. Pysäköintialueet sijoittuvat ikävästi kadun yhteyteen. Arkkitehtuurissa on paikoin raskas ilme. Julkisivuiltaan mukavimpia ovat pohjoislaidan saaritalot. Asuntopohjat ovat pääosin asiallisia.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 59 000)

Ehdotus 57. "BENDEGUZ"

Ehdotus perustuu pääasiassa matalaan, yksikerroksiseen talokudelman. Rakentaminen noudattaa suurpiirteisesti maaston muotoja mutta vaikuttaa paikoin ylitiiviiltä. Keskimmäisten asuinkorttelien yhteydet ympäröiviin viheralueisiin jäävät heikoiksi. Kadut eivät jäsenny hierarkkisesti, vaan muodostavat koko suunnittelualueelle tasaisen kudelman. Kaupunkirakenteesta puuttuvat tilalliset korostukset. Matalat, polveilevat talot eivät itsessään pysty muodostamaan jäntevää katutilaa. Ilmeisesti leveähköt katutilat ovat kuitenkin samalla puistonauhoja, joten istutukset mahdollisesti osaltaan auttavat tilanrajauksissa. Alkuperäistä puustoa alueella tuskin pystytään säilyttämään, jos rakennetaan ehdotuksen mukaisesti. Katutilojen lopullista luonnetta ei esitetyn materiaalin perusteella pysty kunnolla arvioimaan.

Yleissuunnitelmassa on käytetty kahta korttelityyppiä. Yksikerroksisten, viipalemaisten rivitalojen ratkaistu perustuu pienten atriumpihojen käyttöön. Asuntopohja jäsentyy suoralinjaisen käytävän molemmin puolin, joten yleensä asuntoa kohden on kaksi atriumpihaa. Taloratkaisu on selkeä ja elegantti. Yleissuunnitelmassa talotyyppi on esitetty orgaanisesti kiemurtelevana kun taas yksityiskohtainen suunnitelma on tiukan suorakulmainen. Ehdotus jättää siis hieman arvailujen varaan rakennustyyppin lopullisen maastosovituksen. Selännealueille sijoitetusta kaksikerroksisesta erillistalojen kortteliratkaisusta ei ole tarkempia suunnitelmia.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 67 000)

Ehdotus 60. "MYLLÄRI"

Koko kilpailualue on toteutettu periaatteessa kolmella talotyypillä: kytketyillä pientaloilla, omakoti / rivitaloilla sekä pienkerrostaloilla. Tyypit sisältävät useita asuntoplaani-, laajentumis- ja kytkemisvaihtoehtoja. Ratasmyllyntien itäpuolelle keskittyy tiivein rakentaminen. Vanhan tykkätien sekä johtokujanteen linjauksille sijoittuu uudet alueen pääkadut, joiden väliin ja ympärille asettuu kaupunkimaisin rakenne. Talot muodostavat osittain umpikorttelimaisia osittain u-mallisia kortteileita,

joiden keskiosille asuntokohtaiset pihat asettuvat. Korttelit olisi voitu toteuttaa väljemmin, jolloin asuntopihoilta olisi järjestynyt vaivattomampi kontakti yhteispihoille sekä myös ympäröivään luontoon. Vaikka rakentaminen on tällä alueella tiivistä on kaupunkirakenteellisten teemojen kehittäminen jäänyt yksitoikkoiseksi. Itäpuolen kallioalueiden väliin jäävän kaarevan kokoojakadun käsittely tilallisesti rajattuna urbaanina katuna on ajatuksena oikean suuntainen, mutta toteutus olisi voinut olla mielikuvituksellisempi. Kadulta järjestetyt rajatut näkymät kallioille on ideana hyvä. Kaarevan kadun teemaa ei olisi enää tarvinnut toistaa näin samannäköisenä länsipuolella vesitornin juurella. Ratasmyllyntien molemmin puolin kallioille sijoitettu rakentaminen on periaatteessa ymmärrettävä, järein rakentaminen korkeimmalle paikalle on vanha ja hyväksi koettu keino tehostaa maaston ominaispiirteitä. Ratkaisun muodonanto ei vain ole onnistunut, ja itäpuolella tarvääntyy maisemallisesti arvokkain alue.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 920)

Ehdotus 64. "UPLAND//LOWLAND:MYLLYPURO"

Koko kilpailualue rakentuu periaatteessa yhden 3,75x5 m:n kokoisen perusyksikön varassa. Huoneyksikkö on sisustettavissa monella tavoin, sekä yhdistettävissä ensiksikin yksittäiseksi asunnoksi lähes rajattomien variaatioiden, ja tämän jälkeen erilaisiksi kortteliratkaisuksi taikka talonauhoiksi. Kortteliperiaatteen suhteen kilpailualue jakaantuu kahteen erilliseen aluekokonaisuuteen. Ratasmyllyntien itäpuolen tasankoalue on ratkaistu rivitalomaisiin talonauhoihin, jotka asettuvat johtoreitin sekä vanhan tykkien paikalle asettuvien uusien kokoojakatulinjausten varteen. Johtolinjakatu on tilallisesti jäsentyneempi ja ilmeeltään suljetumpi ja kaupunkimaisempi. Rakentamisen väliin jää runsaasti puistomaista vapaa- tai välialuetta vaihtelevaan oleskeluun, peleihin tms. Ratkaisu ei tavoittele kovinkaan kaupunkimaista rakennetta, eikä näin ollen luonteeltaan sitä myöskään ole. Valittu rakentamistapa voi kuitenkin tuottaa mielenkiintoista ja vaihtelevaa rakennuspalikkakudosta, jonka on mahdollista reagoida hyvinkin herkkäviritteisesti maasto-olosuhteisiin. Kallioalueet Ratasmyllyntien molemmin puolin on toteutettu omana kokonaisuutenaan samaa peruspalikkaa klusterikortteliperiaatteella ryhmiteltynä. Rakentaminen kiertyy kortteleittain pienen keskusaution ympärille tiiviiksi kylämäiseksi ryppääksi, jolla on mahdollisuus muodostua myös pienimittakaavaiseksi sosiaalisesti yhteiseksi. Edellä mainittua kylläkin heikentää valittu paikoitusratkaisu, rakennukset on nostettu maantason yläpuolelle ja maantasot aukion reunoilla on varattu pitkälle autopaikeille. Maantasosta on kylläkin löydettävissä myös työ- ja yhteistiloja. Vaikka tekijä on halunnut säilyttää pitkälle vallitsevia maisemaolosuhteita, on kuitenkin Ratasmyllyntien itäpuolen komeimmat kallioalueet uhrattu rakentamiselle. Esitetystä rakennusten julkisivuarkkitehtuurista puuttuu perusratkaisun innovatiivisuutta ja herkkyyttä, perspektiivinäkymistä välittyvä rakentamisen ilme näyttää hieman kovalta ja persoonattomalta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 490)

Ehdotus 67. "LA STRADA" (1)

Tekijä lähtee selostuksessa siitä, että katu on kaupunkirakenteen tärkein elementti ja sen liikenne itsessään muodostaa urbaanisuuden, ei niinkään kadun ympärille rakennetut talot. Ehdotus perustuukin koko suunnittelualueen kattavaan, päissään lenkit muodostavaan pääkatuun. Paikoin katu laajenee eri toimintoja palveleviksi aukioiksi. Rakentamisen typologiat vaihtelevat kadun varressa alueelta toiselle. On kuitenkin vaikea kuvitella tilannetta, että suunniteltava alue synnyttäisi itsessään halua "cruisilla" edestakaisin pitkin pääkatua. Kaikki ne julkiset ja kaupalliset toiminnot, joiden välille liikennettä voisi syntyä, tulevat olemaan suunniteltavan alueen ulkopuolella.

Läntinen pientaloalue muodostuu katulinjausta myötäillen kolmeen riviin asetelluista pientalotonteista. Rakentaminen ei reagoi mitenkään vaihtelevaan maastoon, vaan sijoittuu paikoin mahdollisiin paikkoihin. Katulinjaukset ovat jäykkiä. Alueelle kaipaisi jonkinlaista kaupunkirakenteellista korostusta, esimerkiksi kävelysillan liittymäkohtaan. Katutila kuitenkin hahmottuu mittasuhteilta miellyttävänä ja selkeänä. Pientalojen tontit ovat "kirveenvarsitontteja" eli jokaiselta tontilta on oma tieyhteys

kadunvarteen rinnakkain naapurien tieyhteyksien kanssa. Ratkaisu on tilaa vievä ja kömpelö. Talojen limittyvä sijoitus hieman parantaa kunkin näkymiä ympäristöön.

Keskialueen kalliorinteeseen sovitettut puikkomaiset paritalot ovat persoonallisia. Kadun puoleinen pääty kurkottaa ulokkeena kadun ylle. Vaikutelma on hiukan uhkaava, mutta luo jännitettä katutilaan. Kadunvarrentalojen massoittelu ja muurien käyttö ylipäätään on kiinnostavaa, mutta arkkitehtuuri on toimistomaisen viileää. Aukiomainen katutilan laajennus tuntuu jäävän sivuun kaupunkirakenteen painopisteestä.

Kaakkoinen loiva rinnealue on rakennettu tiiviisti käyttäen pääasiassa rivitaloja. Alueesta esitetyt julkisivut ja näkymät kadulta poikkeavat positiivisesti yleissuunnitelman raskaista talorivistöistä. Esimerkkikohteeksi onkin valittu siroin rakennuskokonaisuus. Tätä rakennustyyppiä olisi tekijä voinut soveltaa laajemmin ehdotuksessaan. Esitetyt eritasokulkusillat katutilan yllä eivät vakuuta. Maantaso jää ratkaisussa pelkästään autojen valtakunnaksi.

Kaiken kaikkiaan yleissuunnitelma jäähmydessään ja kaaviomaisuudessaan ei yllä paikoin hyvinkin raikkaan ja innovatiivisen taloarkkitehtuurin tasalle.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 64 450)

Ehdotus 68. "WOODEN CONTAINERS"

Määrätietoiseen ja omaperäiseen kaupunkivisioon perustuva ehdotus. Ratkaisu edustaa mallia, jonka perusteena on tiukasti rajatun urbaanin katutilan sekä sen ulkopuolelle jäävän mahdollisimman koskemattoman luontomaiseman välinen kontrastisuus. Tämän tyyppisten ehdotusten ehdoton ansio on se, että vapaata maisemaa säästyy varsin paljon, ja se mitä rakennetaan on ilmeeltään hyvinkin urbaania. Tässä ehdotuksessa myös kaupunkimainen katumiljöö sekä metsämaisema yhdistyvät visuaalisesti mielenkiintoisella tavalla. Kaupunkirakenne jäsentyy pitkinä nauhamaisina rakennusmassoina muotoillun katuverkoston varteen. Katulinjaukset ovat osaltaan onnistuneita mm. maastonmuotojen suhteen ja mm. johtokujanteen paikan hyödyntäen, mutta osaltaan hieman väkijäisesti ja kovalla otteella vedetty. Katuverkoston olisi ollut hyvä jatkaa Ratasmyllyntien molemmin puolin, jolloin olisi muodostunut tilallisesti yhtenäinen ja jatkuva kaupunkirakenne, näin Ratasmyllyntien osat jäävät toiminnallisesti erilleen, mutta muodostavat kyllä ilmeeltään yhtenäistä kokonaisuutta. Ratasmyllyntien suuntaiset pitkät talomassat luovat onnistuneen rajauksen kadulle ja luovat mittakaavallisesti oikeasuuntaisia aiheita ajoväylämaiseseen katumiljööseen. Esitetty taloratkaisu on mielenkiintoinen ja oivaltava, mutta läpivietyä aiheena ehkä hieman monotoninen, eikä erityisemmin jalankulkumiljöötä kohottava. Näin ratkaistuina kaduista uhkaa tulla ilmeeltään lähinnä pitkiä paikoitusvyöhykkeitä, mikä tietysti on tiiviiseen kaupunkirakenteeseen liittyvä piirre yleisemmälläkin tasolla. Kadunvarsitalot ovat pitkiä kaksi- tai kolmikerroksisia nauhoja, jotka on nostettu maantason yläpuolelle siten että autopaikat jäävät talomassojen alle, autopaikkojen yläpuolelle sijoittuu asuntotilaa. Nauhamaisista kadunvarsitaloista kurottautuu "konttimaisia" rakennussiipiä pihan/maiseman suuntaan. Näihin sijoittuu vaihtelevankokoisia huoneistoja puisine laituriterasseineen, maanpinnasta hieman irti nostettuina. Ratkaisu takaa, että kaikilla asunnoilla on hyvä ja välitön kontakti metsäluontoon. Ehdotuksessa on paljon hyviä ajatuksia ja ansioita osakokonaisuuksien tasolla, mutta kaupunkirakenteellinen hahmo ja kaavallinen suunnitelma ovat jääneet kehittymättömiksi ja muodonannoltaan keskeneräisiksi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 66 700)

Ehdotus 71. "JUURTUMINEN"

Käärmemäiset talonauhat ovat tekijän mukaan saaneet innoituksensa puun syykuvioista. Rakentaminen asettuu luode-kaakko suuntaiseksi, tasaiseksi matriisiksi koko suunnittelualueelle. Monin paikoin tilanne edellyttäisi esitettyä määrätietoisempaa sovittamista maastonmuotoihin. Talotyyppin puolesta tämä olisi hyvin mahdollista. Katuverkko myötäilee talonauhoja joka toisessa nauhavälissä ja linjautuu välillä mahdollisesti maastonkohtiin. Kaakkoisella rinnealueella väylästä on

viuhkamainen ja asettuu rakentamiseen nähden poikkisuuntaisesti. Esityksestä ei selviä, miten näiden isohkojen korttelilohkojen sisäiset kulkuväylästä on ratkaistu. Talonauhojen väleihin hieman sattumanvaraisesti paikkoihin on muodostettu aukiomaisia tapaamispaikkoja. Joidenkin aukoiden tilallinen raja on aika selkeä mutta useimpien ei. Kaupunkirakenne ja katutilat eivät perinteisessä mielessä muodostu urbaaneiksi, vaan ehdotuksen konsepti on eräs variaatio metsäkaupungista.

Pysäköintiratkaisua ei ole yleissuunnitelmassa selvitetty. Tarkemmassa korttelisuunnitelmassa yhden talon päätyyn on esitetty autokatosta tai tallia. Periaatteessa tämä voisi olla mahdollinen pysäköintikonsepti, koska talonauhat on päätetty kohtuullisen lyhyiksi. Toisaalta sijoituspaikka päädyssä on hyvin näkyvä ja voi siksi heikentää muodostuvaa miljöötä.

Taloratkaisu on ehdotuksen parasta antia. Jokainen asunto muodostaa yhden nivelen käärmemäisesti kaartelevassa talonauhassa. Asuntojen välinen seinä jatkuu rungon ulkopuolelle matalampana aitana tai palkkimaisena osana maastosta riippuen. Palkkimaiseen osaan voidaan liittää esimerkiksi kulkusilta ylärinteestä asunnon toiseen kerrokseen. Asuntojen lähipihoja on ratkaisulla saatu jäsenneilyä mukavasti. Aitojen ja palkkien hillityn veistoksellinen muotoilu ja vaihteleva koordinaatio ovat onnistuneita. Tekijä puhuu ”juurista”, joilla asunnot liittyvät maaperään kuten puut. Talojen arkkitehtuuri perustuu selkeään rakenteelliseen ajatteluun, missä poikkisuuntaiset seinät ovat massiivisia ja umpinaisia, kun sivut ovat lasisia ja keveitä. Asunnot avautuvat esteettä maisemaan. Asuntopohjat ovat pääosin asiallisia. Aurinko- ja näkösuojaa säädellään säleiköillä. Perusratkaisun puitteissa on kehitettävissä helposti eri talotyyppisiä. Ehdotuksen talot tarjoavat puurakentamiseen persoonallisen vaihtoehdon.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 52 012)

Ehdotus 76. "RUSKA"

Huolellisesti läpiviety ehdotus, jota vaivaa tietynlainen epätasaisuus kaupunkikuvallisessa mielessä, suunnitelmassa on kuitenkin myös paljon hyvin ratkaistuja paikkoja. Tekijä on ideoinut varsin herkillä kädellä erilaisia rivi-, atrium- ja paritaloratkaisuja sekä näiden ansiokkaita pihajärjestelyjä. Paikoin tyypistöstä on onnistuttu kokoamaan varsin miellyttävää pikkukaupunkimiljöötä, kuten Ratasmyllyntien itäpuolen alavalla alarinteellä. Täällä pari- ja yksittäistaloista sekä niiden väleihin jäävistä asuntokohtaisista piha-alueista kehkeytyy hengittävää puutarhakaupunkia. Asuntokohtaisilta pihoilta olisi voitu järjestää vaivattomampi käynti yhteispuistopihalle sekä ympäröivään luontoon esim. kapein kujin pihojen välistä, näin kaupunkirakenteeseen olisi saatu enemmän elävyyttä, hierarkiaa ja pienimittakaavaista reitistöä. Taloja on sijoitettu virheellisesti johtokujanteen päälle. Rakentaminen muuttuu totisemmaksi pohjoisen suuntaan edetessä. Korttelitojen järjestely on kummallisen kulkimista kallioiden alueiden tuntumassa, ja näin ollen maaston ominaisuudelle vierasta. Komeimmat kalliokielekkeet on kuitenkin kutakuinkin onnistuttu säilyttämään vapaana rakentamiselta. Kallioita kiertävältä kadulta avautuu mukavasti näkymiä komeimmille paikoille rakennusten väleistä. Alue rajautuu selkeästi pohjoisen suuntaan tiiviin atrium / rivitalonauhan ansiosta.

Ratasmyllyntien länsipuoli on ratkaistu osittain samaa paritaloteemaa hyödyntäen kuin itäpuolen kaakkoisrinteellä. Täällä korttelisto muodostaa ilmavan kaariaiheen vesitornin juurelle. Loput alueesta onkin ratkaistu hyvin rutiininomaisesti. Kehitelty kaupunkirivitalotyyppi ei pääse oikeuksiinsa, näin ratkaistuna ei synny kaupunkimaista rakennetta, vaan lähinnä tiivis ja monotoninen rivitalolähiö. Katuverkosto olisi pitänyt järjestellä toisella tapaa, kaupunkimaisemmin. Talotyyppien julkisivut on herkästi esitetty, mutta arkkitehtuuri jää kuitenkin verraten tavanomaiseksi. Luolapysäköinnin myötä rakentamisen skaala muuttuu merkittävästi, eikä kylläkään parempaan suuntaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 54 170)

Ehdotus 77. "RUDOLPH"

Ehdotuksen rakentamisratkaisu perustuu ennalta toteutettavaan runkorakenteeseen, kolmiulotteiseen hilaan. Siihen voidaan liittää esivalmistettuja, modulaarisia asuntoyksiköitä tarpeen mukaan. Hila on itä-länsi suuntainen ja suorakulmainen. Se myötäilee laaksoalueille linjattua selkeätä katuverkkoa yhtenäisenä, katkeamattomana struktuurina. Rakenteen rytmitystä ja kaupunkimaisia aksentteja jää kuitenkin kaipaamaan. Nyt ratkaisu on pikemminkin jättimäinen asumiskone kuin itsenäinen kaupunginosa.

Hilan toiminnot ovat kolmessa tasossa. Maantasossa ovat autot ja asuntopihat. Toisessa ja kolmannessa tasossa, puiden latvusten tasalla, ovat varsinaiset asumistoiminnot. Jalankulku on nostettu osittain toiselle, osittain kolmannelle tasolle. Laajat kävelytasot lisäävät kuitenkin maantason varjoisuutta. Asuntojen maantasopihojen käytettävyys on kyseenalaista. Myös katutilan rajausta jää perinteisessä mielessä puuttumaan. Hilarakenne osaltaan korjaa puutetta toimien tilallisesti jäsentävänä elementtinä.

Viipalemaiset asuntopohjat ovat toimivia. Asunnot saavat keskirungon alueelle heikosti luonnonvaloa. Vaikka asuinyksiköt limittyvät jonkin verran, tätä ei ole käytetty hyväksi aukotuksessa. Asuntoihin liittyvät parvekkeet suuntautuvat paikoin epäedulliseen ilmansuuntaan. Arkkitehtuuri on pelkistettyä mutta se sopii monipuolisesti polveileviin rakennuksiin. Hila luo oman erikoislaatuisen tunnelmansa koko alueelle. Siinä on "keskeneräisen" rakenteen viehättävyyttä. Hilan ratkaiseminen puurakenteisena on teknisesti vaativaa lähinnä säänkeston suhteen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 65 500)

Ehdotus 80. "TAPIO"

Tekijä on ideoinut laajan valikoiman erilaisia talotyyppejä erilaisiin tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. Taloratkaisuja on kaikkiaan kymmenen, pienestä 27 m²:n pihatalosta suurempiin omakoti- ja pienkerrostaloratkaisuihin. Tyyppejä on ideoitu myös mm. vaihteleviin maasto- ja näkymäolosuhteisiin jne. Aluekokonaisuus rakentuu vaihtelevalla menestyksellä näitä tyyppejä hyväksikäyttäen. Konstruoitu katuverkosto luo sinänsä selkeän jäsennyksen kokonaisuudelle, kadut asettuvat maastolähtökohdat huomioon ottaen melko mukavasti ,rajaten sisäänsä väljää ja hyvän muotoista korttelistoa. Rakentaminen asettuu paikoin maastonmuotojen suhteen vaikeille paikoille. Ratasmyllyntien itäpuolen eteläisemmän sisääntulon yhteyteen muovautuu mukava pienimittakaavainen aukio, jonka ilmettä virittää kahden siron tornitalon rajaama porttiaihe. Aukiolta risteytyy katuja vähän turhankin moneen suuntaan. Kunkin sisäänkäynnin tuntumaan jäsenyivät aukioteemat muodostavatkin lähes ainoat selkeästi jäsenyneet kaupunkikuvalliset aiheet tässä suunnitelmassa, vaikka tekijällä tuntuu olevan vahva tahto kaupunkimaisen rakenteen muotoiluun. Paikoitellen muodostuu myös ihan onnistuneesti rajattua tiivinqnoloista katutilaa, mutta yleensä ottaen kokonaisuus on melko hajanainen ja sirpaleinen. Talotyyppiervalikoimaa on ripoteltu kilpailualueelle sattumanvaraisen tuntuisesti ilman loogista kaupunkikuvallista kokonaisajatusta, eri tyyppistöin rakennetut talosarjat jäävät usein irrallisiksi ja paikoin melko kömpelöiksi fragmenteiksi. Paikoitus on pääsääntöisesti järjestetty talokohtaisesti asuntojen välittömään läheisyyteen. Tiiviimmin rakennetuilla osuuksilla on turvauduttu paikoituskellareihin. Esitettujen talotyyppien planijärjestelyt näyttävät sinänsä toimivilta ja kehityskelpoisilta. Rakennusten arkkitehtoninen ilme on melko raskassoutuista ja vanhahtavaa.

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 81. "SORMILIITOS"

Kolmeksi itsenäiseksi alueeksi jäsenyvä ehdotus, jonka ruutukorttelirakenne ja suorakulmaiset katulinjaukset eivät kaikin osin huomioi maastoa. Parhaiten ehdotuksen perusratkaisu soveltuu kaakkoiseen loivaan maastoon. Vaikka tekijällä on selvä pyrkimys urbaanisuueteen, ovat pääväyliien katutilat paikoitellen tuhlailevan laajat. Yhteydet viherkäytäviin ja ulkoilureiteille toimivat hyvin. Esitetty

keskusaukio on mittakaavaton ja liittyy takaperoisesti ennemminkin puistoon kuin katuverkkoon. Laajat pysäköintikentät kortteleiden väleissä ovat ikäviä.

Kujatalojen korttelit ovat ehdotuksen parasta osaa. Mittakaavaltaan intiimit kujat ja laiturimaiset talot voisivat muodostaa uudenlaista tiivistä ja matalaa asuinmiljöötä. Väljästi mitoitettut asuntopohjat ovat valoisia. Puun käyttö toimii hyvin esitetyn kaltaisessa arkkitehtuurissa.

Umpinurkkaisten ruutukortteleiden yksittäisen korttelipihan mittakaava on miellyttävä. Asunnot ovat väljän mitoituksen ansiosta toimivia myös hankalissa nurkkakohdissa. Koska asuntojen sisäänkäynnit ovat korttelipihan puolelta, avautuvat muutamat asunnot yksinomaan kadun suuntaan. Pysäköintipaikkojen läpiajoliikenne haittaa korttelipihan muuta käyttöä. Selännealueilla korttelit on kytketty kiinni toisiinsa isoiksi yksiköiksi. Ratkaisu tuntuu väärältä valinnalta näin pienipiirteisessä maastossa.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 65 800, luolapysäköintivaihtoehto 67 800)

Ehdotus 83. "HUVIKUMPU" (1)

Ehdotus perustuu perinteiseen katuverkkoon, jonka linjaukset ottavat maaston hyvin huomioon. Alue jäsenyy luontevasti neljään vihervyöhykkeiden erottamaan alueeseen. Rakeisuuden tiheyden vaihdokset selännealueelta laaksomaastoon ovat perusteltuja. Yleissuunnitelmassa noppamaiset talot rajaavat katutiloja keskimäärin hyvin. Ainoastaan Ratasmyllyntien itäpuolella kallioselänteiden välistä linjattu katu on pohjoissivultaan hieman hajanainen. Kaakkoisella loivalla rinnealueella katuverkko on aika runsasta. Esimerkiksi keskistä puistoaikaa reunustavat kadut olisi voinut jättää pois. Tällä alueella korttelit ovat hyvin pieniä ja kadut ympäröivät niitä joka suunnalta. Osa yksisuuntaisista kaduista olisi voitu korvata esimerkiksi korttelin sisäisillä pihakatumaisilla liikennevyöhykkeillä. Esitetty toriaukio sijoittuu kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti hieman sivuun. Saapuminen ei korostu parhaalla mahdollisella tavalla, kun eteläisen liittymän näkymät antavat suoraan asuntojen takapihoille.

Korttelit muodostuvat erillistonteista. Ehdotuksen esimerkissä tonttikoot ovat hyvin pieniä ja noppamainen erillistalo täyttää valtaosan pihasta. Jäljelle jäävät pihasuikaleet ovat paikoin hankalasti hyödynnettäviä. Huolimatta rakentamisen pienestä mittakaavasta pihat jäävät varjoisiksi. Joillekin tonteille on esitetty autopaikka mutta ilmeisesti tiiviimmässä rakenteessa valtaosa autopaikoista on katuvarsissa. Esimerkkikorttelin mallinnuskuvissa talot yllättäen kytkeytyvät isohkoiksi yksiköiksi ja yleissuunnitelmassa viehättävältä näyttävä noppamainen rakeisuus hämärtyy. Taloarkkitehtuuri on pääosin sympaattista. Kattomuodoissa on kuitenkin joitakin keinotekoisia muotoaiheita. Asuntopohjat ovat miellyttäviä ja toimivia

(Kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 84. "LIVING AMONG THE TREES"

Kilpailualue on ratkaistu väljällä metsäkaupunkiperiaatteella, joka osittain lainaa mittakaavansa olemassa olevalta Myllypuron lähiöalueelta. Näin uuden ja vanhan alueen rakentamistavan välille ei synny ristiriitaa, mutta syntyvä uusi kaupunkirakenne ei muodosta toivottua pienimittakaavaista puukaupunkirakennetta ollenkaan, vaan on ratkaisutavaltaan hyvin tyypillisesti lähiö. Tekijä on halunnut pitkälle säästää paikan arvokkaita maisemaolosuhteita, mikä on ymmärrettävää, mutta kuitenkin valittu ratkaisutapa ei ole onnistunut kilpailun tavoitteisiin nähden. Koko alue on ratkaistu kahdella talotyyppillä, kolmikerroksisilla rivitaloilla sekä ympyränmuotoisilla pienkerrostaloilla, joita on aseteltu vapaasti maastoon toistensa lomaan. Rivitalo sekä ympyrätalo muodostavat pääsääntöisesti yksikön, joka asettuu puiden rajaamalle "aukiolle", tämäntyyppisiä ratkaisuja on Suomessa nähty todella riittävästi, tosin karkeampina betonielementein toteutettuina ratkaisuin. "Aukioiden" tilallista jäsentämistä ei paranna se seikka, että talot on periaatteessa nostettu pilareille ja maantasoa paljolti pyhitetty autopaikoille. Pohjakerrokseen sijoittuu kylläkin myös tapauskohtaisesti työ- ja yhteiskäyttötiloja. Esitetyt asuntotyypit ovat ammattitaidolla suunniteltuja, avaria ja hengittäviä.

Asuntokohtainen ulkoterassi jatkaa oleskeluvyöhykettä ulos onnistuneesti. Esitetty julkisivuarkkitehtuuri on sinällään aivan kelvollista, mutta mittakaavaltaan kerrostalomaista ja ilmeeltään kovin tavanomaista.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 56 255)

Ehdotus 88. "HUVIKUMPU" (2)

Ratasmyllyntien itäpuolen liikenteellisen ja kaupunkirakenteellisen selkärangan muodostaa sinänsä linjakkaasti muotoiltu ja maasto-olosuhteet huomioiva kaarimainen kokoojakatu, joka jatkuu kevyen liikenteen reittinä liikuntapuistoalueelle. Kokoojakatu jatkuu myös länsipuolelle, ja kadut yhdistyvät Ratasmyllyntien ylittävällä kevyen liikenteen sillalla koko alueen kiertäväksi reitiksi. Vanha tykkitie säilytetty osittain kevyen liikenteen väylänä, osittain katualueena, johtolinjan päälle on esitetty osittain rakentamista. Rakentaminen asettuu koko kilpailualueelle pääsääntöisesti tasaisesti ja tasapainoisesti. Korttelit on ratkaistu joko kadunvarsirakentamisena tai u-mallisia pihakatukortteleina, yhteispihat ovat riittävän väljiä ja avautuvat ympäröivään metsämaastoon. Pihakatuja miljöökäyttely jäänyt hieman laimeahkoksi, tilallista virittelyä ja variointia olisi kaivattu enemmän. Kokonaisuutta vaivaa ylipäättään tavanomaisuus ja tasapaksuus. Vaikka tekijä onkin pyrkinyt jäsentämään kaupunkikokonaisuutta esimerkiksi aukiosommitelmin, puuttuu kaupunkikuvasta tiettyä jännitettä ja tuoreutta. Ratkaisut ovat monasti oikean suuntaisia mutta mielikuvituksettomia. Länsipuolen reunimmaiset rinnekorttelit vaikuttavat mielenkiintoisemmilta, kun rakennetta on lähdetty rikkomaan monimuotoisen maaston myötä. Paikointi on hajautettu enimmäkseen pihakaduille ja korttelipihoille, sekä järjestetty osittain kellaripaikoituksena ja kadunvarsipaikoituksena. Ratkaisut ovat sinänsä oikeita, mutta autopaikat ovat kuitenkin varsin näkyvä aihe katu- ja pihamiljöössä, niitä olisi tullut piilotella paremmin esimerkiksi katoksiin ja aitausten taakse ja hajauttaa pienempiin yksiköihin. Esitetty talotyyppi on ilmeeltään varsin "toteavaa". Asuntoratkaisut näyttävät toimivilta, elinkaari- sekä laajennettavuusnäkökohtiin on paneuduttu kiitettävästi, mutta kaivattua omaperäisyyttä ja ilmeikkyyttä jää kaipaamaan. Mitä kilpailuselostuksen pituuteen tulee (lähes 10 A4-arkkia!) tekijä tuntuu luottavan väsytystekniikkaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 51 400)

Ehdotus 91. "JONNA JA ERIN"

Ehdotus on voimakkaasti kaksijakoinen, urbaani ja kylämäinen. Kaakkoiseen loivaan rinteeseen on sijoitettu pääosa rakentamisesta eli kaupunkimainen osa. Suoran pistokadun varteen sijoittuvat poikkisuuntaiset pihakatukorttelit. Rakentaminen on tiukan suorakulmaisessa koordinaatistossa. Pohjoisimmat korttelit on muodostettu neljän maantasoasunnon kokonaisuudesta. Asuntojen keskelle sijoittuu tiukasti mitoitettu atriumpiha. Kaikki asunnot avautuvat suoraan sille. Ratkaisu olisi ehkä mahdollinen jonkinlaisessa palveluasunnossa mutta ei perheasuntojen kohdalla. Lisäksi pysäköintikujanteiden autopaikat tulevat häiritsevän lähelle asuntoja. Pistokadun varteen on esitetty luhtitaloratkaisu, jossa kadunvarren rakentamista mittakaavallistetaan pienipiirteisellä talonopilla. Kerrostalon iso päämassa jää ikään kuin taustaksi. Perspektiivikuva kadulta antaa parhaan käsityksen ratkaisusta. Myös tässä kortteliratkaisussa asuntopihat jäävät puutteellisiksi.

Pysäköinti on ratkaistu pihakannen alla. Pilarilinja tulee pysäköintikellarissa kiusallisesti ajolinjalle. Johtokujanteen suuntaisen pistokadun eteläpuoliset korttelit ovat astetta väljemmin ratkaistut ja ne toimivat paremmin. Pysäköinti tosin täälläkin varastaa liikennetiloihin liian suuren osan piha-alueista.

Kallioselänteiden alueella rakentaminen keskittyy kapean "kylänraitin" ympärille. Ratasmyllyntien itäpuolella raitti on linjattu maastoa noudattaen mutta länsipuolella mutkittelu ei ole enää luontevaa. Talot sijaitsevat pääty katulinjassa kiinni. Ratkaisusta muodostuu mukavaa miljöötä vaikka ei se kylänraittia erityisesti muistuta.

Asunnot avautuvat oleskelupihoineen hiukan hankalasti tontin ahdasta sivua vasten. Samoin ajoreitit tontille ja autotalleihin ovat ahtaat. Arkkitehtuuri on paikoin hallitun oloista, kuten raittitalojen julkisivuissa, paikoin taas hieman kömpelöä, kuten kaupunkitaloissa. Asuntopohjissa on mitoituksellista epävarmuutta.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 50 000)

Ehdotus 95. "LETTINAUHA"

Mielikuvaehdotus, jossa polkumaisten reittien varaan on sijoitettu vaihteleviin ryppäisiin "majamaisia", yksi- tai kaksikerroksisia asuntoja. Esityksestä päätellen reitit ovat paikoitellen maastonmuotojen yli kulkevia kävelysiltoja, paikoitellen tavallisia polkuja tai katuja jalkakäytävineen. Yleissuunnitelmassa on havaittavissa pyrkimystä orgaanisuuteen. Silti se ei paljonkaan piittaa alueen topografiasta vaan luo oman teoreettisen rakenteensa, kuin leijuvan kerroksen, tasaisesti koko suunnittelualueen ylle. Vaikka rakentamisessa on ilmiselvästi pyrkimys säästää maantaso mahdollisimman koskemattomana, johtaisi laaja-alainen struktuuri väistämättä raskaisiin maastonmuokkauksiin. Ehdotuksen yhtenä ideana on, että satunnaisten oloiset reitit kohdatessaan muodostaisivat korttelikeskuksia. Todellisuudessa solmukohdat eivät korostu rakenteessa mitenkään ja niiden luoma miljöö jää epämääräiseksi. Pysäköinti on esitetty pääosin keskitettyihin kallioluoliin. Lisäksi on esitetty laajahkoja maantasokenttiä, mikä on ristiriidassa muiden ehdotuksesta välittyvien pyrkimysten kanssa.

Eteerisen oloiset rakennukset ovat ehdotuksen positiivisinta antia. Tekijä on tavoitellut metsän tunnelmaa tolppien varaan rakentuvan "maja-arkkitehtuurin" avulla. Modernistiset asuntopohjat ovat suurpiirteiset toimintojen järjestelyiden kannalta. Pohjista päätellen pihat rajautuisivat ympäröivillä rakenteilla mutta julkisivuista tai leikkauksista ei kuitenkaan selviä, onko kyseessä esimerkiksi muuri vai pelkkä ilmaa halkova palkki? Asuntopohjavariaatioissa esitetty erillinen, toisen kerroksen asunto, jää ilman omia pihatiloja. Kulku asuntoon on järjestetty niin, että maantasoasunnon pihan yksityisyys kärsii. Perspektiivikuvat tuntuvat olevan osittain ristiriidassa muun suunnitteluaineiston kanssa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 52 200)

Ehdotus 97. "LIEHU"

Ehdotus perustuu kahteen voimakkaaseen korttelimuotoon, hevosenkenkään ja pyörökortteliin. Erillistaloja ei kilpailualueelle ole esitetty. Katuverkko on selkeä ja asettuu hyvin maastonmuotoihin. Rakentaminen ei ota kontaktia katulinjoihin eikä muodosta julkista kaupunkitilaa, joten ehdotus edustaa erästä versiota metsäkaupungista. Johtokujannetta ei ole huomioitu. Myös Tykkien linjaus on säilytetty vain osittain.

Hevosenkenkäkorttelien pihojen suuntaus on optimaalista. Korttelipihalle voi kuvitella muodostuvan edullisen pienilmaston. Samalla piha rajautuu riittävän selkeästi julkisesta vapaa-alueesta. Toisaalta "kengän" ulkokehällä korttelien väliosat jäävät käytöltään ja statukseltaan epämääräisiksi. Erillisiä asuntopihvoja ei ole esitetty. Asunnot ilmeisesti avautuvat viherhuoneiden välityksellä yhteiselle korttelipihalle. Hevosenkenkäkorttelin asuntopohjia ei ole esitetty. Korttelien pysäköinti on sijoitettu katuverkon ulkokehille laajoihin pysäköintikenttiin, jotka ovat kilpailun tavoitteiden vastaisia.

Pyörökorttelit ovat mittakaavaltaan edellistä järeämpiä. Niiden käyttö maamerkkimäisinä elementteinä on ymmärrettävissä. Korttelin sisään jää suojaisa mutta hieman varjoisa oleskelupiha. Kulku asuntoihin on korttelipihalta. Asuntopohjan viuhkamainen ratkaisu on luonteva. Yhtenäinen parvekevyöhyke kattaa korttelin ulkokehän. Ratkaisusta seuraa, että puolet korttelin asunnoista avautuu epäedulliseen ilmansuuntaan. Erillisiä asuntopihvoja ei ole. Korttelin pysäköinti on kellarissa. Ajoluiska on sijoitettu häiritsevästi parvekkeiden eteen.

Ehdotuksen aineisto on sen verran niukkaa, ettei kaupunkimiljöötä ja arkkitehtuuria pysty arvioimaan kunnolla. Hevosenkäkkorttelista esitetty aksonometria kuitenkin lupaa miellyttävää ja konstailematonta taloarkkitehtuuria, joka soveltuisi myös puurakentamiseen hyvin.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 54 000)

Ehdotus 98. "PÄLVI"

Hauskannäköinen ehdotus, jossa on myös ihan kehityskelpoisia ideoita. Rakentaminen on ratkaistu periaatteessa erilaisin umpi- ja avokorttelityypein. Tiivein rakentaminen asettuu Ratasmyllyntien itäpuolen loivalle rinnealueelle, jonne on sijoitettu kolme pitkänomaista suurtorttelia sekä näitä kiertävä avokorttelinauha. Alueen keskimmäisin kortteli on lähes yltiöurbaani, ja näissä maisemaolosuhteissa melko keinotekoinen ratkaisu. Kortteli koostuu kahdesta pitkästä rivitalosta, jotka on yhdistetty seläkkäin siten että kumpienkin piha-alueet jäävät rakentamisen keskelle. Asuintilojen kiertämät atriumpihat jäävät kovin pieniksi ja kaksikerroksisen rakentamisen ollessa kyseessä ja näillä leveysasteilla auttamattoman varjoisiksi. Ideatasolla piha ja sitä kiertävät asuintilat voisivat muodostaa ilmeikkään sisä- ja ulkotilan kombinaation. Tämä tiivis rakennusryhmä jää myös sekä toiminnallisesti että visuaalisesti täysin eristyksiin ympäröivistä maisemaolosuhteista. Sama ongelma vaivaa pitkälle muutakin rakentamista tällä alueella. Kaksi muuta umpikorttelia on kylläkin ratkaistu huomattavasti väljemmin ja hengittävämmiin. Rakentamisen keskelle jää ilmavaa yhteispihaa, jonne on sijoitettu joitain yhteistoimintoja kuten saunoja, varastoja ym. Myös ympäröiviltä katualueilta avautuu näkymiä korttelipihoille väljemmän rakentamisen myötä. Rakentamisen tapa tällä alueella on tavallaan viehättävän erilaista mutta samalla jollain tapaa lähes militanttia. Kaupunkinäkömä kuvasta välittyvä arkkitehtuuri on omassa tyylijajissaan määrätietoista, mutta onkohan tällainen kovin toivottavaa asumismiljöötä? Alueen reunoille sijoittuvat avokorttelit tarjoavat huomattavasti miellyttävämmän asumisvaihtoehdon, asunnoille avautuu hyvä ja välitön kontakti ympäröivään luontoon asuntokohtaisten pihojen kautta. Sama rakentamisen malli toistuu itäpuolen kallioalueiden väliin jäävällä kaarevalla kokoojakatulinjauksella, jonka asunnoille tarjoutuu samanaikainen kosketus niin urbaaniin katumiljööseen kuin ympäröivään maisemaankin. Komeimmat kallioalat jäävät vapaaksi puistoalueeksi.

Ratasmyllyn länsipuolen rakentaminen on ehdotuksen onnistuneinta antia. Itäpuolen kortteliteemoja on täällä käsitelty vapautuneemmin ja pehmeämmin. Tilallisesti jäsentyneeltä ja mukavan malliselta pihakatulenkieltä avautuu paikoitellen näkymiä niin ulos ympäristöön kuin myös kilpailualueen sisäisiin maisemiin. Talotyyppistöjä ideoidessaan tekijä on huomioinut kiitettävästi maastonmuotoja piha- ja rinnejärjestelyjen suhteen. Maasta irti nostetut puiset oleskelu- ja kävelykannet sopivat hyvin paikan ja ratkaisun henkeen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 60 200)

Ehdotus 100. "LA STRADA"(2)

Ehdotuksen kantavana ideana on tekijällä ollut hyvinkin kaupunkimaisen selkeästi rajatun katutilan varrelle asettunut rakentaminen. Ehdotuksesta on pystytty muodostamaan sinänsä looginen tilallisesti myös Ratasmyllyntien molemmiin puoliin jatkuva kaupunkirakenne. Rakentamisen painopiste asettuu Ratasmyllyntien itäpuolen loivalle tasankoalueelle, joka onkin rakentamiselle otollisinta aluetta. Täällä kaupunkikuvallisten teemojen kehittäminen on johdonmukaista valitun ratkaisumallin puitteissa. Sisäänkäynnin tuntumaan on rajattu väljä mittakaavallisesti miellyttävä toriaukio, jolle molemmat alueen kokoojakadut antavat. Vanhan tykkien sekä johtolinjan paikka on hyödynnetty uusina katulinjauksina. Katualuetta tällä alueella on runsaanlaisesti, ja paikoin tehottomasti hyödynnettyä. Umpikorttelimainen rakenne johtaa luonnollisesti runsaaseen katuverkostoon, mutta kaikkia katuja ei tarvitse ottaa ajoneuvokäyttöön, vaan osa voi jäädä kevyen liikenteen alueeksi. Ratkaisu johtaa myös siihen, että keskialueen umpikorttelit jäävät hieman eristyksiin vailla suoraa kontaktia ympäristön metsämaastoon. Alueen rajaaminen Ratasmyllyntien suuntaan on hyvä ajatus, mutta toteutus ei ehkä ole onnistunein, selkeät yhtenäiset rakennusmassat olisi myös kaupunkikuvallisesti luontevampi ratkaisu. Keskialueella rakentaminen asettuu periaatteessa onnistuneesti korkeimmat kallioiset lakialueet vapaaksi puistoalueeksi säästämällä. Rakentaminen muodostaa mittakaavallisesti miellyttävää ja

jäsentynyttä katutilaa, jonka linjauksessa ja muodonannossa on kuitenkin hieman haparointia. Maaston muodot on hyödynnetty onnistuneesti rakennusten piha ja paikoitusjärjestelyjä laadittaessa. Asunnoilla on hyvä kontakti asuntokohtaisen pihansa kautta maastoon.

Ratasmyllyntien länsipuolen kaupunkikuvallinen ratkaisu on ehdotuksen heikoin lenkki. Alue on selvästi vajaakäytössä ja valitut teemat eivät oikein muodosta onnistunutta kokonaisuutta. Sektoritalo on kadunpäättäneenä toimiva ja hauska idea, mutta mittakaavansa suhteen jäänyt liian pieneksi. Länsipuolen korkein lakialue kaipaisi myös kruunukseen järeämmän teeman. Länsirinteellä rakentaminen hajoaa sekavasti ja jäsentymättömästi.

Esitettyjen talotyyppien suunnitteluun on paneuduttu huolellisesti. Asuntoplaanit edustavat hyvää suomalaista asumisen laatua, elinkaarinäkökulma huomioitu erilaisin laajentumismahdollisuuksin esimerkiksi ullakolle. Talonauhat koostuvat kolmikerroksisista peruspaloista sekä niiden väleihin paikoin asettuvista pienemmistä kaksikerroksisista välipaloista. Näin rakentamiseen saadaan kaivattua rytmiä.

Ehdotuksen tavoitteet ja ratkaisut ovat yleensä ottaen oikean suuntaiset ja kilpailuohjelman asettamia tavoitteita kunnioittavia, mutta kokonaisuus jää hieman persoonattomaksi. Tietynlaista rohkeutta ja visionäärisyyttä jää tässä tilanteessa kaipaamaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 150)

Ehdotus 109. "NOMORESLEEP"

Perinteisiin asuntokatuihin perustuva ehdotus, joka luo kaupunkimaista mutta jokseenkin yllätyksetöntä miljööä. Katuverkko on pääosin sovitettavissa maastoon. Ratasmyllyntien länsipuolisen kallioselänteiden rinteille linjattuja katuja on kuitenkin vaikea toteuttaa esitetyssä muodossa maaston jyrkkyyden vuoksi. Rakennukset sen sijaan ovat noppamaisina helposti sovitettavissa selännealueen vaihtelevaan maastoon. Kaakkoisella loivalla rinnealueella korttelit muodostuvat nauhoiksi tai pieniksi umpipihoiksi kytkeytyvistä pienkerros- tai pientaloista. Nauharatkaisulla saadaan katutila rajattua hyvin. Umpipihan viehätys taas on intiimissä pihamittakaavassa. Toisaalta pihoista saattaa muodostua varjoisia. Umpipihakortteleiden heikkous on niiden väleihin sijoitetut suhteettoman suuret pysäköintikentät. Ne eivät vastaa kilpailun tavoitteita. Muiden alueiden pysäköinti on esitetty puutteellisesti.

Ehdotuksen esitystapa on jäänyt valittavan epäselväksi, joten osa tarkemmista korttelisuunnitelmasta jää arvailujen varaan. Esimerkiksi asuntojen lähipihojen järjestelyt eivät selviä suunnitelmasta. Talosuunnittelun lähtökohtana on kuutiomainen, 3,5x3,5x3 m tilayksikkö. Selostuksesta ja ratkaisusta ei selviä, onko kyseessä fyysinen tilaelementti vai pelkästään mitoituksellinen moduli. Vaikka tekijä on onnistunut ratkaisemaan itse asettamansa vaatimuksen kohtuullisen taitavasti, ovat pohjaratkaisut silti jääneet hieman kangistuneiksi. Julkisivuihin jäsenysperiaate antaa kuitenkin ryhtiä ja yhtenäisyyttä. Perusmuodoissaan yksinkertaiset talotyypit ja arkkitehtuuri sopivat hyvin puurakentamiseen.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 45 000)

Ehdotus110. "TETRIS"

Kilpailualue jakaantuu rakennustapansa ja rakentamistehokkuuden suhteen eriluonteisiin osaluoksiin. Ajoneuvoliikenne on hoidettu selkeästi muutamalla kokoojakatulinjauksella. Ratasmyllyntien itäpuolen tasankoalue on hoidettu uudella kadulla johtolinjan päällä ja keskiosalle korkeiden kalliovyöhykkeiden väliin asettuu kaareva katulinjaus, joka vielä jatkaa lenkinä Ratasmyllyntien länsipuolelle. Vanha tykkitie säilyy kevyen liikenteen reittinä. Katualue on pystytty minimoimaan valitulla paikoitusratkaisulla. Koko itäpuolen parkkipaikat on sijoitettu maanalaiseen luolaan, minkä ei kuitenkaan tulisi olla ensisijainen ja ainoa ratkaisu, vaan ainoastaan toissijaisesti tutkittava vaihtoehto.

Länsipuolen pientalovaltaiset rakennusvyöhykkeet on hoidettu asuntokohtaisesti hajautetulla paikoitusratkaisulla.

Tehokkaimmilla alueilla on rakentaminen toteutettu erikokoisin ja vaihtelevanmuotoisin sisäpihakorttelein. Intiimit pikkukorttelit ovat mittakaavallisesti onnistuneita tilallisesti ilmavia ja mielenkiintoisia. Ratkaisu hakee innoituksensa vanhasta suomalaisesta puukaupunkirakentamisesta korttelipihoineen, ja voi parhaimmillaan muodostaa onnistuneen pienimittakaavaisen sosiaalisen yhteisön. Kortteleiden levittäytyminen kilpailualueelle ei ole täysin harkittua. Rakentamista on esitetty myös komeille kallioalueille, ja korttelistot eivät muodosta keskenään kovinkaan kaupunkimaista rakennetta. Kaupunkikuvallisten elementtien kuten katu- ja aukiutilan muodostus ovat jääneet keskeneräisiksi ja sattumanvaraisiksi. Kadut ovat ilmeeltään rakennusten väliin jäävää löysähköä välitilaa. Esitetty taloarkkitehtuuri on ilmeeltään melko miellyttävää, tasapainoista ja suhteikasta. Rakenteen tuominen näin näkyväksi teemaksi julkisivujen jäsentelyyn ei ole kovin onnistunut ratkaisu.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 60 190)

Ehdotus 112. "SYDVESTI"

Maastoratkaisujen myötä kilpailualue on jaettu kolmeen eri osa-alueeseen: korkeat lakialueet, jyrkät kalliorinteet sekä loivat alarinteet. Rakentaminen kaikilla alueilla on hoidettu yhtenäisellä samanhenkisellä talotyypistöllä. Tiivein ja kaupunkimaisin rakentaminen asettuu Ratasmyllyntien itäpuolen loivalle rinnealueelle johtokujan päälle asettuvan uuden kokoojakadun molemmin puolin. Kadun tilallinen hahmo on suhteellisen tiivis ja kaupunkimainen, mutta rakennukset asettuvat sen reunoille hieman yksitoikkoisen tasarytmisesti Kadun puolelle avautuvat asuntokohtaiset pihat heikentävät sen tilallista intensiteettiä, pihojen kadunpuoleiseen selkeään rajaamiseen tulee kiinnittää erityishuomiota, tiheät puustutukset voisivat auttaa. Avauskortteli Ratasmyllyntien suunnalta on ratkaisultaan onnistunein, talot rajaavat keskelleen väljää korttelipihaa, jolle asuntokohtaiset pihat avautuvat. Yhteispiha jatkuu ympäröivään maisemaan. Loput kortteleista jakautuvat yksityispihoiksi, joilta on kujaverkoston välityksellä yhteys kortteleiden välisiin vihervyöhykkeisiin ja sitä kautta metsämaastoon. Alueen rajausta Ratasmyllyntien suuntaan voisi olla jämäkempi ja määrätietoisempi. Paikoitus on järjestetty tällä alueella kortteleiden väleissä rakennuksiin integroiduin katoksin tai paikoituskellarein sekä myös osittain laajajakoina ja melko ikävinä paikoitusvyöhykkeinä. Ratasmyllyntien molemminpuoliset kallioalueet muodostavat ratkaisutavaltaan temaattisen kokonaisuuden. Tiheähkö rakennuspäätyjen rivistö muodostaa länsipuolella onnistuneen rajauksen Ratasmyllyntien suuntaan. Kokoojakatulinjauksen jatkuminen edesauttaa osaltaan rakenteen hahmottamista kokonaisuudeksi. Koko ehdotusta olisi parantanut merkittävästi, jos myös alarinteen alue olisi osattu kytkeä toiminnallisesti ja kaupunkitilallisesti paremmin kokonaisuuteen. Tällaisenaan se jää omaksi erilliseksi saarekkeekseen. Kallioalueilla rakentaminen ryhmittyy väljiksi sormimaisiksi korttelistoiksi. Rakentamisen väliin jää runsaasti vihervyöhykettä, jolle asutopihat avautuvat. Paikoitus on osittain keskitetty kokoojakadun varteen katoksiin, mikä ei kadun miljööarvojen kannalta ole kovinkaan onnistunut ratkaisu.

Esitetty talotyypistö on plaanijärjestelyiltään toimivan tuntuista. Asuntovariaatioita on riittävästi ja mm. laajennettavuusmahdollisuuksia on tutkittu kiitettävästi. Arkkitehtuuri on puurakentamiseen soveltuvaa, julkisivujen käsittely sekä aukotus tasapainoista, mutta valittu kaarevoituva kattomuoto voi näin kauttaaltaan kaupunkirakenteen läpi toteutettuna muodostua lähinnä rasittavaksi aiheeksi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 620)

Ehdotus 113. "KUJAKISSA"

Pientaloista rakentuvaa matriisiromaista ehdotusta ja sen katuverkkoa vaivaa jäsentymättömyys ja jäykkyys. Rakentaminen on pienipiirteistä mutta esitetty korttelijäsennys on jäänyt kaavamaiseksi, eikä se aina huomio maastoa. Vaikka pääreitit hahmottuvat grafiikan avulla selkeästi, esitetyt pihakadut sijoittuvat tavallisten pistokatuja sekaan varsin sattumanvaraisesti. Lisäksi pistokatuja on linjattu tuhlailavan tiheästi joka tonttivaliini, vaikka puolet tästä määrästä olisi riittänyt. Pääreitien

tilallinen rajausta on paikoin puutteellista, sen sijaan asunto- ja pihakaduilla rakennetaan määrätietoisesti kadunvarteen kiinni. Pysäköintialueita on sijoitettu ikävästi katujen varsille. Vaikka tekijä on pyrkinyt sovittamaan kadut maastonmuotoihin, niin esimerkiksi Ratasmyllyntien itäpuolella katulinjaukset osuvat jyrkkiin kalliorinteisiin. Johtokujan kohdalle toteutettu kevyenliikenteen reitti jää kaupunkirakenteessa irralliseksi.

Lähtökohtana on yksinkertainen ja ryhdikäs taloharkko. Siihen on eri tavoin liitetty sivuasuntoja, autotalleja ja -katoksia. Erillispientalojen esimerkissä pysäköintipaikka tukkii kulun asuntoon. Muissa esimerkeissä pysäköinti on sijoitettu kauemmaksi asunnosta pieniin autokatoksiin. Asunnoille on yleensä järjestettävissä suojaisia oleskelupihoja. Julkisivuissa on miellyttävää selkeyttä ja rauhallisuutta. Asuntopohjien mitoituksessa ja sisäisissä kulkureiteissä on pieniä puutteellisuuksia. Tekijän olisi kannattanut paneutua yleissuunnitelman eteenpäin kehittämiseen, kuin pyrkiä ratkaisemaan korttelien joka ainoa asuntopohjavariaatio.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 56 000 - 65 000)

Ehdotus 120. "ULVOVA MYLLÄRI"

Kilpailualue jakaantuu kahteen ilmeeltään varsin erilaiseen alueeseen. Ratasmyllyntien itäpuoli on käsitelty suorakaiteenmuotoisten suurtorttelien sommitelmana, kun taas länsipuolen rakentaminen koostuu kevyistä puikkomaisista massoista vapaana sommitelmana. Osa-alueet jäävät toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti hieman erilleen toisistaan, mitä tosin helpottaa itäpuolen rakenteen tuominen lähelle Ratasmyllyntien linjausta esitetyllä tavalla.

Itäpuolella johtokujanteen paikalle asettuu uusi kokoojakatulinjaus, joka lävistää suurtortteliryhmittymät. Näiden väliin jää runsaasti vapaata vihervyöhykettä ja siten kadun tilallinen hahmo ei muodostu kovin jäsennöidyksi tai kaupunkimaiseksi, vaan jää ilmeeltään lähinnä väljäksi lähiötieksi. Korttelien sisällä on pyritty pienimittakaavaiseen ja kaupunkimaisempaan rakenteeseen. Kokoojakadun pohjoispuolen korttelit on käsitelty samankaltaisesti ja melko yksitoikkaisesti, rivitaloaluemaisesti. Rakentamisen väliin jäävä pienimittakaavainen yhteispiha ei rajaudu riittävän määrätietoisesti ympäröivien rakennuksien. Paikoituksen piilottaminen korttelien nurkkiin on toimiva ratkaisu. Kokoojakadun eteläpuolen rakentaminen on pienipiirteisempää ja ilmeikkäämpää. Talot ja niiden väleihin luontevasti asettuvat asuntopihat muodostavat mukavan näköistä kudosta, paikoitusryhmät hieman heikentävät miljööarvoja. Täällä asunnoille avautuu myös vaivattomampi yhteys metsäluontoon.

Ratasmyllyntien rakentaminen näyttää hauskalta, mutta on toiminnallisesti hieman kehittymätön. Paikoituksen järjestäminen kokoojakadun varteen esitetyllä tavalla ei ole toimiva eikä kaupunkikuvallisesti onnistunut ratkaisu. Rakentamisen väliin jää runsaasti vapaata tilaa, mutta asuntokohtaisten ulkotilojen järjestäminen jää paikoin osoittamatta.

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 123. "JIG-SAW"

Alueellinen viheryhteys jakaa ehdotuksessa rakentamisen avokallioselänteiden luoteis- ja kaakkoispuolille. Näin hankalimmat maastonkohdat saadaan rauhoitettua rakentamiselta. Itse kaupunkirakenne muodostuu lounaaseen suunnatuista keskimuurillisista talonauhoista hyvin tiheärakenteisina ja mattomaisina alueyksiköinä. Varsinaista katuverkkoa ei ole, vaan pysäköinti on keskitetty Ratasmyllyntien varteen osittain kallioon tehtäviin laitoksiin, osittain maanpäällisiin pysäköintialueisiin tai pihakansien alle. Asuntoalueilla on vain huoltoajon sallivat kevyenliikenteen väylät. Ratkaisussa laitimmaisat asunnot jäävät liian etäälle pysäköinnistä. Ratasmyllyntien ympäristö kärsii massiivisista väylä- ja pysäköintijärjestelyistä. Alueelle saapuminen voi muodostua ikäväksi.

Kaupunkirakenteen ongelmana on yksipuolisuus ja kaavamaisuus. Vaikka sitä on monikäyttöisillä viherväylillä ja pienillä aukioilla jonkin verran murrettu, kaipaisi varsinkin kaakkoinen alue jäsentämistä vielä pienempiin osiin. Autoliikenteen täydellinen erottelu poistaa yhden kaupunkimaisuuden elementin eli "kadut" niistä vähistä keinoista, joilla Myllypuroon olisi urbaania kaupunkia suunniteltava. Rakennetun alueen selkeä rajautuminen vapaa-alueisiin on positiivista mutta esimerkiksi luoteisella alueella reunojen "sahalaitaisuus" ei tue pyrkimystä parhaalla tavalla. Tällä osin olisi auttanut koordinaatiston kääntö suurmuodon mukaiseksi. Asunnot olisivat vielä kohtuullisesti suunnattavissa edullisiin ilmansuuntiin. Kaiken kaikkiaan syntyy vaikutelma, että tekijä on innostunut sinänsä ansiokkaasta yleiskaavatasoisesta analyysistään niin paljon, että on siirtänyt sen liian suoraan toteutusmittakaavaan.

Korttelitasolla ehdotuksella on monia positiivisia piirteitä. Keskimuurillinen talonauha on omaperäinen ratkaisu. Muureilla rajatut asuntojen lähipihat ovat suojaisia. Paikoin ne saattavat jäädä hivenen varjoisiksi. Myös julkiset kävelyreitit rajautuvat tilallisesti eheiksi. Leikkausmuodossa esitetyt voimakkaat kattomuodot luovat alueelle persoonallista ilmettä ja rytmiä; moderni tulkinta perinteisen eurooppalaisen pikkukylän kattomaisemasta. Asuntopohjat ovat pääosin taitavasti ratkaistuja ja sopusoinnussa kokonaiskonseptin kanssa. Keskimuurin tuntumassa olevat huonetilat saavat kuitenkin heikosti luonnonvaloa. Tekijä on esittänyt palonestoaineilla kyllästetyn puutavaran käyttöä rakennuksissa. Luontevinta saattaisi kuitenkin olla ratkaisu, jossa tehtäisiin paloteknisiä ryhmiä erottavat muurit kivirakenteisina palomureina, jos aluerakennetta ei muilla keinoin jäsennetä.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 65 000)

Ehdotus 127. "PEGASOS"

Talotyypeiltään ja kortteleiltaan monimuotoinen mutta hajanaisen oloinen ehdotus. Katuverkko on selkeä ja suhteellisen urbaani. Katulinjaukset ottavat maaston muuten hyvin huomioon mutta johtokujan päälle on rakennettu asuinkortteleita. Myös Tykkitie on katkaistu rakentamisella. Kylätalo sijoittuu epävarman oloisesti tontilleen. Maisemointi-idea Ratamyllyntien varressa sopii hyvin yhteen alueen luonnon kanssa.

Myllylaakson puoliavoimet korttelit ovat perushahmoltaan hyviä. Ratkaisua on kuitenkin heikennetty sijoittamalla pysäköintikatu korttelin sisään. Kiilatalokorttelit on toteutettu osittain jyrkkään kalliorinteeseen. Konsepti voi silti toimia, koska ajoneuvot jätetään alas kadunvarren pysäköintitaskuihin. Ratamyllyntien länsipuolella kaaritalot antavat korttelirakenteelle karaktääriä. Muuten korttelien sisäosat tuntuvat tilallisesti jäsentymättömiltä. Myös pysäköintikatosten sijoittelu häiritsee osaltaan pihatiloja.

Talotyypeistä kaupunkihirsitalo on ajatuksena kiinnostava idea. Esitetty syvärunkoinen pohjaratkaisu jättää kuitenkin asuntojen keskitilat hämäräksi. Hirsirakenteeseen liittyviä etuja ei ole esitetty tarkemmin. Elinkaariajattelua on tutkittu "muuntuja" nimisessä talotyypissä. Esitetyt laajennuskonseptit ovat mahdollisia. Perusmallina asuinpinta-alaltaan 58:n neliön pientalo vaikuttaa äkkiseltään alimitoitetulta mutta se voisi tarjota esimerkiksi nuorelle perheelle riittävän edullisen lähtötason omakotiasumiselle. Kaaritaloa, kiilataloa ja kytkettyä paritaloa ei pysty arvioimaan tarkemman esityksen puuttuessa lukuun ottamatta paritalojen julkisivuja. Talotyyppit on epäilemättä kuitenkin ratkaistavissa tyydyttävästi. Ehdotuksen arkkitehtuuri on tavanomaista mutta sympaattista.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 53 500)

Ehdotus 133. "11236"

Kolmeen ovaaliin, kylämäiseen aluekokonaisuuteen perustuva ehdotus säästää kallioselännealueet rakentamiselta. Tekijä analysoi rakentamisen lähtökohdat varsin johdonmukaisesti selostuksessaan. Kukin alue on ratkaistu yhteen koordinaatistoon tiheästi asettuvilla talopuikoilla. Pysäköinti on sijoitettu muun rakentamisen mukaisesti vastaaviin omiin "pysäköintipuikkoihin". Katuverkko on hyvin tarkoituksenmukainen mutta suoraviivaisuudessaan jäykkä. Itäisen kokoojakadun luonne jää

epäurbaaniksi rakennusten jäädessä kauas katulinjasta. Kunkin alueen sisälle on osoitettu yksi tai kaksi kaupunkiaukiota tai puistoa. Niiden sijoitukset jäävät hieman perustelemattomiksi.

Ehdotuksen yleissuunnitelman konsepti on kiinnostava ja kehityskelpoinen. Valitettavasti esitys on jäänyt kaaviomaiselle asteelle eikä esimerkiksi korttelitasolla suunnitelmaa ole saatu kehitettyä eteenpäin. Piha-alueet ja talojen lähiympäristö kaipaasi enemmän nyansointia. Nyt talorivien sotilaallinen jäykkyys ja mekaaninen toisto ovat väsyttäviä. Toisaalta yksinkertainen, pelkistetty arkkitehtuuri tukee ehdotuksen henkeä positiivisella tavalla ja sopii puurakentamiseen hyvin. Taloista merkittävä osa on kolmikerroksisia. Tiukan rivimuodostelman vuoksi ne käytännössä varjostavat naapuriensa pihoja. Asuntopohjat ovat systemaattisia ja kehityskelpoisia.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 54 064)

Ehdotus 134. "FLOATING"

Tässä ehdotuksessa on monia oikeansuuntaisia ajatuksia. Tekijä on keskittynyt ideoimaan kaupunkirakenteellista konseptia, eikä niinkään viimeisteltyä kaupunkisuunnitelmaa, tehtävän kannalta oikein ajateltu. Ratkaisun myötä on onnistuttu kehittämään konsepti, jossa puutteellisuuksista huolimatta löytyy kilpailun kannalta oleellisia asioita, mm. urbaanin kaupunkitilan sekä luonnonkauniin kalliometsämaiseman yhdistyminen luontevalla tavalla, siinä mielessä ehdotus ei kuitenkaan ole ainoa laatuaan tässä kilpailussa. Tekijä on ratkaissut kilpailualueen kaupunkirakenteellisen ongelman koko alueen läpi mutkittelevalla katuverkostolla. Kaikki rakentaminen asettuu katujen varsille niitä reunustavina kapearunkoisina pitkinä massoina. Samalla kertaa saadaan tilallisesti rajattua urbaania katutilaa sekä runsaasti väljää luonnontilaista pihaa ja vapaa-alueita. Ilmeisesti kerrosalatavoitteen pakottamana on katulenkkejä jouduttu tekemään muutama ylimääräinenkin. Katuverkosto asettuu pääsääntöisesti hyvin maasto-olosuhteisiin nähden, Ratasmyllyntien itäpuolen kallion yli linjattu katu olisi kyllä voinut jäädä pois, niin komea kallio olisi säilynyt koskemattomana. Vanha tykkitie sekä johtokujanne ovat säilyneet kevyen liikenteen reitteinä. Myös Ratasmyllyntien länsipuolella jotkut katuosuudet ovat maasto-olosuhteet huomioiden mahdottomia. Kadunvarsirakentaminen voisi olla johdonmukaisempaa ja tilallisesti määrätietoisempaa, katujen mutka- ja kulmapaikat on turhaan jätetty useimmiten auki. Tilallisen hierarkian ja vaihtelevuuden suhteen olisi myös toivomisen varaa. Paikointusratkaisu ei ole erityisen onnistunut. Autopaikat olisi ollut parempi sijoittaa rakennusrungon sisään/katokseen kadun varteen, ja pihasiivekkeet varata asumiselle. Esitetty porttigongi-idea on sitä vastoin hyvä ja kaupunkimaista ilmettä edistävä. Selostuksessa esitetyt hyvät tavoitteet asuntoplaanijakauden sekä yhdistely- ja laajentumisvariaatioiden suhteen käyvät vaikeasti ilmi piirustusmateriaalista. Kaikki asunnot ovat joka tapauksissa läpi rungon ratkaisuja, ja siten hyvin kontaktissa niin kadulle kuin väljään puistopihaankin. Julkisivusommittelun periaate voisi olla ilmeikkäämpi ja persoonallisempi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 000-65 000)

Ehdotus 139. "MYLLYMODUULI"

Sympaattinen ehdotus, joka perustuu hunajakennomaisen asuinyksikön käyttöön koko suunnittelualueella. Katuverkon runko on linjattu pääosin maasto huomioiden. Tosin idässä autoliikennettä on viety turhan lähelle linnoituslaitteita. Ratasmyllyntien itäpuolen pysäköinti perustuu pääasiassa kallioluoliin. Ratasmyllyntien länsipuolella pysäköintikentät on sijoitettu ikävästi kadunvarteen.

Ehdotuksen perusongelma on muodostuvan kaupunkirakenteen hajanaisuus. Asuinkunnoista kootut rakennusryppäät eivät ollenkaan rajaa katutiloja. Esitetyt istutukset eivät yksinään pysty eheyttämään ja jäsentämään katuja ja kortteleita. Rakentaminen on ripoteltu tasaisen harvaksen koko alueelle. Kaupunkirakenteen tehokkaampi rytmittäminen ja tiiviiden saarekkeiden luominen olisi voinut olla luonteva keino kehittää tekijän valitsemaa kaupunkimallia eteenpäin.

Rakennusten paviljonkimainen typologia tuo mieleen enemmän matkailurakentamisen kuin pysyvän, ympärivuotisen asutuksen. Ehkä syynä on leikillisen kepeä arkkitehtuuri yhdistettynä tavallisuudesta poikkeavaan pohjakaavaan. Talotyyppien kehittäminen on kuitenkin omista lähtökohdistaan johdonmukaista ja kiehtovaa. Paviljonkimainen asuinrakennus voi olla hyvinkin perusteltu taloratkaisu avokalliomaastossa. Asuntopohjat ovat selkeitä ja toimivia. Pihajärjestelyitä ei kaikilta osin ole saatu istumaan luontevasti rakennusten geometriaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 57 000)

Ehdotus 141. "CELL"

Kilpailualueen käsittely jakautuu kahteen rakentamisperiaatteeseen. Selännealueet on ratkaistu jättimäisillä, runsaasti polveilevilla asumisen suuryksiköillä. Rakennuksissa on sekä rivitalomaisen matalia, että kerrostalomaisen korkeita osia. Rakentaminen seuraa paikoin hyvinkin osuvasti maastonmuotoja kun taas toisin paikoin talomassat vyöryvät ja vellovat ilman havaittavaa logiikkaa. Esitetty polkumainen katuverkkokkaan ei täysin noudata talomassojen linjauksia. Pysäköintiä ei ole esitetty.

Kaakkoinen loiva rinnealue on ratkaistu matriisimaisena, jäsentymättömänä erillistaloalueena. Kummankin alueen ratkaisutavalle on yhteistä se, että ne eivät muodosta kaupunkimaista vaan lähiömäistä asuinalueita. Polveilevilla rakennusmassoilla voisi olla mahdollista luoda kiinnostavaa ympäristöä, jos mittakaava olisi hillitympi.

Mallinnuskuvissa matalien talojen arkkitehtuuri on paikoin kiinnostavaa ja tyylikästä. Myös asuntopohjat vaikuttavat tilallisesti kiinnostavilta. Arviointia vaikeuttaa aineiston luonnonmaisuuksien ja puutteellisuus. Kerrostaloratkaisu on paljon kömpelömpi sekä pohjiltaan että julkisivuiltaan. Sen erikoisuutena ovat välikerroksissa rungon läpäisevät kattoterassit.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 68 000)

8.5 Alaluokka

Ehdotus 2. "PIANO NOBILE"

Rakentaminen levittäytyy kilpailualueelle tasaisesti, mutta kovin hajanaisen oloisesti. Kaupunkirakenteellista kokonaisideaa tai jäsentäviä selkeitä teemoja on tästä ehdotuksesta vaikea hahmottaa. Muotonsa puolesta Ratasmyllyntien itäpuolen kalliokielekettä reunustava kaareva rivitalokortteli nousee aiheena muusta rakentamisesta, mutta ei kuitenkaan kaupunkikuvallisesti ole täysin onnistunut ratkaisu. Kaarevat rivitalot rajaavat keskeiset komeat kalliot pois kaupunki- ja katumiljööstä lähinnä omaksi takapihakseen, rakentaminen ei myöskään esitetyllä tavalla ole mahdollista korttelin eteläreunalla jyrkkien maastonmuotojen vuoksi. Katuverkosto on hajanaista, runsasta ja kauttaaltaan tilallisesti jäsentymätöntä. Vanha tykkitie sekä johtokujanteen paikka on hyödynnetty uusina katulinjauksina, mutta niiden varrelle esitetty rakentaminen on erityisen haparoivaa. Niittyalueen säilyttäminen on ajatuksen tasolla viehättävä, mutta onkohan kuitenkaan lopulta tässä tilanteessa perusteltua, vapaata niittyä näillä seuduilla on muutenkin riittävästi. Rakentaminen on toteutettu Ratasmyllyntien itäpuolisilla alueilla paikoin rivitalovyöhykkeinä paikoin yksittäisinä tai kytkettyinä pientaloalueina ilman että sen kummempaa kaupunkirakenteellista korttelistoa tai katutilaa pääsee syntymään. Ratasmyllyntien länsipuolen korkealle kalliolaelle on keskitetty mittakaavallisesti suurirakeisempia pienkerrostaloja, mikä sinänsä aiheena on kehityskelpoinen, muttei oikeastaan kilpailuohjelman tavoitteiden mukainen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 50 034)

Ehdotus 3. "KARSIKKO"

Ehdotus jakautuu selkeästi kolmeen eri alueeseen, joille kullekin on selostuksen mukaan pyritty hakemaan ominainen rakentamistypologia. Ratkaisut ovat kuitenkin eriytyneet niin paljon, että kokonaisuudesta muodostuu hajanainen. Ratasmyllyntien läntinen kallioselännealue on osoitettu pientaloille. Aluetta ei ole liitetty kilpailualueen itäpuolisiin osiin, vaan pohjoispuolen pientaloalueeseen. Katuverkolla ei ole omaa liittymää Ratasmyllyntielle, vaan yhteys on otettu vanhan pientaloalueen kautta. Ongelmana on lisääntyvä läpiajoliikenne vanhan alueen asuntokaduilla. Ratasmyllyntien länsipuolisen kallioselänteen reuna on rakennettu sormimaisilla rivitaloilla. Ne ovat kuitenkin mittakaavallisesti ylisuuria rakennuskomplekseja, eivätkä muodosta kilpailun tavoitteena olevaa urbaania miljöötä. Kaareva katulinjaus on maaston mukainen mutta yhteys on katkaistu yllättäen puolivälistä ja kaaren eteläinen liittymä on otettu alueellisen kokoojan kiertoliittymästä. Olisi kuitenkin ollut parempi tyytyä yhteen liittymään ja antaa asuntokadun rauhassa risteillä kevyen liikenteen väylän kanssa. Kaakkoinen rinnealue rakentuu metsään ripotelluista neliöpohjaisista kerrostalokortteleista. Myös täällä rakentamisen mittakaava on liian massiivista ja tavoitteena ollut urbaanisuus jää syntymättä. Kiertoliittymästä on pyritty muodostaman alueen toiminallinen keskipiste ja maisemallinen kiinne kohta. Liittymän sisään on sijoitettu kahvila ja muita toimintoja. Pyrkimys hyödyntää liikennealueita myös muuhun käyttöön on positiivista. Ympärille suunnitellun kaupunkirakenteen sirpaleisuus ei kuitenkaan tue tavoitetta kunnolla.

Arkkitehtuuri on mittasuhteiltaan hieman kömpelöä. Esimerkiksi pihatalokorttelin rakennuksista syntyy massiivinen vaikutelma. Monet ikkuna-aukot ovat pieniä ja suhteettoman korkealle sijoitettuja sisätiloihin nähden. Sormimaisen rivitalon sovitus kalliorinteeseen ei ole luontevaa. Talon alle muodostuu paikoin epämääräistä alatilaa. Jos kyseessä olisi siro ja kapearunkoinen rakennus, voisi pilareille nosto toimia. Taloa kauttaaltaan ympäröivät yhtenäiset parveke- ja sivukäytävävyöhykkeet vielä lisäävät ratkaisun raskautta. Työpajatilojen määrä on liioiteltua.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 68 240)

Ehdotus 4. "HETTA"

Ehdotuksen kaupunkirakenteellinen idea perustuu pohjoismaisen puukaupunkirakentamisen perinteelle, jolle on ominaista pyrkimys suorakulmaiseen koordinaatistoon, umpikorttelimuodostelmat, kapeahkot suljetut kadut sekä aukiosommitelmat kaupunkikuvallista väljyyttä ja hierarkiaa muodostamassa. Kaikki erittäin kannatettavia periaatteita. Näillä eväillä ehdotus keskittyy rakentamaan ainoastaan Ratasmyllyntien itäpuolelle, länsipuoli rakentunee myöhemmin? Ajatus alueen rakentamisesta vaiheittain ja kaupunkiperiaatteiden kehittämisestä sekä tarkistamisesta jo alueelle asettuneiden asukkaiden antaman palautteen perusteella on erittäin kehityskelpoinen. Yleensä ottaen tekijöillä tuntuu olleen monin tavoin hyvinkin terveet ja oikeansuuntaiset päämäärät ja tavoitteet hankkeen suhteen, mutta tämän suunnitelman ongelma on se, että suunnitelmaa ei ole ollenkaan. Tekijä tyytyy esittämään vain ideahahmotelmia, joista uskoisi kuitenkin kehittyvän erittäin kelvollinen suunnitelma. Kilpailun tavoitteena on kuitenkin osoittaa, että nämä ajatukset ja päämäärät ovat toteutettavissa tiettyyn paikkaan tietyt lähtöasetelmat huomioiden toimivaksi kaupunkikokonaisuudeksi. Sitä tämä ehdotus ei tällä esitysmateriaalilla tee, ikävä kyllä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 525)

Ehdotus 9. "WELCOME TO THE JUNGLE"

Ehdotuksen katuverkko on ulotettu ympäröiville rakennetuille alueille. Ratkaisu pilkkoo ikävästi ulkoilualueiden yhtenäisyyttä. Kadut ovat muutenkin suunniteltu maantiemäisinä ja pienipiirteisestä maastosta piittaamatta. Rakennusten kulmittainen sijoittelu kadunvarteen muistuttaa väljyydessään funktionalismin periaatteita. Toisaalta rakennusmassojen L-sakara sulkee luonnon pois katumiljööstä. Ratkaisu on ristiriitainen. Katualueista muodostuu sarja epämääräisiä ei-kenenkään tiloja, joita hallitsevat pysäköintipaikat ja viistosti viilettävä autoliikenne. Tekijä perustelee ratkaisuaan

putkimaisen katutilan välttämiseksi. Parempiin tuloksiin asian suhteen pääsisi, jos katulinjauksissa olisi enemmän vaihtelua.

Kaksikerroksiset rivitalonauhat ovat mittakaavallisesti hillittyjä. Kallioselännealueilla rakentaminen ei kuitenkaan sopeudu luontevasti maastonmuotoihin. Korttelitasolla asuntojen lähipihat suuntautuvat paikoin epäedullisiin ilmansuuntiin. Taloarkkitehtuuri on hieman kömpelöä. Rungosta voimakkaasti ulos tulevat väliseinät luovat raskaan vaikutelman. Esitetty säleikköidea voisi pidemmälle kehitettynä parantaa julkisivujen ilmettä mutta nyt aihe tuntuu päälle liimatulta.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 52 290)

Ehdotus 14. "KAARNAPURSI"

Omaperäinen ja tavallaan mielenkiintoinen ehdotus. Tekijä on ratkaissut koko kilpailualueen samoin periaattein rakentuvilla "pienehköillä suurkortteleilla". Korttelikokonaisuus on konstruoitu kahdesta rakennuskehästä ja niiden väliin jäävästä pihakadusta. Varsinkin ulkokehällä rakentaminen muodostaa miellyttävästi hengittävää taloketjua. Sirot kaksikerroksiset pientalot on kytketty yhteen matalammalla autotalli- ja varastosiivellä, joka rajaa mukavasti pihakatutilaa. Asuntoplaanit ovat ekonomiset ja toimivat. Sisemmän kehän asuntoihin voi liittyä myös työtilaa, joka voisi elävöittää katumiljöötä. Korttelikokonaisuudesta puuttuu kuitenkin kokoava puolijulkinen ulkotila oleskeluun, leikkiin ym., lenkkipolku pihakatu ei aja tätä asiaa ja korttelin sisäinen keskusaluekin on eristetty yksityispihoiksi. Korttelikokonaisuuden teemallinen kehittäminen on ihan kelvollista, mutta lopultakin näihin maasto-olosuhteisiin huonosti istuvaa. Rakentamisen suorakulmaisuus ja kulmikkuus ottaa vaikeasti huomioon maaston herkkäpiirteisen monimuotoisuuden. Kortteleiden asettuminen kilpailualueelle sekä niiden muodostama kokonaisuus on kaiken kaikkiaan hallitsematon ja outo. Rakennusryhmät ovat lähekkäin, mutteivät tunnu olevan missään loogisessa suhteessa keskenään.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 42 000)

Ehdotus 15 "GSOM 7661"

Kolmiomaisista tonteista geometriansa saava ehdotus, joka kattaa suunnittelualueen rasterimaisella pientalomatolla. Peruslähtökohtansa takia katuverkko on jäykän geometrinen eikä huomioi maastonmuotoja. Ratasmyllyntien itäpuolisen, maisemallisesti tärkeän kallioselänteiden kärkeä on kuitenkin säilytetty rakentamattomana, mikä on hyvä asia. Toisaalta paikalle esitetty puistosuunnitelma sopisi paremmin loivasti kumpuilevaan vehreään maastoon, kuin pienipiirteisille ja äkkijyrkille avokallioille. Vaikka rakentaminen on tiivistä, samanlaisina toistuvat korttelit ovat monotonisia eivätkä ne synnytä kaupunkimaista miljöötä. Muutamissa kohden diagonaalit kävelyreitit sijoittuvat hyvin. Näistä raiteista olisi voinut kehittää voimakkaampia teemoja, jotka olisivat murtaneet kaaviomaista perusratkaisua elävämmäksi.

Kortteli- ja taloratkaisu on omaperäinen. Tonttien ajoreitit on rajattu matalilla muureilla kolmiomaisia pihoja muodostaen. Kunkin tontin takimmaiseen kärkeen sijoittuu näyttävä pientalo. Kahden tai kolmen talon pysäköinnit on keskitetty yhteiseen talliin talojen alle. Ajoreitit on istutettu aika onnistuneesti korttelimiljööseen. Pohjoispuoleisten tonttirivistöjen pysäköinnin ajoreitit eivät selviä suunnitelmasta. Samaa ratkaisutapaa, kuin eteläpuolisilla tonteilla, ei niissä voida käyttää. Talotyyppi on voimakkaan veistoksellinen ja sulkeutuu selvästi pohjoissivuiltaan katon muodostamaan "suojaviitta". Ratkaisu on omassa lajissaan looginen ja hallittu. Talotyyppi on parhaimmillaan muodostaessaan muutaman talon kylämäisiä ryhmiä. Laajemmat kokonaisuudet muuttavat miljöön levottomaksi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 66 549)

Ehdotus 18. "KORPIKUUSEN KANNON ALLA...."

Koko kilpailualue on ratkaistu samanhenkisellä pientaloratkaisulla, mutta jakaantuu ilmeeltään kahteen hyvin erilaiseen vyöhykkeeseen. Ratasmyllyntien itäpuolelle alarinteelle on muodostettu varsin onnistuneesti pienimittakaavaista ja tiivistä, hyvinkin kaupunkimaista rakennetta. Vanha tykkitie sekä johtokujanne on integroitu luontevasti pikkukaupungin katuverkostoon. Katujen tilallinen hahmo on suljettu ja mittakaava näyttää miellyttävältä, Ratasmyllyntien sisäänkäynnin yhteyteen asettuu aukiomuodostelma, josta alueen liikenne jakaantuu eteenpäin. Paikoitus on hajautettu osittain rakentamisen lomaan asuntokohtaisiin autotalleihin / katoksiin, mutta paikoitusta näyttää jäävän melko paljon myös katualueille. Tämän osa-alueen ratkaisu on looginen ja siinä on kehityskelpoisuutta, mutta muualla mennäänkin metsään. Ratasmyllyntien itä- ja länsipuolen kallioisten alueiden "metsäkaupunkiratkaisua" ei oikein voi ymmärtää muutoin kuin kontrastiteemana edelliselle tasankoalueen kaupunkimaiselle rakenteelle. Kaarevat metsämaastoon hajalleen asetellut rakennusfragmentit saattavat graafisena kuviona viehättää, mutta eivät käytännössä muodosta toimivaa taikka järkevää rakentamistapaa. Ratkaisu on käytettyyn aluepinta-alaan nähden tehoton ja katualuetta joudutaan rakentamaan aivan liikaa. Ratkaisun yhteydessä ei myöskään voi erityisemmin puhua kaupunkimaisuudesta. Ehdotuksessa on kaikkiaan monia viehättäviä piirteitä, mutta se on jäänyt kovasti kesken ja luonnosmaiseksi. Korttelitason piirustuksesta sekä talotyyppistön suunnitelmista on vaikea päätellä minkälaiseksi miljöökokonaisuus lopulta muodostuisi.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 41 270 / 50 120)

Ehdotus 19. "KIVIKUKKA"

Ehdotuksen perusratkaisuna on sijoittaa selännealueelle yksittäisiä, saarekemaisia korttelikokonaisuuksia, kun taas kaakkoisella loivalla rinnealueelle rakentaminen on kaupunkimaisen urbaania. Katuverkko on sijoitettu pääpiirteissään maaston mukaisesti, mutta linjauksien yksityiskohdissa on väkinäisyyttä. Eri talotyyppologioihin perustuvat korttelisaarekkeet sijoittuvat sattumanvaraisesti ja maastoa huomioimatta tai ne ovat mittakaavaltaan suhteettoman suuria, kuten "pyörötalokortteli". Sinänsä "pyörökorttelin" sijoitus maisemallisena elementtinä läntisen kallioselänteen laelle voisi olla perusteltua. Kaiken kaikkiaan tekijällä on ollut vaikeuksia löytää luontevaa rakentamistapaa selännealueille.

Kaakkoinen tiivis alue muodostaa sen sijaan ehdotuksen parhaimman osan. Kadut ja kujat rajautuvat pikkukaupunkimaisen intiimeiksi. Pihatalokorttelit ovat perusratkaisuna konstailemattomia ja toimivia. Toriaukion rajausta jää hieman epämääräiseksi puiston takia. Torin viereiset umpikorttelit eivät sovi kokonaisuuteen. Katuverkosta voisi aivan hyvin jättää pois kehämäisenä kiertävän osan. Se katkaisee turhaan asukkaiden yhteyksiä vapaa-alueille.

Talojen arkkitehtuuri on jäänyt kaaviomaiseksi. Pyörö- ja päätytalossa on liian suuria runkosyvyyksiä, jolloin asuntojen keskitilat jäävät pimeiksi. Sen sijaan pihatalot ovat kapean runkonsa ansiosta ryhdikkäitä ja asunnot valoisia. Tosin päädyn olohuoneelle tehty matala siipiosa tuntuu vieraalta lisäkkeeltä muuten selkeässä talohahmossa.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 63 600)

Ehdotus 23 "PALM OF THE HAND"

Ehdotuksen toistuva, pyöreä kortteliyksikkö on sijoitettu tiukkaan kolmiomatriisiin. Rakentaminen leviää yli koko suunnittelualueen maastonmuodoista piittaamatta. Katuverkko soljuu joka puolella korttelien ympärillä. Syntyy vaikutelma loputtomasti toistuvasta liikenneympyrästä. Poikkeavasta ideasta olisi voinut saada enemmän irti, jos kaupunkirakennetta olisi maltettu väljentää. Silloin väliin olisi mahtunut rytmittäviä puistoalueita ja rakentaminen olisi voitu sopeuttaa paremmin maastoon. Nyt yleissuunnitelma on jäänyt karkean kaaviomaiseksi.

Korttelitasolla suunnitelmassa on omaa viehättävyyttään. Asuintilojen pohjakaavioiden sommittelussa on pystytty hyödyntämään aika hyvin korttelin poikkeavaa perusmuotoa. Korttelin sisä- ja ulkokehille syntyy suojaisia oleskelu- ja sisäänkäyntisoppia. Myös autokatokset ovat osa sommitelmaa ja antavat lisälennokkuutta kokonaisuudelle. Perusratkaisun takia osa asunnoista suuntautuu epäedullisempiin ilmansuuntiin kuin toiset. Tilannetta kuitenkin helpottaa, että asunnon keskeinen oleskutila avautuu sekä ulko- että sisäkehälle. Katon voimakas muotoilu ja kattolyhdyt tuovat persoonallista ilmettä korttelille. Toisaalta kaarevat muotoaiheet eivät ole aivan samanhenkisiä pohjan kanssa. Alueen yhteisen huoltorakennuksen upottaminen yksittäisen korttelin erittäin privaatille sisäpihalle ei ole toiminnallisesti luonteva ratkaisu.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 58 900)

Ehdotus 30. "CLARA"

Arkkitehtuuria moduuliperiaatteella. Tekijä lanseeraa joustavan esivalmisteisen rakennussysteemiin, jonka puitteissa monenlaiset pientalovariaatiot ovat mahdollisia. Elinkaaritavoitteet toteutuvat periaatteessa maksimaalisesti järjestelmää hyväksi käyttäen, sillä jo konstruoituja rakenteita voidaan tekijän mukaan omatoimisesti laajentaa, muuttaa ja purkaa, ja puretut elementit varastoida odottamaan uutta tuleamista.

Aluesuunnitelma noudattaa samoja periaatteita, kaikki on mahdollista. Kaavallisen ratkaisun tasolla kyseessä on mitä tyypillisin pientaloalue, kokonaisuus jakautuu käytännössä pientalotonteiksi, joilla kullakin on käytettävissään tietty maksimi rakennusala sekä rakennuskorkeus. Rakentamisen tapa, laajuus ja aikatauluttaminen on kunkin yksittäisen hankkeen omassa harkinnassa, siten se millaiseksi kokonaisuus saattaa lopulta muovautua on vaikeasti arvioitavissa, varsinkin kun rakennusjärjestelmä tuntuu taipuvan monenlaiseen arkkitehtoniseen ilmaisuun. Tekijän esittämä aluesuunnitelma on lähinnä maankäytön kaavio, kaupunkirakenteellisia elementtejä kuten katuverkostoa (katu- ja aukiotilasta puhumattakaan), korttelirakennetta, julkisen / yksityisen tilan rajausta tms. on suunnitelmasta vaikea hahmottaa. Esitetty rakentaminen ei erityisemmin huomioi vaikeita kallioisia maastonmuotoja, mutta lienee kuitenkin pienipiirteisyytensä ansiosta sovitettavissa vaihteleviin olosuhteisiin. Esitettyä puuelementtijärjestelmää hyväksi käyttäen voitaneen päästä jopa yhtenäiseenkin kokonaisuuteen, mutta se onkin kyseessä hallittu kaupunkirakentaminen onkin eri juttu. Tekijä on sinänsä tunnollisesti paneutunut tehtäväänsä, mutta ongelman ratkaisun painopiste ei ole kilpailuohjelman kannalta oleellisimmassa.

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 32. "POISED HABITATS"

Tekijä esittelee hyvinkin "vaihtoehtoisen" mallin modernille puukaupungille. Ehdotus tukeutuu sarjavalmisteen puurakenteisten asuntoyksiköiden hyödyntämiseen kaupunkisuunnittelussa. Kaavallinen ratkaisu perustuu asuntoyksiköistä muotoiltuihin ovaaleihin klusterikortteleihin, jotka voisivat muodostaa myös oman pienen sosiaalisen yksikkönsä. Ajatus, että kukin asukas voisi viettää elämäntaipaleensa yhdessä ja samassa asuinpaikassa siten, että asunto voisi muovautua kulloisenkin elämäntilanteen mukaisesti, laajentuen ja kutistuen, on kannatettava muttei kuitenkaan uniikki tässä kilpailussa. Annan tarina on tässä suhteessa koskettava. Tekijä esittelee konseptin, joka edustaa pikemminkin vaihtoehtoista asumisen mallia kuin kaupunkisuunnittelua. Ideoitu ryhmäkorttelimalli on kuitenkin ajatuksena kehityskelpoinen. Näin toteutettuna toivotulle yhteisöllisyyden kehittymiselle on kuitenkin huonot edellytykset, kun kortteleiden sisäosat on monessa tapauksessa pyhitetty ajoliikenteelle sekä autopaikoille. Katuverkoston suhteen esitetty ratkaisu on myös hankala, katualuetta muodostuu väistämättä runsaasti. Taloyksikön muotoilu hakee myös vaihtoehtoista ilmaisua, mutta esitetyt kokonaisuudet edustavat ilmeeltään lähinnä tahatonta komiikkaa

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 34. "69 11 11"

Koko kilpailualue on ratkaistu samalla atriumkortteliperiaatteella. Korttelisto levittäytyy itä-länsisuuntaisina rintamina yli koko alueen siten, että Ratasmyllyntien itä- ja länsipuoli hahmottuvat yhdeksi ja samaksi rakenteeksi, mikä on periaatteessa hyvä asia. Kortteliyksikössä on onnistuneitakin piirteitä. Puolijulkinen suljettu atriumpiha vaikuttaa mittakaavallisesti ihan mukavalta, ja lähes kaikille asunnoille tarjoutuu hyvänkokoinen oma piha. Asunnot ovat kompakteja. Vaikka tekijä muuta väittääkin ei rakentamisen tapa ole erityisen helläkälinen mitä maisemaolosuhteisiin tulee. Rakentamisen mittakaava ja kokonaishahmo on kalliomaaston herkästä pienipiirteisyydestä piittaamaton ja jyrää volyymillaan sen yli. Rakentamista on esitetty myös vaikeille ja maisemallisesti hienoille kallioalueille. Paikoitus on kilpailuohjelman vastaisesti ratkaistu laajoina paikoituskenttinä, mitkä heikentävät miljöötä merkittävästi. Esitetty ratkaisu vaatisi myös paljon laajoja maaston tasaustoimenpiteitä ollen tässä mielessä paikoin mahdoton. Ratasmyllyntien molemmin puolin esitetyt kokoojakadut leventävät visuaalisesti katualueutta huonontaan jo tällaisenaan ikävän ajoväylämäisen kadun kokonaisilmettä. Julkisivuprojektioista ja mallinnuskuvista välittyvä arkkitehtuuri on sinänsä tyylikästä ja osaavaa, mutta ilmeeltään kovin julkisen rakentamisen luonteista ja kovaa, ei ollenkaan toivottavaa puukaupunkimiljöötä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 53 296)

Ehdotus 43. "47126 THE GREEN CITY"

Rakentaminen sijoittuu kahdeksaan erilliseen saarekkeeseen, paikoin kallioselänteiden maastonmuodoista piittaamatta. Myös saarekkeiden syöttökadut sijoittuvat selännealueella maastollisesti hankaliin kohtiin. Kaakkoisella rinnealueella saarekemaisuus hämärtyy mutta alue ei myöskään saavuta riittävää tiiviyttä hahmottuakseen yhtenäisenä kokonaisuutena. Ehdotuksessa ei ole kilpailun tavoittelemaa kaupunkimaisuutta, vaan se muistuttaa tyyppillistä lähiörakentamista.

Rakentaminen on valtaosin suorakulmaisessa pohjois-etelä koordinaatistossa. Saarekkeen korttelirakenne muodostuu vaihtelevasta määrästä neliömäisiä pihoja. Ne on rajattu pienehköillä, kaksikerroksisilla rivi- ja kerrostaloilla. Itse saarekkeessa ei ole ajoneuvoliikennettä. Kadut sukeltavatkin suoraan betonisen pihakannen alle pysäköintitasolle. Ratkaisu antaa hyvin ikävän vaikutelman kortteliin saapumisesta. Kansi vaikuttaa muutenkin ylimitoitetulta muuhun rakentamiseen nähden. Varsinainen talosuunnittelu on arkista mutta yksityiskohdissaan osaavaa ja hallittua. Puujulkisivut ovat pitkällä sivuilla rytmitetty rauhallisiksi, kun taas päädyissä on jopa hivenen ekspressiivisyyttä.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 48 000)

Ehdotus 44. "CARPARK"

Varsin vaikeaselkoinen ja teoreettinen ehdotus. Tekijä on tavoitellut omien sanojensa mukaan "urbaanin erämaan" rakennetta ja esittää mielenkiintoisen ajatuksen metsän ja kaupungin samankaltaisuudesta tilan muodostumisen ja jatkuvuuden suhteen. Ajatuksena on ollut muodostaa "kylän mittakaavassa tiiviin urbaanin maiseman simulaatio olemassa olevan maaston ja metsän ominaisuuksia kunnioittaen". Rakentaminen perustuu x-mallisen idealuonteisesti esitetyn talokonseptin varioinnille sekä rakennekokonaisuuden muodostamalle aaltomaiselle liikkeelle. Rakenteiden (katto?) kulmaa avaamalla liike etenee myös vertikaalisti aaltomaisina vyöhykkeinä. Ratkaisu jää puutteellisen esitysmateriaalinsa myötä vahvasti ideatasolle, ja on siinä mielessä vaikeasti arvioitavissa suunnitelmana, mutta onnistuu kuitenkin tuomaan julki ilmeiset epäkohtansa ja kehittymättömyytensä mitä esimerkiksi katuverkoston järjestelyihin tulee. Eräänlainen modernin puukaupungin tulkinta tämäkin kuitenkin on.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 63 000)

Ehdotus 50. "MATCHBOX"

Tekijä on ideoinut omien sanojensa mukaan "tulitikkuauskimaisen" terassitaloratkaisun, jota on varioitavissa eri jyrkkyyssasteisille rinteille. Terassiasunto koostuu kahdesta päällekkäisestä "askista", jotka limittyvät päällekkäin tarpeen mukaan. Esitetty 4800 mm kapea ja vaihtelevan pitkä asuntotyyppi on sinänsä mielenkiintoinen ja ansiokas, mutta toistuu kautta linjan periaatteessa samanlaisena ja samankokoisena. Joillekin asunnoille järjestyy laajennusvaraa, mutta rinteeseen osittain uppoava tila on huonosti hyödynnettävissä. Asunnoille järjestyy riittävästi ulko-oleskelutiloja suotuisaan ilmansuuntaan pihalle sekä kattoterassille. Myös paikoitus on ratkaistu luontevasti ulosvedetyn rakennusmassan alle suojaan. Ideoitu kokonaisratkaisu soveltuu kuitenkin hankalasti kilpailualueen olosuhteisiin ja on kömpelösti istutettavissa varsin vaihtelevaan ja pienipiirteiseen kalliomaastoon. Tekijä onkin esittänyt ratkaisun vain Ratasmyllyntien itäpuolelle, minkä kaakkoisille alarinteille se istuu luontevimmin, tosin nyt lähes tasamaaratkaisuna. Yleissuunnitelmapiirroksista käy selkeästi ilmi että ehdotuksen kaavallinen ratkaisu on väkinäinen ja paikkaansa sopimaton. Talosuunnittelu on kyllä tekijällä hallinnassa ja miljöönäkymistä voi päätellä, että alueesta voisi kehittyä sinänsä tyylikäs mutta ilmeeltään melko kova ja monotoninenkin asuntoalue, josta puuttuu lähes tyystin pienimittakaavaiselle puukaupungille ominaisia miljöörakenteita.

(kerrosalalaskelmaa ei ilmoitettu)

Ehdotus 56. "PYRYKALLIO"

Neljällä talotyyppillä konstruoitu kokonaisuus, joista muodostuu kolme ilmeeltään erilaista osa-alueita. Ratasmyllyntien itäpuolen alarinne on käsitelty vanhan tykkien sekä johtokujanteen paikalle asettuvien uusien katulinjausten tuntumaan rakentavana rivitaloalueena. Rakentamisen suhde katuihin on varsin epämääräinen ja katujen tilallinen hahmo on löysä, mitä asiaa vielä pahentaa rakennusmassojen väleihin jäävä runsas ja hahmoton vapaa-alue. Paikoitus on ratkaistu kadunvarsipaikoituksena, mikä ei näinkin tehottoman rakentamisen kyseessä ollessa ole tyydyttävä ratkaisu, autoille olisi helposti järjestynyt esimerkiksi autotallipaikat asuntojen yhteyteen. Itäpuolen keskeisille kallioalueille sijoittuu kahdeksan 4-5 kerroksista puukerrostaloa. Rakennusten mittakaava on ristiriidassa kilpailuohjelman tavoitteiden suhteen, tarkoitus oli muodostaa pienimittakaavaista puukaupunkia. Paikoitus tällä alueella on sijoitettu paikoitusluolastoon kallion alle. Ratasmyllyntien länsipuolen käsittely on tämän ehdotuksen onnistuneinta antia. Täällä mittakaava on oikea ja rakentamisen tapa puutarhakaupunkimainen, talotyyppinä on yksi- ja kaksikerroksiset pientalot omilla tonteillaan. Rakentaminen on kaupunkikuvallisesti täälläkin väljää, mutta kaikille asunnoille tarjoutuu hyvän kokoiset omat pihat, joilta on yhteys ympäröivään metsämaastoon. Paikoitus järjestyy asuntokohtaisesti tonteille. Ehdotuksen tekijä tuntuu olevan rutinoitunut talosuunnittelija, plaanit toimivat ja rakennusten massoittelu on kerrostalovaihtoehtoa lukuun ottamatta suhteellisen hallittua. Talojen arkkitehtuuri on tosin ilmeeltään aumakattoineen ym. melko kulunutta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 35 679)

Ehdotus 89. "NAAPURIKYLÄT"

Tekijällä on ollut pyrkimys muodostaa kolmelle erilaiselle maisema-alueelle kullekin oma kylätyyppi. Ratasmyllyntien läntisen selännealueen "Kalliokylä" on ratkaisu suorakulmaisella koordinaatistolla vanhan Myllypuron henkeen mutta tätä tiiviimmin. Rakentaminen ei kuitenkaan hyödynnä rakennuspaikan mahdollisuuksia. Päinvastoin, suorakulmaisista katuja ja pitkiä rivitaloja karsinoituine pihoineen on vaikea sovittaa pienipiirteiseen kalliomaastoon. Pysäköintiä on keskitetty laajoihin autokatosrakennelmiin. Ratasmyllyntien itäpuolisen selännealueen "Mäkikylä" pyrkii seuraamaan maastonmuotoja edellistä paremmin, vaikka sielläkään katulinjaukset eivät kaikin osin sovi maastoon. Laakson kokoojakadusta on kehitetty aukiotilojen sarjaa. Ajatus on kiintoisa mutta esitys on jäänyt keskeneräiseksi. "Rinnekehlä" kaakkoisella rinnealueella on sormimaisia kortteleita. Pysäköintikatokset ovat "sormissa" turhan korostetusti esillä. Tykkien ympäristö on jätetty

kaupunkitilallisesti vältäksi ja epämääräiseksi. Esitetty kalliopysäköinnin ramppi saa sommitelmassa liian keskeisen aseman. Kaareva korttelialue johtokujanteen pohjoispuolella jää hieman irralliseksi muotoaiheeksi. Koko alueella katulinjauksissa on epävarmuutta. Esityksestä ei aina selviä, onko kyseessä ajoneuvokatu vai kevyen liikenteen väylä? Ratasmyllyntien itä- ja länsipuolia yhdistävä silta liittää alueita toiminnallisesti yhteen. Sillan kaupunkikuvallista asemaa olisi voinut painottaa enemmän. Varsinkin länsipäässä silta vain töksähtää kadun päätteeseen. Noppamaiset talorivit Ratasmyllyntien molemmiin puolin jäävät irrallisiksi aiheiksi, vaikka tekijällä lienee ollut pyrkimys niiden avulla osaltaan vahvistaa "kaupungin tuntua" väylää käyttäville.

Korttelisuunnitelman tasolla ehdotus on jäänyt keskeneräiseksi. Parhaiten on tutkittu rakennusten leikkausmuotoja eri maastotilanteissa. Asuntopohjat ovat luonnosmaisia, mutta perusasiat ovat kohdallaan. Rinnekylän ketjutalo olisi kehityskelpoinen ratkaisukonsepti.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 60 500)

Ehdotus 96. "WOODPECKER"

Omalla tavallaan määrätietoinen ja näissä olosuhteissa varsin radikaali ja hämmästyttävä ehdotus. Koko kilpailualue on ratkaistu olemassa olevasta lähiörakenteesta koordinaatistonsa lainaavalla ruutukaavaperiaatteella. Näissä maisema- ja maasto-olosuhteissa ratkaisu ei ole luonteva. Voimakkaan kumpuilevan maaston myötä vertikaalisti poimuileva ruutukaavarakenne on ajatuksena mielenkiintoinen, mutta tuskin mahdollinen esitetyn suunnitelman mukaisesti. Esitetty suorakulmainen katuverkosto ei ole realistinen ilman kallioiden lähes täydellistä tasaamista, ja siten vastakkainen kilpailuohjelman asettamille tavoitteille. Alueen halkovan kokoojakadun uudelleenlinjaus esitetyllä tavalla ei ole lainkaan perusteltu, eikä tuo muassaan muuta lisäarvoa kuin sen että se istuu valittuun ruutukaavakonseptiin paremmin. Yhteydet Kauppamyllyntieltä vanhan Myllypuron alueelle hankaloituvat turhan päiten. Vanhan Ratasmyllyntielinjauksen museointi ja maisemointi urbaaniksi puistoksi on ajatuksena vähintäänkin kyseenalainen.

Klassisen ruutukaavaperinteen mukaisesti rakentaminen asettuu pitkälle maasto-olosuhteista piittaamatta, ja näin ollen joudutaan myönnetyksiin joko maaston tai rakentamisen suhteen. Tässä tapauksessa maaston suhteen, sillä esitetty paikoitusratkaisu, kortteleiden väleihin jäävät paikoituskadut, vaativat osaltaan maiseman tasoittamista. Valittu korttelikoko on varmasti mittakaavallisesti ja tilallisesti miellyttävä matalin kaksikerroksisin eleettömin rakennusmassoin rajattuna, mutta on johtanut häiritsevän tiheään katuverkostoon. Tekijällä ollut tavoitteena luoda hyvinkin urbaania, jopa tietyllä tapaa "monumentaalista" puukaupunkirakennetta aksiaalisommitelmiseen, vesiaiheiseen ym., mutta esitetty ratkaisumalli ei tähän tilanteeseen ole ollenkaan onnistunut valinta.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 73 000)

Ehdotus 99. "LINNAKALLIO"

Ristiriitaisia tunteita herättävä ehdotus, jossa voimakkaasti rajaavilla talonauhoilla korostetaan selänne- ja laaksoalueiden reunoja. Selännealueet jätetään rakentamisesta vapaiksi ja laaksoalueet toteutetaan kapearunkoisilla, päädyistään kytketyillä taloilla. Ratkaisun lähtökohdat ovat hyvin perusteltuja. Katuverkko kuitenkin silppuaa runsaudellaan ja suunnanvaihdoksillaan laaksoalueiden korttelirakenteen hajanaiseksi. Katujen tilallinen rajausta on monin paikoin epämääräistä. Selännealueiden reunojen nauhataloista on muodostettu pitkiä kokonaisuuksia. Rakentaminen sulkee liian ehdottomasti kulkuyhteydet laaksoista kallioselänteille.

Maisemarajaan sijoitetuissa nauhataloissa kaksi- tai kolmitasoiset asunnot on kytketty toisiinsa portaan sisältävällä välikappaleella. Rungon keskellä olevat asuinhuoneet jäävät virheellisesti tyystin vaille ikkunoita. Asunnoille ei ole esitetty omia asuinpihoja, vaan ne on korvattu kattoterasseilla. Koko talonauhan pituinen katettu sivukäytävä on suoraan keittiöiden edessä ja sen alapuolella makuuhuoneet jäävät varjoisiksi. Rinteen puolella maantason käyttö on epämääräistä; onko varjoisa

notkelma asukkaan käytössä vai puistoaluetta? Kaiken kaikkiaan talonauhan rinnesovitus on keskeneräinen. Autojen sijoitus rakennuksen alapuoliseen, kadulle avoimeen tilaan, on ratkaisuna ikävä.

Laaksoalueiden talotyyppi on rungoltaan nelimetrisenä suhteettoman kapea. Asuntopohjissa on paljon liikennetilaa samalla, kun osa asuinhuoneista jää mitoitukseltaan kireiksi. Portaan sijoitus ei ole toiminnallisesti edullinen. Osassa kortteileita autot on sijoitettu puisen pihakannen alle. Ratkaisu tuntuu epärealistiselta, kun rakentaminen muuten on kovin pienipiirteistä. Maantasokortteileissa pysäköintiä ei ole tarkemmin esitetty. Asutopihoille jää useimmiten riittävästi tilaa. Paikoitellen talot kuitenkin limittyvät niin lähekkäin, että pihoilla ei ole riittävästi yksityisyyttä. Talojen arkkitehtuuri on jäänyt kaaviomaisuuden asteelle, eikä sitä pysty esitetyn materiaalin perusteella arvioimaan.

(ehdotuksen mukainen kerrosala n. 62 800)

Ehdotus 111. " KYMMENEN TIKKUA LAUDALLA"

Ehdotus rakentaa katuvarret tiivisrajaisiksi. Katuverkko perustuu selännealueet yhdistävään kaarikatuun ja johtokujanteelle sijoitettuun pistokatuun. Muut asuntokadut asettuvat näihin nähden poikkisuuntaisesti. Tykkitie ei liity kaupunkirakenteeseen kovin luontevasti. Ratasmyllyntien itäpuolisen kallioselänteiden kärki jää osittain kortteileiden alle. Muuten rakentaminen asettuu kohtuullisesti maastonmuotoihin. Katutiloista muodostuu putkimaisia kaupunkikuvallisten korostuksien puuttuessa liki tyystin. Ainoastaan eteläisen liittymän yhteydessä on pieni katuaukio mutta sen rajaus jää osittain haparoivaksi.

Yleissuunnitelmassa esitetystä varjostuksesta ja rakeisuudesta poiketen korttelien rakennusmassat on monin paikoin porrashuoneilla yhdistetty raskaiksi, melkein koko korttelin pituisiksi kaksi- tai kolmikerroksiksi lamelleiksi. Näissä ainoastaan katon harjamuoto viittaa pienipiirteisyyteen. Esitetty rakennustyyppi ei ole kilpailun tavoitteiden mukainen näin laajasti käytettynä. Runkosyvyys on melkoinen, joten asuntojen keskiosat saattavat jäädä aika pimeiksi. Samasta pohjakaavan perustyyppistä on esitetty myös yhden portaan pienkerrostalonappuloita sekä erillistaloja. Näissä ratkaisuissa asuntoihin on mahdollista järjestää paremmin luonnonvaloa. Ylempien kerrosten asunnot jäävät kokonaan vaille pihatiloja, koska lähes koko korttelipiha on karsinoitu alakerran asuntojen yksityiskäyttöön. Ratkaisu olisi mahdollinen, jos talotyyppinä olisi käytetty esimerkiksi viipaletaloa eikä lamellia. Muutamin paikoin myös maantasoasunnot jäävät ilman pihoja. Lisäksi näissä kohdin autopaikat ja ajorampit ovat häiritsevän lähellä asuinhuoneita. Pääosa autopaikoista on kuitenkin keskitetysti rakennusten kellareissa.

Esitetty julkisivuarkkitehtuuri on jäänyt kaaviomaiseksi. Viipalemainen julkisivujen jäsentely kyllä osaltaan tuo arkkitehtuuriin puulle ominaista pienipiirteisyyttä. Tekijällä on ollut positiivisena esikuvana yksinkertaiset ja pelkistetyt puumakasiinit. Taloja on vain kytketty onnettoman suuriksi kokonaisuusiksi. Katonlappeiden jyrkkyys tuo mieleen alppialueiden rakentamisen tai toisaalta esimerkiksi keskiaikaiset hansatalot.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 57 000)

Ehdotus 115 "RAMPLA"

Ehdotus on jäsennetty kolmeksi erilliseksi alueeksi, joilla kullakin on omat kortteli- ja talotypologiat. Tekijä pyrkii muodostamaan kokoavan "rampla"-aiheen, joka sitoisi alueet yhteen. Pyrkimys on positiivinen mutta "rampla" jää hahmottomatta ympäröivän rakenteen hajanaisuuden vuoksi. Ratasmyllyntien ja vihervyöhykkeen "ramplalle" aiheuttamia epäjatkuvuuskohtia ei ole onnistuttu ratkaisemaan kovin vakuuttavasti. Tykkitietä ei ole pystytty liittämään luontevaksi osaksi sommitelmaa, vaan se aiheuttaa aukon kaupunkirakenteeseen. Käytännössä ehdotus ei vastaa kilpailun tavoitteita tiivistä kaupunkirakenteesta. Pysäköintiratkaisut on esitetty vaillinaisesti. Muutamia kohtiin on sijoitettu avoimia pysäköintikenttiä. Muuten autot on kerätty rakennusten alle. Kaiken kaikkiaan yleissuunnitelma on jäänyt kaaviomaiseksi ja keskeneräiseksi.

Rakentamisen mittakaava on liian suuri, kun kilpailun aiheena oli kaupunkimainen pientaloalue. Esitetyt talotyytit ovat sinänsä tyylikkäitä ja arkkitehtuuri hallittua mutta ratkaisut eivät ole kovin luontevia puurakentamiselle. Rinnesovitus niin, että porrastuvan rakennuksen alle jää reilu kulkukorkeus, voisi olla hyvä lähtökohta. Ratkaisumalli on miellyttävän kapearunkoisissa taloissa, kuten tekijän esittämät ”sisäpihatalot” ovat. Tosin mahdolliset autopaikat kyllä pilaavat miljöötä.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 52 300)

Ehdotus 117 "VIHREÄT LINJAT"

Tekijä kertoo pyrkineensä vahvistamaan alueen olemassa olevaa polkuverkostoa ehdotuksen korttelimuodoilla. Kortteleita ympäröivästä runsaasta katuverkosta on kuitenkin vaikea löytää merkkejä alkuperäisistä väylästöstä johtokujannetta lukuun ottamatta. Kadut on silti linjattu pääosin maasto huomioiden. Paikoin asuinkorttelit jäävät täysin katujen saartamiksi. Esimerkiksi alueen kaakkoisreuna on aivan turhaan rajattu kadulla. Sillalla itä- ja länsipuoliskot yhteen sitova kevyen liikenteen raitti jää Ratasmyllyntien länsipuolella ilman luontevaa jatkoa. Vaikka katuverkko onkin liian runsas, on positiivista, että ehdotus pyrkii katutilojen eheyteen rakentamalla kadunvarret määrätietoisesti ja tiiviisti.

Ehdotus ei kuitenkaan ole kehittynyt eteenpäin siirryttäessä korttelisuunnitelman tasolle. Tuntuu, kuin tarkemmassa suunnitelmassa talopohjat olisi vain ripoteltu yleissuunnitelman osoittamiin paikkoihin. Asuntojen lähipihoa ei ole esitetty. Korttelien sisäiset kulkureitit puuttuvat ja ajoneuvoliikenne korttelialueilla jää arvailujen varaan. Näyttäisi siltä, että osalle asuntoja on vaikea taata riittävää yksityisyyttä. Autot varaavat piha-alueilta usein edullisimman ilmansuunnan asunnosta katsottaessa. Lopullista muodostuvaa miljöötä ja arkkitehtuuria on vaikea arvioida aineiston puutteellisuuden vuoksi.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 55 775)

Ehdotus 118. "JUUSTO"

Koko kilpailualueen rakentaminen perustuu 5,4 m leveysmoduulin puitteissa konstruoituihin talotyyppisiin. Syvyys ja korkeussuunnassa varioiduista peruselementeistä on koostettu rivitalomaisia nauhoja, tai ne voivat esiintyä erillistaloina väljissä tai tiheämissä jonomuodostelmissa. Joka tapauksessa pitkät nauhamaiset rakennusvolyymit ovat leimallisia ehdotuksen muovaamalle kaupunkikuvalle. Kun rakentaminen asettuu katujen varteen, muodostuu toisaalta suljettua kaupunkimaista katutilaa, ja toisaalta taas runsaasti väljää pihaa. Kaavallisen ratkaisun periaatteet ovat hyvät, mutta esitetty toteutus pitkälle kömpelöä ja monotonista. Miljöön kehittäminen on jäänyt keskeneräiseksi, tämän tyyppinen ratkaisu vaatisi herkemmän ja pienimittakaavaisemman tason muodostuakseen tyydyttäväksi asumismiljööksi, tässä suhteessa korttelitarkennukset eivät tuo oikein mitään lisäarvoa. Rakentaminen asettuu periaatteessa oikein maasto-olosuhteiden mukaisesti, mutta katualuetta on kovin paljon. Korttelistoa kiertävä katulinjaus ulkokehällä on turha ja katkaisee ikävästi yhteyden ympäröivään metsämaastoon. Katumiljöön osalta ratkaisussa on paikoin tiettyä kaupunkimaisuutta, mutta kokonaisuus jää ilmeeltään tasapaksuksi ja kaupunkikuvallisesti kehittymättömäksi.

(kerrosalaa ei ole ilmoitettu)

Ehdotus 119. "X1"

Ehdotus perustuu kolmeen lenkkikatuun ja saarekemaisiin kyläryppäisiin niiden varrella. Selännealueilla katujen maastosovitus ei ole kovin onnistunutta. Ratasmyllyntien länsipuolella katu osuu ikävästi vesitornin rinteeseen, Ratasmyllyntien itäpuolella kadun alle jää kallioselänteiden maisemallisesti tärkeä kärki. Muodostetut kyläryppäät on ripoteltu alueelle sattumanvaraisesti. Katu

halkaisee kylän eikä synnytä tekijän tavoittelemaa urbaania tilaa. Kaakkoinen rinnealue on ratkaistu selännealueita tiiviimmin. Silti sielläkin katuvarret jäävät tilallisesti löyhiksi. Sen sijaan kevyenliikenteen polusto sijoittuu rakentamiseen nähden hyvin. Kaikille on helppo järjestää hyvät yhteydet ympäröiville viheralueille. Kaiken kaikkiaan yleissuunnitelma kaipaisi rakentamisen lisäämistä ja tiivistämistä sekä katulinjausten tarkistuksia. Ratkaisun peruskonsepti voisi olla kehityskelpoinen.

Korttelisuunnitelma on kaaviomainen. Poikittaispysäköinti sijoittuu ikävästi molemmin puolin katua. Rinnetalon rinnesovitus on ongelmallinen. Ratkaisussa syntyvä notkelma muodostuu todennäköisesti märeksi ja varjoisaksi paikaksi, joka haittaa pohjakerroksen asuntoja. Esitetty porrashuonejärjestely on massiivinen siihen nähden, että se palvelee vain kahta asuntoa. Kuvista tulkiten näyttäisi siltä, että maantasoasuntojen editse on linjattu korttelin sisäinen kulkutie. Asuntokohtaiset pihat alkavat vasta tämän jälkeen. Ratkaisu haittaa asuntojen yksityisyyttä. Asuntopohjien mitoitus on haparoivaa ja osa huoneista jää koppimaisiksi. Luonnosmaiseksi jäänyt arkkitehtuuri on mittasuhteiltaan kömpelöä.

(Ehdotuksen mukainen kerrosala 56 000)

Ehdotus 122. "ALMA"

Tekijä on ideoinut kolme typologisesti erilaista rakennustyyppiä vaihteleviin elämäntilanteisiin ja tarpeisiin: "generation building", "atrium building" ja "studio building". Etelään suuntautuva rivi/sivukäytävätilo "generation building" on nimensä mukaisesti asukkaidensa ikärakenteen suhteen heterogeeninen, se on tarkoitettu niin nuorille pareille, lapsiperheille kuin ikäihmisillekin. Rakennusten arkkitehtuurille leimaa-antava piirre on etelään suunnattu passiivista aurinkolämpöä hyödyntävä kaltevasti lasitettu parvekevyöhyke. "Atrium building" koostuu kahdesta pienkerrostaloyksiköstä sekä niiden väliin jäävästä lasitetusta porrasyksiköstä, "atriumista". Tyyppiin sisältyy monenkokoisia asuntovariaatioita, joista pienemmät voivat toimia myös työtiloina. "Studio building" on kolmikerroksinen paritalo maisematerassilla. Paikotus on kaikissa tyypeissä ratkaistu talokohtaisesti joko maantasotalliin tai paikoituskellariin. Tekijä tuntuu keskittyneen sinänsä mielenkiintoisten talotyyppien ideointiin, kaavallisessa ratkaisussa sen sijaan ei tunnu olevan ideaa ollenkaan. Rakennukset on ripoteltu sattumanvaraisen tuntuisesti pitkin rinteitä, tosin valittua suuntausperiaatetta noudattaen. Esitetty katuverkosto noudattelee olemassa olevaa tilannetta. Ehdotus ei kaupunkikuvalliselta ilmeeltään ole erityisen urbaani tai puukaupunkimainen, mutta arkkitehtuuriltaan tyylikkää rakennukset voisivat muodostaa suhteellisen laadukasta ekologisesti virittynyttä asuntoaluetta, mikä ei kuitenkaan ole vastaus kilpailuohjelman asettamaan kysymykseen.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 55 792)

Ehdotus 132. "FUV - FUTURE URBAN VILLAGE"

Kilpailualue jakaantuu ilmeeltään ja rakentamistavaltaan kahteen selkeään yksikköön, joiden luontevana rajavyöhykkeenä toimii Ratasmyllyntie. Itäpuolen tasankoalueella rakentamisen mittakaava on järeämpää ja alueen jäsennöinti noudattaa selkeästi kaupunkimaisempaa konseptia. Johtokujanteen paikalle asettuu pääkokoojakatu, josta on haluttu kehittää alueen toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen dominantti, rakennusten katutasoon voidaan keskittää julkisia tai puolijulkisia toimintoja kuten työtiloja, pajoja tms. Kadun Ratasmyllyntien päähän sijoittuu muodoltaan ja mittakaavaltaan mukavanoloinen kaupunkiaukio, jolta kadut risteävät eteenpäin. Myös vanha tykkitie on onnistuttu integroimaan luontevaksi osaksi katuverkostoa, jota tällä alueella on kuitenkin runsaanlaisesti. Suhdemaailmaltaan rauhallisenolaiset kaupunkirivitalot rajaavat sisäänsä väljäkköä yhteispihaa. Paikotus on pääsääntöisesti talokohtaisesti kellareissa, monet ajorampit muodostavat varsin näkyvän ja hieman ikävänolaisen aiheen kaupunkikuvassa. Kortteleiden ja katujen tilallinen raja-
rajaus voisi olla määrätietoisempaa, rakenne on hajoamaisillaan tavanomaiseksi rivitaloalueeksi. Itäpuolen kallioalueiden terassoituva rakentaminen on sinänsä ymmärrettävä ratkaisu, muttei tällaisenaan jäsennä kaupunkia toivotulla tavalla, katulinjaus olisi ollut hyvä viedä Ratasmyllyntielle asti. Länsipuolen rakentaminen on hoidettu erillispientaloin. Esitetty ratkaisu on luonnosmaisen kaavamainen ja turhan väljästi ja tehottomasti toteutettu. Ilmeeltään näin väisä rakentaminen on

tavallaan epäsuhtainen voimakaspiirteisen kalliomaiseman kanssa. Esitetty talojen julkisivuarkkitehtuuri näyttää projektioissa harkitun tasapainoiselta, joskin tyyliä ominaisesti monotoniselta, mutta kaupunkinäkökuvista välittyvä kaupunkimiljö ei edusta täysin toivottavaa asuinympäristöä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 57 000)

Ehdotus 140. "HELIO TOPOS"

Kilpailualue on ratkaistu kahdella rakennustyyppillä: kaksikerroksisilla pari/rivitaloilla sekä kolmikerroksisilla pienkerrostaloilla, jotka levittäytyvät rinnemaastoon kaakkoon/etelään/lounaaseen avautuvina rintamina. Tekijä on halunnut kunnioittaa vallitsevia herkkiä maisemaolosuhteita mahdollisimman väljällä rakentamisella välttämällä kaikenlaista kaupunkimaista tiivistä ja rajausta, mutta ikävä kyllä ratkaisu on melkein päinvastoin hyvin vähän maisemaolosuhteita säästävällä levittäytyessään tasaisena mattona maiseman yli. Rakentamisen tapa on myös mittakaavallisesti verraten järeää ja monotonista, pienimittakaavaisen puukaupungin tunnelmaa ei näillä keinoin saavuteta. Vallitseva tiestö on säilytetty lähes ennallaan Ratasmyllyntien itäpuolella, länsipuolella on pari uutta katulinjausta. Osa kaduista / teistä näyttää aivan liian kapoisilta ajoneuvoliikenteelle, kun osalle asettuu vielä kadunvarsipaikoitustakin. Katuverkostoa on myös verraten paljon. Talotyyppien ja asuntojen suunnittelu on ihan osaavaa, osittain sisäänvedetty piha saa toimenpiteellä kaivattua intimitettisuoja naapuruston suhteen, ja muodostaa myös interiööriä rikastavan aiheen. Passiivisen aurinkoenergian hyödyntämistä on ideoitu asuntoplaani- ja julkisivuratkaisuissa. Esitetty julkisivuarkkitehtuuri on omassa tyyliä hallittua, mutta kovin anonyymiä.

(ehdotuksen mukainen kerrosala 60 531)